

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. aprill 2021
(OR. en)

5198/21
ADD 5

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0382 (NLE)

UK 6

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping

KÄIBEMAKSU VALDKONNAS
HALDUSKOOSTÖÖ TEGEMIST JA MAKSUPETTUSTE TÕKESTAMIST
NING MAKSUDE JA TOLLIMAKSUDEGA SEOTUD NÕUETE SISSENÕUDMISEL
ANTAVAT VASTASTIKUST ABI KÄSITLEV
PROTOKOLL

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL PVAT.1

Eesmärk

Käesoleva protokoll eesmärk on luua liikmesriikide ja Ühendkuningriigi vahelise halduskoostöö raamistik, et võimaldada nende ametiasutustel abistada üksteist käibemaksualaste õigusaktide järgimise tagamisel ja käibemaksutulu kaitsmisel ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel.

ARTIKKEL PVAT.2

Kohaldamisala

1. Käesolevas protokollis on sätestatud normid ja menetluskord, mis on seotud koostööga järgmistes valdkondades:

- a) teabevahetus, mis võib aidata käibemaksu õigesti arvutada, kontrollida käibemaksu õiget kohaldamist ja võidelda käibemaksupettuste vastu, ning
- b) järgmiste nõuete sissenõudmine:
 - i) nõuded, mis on seotud käibemaksu, tollimaksude ja aktsiisiga, mida koguvad riigid või nende territoriaalsed või halduslikud allüksused (v.a kohaliku omavalitsuse asutused) või mida kogutakse nende nimel või mida kogutakse liidu nimel;
 - ii) halduskaristused, trahvid, teenustasud ja lisamaksud, mis on seotud punktis i osutatud nõuetega, mille on kehtestanud haldusasutused, kes on pädevad koguma kõnealuseid makse või tollimakse või viima nendega seoses läbi haldusuurimusi, või mille on kinnitanud haldus- või õigusasutused nimetatud haldusasutuste taotlusel, ning
 - iii) punktides i ja ii osutatud nõuetega seotud intressid ja kulud.

2. Käesolev protokoll ei mõjuta käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd, pettuste vastast võitlust ega nõuete sissenõudmisel liikmesriikide vahel antavat abi reguleerivate normide kohaldamist.

3. Käesolev protokoll ei mõjuta kriminaalasjades antavat vastastikust abi käsitlevate normide kohaldamist.

ARTIKKEL PVAT.3

Mõisted

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „haldusuurimine“ – kõik kontrolli-, järelevalve- ja muud meetmed, mida riigid võtavad oma ülesannete täitmisel, et tagada käibemaksualaste õigusaktide nõuetekohane kohaldamine;
- b) „taotlev asutus“ – selle riigi teabevahetuse keskasutus või teabevahetuse asutus, kes esitab III jaotise kohase taotluse;
- c) „automaatne teabevahetus“ – eelnevalt määratletud teabe korrapärane edastamine teisele riigile eelneva taotluseta;
- d) „elektroonilisel teel“ – elektrooniliste vahendite abil andmete töötlemine (sh digitaalne pakkimine) ja salvestamise ning juhtmete kaudu või raadioedastuse teel, optiliselt või muul elektromagnetilisel viisil toimuv teabevahetus;
- e) „CCN-/CSI-võrk“ – ühine platvorm, mis põhineb ühisel teabevõrgul (CCN) ja ühisel süsteemiliidesel (CSI), mille liit on välja töötanud selleks, et tagada elektrooniline teabevahetus pädevate asutuste vahel maksustamise valdkonnas;
- f) „teabevahetuse keskasutus“ – artikli PVAT.4 lõike 2 kohaselt määratud asutus, kes kannab põhivastutust suhtlemise eest II jaotise või III jaotise kohaldamisel;

- g) „pädev asutus“ – artikli PVAT.4 lõike 1 kohaselt määratud asutus;
- h) „pädev ametnik“ – artikli PVAT.4 lõike 4 kohaselt määratud ametnik, kes saab II jaotise alusel vahetada otse teavet;
- i) „tollimaks“ – maks, mida tasutakse kummagi poole tolliterritooriumile sisenevatelt või sealt lahkuvatelt kaupadelt vastavalt kummagi poole tolliõigusaktidega kehtestatud normidele;
- j) „aktsiis“ – maksud ja tasud, mis on nii määratletud selle riigi õiguses, kus asub taotlev asutus;
- k) „teabevahetuse asutus“ – asutus, kes ei ole teabevahetuse keskasutus ning kes on artikli PVAT.4 lõike 3 kohaselt määratud II jaotise või III jaotise alusel vastastikust abi taotlema või andma;
- l) „isik“ – käesoleva lepingu artikli 512 punktis 1 määratletud isik¹;
- m) „taotluse saanud asutus“ – teabevahetuse keskasutus, teabevahetuse asutus või II jaotise alusel toimuva koostöö puhul pädev ametnik, kes võtab vastu taotluse esitanud asutuse või taotleva asutuse taotluse;

¹ Suurema selguse huvides ja eelkõige käesoleva peatüki kohaldamisel mõistetakse, et mõiste „isik“ hõlmab igasugust isikute ühendust, millel puudub juriidilise isiku õiguslik seisund, kuid kellel on kohaldatava õiguse kohaselt õigus teha õigustoiminguid. Samuti hõlmab see muud laadi või muus vormis õiguslikke üksusi, millel on juriidilise isiku staatus või millel pole juriidilise isiku staatus, kui ta teeb käibemaksuga maksustatavaid tehinguid või vastutab käesoleva protokollis artikli PVAT.2 lõike 1 punktis b nimetatud nõuete tasumise eest.

- n) „taotluse esitanud asutus“ – teabevahetuse keskasutus, teabevahetuse asutus või pädev ametnik, kes esitab II jaotise alusel pädeva asutuse nimel abitaotluse;
- o) „üheaegne kontroll“ – ühe või mitme omavahel seotud maksukohustuslase maksukohustise koordineeritud kontroll, mida teeb vähemalt kaks riiki, kellel on ühine või vastastikku täiendav huvi;
- p) „erikomitee“ – käibemaksualase halduskoostöö ning maksude ja tollimaksude sissenõudmisega tegelev kaubanduse erikomitee;
- q) „omaalgatuslik teabevahetus“ – teabe mittekorrapärane edastamine teisele riigile mis tahes ajal ja eelneva taotluseta;
- r) „riik“ – sõltuvalt kontekstist liikmesriik või Ühendkuningriik;
- s) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liikmesriik ega Ühendkuningriik;
- t) „käibemaks“ – käibemaks vastavalt nõukogu direktiivile 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) liidu puhul ja käibemaks vastavalt 1994. aasta käibemaksuseadusele Ühendkuningriigi puhul.

ARTIKKEL PVAT.4

Korraldus

1. Iga riik määrab pädeva asutuse, kes vastutab käesoleva lepingu kohaldamise eest.

2. Iga riik määrab:
 - a) teabevahetuse keskasutuse, kes kannab põhivastutust käesoleva protokolli II jaotise kohaldamise eest, ning
 - b) teabevahetuse keskasutuse, kes kannab põhivastutust käesoleva protokolli III jaotise kohaldamise eest.
3. Iga pädev asutus võib otse või volituste alusel määrata:
 - a) teabevahetuse asutused, kes vahetavad käesoleva protokolli II jaotise alusel otse teavet;
 - b) teabevahetuse asutused, kes taotleavad või annavad vastastikust abi käesoleva protokolli III jaotise alusel seoses oma territoriaalse pädevuse või erialase tegevuspädevusega.
4. Iga pädev asutus võib otse või volituste alusel määrata pädevad ametnikud, kes vahetavad käesoleva protokolli II jaotise alusel otse teavet.
5. Teabevahetuse keskasutused ajakohastavad teabevahetuse asutuste ja pädevate ametnike loetelu ja teevad selle kättesaadavaks teistele teabevahetuse keskasutustele.
6. Kui teabevahetuse asutus või pädev ametnik saadab või võtab vastu käesoleva protokolli kohase abitaotluse, teavitab ta sellest oma teabevahetuse keskasutust.

7. Kui teabevahetuse keskasutus, teabevahetuse asutus või pädev ametnik võtab vastu vastastikuse abi taotluse, mis eeldab tegutsemist väljaspool tema pädevust, edastab ta sellise taotluse viivitamata pädevale teabevahetuse keskasutusele või teabevahetuse asutusele ja teatab sellest taotluse esitanud asutusele või taotlevale asutusele. Sel juhul algab artiklis PVAT.8 sätestatud tähtaeg järgmisel päeval pärast abitaotluse edastamist pädevale teabevahetuse keskasutusele või pädevale teabevahetuse asutusele.

8. Kumbki pool teavitab erikomiteed ühe kuu jooksul pärast käesoleva lepingu allkirjastamist käesoleva protokolli kohaldamiseks nimetatud pädevast asutusest ning viivitamata igast sellega seotud muudatusest. Erikomitee ajakohastab pädevate asutuste nimekirja.

ARTIKKEL PVAT.5

Teenustaseme kokkulepe

Teenustaseme kokkulepe, millega tagatakse side- ja teabevahetussüsteemide toimimiseks vajalike teenuste tehniline kvaliteet ja maht, sõlmitakse erikomitee kehtestatud korras.

ARTIKKEL PVAT.6

Konfidentsiaalsus

1. Teavet, mille riik käesoleva protokolli alusel saab, käsitatakse konfidentsiaalsena ja seda kaitstakse samal viisil nagu tema siseriikliku õiguse alusel saadavat teavet.
2. Sellise teabe võib avalikustada isikutele või asutustele (sealhulgas kohtutele ja haldus- või järelevalveasutustele), mille ülesandeks on käibemaksualaste õigusaktide kohaldamine, ning käibemaksu õige arvutamise eesmärgil ja artikli PVAT.2 lõike 1 punktis b osutatud nõuete maksmapaneku, sealhulgas sissenõudmismeetmete ja ettevaatusabinõude rakendamise eesmärgil.
3. Lõikes 1 osutatud teavet võib kasutada ka muude maksude kindlaksmääramiseks ning kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksetega seotud nõuete hindamiseks ja maksmapanekuks, sealhulgas sissenõudmismeetmete või ettevaatusabinõude võtmiseks. Kui vahetatud teabe abil avastatakse või tõendatakse maksuõiguse rikkumine, võib teavet kasutada ka haldus- või kriminaalkaristuste määramiseks. Üksnes lõikes 2 nimetatud isikud või asutused võivad teavet kasutada ning seda üksnes käesoleva lõike eelnevates lausetes sätestatud otstarbel. Nad võivad teavet avalikustada avalikel kohtumenetlustel või kohtuotsustes.
4. Olenemata lõigetest 1 ja 2 lubab teavet andev riik seda teavet põhjendatud taotluse alusel kasutada teabe saanud riigis muuks kui artikli PVAT.2 lõikes 1 osutatud otstarbeks, kui teavet andva riigi õigusaktide kohaselt võib seda teavet kasutada sarnaseks otstarbeks. Taotluse saanud asutus rahuldab taotluse või keeldub taotlust rahuldamast ühe kuu jooksul.

5. Aruandeid, õiendeid ja muid dokumente või nende tõestatud koopiaid või väljavõtteid, mille riik on omandanud käesoleva lepingu alusel osutatud abi tulemusena, võib kõnealuses riigis kasutada tõenditena samadel alustel kui kõnealuse riigi mõne muu asutuse esitatud samalaadseid dokumente.
6. Ühe riigi teisele riigile esitatud teavet võib viimane edastada muule riigile, kui pädev asutus, kellelt teave pärineb, on selleks eelneva loa andnud. Teabe päritoluriik võib sellise teabe jagamise vaidlustada kümne tööpäeva jooksul alates kuupäevast, mil ta sai teavet jagada sooviva riigi teatise.
7. Riigid võivad käesoleva lepingu kohaselt saadud teavet edastada kolmandatele riikidele järgmistel tingimustel:
- a) kõnealuse edastamisega on nõustunud pädev asutus, kellelt teave pärineb, ning
 - b) edastamine on lubatud teavet edastava riigi ja kõnealuse kolmanda riigi vahel sõlmitud abistamiskokkuleppega.
8. Kui riik saab teavet kolmandalt riigilt, siis võivad riigid nimetatud teavet vahetada, kui see on lubatud kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud abistamiskokkuleppega.
9. Riigid teatavad viivitamata teistele asjaomastele riikidele konfidentsiaalsusnõude rikkumisest ning sanktsioonidest ja parandusmeetmetest, mis sellest tulenevalt kehtestati.

10. Isikutel, keda on nõuetekohaselt volitanud Euroopa Komisjoni turvalisuse akrediteerimise asutus, on sellele teabele juurdepääs üksnes osas, milles see on vajalik komisjoni majutatavate elektrooniliste süsteemide, mida liikmesriigid kasutavad käesoleva määruse rakendamisel, hooldamiseks, käitamiseks ja arendamiseks.

II JAOTIS

HALDUSKOOSTÖÖ JA KÄIBEMAKSUPETTUSTE VASTANE VÕITLUS

ESIMENE PEATÜKK

TEABEVAHETUS TAOTLUSE ALUSEL

ARTIKKEL PVAT.7

Teabevahetus ja haldusuurimised

1. Taotluse esitanud asutuse palvel edastab taotluse saanud asutus artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe, sealhulgas konkreetset juhtumit või konkreetseid juhtumeid käsitleva teabe.
2. Lõikes 1 osutatud teabe edastamiseks korraldab taotluse saanud asutus selle teabe saamiseks kõik vajalikud haldusuurimised.

3. Lõikes 1 osutatud taotlus võib sisaldada põhjendatud taotlust korraldada teatav haldusuurimine. Vajaduse korral viib taotluse saanud asutus haldusuurimise läbi taotluse esitanud asutusega konsulteerides. Kui taotluse saanud asutuse arvates ei ole haldusuurimist vaja, teatab ta taotluse esitanud asutusele viivitamata selle põhjused.
4. Kui taotluse saanud asutus keeldub tegemast haldusuurimist summade kohta, mille taotluse saanud asutuse riigis asuv maksukohustuslane on deklareerinud või oleks pidanud deklareerima seoses kõnealuse maksukohustuslase tehtud kaubatarnete või teenuste osutamise ja kaupade impordiga, mis on taotluse esitanud asutuse riigis maksustatavad, teatab taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusele vähemalt kuupäevad ja väärtused kõnealuse maksukohustuslase asjakohaste tarnete ja impordi kohta, mis on toimunud taotluse esitanud asutuse riigis eelneva kahe aasta jooksul, välja arvatud juhul kui taotluse saanud asutusel ei ole ja ei peagi seda teavet olema riigi õigusaktide kohaselt.
5. Soovitava teabe saamiseks või taotletava haldusuurimise teostamiseks peab taotluse saanud asutus või haldusasutus, kelle poole taotluse saanud asutus pöördub, toimima nii, nagu tegutseks ta oma huvides või mõne muu oma liikmesriigi asutuse taotlusel.
6. Taotluse esitanud asutuse palvel edastab taotluse saanud asutus talle kogu asjakohase teabe, mille ta saab või mis on tema valduses, ja haldusuurimiste tulemused aruannete, õiendite või muude dokumentide või nende tõestatud koopiate või väljavõtete vormis.

7. Originaaldokumendid esitatakse üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus taotluse saanud asutuse riigis kehtivate sätetega.

ARTIKKEL PVAT.8

Teabe esitamise tähtaeg

1. Taotluse saanud asutus esitab artiklis PVAT.7 osutatud teabe võimalikult kiiresti ja hiljemalt kolme kuu möödudes taotluse kättesaamise päevast. Kui see teave on juba taotluse saanud asutuse valduses, on selle tähtaja pikkuseks siiski kõige rohkem üks kuu.
2. Teatavatel erijuhtudel võivad taotluse esitanud ja taotluse saanud asutus omavahel kokku leppida lõikes 1 sätestatutest erinevad tähtajad.
3. Kui taotluse saanud asutus ei saa taotlusele vastata lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegade jooksul, teatab ta taotluse esitanud asutusele sellest ja selle põhjustest viivitamata kirjalikult ning ütleb ka kuupäeva, mil ta tõenäoliselt saab vastuse anda.

TEINE PEATÜKK

TEABEVAHETUS ILMA EELNEVA TAOTLUSETA

ARTIKKEL PVAT.9

Teabevahetuse liigid

Eelneva taotluseta toimuv teabevahetus on kas artikli PVAT.10 kohaselt omaalgatuslik või artikli PVAT.11 kohaselt automaatne.

ARTIKKEL PVAT.10

Omaalgatuslik teabevahetus

Riigi pädev asutus edastab eelneva taotluseta teise riigi pädevale asutusele artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe, mida ei ole edastatud artiklis PVAT.11 osutatud automaatse teabevahetuse korras ning millest ta on teadlik, järgmistel juhtudel:

- a) maksustamiskohana käsitatakse teist riiki ja teavet on vaja selle riigi kontrollisüsteemi tõhusaks toimimiseks;
- b) riigil on alust arvata, et teises riigis on toime pandud või on tõenäoliselt toime pandud käibemaksualaste õigusaktide rikkumine;

- c) on olemas oht, et teises riigis võib maksutulu saamata jääda.

ARTIKKEL PVAT.11

Automaatne teabevahetus

1. Automaatselt vahetatava teabe kategooriad määrab kindlaks erikomitee vastavalt artiklile PVAT.39.
2. Riik võib ühe või mitme lõikes 1 osutatud teabekategooriaga seotud automaatsest teabevahetusest loobuda, kui selliseks teabevahetuseks teabe kogumine nõuaks käibemaksukohustuslastele uute kohustuste kehtestamist või kui see tooks kõnealusele riigile kaasa ebaproportsionaalse halduskoormuse.
3. Iga riik teatab erikomiteele kirjalikult oma otsusest, mis on tehtud vastavalt eelmisele lõikele.

KOLMAS PEATÜKK

MUUD KOOSTÖÖVORMID

ARTIKKEL PVAT.12

Halduslik teatamine

1. Taotluse saanud asutus teatab taotluse esitanud asutuse taotlusel ja kooskõlas taotluse saanud asutuse riigis kehtivate sarnastest dokumentidest teatamise eeskirjadega saajale kõikidest taotluse esitanud asutuste dokumentidest ja otsustest, mis käsitlevad käibemaksualaste õigusaktide kohaldamist taotluse esitanud asutuse riigi territooriumil.
2. Teatamistaotlustes märgitakse teatatava dokumendi või otsuse sisu ning saaja nimi, aadress ja muud vajalikud tunnusandmed.
3. Taotluse saanud asutus teavitab teatamistaotluse esitanud asutust viivitamata teatamistaotluse alusel võetud meetmetest ja eelkõige otsusest või dokumendist saajale teatamise kuupäevast.

ARTIKKEL PVAT.13

Viibimine haldusasutuste ametiruumides ja osalemine haldusuurimistes

1. Taotluse esitanud ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ja viimase kehtestatud korras võib taotluse saanud asutus lubada taotluse esitanud asutuse volitatud ametnikel viibida artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe vahetamiseks taotluse saanud asutuse ametiruumides või muus kohas, kus nimetatud asutused oma ülesandeid täidavad. Kui taotletud teave sisaldub dokumentides, millele taotluse saanud asutuse ametnikel on juurdepääs, esitatakse taotluse esitanud asutuse ametnikele selliste dokumentide koopiad.
2. Taotluse esitanud ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ja viimase kehtestatud korras võib taotluse saanud asutus lubada taotluse esitanud asutuse volitatud ametnikel viibida artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe vahetamiseks taotluse saanud asutuse riigi territooriumil toimetatavate haldusuurimiste juures. Selliseid haldusuurimisi teevad üksnes taotluse saanud asutuse ametnikud. Taotluse esitanud asutuse ametnikud ei kasuta taotluse saanud asutuse ametnikele antud inspekteerimisvolitusi. Neil on siiski juurdepääs samadele ruumidele ja dokumentidele kui viimastel, seda aga taotluse saanud asutuse ametnike vahendusel ja ainuüksi käimasoleva haldusuurimise eesmärgil.

3. Taotluse esitanud ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ja viimase kehtestatud korras võivad taotluse esitanud asutuse volitatud ametnikud osaleda artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe kogumiseks ja vahetamiseks taotluse saanud riigi territooriumil toimetatavate haldusuurimistes. Sellised haldusuurimised viiakse läbi ühiselt taotluse esitanud ja taotluse saanud asutuste ametnike poolt ning taotluse saanud liikmesriigi juhtimisel ja selle riigi õiguse alusel. Taotluse esitanud asutuste ametnikel on juurdepääs samadele ruumidele ja dokumentidele nagu taotluse saanud asutuse ametnikel ning neil on ka õigus maksukohustuslasi küsitleda, kui see on taotluse saanud liikmesriigi õiguse kohaselt asjaomase liikmesriigi ametnikele lubatud.

Kui see on taotluse saanud liikmesriigi õiguse kohaselt lubatud, on taotluse esitanud liikmesriikide ametnikel samad inspekteerimisvolitused nagu taotluse saanud liikmesriigi ametnikel.

Taotluse esitanud asutuste ametnike inspekteerimisvolitusi kasutatakse üksnes haldusuurimise eesmärgil.

Taotluse esitanud asutuste ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ja taotluse saanud asutuse kehtestatud korra kohaselt võivad osalevad asutused koostada ühise uurimisaruande.

4. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt mõnes muus riigis viibivad taotluse esitanud asutuse ametnikud peavad igal ajal suutma esitada volikirja, millest nähtuvad nende isik ja ametikoht.

ARTIKKEL PVAT.14

Üheaegsed kontrollid

1. Riigid võivad kokku leppida, et teevad kontrolle üheaegselt, kui nad leiavad, et sellised kontrollid on tõhusamad võrreldes ainult ühe riigi tehtavate kontrollidega.
2. Riik otsustab sõltumatult, milliseid maksukohustuslasi ta kavatseb üheaegselt kontrolliks välja pakkuda. Kõnealuse riigi pädev asutus teatab teiste asjaomaste riikide pädevatele asutustele üheaegselt kontrolliks väljapakutud juhtumitest. Ta põhjendab oma valikut võimaluste piires, esitades teabe, mis ajendas teda sellist otsust tegema. Ta märgib tähtaja, mille jooksul sellised kontrollid tuleks teha.
3. Üheaegse kontrolli ettepaneku saanud riigi pädev asutus teatab oma vastaspooleks olevale asutusele oma nõusolekust või põhjendatud keeldumisest üldjuhul kahe nädala jooksul pärast ettepaneku saamist, kuid hiljemalt ühe kuu jooksul pärast ettepaneku saamist.
4. Kõik asjaomased pädevad asutused määravad esindaja, kes vastutab kontrolli juhtimise ja koostöölastamise eest.

NELJAS PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL PVAT.15

Teabevahetuse tingimused

1. Taotluse saanud asutus esitab taotluse esitanud asutusele artikli PVAT.2 lõike 1 punktis a osutatud teabe või artiklis PVAT.12 osutatud haldusliku teate, tingimusel et:
 - a) taotluse esitanud asutuse teabetaotluste hulk ja laad ei põhjusta taotluse saanud asutusele ebaproportsionaalset halduskoormust ning
 - b) taotluse esitanud asutus on kasutanud kõiki tavapäraseid teabeallikaid, mida ta kõnealustel tingimustel taotletava teabe saamiseks kasutada sai, ohustamata soovitud tulemuse saavutamist.
2. Käesoleva protokolliga ei kohustata toimetama konkreetset juhtumit käsitlevaid uurimisi ega andma konkreetse juhtumi kohta teavet, kui õigusaktid või haldustavad, mis kehtivad selles riigis, kes peaks teavet andma, ei võimaldaks tal oma tarbeks nimetatud uurimist toimetada või nimetatud teavet koguda või kasutada.

3. Taotluse saanud asutus võib teabe esitamisest keelduda, kui taotluse esitanud asutus ei saa õiguslikel põhjustel esitada samalaadset teavet. Taotluse saanud asutus teavitab erikomiteed taotluse rahuldamata jätmise põhjustest.
4. Teabe esitamisest võib keelduda, kui see tooks kaasa äri-, tööstus- või ametisaladuse või ärivõtte avalikustamise või kui teabe avalikustamine oleks vastuolus avaliku korraga.
5. Lõikeid 2, 3 ja 4 ei tõlgendata mingil juhul nii, et taotluse saanud asutusel oleks õigus keelduda teabe esitamisest vaid põhjusel, et kõnealune teave on panga, muu finantsasutuse, tema nimel tegutseva, volitatud või usaldusisiku valduses või et see on seotud juriidilise isiku omandihuvidega.
6. Taotluse saanud asutus teatab taotluse esitanud asutusele abitaotluse rahuldamata jätmise põhjustest.

ARTIKKEL PVAT.16

Tagasiside

Kui pädev asutus esitab teavet vastavalt artiklile PVAT.7 või artiklile PVAT.10, võib ta taotleda, et teabe saanud pädev asutus annaks selle kohta tagasisidet. Sellise taotluse korral annab teabe saanud pädev asutus tagasisidet nii kiiresti kui võimalik, tingimusel et see ei piira asjaomases riigis kehtivate maksusadalust ja andmekaitset käsitlevate normide kohaldamist ning et see ei too talle kaasa ebaproportsionaalset halduskoormust.

ARTIKKEL PVAT.17

Keel

Abitaotlused, sealhulgas teatamistaotlused, ja lisatavad dokumendid koostatakse taotluse saanud ja taotluse esitanud asutuse vahel kokkulepitud keeles.

ARTIKKEL PVAT.18

Statistilised andmed

1. Iga aasta 30. juuniks edastavad pooled erikomiteele elektrooniliselt statistiliste andmete loetelu käesoleva jaotise kohaldamise kohta.
2. Lõike 1 kohaselt edastatavate statistiliste andmete sisu ja vormingu määrab kindlaks erikomitee.

ARTIKKEL PVAT.19

Teabevahetuse tüüpvormid ja vahendid

1. Artiklite PVAT.7, PVAT.10, PVAT.11, PVAT.12 ja PVAT.16 kohaselt edastatav teave ning artikli PVAT.18 kohaselt edastatav statistika esitatakse artikli PVAT.39 lõike 2 punktis d osutatud standardvormi kasutades, välja arvatud artikli PVAT.6 lõigetes 7 ja 8 osutatud juhtudel või erijuhtudel, mille puhul asjaomased pädevad asutused peavad asjakohasemaks muid turvalisi vahendeid ja lepivad kokku nende kasutamises.

2. Tüüpvormid edastatakse võimaluse korral elektrooniliselt.
3. Juhul kui taotlust ei ole esitatud täielikult elektrooniliste süsteemide kaudu, annab taotluse saanud asutus taotluse saamise kohta viivitamata ja igal juhul mitte hiljem kui viis tööpäeva pärast selle kättesaamist elektrooniliselt kinnituse.
4. Juhul kui asutus on saanud taotluse või teabe, mille puhul ta ei olnud kavandatud saaja, saadab ta selle kohta saatjale viivitamata ja igal juhul mitte hiljem kui viis tööpäeva pärast selle kättesaamist elektrooniliselt teate.
5. Seni, kuni erikomitee artikli PVAT.39 lõikes 2 osutatud otsused vastu võtab, kasutavad pädevad asutused käesoleva protokollis lisas sätestatud norme, sealhulgas tüüpvorme.

III JAOTIS

SISSENÕUDMISABI

ESIMENE PEATÜKK

TEABEVAHETUS

ARTIKKEL PVAT.20

Teabenõue

1. Taotleva asutuse palvel esitab taotluse saanud asutus teabe, mis võib olla taotlevale asutusele eeldatavalt asjakohane artikli PVAT.2 lõike 1 punktis b osutatud nõuete sissenõudmiseks. Teabenõudes esitatakse asjaomase isiku nimi ja muud tema identifitseerimiseks vajalikud andmed, kui need on kättesaadavad.

Nimetatud teabe esitamiseks korraldab taotluse saanud asutus kõigi teabe saamiseks vajalike haldusuurimiste läbiviimise.

2. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud esitama teavet:

a) mida ta ei oleks võimeline hankima enda huvides samasuguste nõuete sissenõudmiseks;

- b) mis avalikustaks äri-, tootmis- või ametisladusi või
 - c) mille avalikustamine ohustaks taotluse saanud asutuse riigi julgeolekut või kahjustaks selle avalikku korda.
3. Lõiget 2 ei tõlgendata mingil juhul nii, et taotluse saanud asutusel on õigus keelduda isikut käsitleva teabe esitamisest vaid põhjusel, et kõnealune teave on panga, muu finantsasutuse, tema nimel tegutseva, volitatud või usaldusisiku valduses või on seotud juriidilise isiku omandihuvidega.
4. Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele teabe andmisest keeldumise põhjused.

ARTIKKEL PVAT.21

Teabevahetus ilma eelneva taotluseta

Kui maksude või tollimaksude tagasimaksmine on seotud isikuga, kelle asu- või elukoht on teises riigis, võib riik, kellelt tagasimakse tuleb teha, teatada asu- või elukohariigile tagasimaksmise ootel olevast summast.

ARTIKKEL PVAT.22

Viibimine haldusasutuste ametiruumides ja osalemine haldusuurimistes

1. Taotleva asutuse ja taotluse saanud asutuse kokkuleppel ning viimase kehtestatud korras võivad taotleva asutuse volitatud ametnikud käesolevas jaotises ettenähtud vastastikuse abi andmise edendamiseks teha järgmist:
 - a) viibida ametiruumides, kus taotluse saanud riigi ametnikud täidavad oma ülesandeid;
 - b) olla kohal taotluse saanud riigi territooriumil toimetatava haldusuurimise ajal; ning
 - c) abistada taotluse saanud riigi pädevaid ametnikke kõnealuses riigis toimuva kohtumenetluse ajal.
2. Kui see on lubatud taotluse saanud riigis kohaldatavate õigusaktidega, võib lõike 1 punktis b osutatud kokkuleppega ette näha, et taotleva asutuse ametnikud võivad küsitleda üksikisikuid ja kontrollida dokumente.
3. Taotleva asutuse volitatud ametnikud, kes kasutavad lõigetes 1 ja 2 sätestatud võimalust, peavad suutma igal ajal esitada kirjaliku volituse, mis kinnitab nende isikut ja ametialaseid volitusi.

TEINE PEATÜKK

ABI SEOSSES DOKUMENTIDEST TEAVITAMISEGA

ARTIKKEL PVAT.23

Teatavatest nõuetega seotud dokumentidest teatamise taotlus

1. Taotleva asutuse taotlusel teatab taotluse saanud asutus saajale kõigist dokumentidest, sealhulgas kohtudokumentidest, mis on saadetud taotleva asutuse riigist ning on seotud artikli PVAT.2 lõike 1 punktis b osutatud nõude või selle sissenõudmisega.

Teatamistaotlusele lisatakse tüüpvorm, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- a) nimi, aadress ja muud saaja tuvastamiseks vajalikud andmed;
- b) teatamise eesmärk ja ajavahemik, mille jooksul teatamine peaks toimuma;
- c) lisatud dokumendi kirjeldus ning asjaomase nõude laad ja maht ning
- d) nimi, aadress ja muud kontaktandmed järgmise kohta:
 - i) lisatud dokumendi/dokumentide eest vastutav asutus ning

- ii) asutus, kust saab lisateavet teatatud dokumendi või maksekohustuse vaidlustamise võimaluste kohta, kui see erineb eelnevalt nimetatud asutusest.

2. Taotlev asutus esitab käesoleva artikli kohase teatamistaotluse ainult juhul, kui tal ei ole võimalik teatada vastavalt normidele, mis reguleerivad asjaomastest dokumentidest teavitamist asutuse enda riigis, või kui selline teatamine tekitaks ebaproportsionaalseid raskusi.

3. Taotluse saanud asutus teatab kohe taotlevale asutusele kõigist teatamistaotluse alusel võetud meetmetest ning eelkõige kuupäeva, millal saajat teavitati dokumendist.

ARTIKKEL PVAT.24

Teavitamise viisid

1. Taotluse saanud asutus tagab, et teatamine taotluse saanud riigis toimub kohaldatavate õigusnormide ja haldustavade kohaselt.

2. Lõike 1 kohaldamine ei mõjuta muu teatamisvormi kasutamist, mille on koostanud taotleva riigi pädev asutus vastavalt kõnealuses riigis kehtivatele eeskirjadele.

Taotluse esitanud liikmesriigi pädev asutus võib teavitada teise liikmesriigi territooriumil elavat isikut mis tahes dokumendist otse tähtitud kirjaga või elektroonilisel teel.

KOLMAS PEATÜKK

SISSENÕUDMISMEETMED JA ETTEVAATUSABINÕUD

ARTIKKEL PVAT.25

Sissenõudmistaotlus

1. Taotleva asutuse taotlusel nõuab taotluse saanud asutus sisse nõuded, mille suhtes on olemas taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument.
2. Kui taotlev asutus saab teabe sissenõudmistaotluse põhjuste kohta, edastab ta taotluse saanud asutusele viivitamata kogu asjakohase teabe.

ARTIKKEL PVAT.26

Sissenõudmistaotlust reguleerivad tingimused

1. Taotlev asutus ei või sissenõudmist taotleda, kui/kuni nõue või selle täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument on taotleva asutuse riigis vaidlustatud, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli PVAT.29 lõike 4 kolmandat lõiku.

2. Enne kui taotleval asutus esitab sissenõudmistaoitluse, tuleb kohaldada taotleval asutuse riigis kehtivat asjakohast sissenõudmismenetlust, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- a) kui on ilmne, et kõnealuses riigis ei ole sissenõudmise rahuldamiseks vara või et sellise menetlusega ei kaasne nõude täielik tasumine ja taotleval asutusel on konkreetne teave, mis näitab, et asjaomasel isikul on taotluse saanud asutuse riigis vara;
- b) kui selliste menetluste kasutamine taotleval asutuse riigis tekitaks ebaproportsionaalseid raskusi.

ARTIKKEL PVAT.27

Taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument
ning muud lisadokumendid

1. Igale sissenõudmistaoitlusele lisatakse ühtne juriidiline dokument, mis lubab täitmisele pööramist taotluse saanud asutuse riigis.

Ühtne juriidiline dokument, mis lubab täitmisele pööramist, kajastab taotleval asutuse riigis täitmisele pööramist lubava esmase dokumendi sisu ning see on ainus alus taotluse saanud asutuse riigis võetavatele sissenõudmismeeetmetele ja ettevaatusabinõudele. Seda ei pea kõnealuses riigis tunnustama, täiendama ega asendama.

Täitmisele pööramist lubav ühtne juriidiline dokument sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- a) täitmisele pööramist lubava esmase juriidilise dokumendi identifitseerimiseks asjakohane teave, nõude kirjeldus, sealhulgas nõude laad, nõudega hõlmatud ajavahemik, kõik täitmisele pööramise seisukohast olulised kuupäevad ning nõude suurus ja selle eri komponendid, näiteks maksmisele kuuluv põhisumma, intressid jne;
 - b) nimi ja muud võlgniku tuvastamiseks vajalikud andmed ning
 - c) nimi, aadress ja muud kontaktandmed järgmise kohta:
 - i) nõude hindamise eest vastutav asutus ning
 - ii) asutus, kust saab lisateavet nõude või maksekohustuse vaidlustamise võimaluste kohta, kui see erineb eelnevalt nimetatud asutusest.
2. Nõude sissenõudmistootlusele võib lisada muid taotleva asutuse riigi väljastatud ja nõudega seotud dokumente.

ARTIKKEL PVAT.28

Sissenõudmistaotluse täitmine

1. Taotluse saanud asutuse riigis käsitletakse nõuet, mille suhtes on taotletud sissenõudmist, kõnealuse riigi nõudena, kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti. Taotluse saanud asutus kasutab volitusi ja menetluskorda, mis on ette nähtud kõnealuse riigi õigus- või haldusnormidega, mida kohaldatakse selle riigi nõuete suhtes, kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti.

Taotluse saanud asutuse riik ei ole kohustatud andma nõuetele, mille kohta on esitatud sissenõudmistaotlus, eelisõigusi, mis antakse taotluse saanud asutuse riigis tekkivatele sarnastele nõuetele, kui ei ole teisiti kokku lepitud või kui kõnealuse riigi õigusnormidega ei ole teisiti ette nähtud.

Taotluse saanud asutuse riik nõuab nõude sisse oma riigi vääringus.

2. Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele nõuetekohase hoolsusega kõik sissenõudmistaotluse alusel võetud meetmed.

3. Alates sissenõudmistaotluse saamise kuupäevast nõuab taotluse saanud asutus hilinenud maksete eest intressi tema enda nõuete suhtes kohaldatavate õigus- ja haldusnormide kohaselt.

4. Kui kohaldatavad õigus- või haldusnormid seda võimaldavad, võib taotluse saanud asutus anda võlgnikule makseaega või lubada tal maksta osade kaupa, mille eest ta võib küsida intressi. Igast sellisest otsusest annab ta teada taotlevale asutusele.

5. Ilma et see piiraks artikli PVAT.35 lõike 1 kohaldamist, kannab taotluse saanud asutus nõudega seoses sisse nõutud summad ning käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 osutatud intressid üle taotlevale asutusele.

ARTIKKEL PVAT.29

Vaidlustatud nõuded ja täitemeetmed

1. Nõuet, taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubavat esmast juriidilist dokumenti või taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubavat ühtset juriidilist dokumenti ning taotleva asutuse esitatud teate kehtivust käsitlevad vaidlused kuuluvad taotleva asutuse riigi pädevate organite pädevusse. Kui huvitatud isik vaidlustab sissenõudmismenetluse jooksul nõude, taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubava esmase juriidilise dokumendi või taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubava ühtse juriidilise dokumendi, teavitab taotluse saanud asutus kõnealust isikut sellest, et vaidlustamiseks peab ta pöörduma taotleva asutuse riigi pädeva organi poole vastavalt seal kehtivatele õigusaktidele.
2. Vaidlustega, mis käsitlevad taotluse saanud asutuse riigis võetud täitemeetmeid või taotluse saanud riigi asutuse esitatud teate kehtivust, tuleb pöörduda kõnealuse riigi pädeva organi poole vastavalt seal kehtivatele õigusnormidele.
3. Kui on võetud lõikes 1 osutatud meede, teavitab taotlev asutus sellest taotluse saanud asutust ning määrab kindlaks, millises ulatuses nõue ei ole vaidlustatud.

4. Niipea, kui taotluse saanud asutus on taotlevalt asutuselt või huvitatud isikult saanud lõikes 3 osutatud teabe, peatab ta täitemenetluse nõude vaidlustatud osa suhtes kuni pädev organ teeb selles küsimuses otsuse, välja arvatud taotleva asutuse vastupidise taotluse korral.

Taotleva asutuse taotlusel või kui taotluse saanud asutus peab seda muul viisil vajalikuks ning ilma et see piiraks artikli PVAT.31 kohaldamist, võib taotluse saanud asutus võtta sissenõudmist tagavaid ettevaatusabinõusid kohaldatavate õigusnormidega lubatud määral.

Taotlev asutus võib kooskõlas tema riigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega paluda taotluse saanud asutusel sisse nõuda vaidlustatud nõude või vaidlustatud osa nõudest sel määral, mil taotluse saanud asutuse riigis kehtivad õigus- ja haldusnormid seda lubavad. Kõiki selliseid taotlusi tuleb põhjendada. Kui vaidlustamise tulemus on seejärel võlgnikule soodne, vastutab taotlev asutus kõikide sissenõutud summade hüvitamise ja tasumisele kuuluvate hüvitiste maksmise eest vastavalt taotluse saanud asutuse riigis kehtivatele õigusnormidele.

Kui taotleva asutuse ja taotluse saanud asutuse riigi pädevad asutused on algatanud vastastikuse kokkuleppe menetluse ning menetluse tulemus võib mõjutada nõuet, millega seoses on abi taotletud, siis katkestatakse või peatatakse sissenõudmismeetmete rakendamine kuni nimetatud menetluse lõpuni, välja arvatud juhul, kui pettuse või maksejõuetuse tõttu on tegemist kiireloomulise juhuga. Kui sissenõudmismeetmete rakendamine katkestatakse või peatatakse, kohaldatakse teist lõiku.

ARTIKKEL PVAT.30

Sissenõudmisabi taotluse muutmine või tagasivõtmine

1. Taotlev asutus teavitab taotluse saanud asutust kohe kõikidest tema sissenõudmistaoitlusesse tehtavatest hilisematest muudatustest või oma taotluse tagasivõtmisest, esitades muutmise või tagasivõtmise põhjused.

2. Kui taotluse muutmise aluseks on artikli PVAT.29 lõikes 1 osutatud pädeva organi otsus, edastab taotlev asutus nimetatud otsuse koos taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubava muudetud ühtse juriidilise dokumendiga. Seejärel võtab taotluse saanud asutus läbivaadatud juriidilise dokumendi põhjal täiendavad sissenõudmismeetmed.

Taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubava algse ühtse juriidilise dokumendi alusel juba võetud sissenõudmismeetmeid või ettevaatusabinõusid võib muudetud juriidilise dokumendi alusel jätkuvalt võtta, välja arvatud juhul, kui taotluse muutmine on tingitud taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubava esmase juriidilise dokumendi või taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubava algse juriidilise dokumendi kehtetusest.

Muudetud juriidilise dokumendi suhtes kohaldatakse artiklit PVAT.27 ja artiklit PVAT.29.

ARTIKKEL PVAT.31

Ettevaatusabinõude rakendamise taotlus

1. Taotleva asutuse taotlusel rakendab taotluse saanud asutus ettevaatusabinõusid, kui see on tema siseriikliku õigusega lubatud ja tema haldustavadega kooskõlas, et tagada nõude sissenõudmine juhul, kui nõue või taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument vaidlustatakse taotluse sissenõudmise ajal või kui nõude kohta ei ole veel tehtud taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti, sel määral, mil ettevaatusabinõud on sarnases olukorras võimalikud ka taotleva asutuse riigi õigusnormide ja haldustavade kohaselt.

Taotleva asutuse riigis ettevaatusabinõude rakendamist lubav dokument, mis on seotud nõudega, mille jaoks vastastikust abi taotletakse, lisatakse vajaduse korral taotluse saanud asutuse riigis ettevaatusabinõusid käsitlevale taotlusele. Kõnealust dokumenti ei pea taotluse saanud asutuse riigis tunnustama, täiendama ega asendama.

2. Ettevaatusabinõude rakendamise taotlusele võib lisada teisi nõudega seotud dokumente.

ARTIKKEL PVAT.32

Ettevaatusabinõude rakendamise taotlust reguleerivad normid

Artikli PVAT.31 jõustamiseks kohaldatakse artikli PVAT.25 lõiget 2, artikli PVAT.28 lõikeid 1 ja 2 ning artiklit PVAT.29 ja artiklit PVAT.30 *mutatis mutandis* artikli PVAT.31 alusel esitatud taotlustele.

ARTIKKEL PVAT.33

Taotluse saanud asutuse kohustuste piirid

1. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud andma artiklites PVAT.25–PVAT.31 sätestatud abi, kui nõude sissenõudmine põhjustaks võlgniku seisundi tõttu tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi taotluse saanud asutuse riigis, juhul kui selles riigis kehtivad õigusnormid ja haldustavad võimaldavad selliseid erandeid samalaadsete siseriiklike nõuete puhul.
2. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud andma artiklites PVAT.25–PVAT.31 sätestatud abi, kui taotluse saanud riigi kulud või halduskoormus oleksid selgelt ebaproportsionaalsed võrreldes taotleva riigi saadava rahalise kasuga.
3. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud andma artiklis PVAT.20 ning artiklites PVAT.22–PVAT.31 sätestatud abi, kui artiklite PVAT.20, PVAT.22, PVAT.23, PVAT.25 või PVAT.31 kohane esmane abitaotlus on esitatud nõuete kohta, mis on vanemad kui viis aastat ja mille kuupäev jääb taotleva asutuse riigis nõude maksetähtpäeva ja esmase abitaotluse kuupäeva vahele.

Kui nõue või taotleva asutuse riigis täitmisele pööramist lubav esmane juriidiline dokument vaidlustatakse, hakatakse viieaastast ajavahemikku arvestama siiski hetkest, kui taotleva asutuse riigis tehakse kindlaks, et nõuet või täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti ei saa enam vaidlustada.

Lisaks hakatakse siis, kui taotleva asutuse riik on võimaldanud makse tähtaja edasilükkamist või osade kaupa maksmist, arvestama viieaastast ajavahemikku hetkest, kui kogu pikenenud makseperiood on lõppenud.

Sellistel juhtudel ei ole taotluse saanud asutus siiski kohustatud abi andma seoses nõuetega, mille puhul on möödunud üle kümne aasta kuupäevast, mil nõue taotleva asutuse riigis tegelikult tasumisele kuulus.

4. Riik ei ole kohustatud andma abi, kui kogusumma, millega seoses abi taotletakse, on väiksem kui 5000 naela.
5. Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele abitaotluse tagasilükkamise põhjused.

ARTIKKEL PVAT.34

Aegumisega seotud küsimused

1. Aegumistähtaega käsitlevaid küsimusi reguleerivad ainult taotleva asutuse riigis kehtivad õigusaktid.

2. Nõuete sissenõudmisel taotluse saanud asutuse poolt või tema nimel abitaotluse täitmiseks võetud meetmetel, mille tulemusena taotluse saanud asutuse riigi kehtivate õigusaktide kohaselt aegumistähtaeg peatatakse, katkestatakse või seda pikendatakse, on aegumistähtaegade peatamisele, katkestamisele või pikendamisele sama toime taotleva asutuse riigis, tingimusel et sama toime on ette nähtud taotleva asutuse riigi õiguse kohaselt.

Kui aegumistähtaaja peatamine, katkestamine või pikendamine ei ole võimalik taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigusaktide alusel, siis taotluse saanud asutuse poolt või tema nimel nõuete sissenõudmisel abitaotluse täitmiseks võetud meetmeid, mis juhul, kui neid oleks võtnud taotlev asutus oma riigis või need oleks võetud tema nimel, oleksid põhjustanud aegumistähtaaja peatamise, katkestamine või pikendamise vastavalt kõnealuse riigi õigusaktidele, käsitletakse nende toime seisukohalt taotleva asutuse riigis võetud meetmetena.

Esimene ja teine lõik ei mõjuta taotleva asutuse riigi õigust võtta meetmeid aegumistähtaaja peatamiseks, katkestamiseks või pikendamiseks vastavalt kõnealuses riigis kehtivatele õigusaktidele.

3. Taotlev asutus ja taotluse saanud asutus teatavad teineteisele kõigist meetmetest, mis aegumistähtaega peatavad, katkestavad või pikendavad sellise nõude korral, mille suhtes taotleti sissenõudmismeetmete võtmist või ettevaatusabinõude rakendamist, või millel võib olla selline toime.

ARTIKKEL PVAT.35

Kulud

1. Lisaks artikli 28 lõikes 5 osutatud summadele nõuab taotluse saanud asutus asjaomaselt isikult sisse ja peab kinni kõik talle sissenõudmisega seoses tekkinud kulud kooskõlas tema riigi õigusnormidega. Riigid loobuvad vastastikku kõigist nõuetest seoses käesoleva lepingu kohaselt teineteisele antavast vastastikusest abist tulenevate kulutuste hüvitamisega.
2. Ent kui sissenõudmine põhjustab mõne eriprobleemi või on seotud väga suurte kulude või organiseeritud kuritegevusega, võivad taotluse esitanud ja taotluse saanud asutus selliste juhtumite puhul kokku leppida erilise hüvitamiskorra.
3. Olenemata lõikest 2 vastutab taotleva asutuse riik taotluse saanud asutuse riigi ees põhjendamatuks osutunud toimingutest tulenevate kulude ja kahju eest, kui toimingute põhjendamatus oli seotud nõude sisuga või taotleva asutuse väljastatud täitemeetmete võtmist ja/või ettevaatusabinõude rakendamist lubava juriidilise dokumendi kehtivusega.

NELJAS PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

KÕIGI SISSENÕUDMISABI TAOTLUSTE KOHTA

ARTIKKEL PVAT.36

Kasutatavad keeled

1. Kõik abitaotlused, teatamise tüüpvormid ning taotluse saanud asutuse riigis ettevaatusabinõude rakendamist lubavad ühtsed juriidilised dokumendid edastatakse taotluse saanud asutuse riigi ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest või tõlgitakse kõnealusesse keelde. Asjaolu, et taotluse või dokumendi teatud osad on mõnes muus keeles kui kõnealuse riigi ametlik keel või üks ametlikest keeltest, ei mõjuta nende kehtivust või menetluse kehtivust, kui asjaomased riigid on kõnealuse teise keele kasutamises kokku leppinud.
2. Dokumendid, mille puhul nõutakse teatamist vastavalt artiklile PVAT.23, võib edastada taotluse saanud asutusele taotleva asutuse riigi ametlikus keeles.
3. Kui taotlusele on lisatud muud dokumendid lisaks lõigetes 1 ja 2 osutatutele, võib taotluse saanud asutus vajaduse korral nõuda taotlevalt asutuselt kõnealuste dokumentide tõlkimist taotluse saanud asutuse riigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest või muusse keelde, milles asjaomased riigid on omavahel kokku leppinud.

ARTIKKEL PVAT.37

Statistilised andmed sissenõudmisabi kohta

1. Iga aasta 30. juuniks edastavad pooled erikomiteele elektrooniliselt statistiliste andmete loetelu käesoleva jaotise kohaldamise kohta.
2. Lõike 1 kohaselt edastatavate statistiliste andmete sisu ja vormingu määrab kindlaks erikomitee.

ARTIKKEL PVAT.38

Sissenõudmisabi käsitleva teabevahetuse tüüpvormid ja vahendid

1. Artikli PVAT.20 lõike 1 kohased teabenõuded, artikli PVAT.23 lõike 1 kohased teatamistaotlused, artikli PVAT.25 lõike 1 kohased sissenõudmistaotlused või artikli PVAT.31 lõike 1 kohased ettevaatusabinõude rakendamise taotlused ning artikli PVAT.37 kohaste statistiliste andmete edastamise taotlused edastatakse tüüpvormi kasutades elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui seda ei ole tehnilistel põhjustel võimalik teha. Võimaluse korral kasutatakse neid vorme ka nõudega seotud täiendava teabevahetuse käigus.

Taotluse saanud asutuse riigis täitmisele pööramist lubav ühtne juriidiline dokument ning taotleva asutuse riigis ettevaatusabinõude rakendamist lubav dokument ning teised artiklites PVAT.27 ja PVAT.31 osutatud dokumendid edastatakse samuti elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui seda ei ole tehnilistel põhjustel võimalik teha.

Asjakohasel juhul võib tüüpvormidele lisada aruandeid, avaldusi ja muid dokumente või nende tõestatud koopiaid või väljavõtteid, mis edastatakse samuti elektrooniliselt, välja arvatud juhul, kui seda ei ole tehnilistel põhjustel võimalik teha.

Tüüpvorme ja elektroonilist teabevahetust võidakse kasutada ka artikli PVAT.21 kohase teabevahetuse korral.

2. Lõiget 1 ei kohaldata teabe ja dokumentide suhtes, mis on saadud ametnike teises riigis haldusasutuste ametiruumides viibimise või teises riigis haldusuurimistes osalemise tulemusena vastavalt artiklile PVAT.22.

3. Kui teabevahetus ei toimu elektroonilisel teel või selleks ei kasutata tüüpvorme, ei mõjuta see saadud teabe või abitaotluse täitmisel võetud meetmete kehtivust.

4. Käesoleva lepingu rakendamiseks kasutusele võetud elektroonilise side võrku ja tüüpvorme võib kasutada ka sissenõudmisabi puhul, mis on seotud muude kui artikli PVAT.2 lõike 1 punktis b osutatud nõuetega, kui sellise sissenõudmisabi andmine on võimalik muude kahe- või mitmepoolsete õiguslikult siduvate instrumentide alusel, mis käsitlevad riikidevahelist halduskoostööd.

5. Seni, kuni erikomitee artikli PVAT.39 lõikes 2 osutatud otsused vastu võtab, kasutavad pädevad asutused käesoleva protokollis lisas sätestatud norme, sealhulgas tüüpvorme.

6. Olenemata eelmisest lõigust kasutab taotluse saanud asutuse riik sissenõutud summade taotleva asutuse riigile ülekandmiseks eurosid, kui asjaomased riigid ei ole kokku leppinud teisiti.

IV JAOTIS

RAKENDAMINE JA KOHALDAMINE

ARTIKKEL PVAT.39

Käibemaksualase halduskoostöö ning maksude ja tollimaksude
sissenõudmisega tegelev kaubanduse erikomitee

1. Erikomitee
 - a) peab korrapärast dialoogi ning
 - b) vaatab käesoleva protokolliga toimimise ja tulemuslikkuse läbi vähemalt iga viie aasta järel.
2. Erikomitee võtab vastu otsuseid või soovitusi, selleks et:
 - a) määrata kindlaks artiklis PVAT.11 osutatud automaatselt vahetatava teabe täpsed kategooriad ning teabevahetuse sagedus ja praktiline kord;
 - b) vaadata läbi punkti a kohaselt kindlaks määratud iga kategooriaga seotud automaatse teabevahetuse tulemused, tagamaks et seda laadi teabevahetust kasutatakse ainult juhul, kui see on tõhusaim teabe vahetamise viis;
 - c) määrata kindlaks uued artikli PVAT.11 kohaselt vahetatava teabe kategooriad, kui automaatne teabevahetus on sellise teabe puhul tõhusaim koostööviis;

- d) näha ette tüüpvormid artikli PVAT.19 lõike 1 ja artikli PVAT.38 lõike 1 kohaseks teabe edastamiseks;
- e) vaadata läbi artiklites PVAT.18 ja PVAT.37 osutatud statistiliste andmete kättesaadavus, kogumine ja töötlemine, tagamaks, et nimetatud artiklitega kehtestatud kohustused ei tekitaks pooltele ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust;
- f) määrata kindlaks, millist teavet edastatakse CCN/CSI võrgu kaudu ja muude vahenditega;
- g) määrata kindlaks Ühendkuningriigi poolt liidu üldeelarvesse seoses tema osalemisega Euroopa infosüsteemides kaasnevate kuludega makstava rahalise osaluse suurus ja üksikasjad, võttes arvesse punktides d ja f osutatud otsuseid;
- h) kehtestada artikli PVAT.4 lõigetes 2 ja 3 osutatud teabevahetuse keskasutuste ja teabevahetuse asutuste vaheliste kontaktide organiseerimisega seotud praktilist korda käsitlevad eeskirjad;
- i) kehtestada teabevahetuse keskasutuste vaheline praktiline kord artikli PVAT.4 lõike 5 rakendamiseks;
- j) kehtestada III jaotise rakendusnormid, sealhulgas sissenõutavate summade ümberarvestamist ja ülekandmist käsitlevad normid, ning
- k) kehtestada kord artiklis PVAT.5 osutatud teenustaseme kokkuleppe sõlmimiseks ja sõlmida nimetatud teenustaseme kokkulepe.

V JAOTIS

LÕPPSÄTTED

ARTIKKEL PVAT.40

Pooleliolevate taotluste täitmine

1. Kui määruse (EL) nr 904/2010 kohaselt edastatud teabe- ja haldusuurimiste taotlusi, mis on seotud väljaastumislepingu artikli 99 lõikega 1 hõlmatud tehingutega, ei ole veel lõpetatud nelja aasta jooksul pärast üleminekuperioodi lõppu, tagab taotluse saanud riik nende täitmise kooskõlas käesoleva protokolliga normidega.
2. Kui direktiivi 2010/24/EL kohaselt edastatud abitaotlusi, mis puudutavad käesoleva protokolliga artikli PVAT.2 kohaldamisalasse kuuluvaid makse ja tollimakse ning mis on seotud väljaastumislepingu artikli 100 lõikes 1 osutatud nõuetega, ei ole lõpetatud viie aasta jooksul pärast üleminekuperioodi lõppu, tagab taotluse saanud riik nende täitmise kooskõlas käesoleva protokolliga normidega. Teatamise tüüpvorm või taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument, mis on kehtestatud käesolevas lõigus viidatud õigusaktide kohaselt, säilitab sellise täitmise võimaldamiseks oma kehtivuse. Taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubava kohandatud ühtse juriidilise dokumendi võib koostada pärast mainitud viie aasta pikkuse perioodi möödumist seoses nõuetega, mille puhul abi taotleti enne seda aega. Kohandatud ühtses juriidilises dokumendis viidatakse esialgse abitaotluse õiguslikule alusele.

ARTIKKEL PVAT.41

Seos muude kokkulepetega

Käesolev protokoll on ülimuslik kõigi teiste käibemaksu valdkonnaga seotud halduskoostööd ja käesoleva protokolli kohaldamisalasse kuuluvate nõuete sissenõudmisabi käsitlevate kahepoolsete või mitmepoolsete kokkulepete sätete suhtes, mis on sõlmitud liikmesriikide ja Ühendkuningriigi vahel, juhul kui nende sätted ei ole kooskõlas käesoleva protokolli sätetega.

KÄIBEMAKSU VALDKONNAS HALDUSKOOSTÖÖ TEGEMIST
JA MAKSUPETTUSTE TÕKESTAMIST NING MAKSUDE JA TOLLIMAKSUDEGA
SEOTUD NÕUETE SISSENÕUDMISEL ANTAVAT VASTASTIKUST ABI
KÄSITLEVA PROTOKOLLI LISA

1. JAGU

Seni, kuni erikomitee käesoleva protokolli artikli PVAT.39 lõikes 2 osutatud otsused vastu võtab, kohaldatakse järgmisi norme ja tüüpvorme.

2. JAGU

KONTAKTIDE ORGANISEERIMINE

2.1. Kuni seda ei muudeta, on teabevahetuse keskasutused, kes kannavad põhivastutust käesoleva protokolli II jaotise kohaldamise eest,

- a) Ühendkuningriigis: *Her Majesty's Revenue and Customs, UK VAT Central Liaison Office*;
- b) liikmesriikides: käibemaksu valdkonnas liikmesriikidevahelise halduskoostöö tarbeks määratud teabevahetuse keskasutused.

2.2. Kuni seda ei muudeta, on teabevahetuse keskasutused, kes kannavad põhivastutust käesoleva protokoli III jaotise kohaldamise eest,

- a) Ühendkuningriigis: *Her Majesty's Revenue and Customs, Debt Management*;
- b) liikmesriikides: liikmesriikidevahelise sissenõudmisabi tarbeks määratud teabevahetuse keskasutused.

3. JAGU

HALDUSKOOSTÖÖ JA MAKSUPETTUSTE VASTANE VÕITLUS KÄIBEMAKSU VALDKONNAS

3.1. Teabevahetus

Käesoleva protokoli II jaotise kohane teabe vahetamine toimub võimaluse korral elektrooniliselt ja ühise teabevõrgu (CCN) kaudu riikide poolt halduskoostöö raame teabevahetuse jaoks sisseseatud postkastide või käibemaksu valdkonnas maksupettuste vastase võitluse tarbeks sisseseatud postkastide vahel.

3.2. Tüüpvorm

Käesoleva protokoli II jaotise kohaseks teabe vahetamiseks kasutavad riigid järgmist näidist:

Tüüpvorm ELi liikmesriikide ja Ühendkuningriigi vaheliste teabenõuete, omaalgatusliku teabevahetuse ja tagasiside jaoks vastavalt protokollile, mis käsitleb halduskoostööd ja maksupettuste vastast võitlust käibemaksu valdkonnas

Teabevahetuse viide:

A) PÕHITEAVE	
A1	
Taotluse esitanud riik:	Taotluse saanud riik:
Taotluse esitanud asutus:	Taotluse saanud asutus:
A2	
Taotluse/teabevahetusega tegelev ametnik taotluse esitanud asutuses:	Taotluse/teabevahetusega tegelev ametnik taotluse saanud asutuses:
Nimi:	Nimi:
E-post:	E-post:
Telefon:	Telefon:
Keel:	Keel:
A3	
Taotluse esitanud asutuse riiklik viitenumber:	Taotluse saanud asutuse riiklik viitenumber:
Taotluse esitanud asutuse jaoks ettenähtud ruum:	Taotluse saanud asutuse riiklik viitenumber:
A4	
Taotluse esitamise / teabevahetuse kuupäev:	Taotluse esitamise / teabevahetuse kuupäev:

A5	
Taotluse/teabevahetuse lisade arv:	Taotluse/teabevahetuse lisade arv:
A6	A7
☐ Üldine taotlus/teabevahetus	☐ Mina, taotluse saanud asutuse esindaja, ei saa vastata järgmiste tähtaegade jooksul:
☐ Teabenõue	☐ Kolm kuud
☐ Omaalgatuslik teabevahetus	☐ Üks kuu teabe puhul, mis on juba minu valduses
☐ Omaalgatusliku teabevahetuse kohta soovitakse tagasisidet	Viivituse põhjus:
☐ Pettustevastase võitluse alane taotlus/teabevahetus	
☐ Teabenõue	
☐ Omaalgatuslik teabe andmine	
☐ Omaalgatusliku teabe kohta soovitakse tagasisidet	
	☐ Vastamise eeldatav aeg:
	☐ Taotluse saanud riigi asutus annab loa edastada teavet teisele riigile (käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitlev protokoll artikli PVAT.6 lõige 6). ☐ Vastuse kohta soovitakse tagasisidet

Käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikli PVAT.6 lõike 4 kohaselt annab teavet esitav riik põhjendatud taotluse alusel loa kasutada saadud teavet muuks kui kõnealuse protokolli artikli 2 lõikes 1 osutatud otstarbeks.		
B) ÜLDISE TEABE TAOTLUS		
Taotluse esitanud asutus	Taotluse saanud asutus	Taotluse saanud asutus¹
B1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:	B1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:
☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav	☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav	☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav
Maksukohustuslasena registreerimise number:	Maksukohustuslasena registreerimise number:	Maksukohustuslasena registreerimise number:
B2 Nimi	B2 Nimi ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Nimi:
B3 Ärinimi	B3 Ärinimi ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Ärinimi:

¹ Selles kolmandas veerus esitab taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutuse nõutud teabe (teises veerus märgitud lahter „Palun täitke“) või kinnitab taotluse esitanud asutuse esitatud teabe õigsust (märgistatud lahter „Palun kinnitage“ ja teises veerus esitatud teave).

B4 Aadress	B4 Aadress ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita Aadress:
B5 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP):	B5 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP): ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita
a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine	a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine	a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine
b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine	b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine	b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine
c) Asutamine	c) Asutamine	c) Asutamine
B6 Tegevuse alustamise kuupäev	B6 Tegevuse alustamise kuupäev ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage Tegevuse alustamise kuupäev	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita Tegevuse alustamise kuupäev

B7 Tegevuse lõpetamise kuupäev	B7 Tegevuse lõpetamise kuupäev ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage Tegevuse lõpetamise kuupäev	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Tegevuse lõpetamise kuupäev
B8 Juhtide/direktorite nimed	B8 Juhtide/direktorite nimed ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita
B9 Omanike, sidusettevõtjate, partnerite, esindajate, sidusrühmade või äriühingus muid õigusi omavate isikute nimed	B9 Omanike, sidusettevõtjate, partnerite, esindajate, sidusrühmade või äriühingus muid õigusi omavate isikute nimed ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita
B10 Tegevuse laad	B10 Tegevuse laad ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita
a) Ettevõtja õiguslik vorm	a) Ettevõtja õiguslik vorm	a) Ettevõtja õiguslik vorm
b) Tegelik põhitegevus ¹	b) Tegelik põhitegevus	b) Tegelik põhitegevus

¹ Tegelik põhitegevus on ettevõtja tegelik põhitegevus (erinevalt teisest võimalikust deklareeritud tegevusest).

B11 Tehingu liik	Tehingu liik B11 Asjaomased kaubad/teenused ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	Tehingu liik B11 Asjaomased kaubad/teenused ☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita
Ajavahemik ja summa, millega taotlus/teabevahetus on seotud B12 Kaubatarned ühest riigist teise		
Kellelt	Ajavahemik	Ajavahemik
Kellele	Summa	Summa
Allikas: ☐ Käibemaksuteabe vahetamise süsteem (VIES) ☐ Muu		
B13 Teenuste osutamine ühest riigist teise		
Kellelt	Ajavahemik	Ajavahemik
Kellele	Summa	Summa
Allikas: ☐ VIES ☐ Muu		

C) LISATEAVE
Registreerimine
☐ C1 Maksukohustuslane taotluse saanud riigis (☐) / maksukohustuslane taotluse esitanud riigis (☐) ei ole praegu käibemaksukohustuslane. VIESi või muude allikate kohaselt on tärned toimunud pärast tegevuse lõpetamise kuupäeva. Palun selgitage.
☐ C2 Maksukohustuslane taotluse saanud riigis (☐) / maksukohustuslane taotluse esitanud riigis (☐) ei ole käibemaksukohustuslane. VIESi või muude allikate kohaselt on tärned toimunud enne registreerimise kuupäeva. Palun selgitage.
Tehingud kaupade/teenustega
Kaubad ☐ C3 VIESi või muude allikate kohaselt tegi taotluse saanud riigi maksukohustuslane kaubatarne, kuid taotluse esitanud riigi maksukohustuslane kas: ☐ ei deklareerinud kauba ostmist; ☐ ei tunnista kauba kättesaamist; ☐ deklareeris ostu muus summas ja deklareeritud summa on: Palun uurige ja selgitage. ☐ Lisan koopiad minu valduses olevatest dokumentidest. ☐ C4 Maksukohustustase poolt taotluse esitanud riigis deklareeritud soetamine ei vasta VIESist või muudest allikatest saadud teabele. Palun uurige ja selgitage. ☐ C5 Palun märkige aadressid, kuhu kaup toimetati.

Aadressid:	
☐ C6 Taotluse esitanud riigi maksukohustuslane väidab, et ta on tarninud kaupu või osutanud teenuseid taotluse saanud riigis asuvale isikule. Palun kinnitage, et kaup on kätte saadud ja kas see on:	
☐ arvele võetud:	☐ Jah ☐ Ei
☐ deklareeritud/makstud maksukohustuslase poolt taotluse saanud riigis	☐ Jah ☐ Ei
Maksukohustuslase nimi ja/või käibemaksukohustuslasena registreerimise number taotluse saanud riigis.	
Kauba eelnev/edasine liikumine	
☐ C7 Kellelt kaup osteti? Palun esitage lahtris C41 nimed, ärinimed ja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid.	
☐ C8 Kellele kaup edasi müüdi? Palun esitage lahtris C41 nimed, ärinimed ja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid.	
Teenused	
☐ C9 VIESi või muude allikate kohaselt osutas taotluse saanud riigi maksukohustuslane taotluse esitanud riigis teenuseid, kuid taotluse esitanud riigi maksukohustuslane kas:	
☐ ei deklareerinud teenust;	
☐ ei tunnista teenuse saamist;	
☐ deklareeris teenuse saamise muus summas ja deklareeritud summa on:	
Palun uurige ja selgitage.	
☐ Lisan koopiad minu valduses olevatest dokumentidest	
☐ C10 Maksukohustuslase poolt taotluse esitanud riigis deklareeritud soetamine ei vasta VIESist või muudest allikatest saadud teabele. Palun uurige ja selgitage.	
☐ C11 Palun märkige aadressid, kus teenus osutati.	

Aadressid:	
☐ C12 Taotluse esitanud riigi maksukohustuslane väidab, et ta on tarninud kaupu või osutanud teenuseid taotluse saanud riigis asuvale isikule. Palun kinnitage, et teenus on osutatud ja kas see on:	
☐ arvele võetud:	☐ Jah ☐ Ei
☐ deklareeritud/makstud maksukohustuslase poolt taotluse saanud riigis	☐ Jah ☐ Ei
Maksukohustuslase nimi ja/või käibemaksukohustuslasena registreerimise number taotluse saanud riigis.	
Kaubavedu	
☐ C13 Palun märkige vedaja nimi/käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja aadress.	
Nimi ja/või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja aadress:	
☐ C14 Kes tellis kauba veo ja tasus selles eest?	
Nimi ja/või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja aadress:	
☐ C15 Kes on kasutatud transpordivahendi omanik?	
Nimi ja/või käibemaksukohustuslasena registreerimise number ja aadress:	
Arved	
☐ C16 Palun märkige arve summa ja vääring.	

Maksmine ☐ C17 Palun märkige makstud summa ja vääring.
☐ C18 Palun märkige pangakonto omaniku nimi ja selle konto number, millelt ja/või millele makse tehti.
Kellelt: Kontoomaniku nimi: IBAN-number või kontonumber:: Pank: Kellele: Kontoomaniku nimi: IBAN-number või kontonumber:: Pank:
☐ C19 Palun esitage järgmised andmed, kui makse tehti sularahas: ☐ Kes, kellele, kus ja millal raha üle andis? ☐ Milline makset kinnitav dokument (kviitung jne) väljastati? ☐ C20 Kas on tõendeid kolmandate isikute maksete kohta? Kui jah, esitage lisateavet lahtris C41 ☐ Jah ☐ Ei
Tellimuse esitamine ☐ C21 Palun esitage kõik kättesaadavad andmed tellimuse esitanud isiku, tellimuse esitamise viisi ja kontakti loomise viisi kohta tarnija ja kliendi vahel.

Erikordade/eriprotseduuridega hõlmatud kaubad

Palun märgistage vastav kastike ja sisestage oma küsimus lahtrisse C40

- ☐ C22 Kolmnurktehingud.
- ☐ C23 Kasuminormi maksustamise kord.
- ☐ C24 Kaupade kaugmüük
 - ☐ liidu korra alusel
 - ☐ impordikorra alusel
- ☐ C25 Mittemaksukohustuslastele müüdud uued transpordivahendid.
- ☐ C26 Tolliprotseduuri 42XX/63XX alusel tehtud erand.
- ☐ C27 Gaas ja elekter.
- ☐ C28 Nõudmiseni varude kord.
- ☐ C29 Muud:

Erisätetega hõlmatud teenused

Palun märgistage vastav kastike ja sisestage oma küsimus lahtrisse C40

- ☐ C30 Vahendaja osutatud teenuste osutamine.
- ☐ C31 Kinnisasjaga seotud teenuste osutamine.
- ☐ C32 Reisijateveo teenuste osutamine.
- ☐ C33 Kaubavedude osutamine.
- ☐ C34 Kultuuri-, kunsti-, spordi-, teadus-, haridus-, meelelahutusteenuste ja muude sarnaste teenuste osutamine, veoga seotud kõrvalteenuste osutamine ning vallasasja hindamine või töö vallasasjaga.
- ☐ C35 Restorani- ja toitlustusteenuste osutamine, välja arvatud lahtris C37 nimetatud teenused.
- ☐ C36 Renditava veoteenuse osutamine.
- ☐ C37 Restorani- ja toitlustusteenuste osutamine laeva või õhusõiduki pardal või rongis tarbimiseks
- ☐ C38 Teenuste osutamine
 - ☐ liiduvälise korra alusel
 - ☐ liidu korra alusel
- ☐ C39 Teenused, mille suhtes kohaldatakse tegeliku kasutamise ja sellest kasusaamise eeskirju..
- ☐ C40 Taustteave ja täiendavad küsimused

C41 Vastus vaba tekstina		
D) DOKUMENTIDE TAOTLEMINE		
Palun esitage järgmiste dokumentide koopiad (vajaduse korral vt B12 ja B13 lahtris esitatud summa ja ajavahemik)		
☐ D1 Arved	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D2 Lepingud	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D3 Tellimused	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D4 Tõendid maksete kohta	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D5 Veodokumendid	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D6 Võlausaldajate register taotluse saanud riigi maksukohustuslase kohta	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D7 Võlgnike register taotluse saanud riigi maksukohustuslase kohta	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D8 Nõudmiseni varude register Kellelt Kellele	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D9 Ühtse kontaktpunkti/impordi ühtse kontaktpunkti kirjed Kellelt Kellele	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D10 Pangakonto väljavõtted Kellelt Kellele	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad
☐ D11 Muud	☐ Esitatud	☐ Ei ole kättesaadavad

E) OMAALGATUSLIK TEABE ESITAMINE (ÜLDINE)

- ☐ E1 Maksukohustuslase andmete põhjal lähetavas riigis näib, et ta tuleks registreerida vastuvõtvas riigis.
- ☐ E2 Maksukohustuslase andmete põhjal lähetavas riigis tarniti ☐ kaubad / ☐ osutati teenused talle vastuvõtva riigi maksukohustuslase poolt, kuid VIESis/Tollis või muudes andmeallikates sellist infot ei ole.
- ☐ E3 Maksukohustuslase andmete kohaselt lähetavas riigis tuleb vastuvõtvas riigis tarnitud kaupadelt tasuda käibemaksu, kuid VIESis/Tollis või muudesse allikatesse ei ole andmeid sisestatud.
- ☐ E4 VIESi või muude allikate kohaselt osutas taotluse saanud riigi maksukohustustlane taotluse esitanud riigis teenuseid, kuid taotluse esitanud riigi maksukohustustlane kas:
 - ☐ ei deklareerinud ☐ kaupade soetamist / ☐ teenuste saamist;
 - ☐ ei tunnista ☐ kaupade soetamist / ☐ teenuste saamist.
- ☐ E5 Maksukohustuslase andmete kohaselt lähetavas riigis tuleb vastuvõtvas riigis osutatud teenustelt tasuda käibemaksu.
- ☐ E6 Taust ja lisateave:
- ☐ E7 Lisan koopiad minu valduses olevatest arvetest.

F) VARIFIRMADEGA SEOTUD PETTUS: REGISTREERIMISE KONTROLL / ÄRITEGEVUS		
A) Ettevõtja tuvastamine		
Taotluse esitanud asutus	Taotluse saanud asutus	Taotluse saanud asutus ¹
F1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:	F1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:
☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav	☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav	☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav
Maksukohustuslasena registreerimise number:	Maksukohustuslasena registreerimise number:	Maksukohustuslasena registreerimise number:
F2 Nimi	F2 Nimi ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Nimi:
F3 Aadress	F3 Aadress ○ Palun täitke ○ Palun kinnitage	○ Kinnitan ○ Ei kinnita Aadress:

¹ Selles kolmandas veerus esitab taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutuse nõutud teabe (teises veerus märgitud lahter „Palun täitke“) või kinnitab taotluse esitanud asutuse esitatud teabe õigsust (märgistatud lahter „Palun kinnitage“ ja teises veerus esitatud teave).

F4 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP):	F4 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP): ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita
a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine	a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine	a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine
b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine	b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine	b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri/maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine
c) Asutamine	c) Asutamine	c) Asutamine
F5 Omanikud, sidusettevõtjad, partnerid, esindajad, sidusrühmad või äriühingus muid õigusi omavad isikud	F5 Omanikud, sidusettevõtjad, partnerid, esindajad, sidusrühmad või äriühingus muid õigusi omavad isikud ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita
a) Nimi	a) Nimi	a) Nimi
b) Aadress	b) Aadress	b) Aadress
c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev
d) Kodakondsus	d) Kodakondsus	d) Kodakondsus
F6 Juhid/direktorid	F6 Juhid/direktorid ☐ Palun täitke ☐ Palun kinnitage	☐ Kinnitan ☐ Ei kinnita
a) Nimi	a) Nimi	a) Nimi

b) Aadress	b) Aadress	b) Aadress
c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev
d) Kodakondsus	d) Kodakondsus	d) Kodakondsus
B) Taotletav teave		
☐ F7 Kas lahtrites F5 ja F6 osutatud isikud (sünniajaga, kui see on teada) on mõnes teie andmebaasis?	☐ Jah ☐ Ei	
☐ F8 Kas lahtrites F5 ja F6 osutatud isikuid (sünniajaga, kui see on teada) on karistatud majanduskuritegude eest?	☐ Õiguslikel põhjustel ei saa teavet esitada. ☐ Jah ☐ Ei	
☐ F9 Kas lahtrites F5 ja F6 osutatud isikud on varem osalenud varifirmadega seotud pettuses või muud liiki pettuses?	☐ Õiguslikel põhjustel ei saa teavet esitada. ☐ Jah ☐ Ei	
☐ F10 Kas lahtrites F5 ja F6 osutatud isikud elavad esitatud aadressil või on sellega seotud?	☐ Jah ☐ Ei	
☐ F11 Kas esitatud aadress on eluase/ettevõtte/ajutine majutus/raamatupidaja asukoht/muu?	☐ Jah ☐ Ei	
☐ F12 Mis on äritegevuse liik?		
☐ F13 Kas ettevõtja maksukuulekus on kahtluse all?	☐ Jah ☐ Ei	

☐ F14 Mis on käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamise põhjus?	
☐ F15 Palun teavitage seotud ettevõtjatest, ¹ sealhulgas nende käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid, ja esitage arvamused nende usaldusväärsuse kohta.	
☐ F16 Palun esitage andmed ettevõtja ja kõigi seotud ettevõtjate teadaolevate pangakontode kohta taotluse saanud riigis.	
☐ F17 Palun esitage teave koondaruannetest või tollideklaratsioonidest kaupade tarnimise/teenuste osutamise kohta aasta(te)l:	
☐ F18 Palun esitage teave käibemaksudeklaratsioonidest/maksetest aastatel:	
☐ F19 Täiendavad märkused:	
G) OMAALGATUSLIK TEABE ESITAMINE (VARIFIRMADEGA SEOTUD PETTUS)	
Saatev asutus	Vastuvõttev asutus
Ettevõtja tuvastamine G1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:	Ettevõtja tuvastamine G1 käibemaksukohustuslasena registreerimise number (kui puudub, siis maksukohustuslasena registreerimise number) Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:
☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav	☐ Käibemaksukohustuslasena registreerimise number ei ole kättesaadav
Maksukohustuslasena registreerimise number:	Maksukohustuslasena registreerimise number:

¹ Ettevõtte, millel on rubriigis A osutatud ettevõtjatega ühised juhid või muud õiguslikud, majanduslikud või finantssidemed.

G2 Nimi	G2 Nimi
G3 Aadress	G3 Aadress
G4 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP):	G4 Järgmised kuupäevad vormingus (AAAA/KK/PP):
a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine	a) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri väljastamine
b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine	b) Käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri / maksukohustuslasena registreerimise numbri tühistamine
c) Asutamine	c) Asutamine
G5 Omanikud, sidusettevõtjad, partnerid, esindajad, sidusrühmad või äriühingus muid õigusi omavad isikud	G5 Omanikud, sidusettevõtjad, partnerid, esindajad, sidusrühmad või äriühingus muid õigusi omavad isikud
a) Nimi	a) Nimi
b) Aadress	b) Aadress
c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev
d) Kodakondsus	d) Kodakondsus
G6 Juhid/direktorid	G6 Juhid/direktorid
a) Nimi	a) Nimi

b) Aadress	b) Aadress
c) Sünnikuupäev	c) Sünnikuupäev
d) Kodakondsus	d) Kodakondsus
Täiendavad märkused	
H) TAGASISIDE ¹	
Esitatud teabega seotud tulemused: 1) Esitatud teabe: ☐ tulemuseks oli käibemaksu või muude maksude täiendav määramine. Palun esitage üksikasjad määratud maksu liigi ja summa kohta: Maksu liik: Täiendav hindamine: Karistus: ☐ tulemuseks oli käibemaksukohustuslasena registreerimine. ☐ tulemuseks oli käibemaksukohustuslaste registrist kustutamine. ☐ tulemuseks oli käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri kustutamine VIESist või käibemaksukohustuslaste andmebaasist. ☐ tulemuseks oli käibedeklaratsioonide parandamine.	

¹ Esitab teabe saanud pädev asutus.”

- ☐ tulemuseks oli dokumentide uurimine.
- ☐ tulemusena võeti kasutusele uus auditimenetlus või kasutati seda käimasoleva auditi osana.
- ☐ tulemuseks oli pettuse uurimine.
- ☐ tulemuseks oli teabetaotlus.
- ☐ tulemuseks oli viibimine haldusasutuste ametiruumides või osalemine haldusuurimises.
- ☐ tulemuseks oli mitmepoolne kontroll (MLC).
- ☐ tulemuseks olid muud meetmed:

- ☐ tulemusena ei võetud olulisi meetmeid.

2) Muud märkused:

Edastamise kuupäev:

4. JAGU

SISSENÕUDMISABI

ARTIKKEL 4.1

Teabevahetus

Käesoleva protokolliga III jaotise kohaldamisel elektrooniliselt saadetav taotlus saadetakse nende CCN-võrgu postkastide vahel, mis on sisse seatud seda liiki maksu või tollimaksu jaoks, mida taotlus puudutab, välja arvatud juhul, kui taotleja ja taotluse saanud riigi teabevahetuse keskasutused on kokku leppinud, et ühte neist postkastidest võib kasutada eri liiki makse ja tollimaksu puudutavate taotluste jaoks.

Ent kui dokumentidest teatamise taotlus puudutab rohkem kui ühte liiki maksu või tollimaksu, saadab taotleja asutus taotluse postkasti, mis on sisse seatud vähemalt ühe nendes dokumentides mainitud nõuete liigi jaoks, millest palutakse teatada..

ARTIKKEL 4.2

Taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubava ühtse juriidilise dokumendiga seotud rakendusnormid

1. Käesoleva protokolli artikli PVAT.2 lõike 1 punkti b kohased halduskaristused, trahvid, teenustasud ja lisamaksud ning intressid ja kulud, mis taotlevas riigis kehtivate normide kohaselt võivad kuuluda tasumisele alates täitmisele pööramist lubava esmase juriidilise dokumendi kuupäevast kuni kuupäevani, mis eelneb sissenõudmistaotluse saatmisele, võidakse lisada taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubavasse ühtsesse juriidilisse dokumenti.
2. Taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubava ühtse juriidilise dokumendi võib välja anda mitme nõude ja mitme isiku kohta vastavalt taotlevas riigis täitmisele pööramist lubavale esmasele juriidilisele dokumendile või esmastele juriidilistele dokumentidele.
3. Kui taotlevas riigis mitut nõuet hõlmavad täitmisele pööramist lubavad esmased juriidilised dokumendid on juba asendatud asjaomases riigis kõigi kõnealuste nõuete täitmisele pööramist lubava üldise juriidilise dokumendiga, võib taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubav ühtne juriidiline dokument põhineda taotlevas riigis täitmisele pööramist lubaval esmasel juriidilisel dokumendil või taotlevas riigis täitmisele pööramist lubaval üldisel juriidilisel dokumendil, millesse on koondatud kõnealused esmased juriidilised dokumendid.
4. Kui lõikes 2 osutatud esmane juriidiline dokument või lõikes 3 osutatud üldine juriidiline dokument sisaldab mitut nõuet, millest vähemalt ühe puhul on summad juba kogutud või sisse nõutud, mainitakse taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubavas ühtses juriidilises dokumendis üksnes neid nõudeid, mille puhul taotletaks sissenõudmisabi.

5. Kui lõikes 2 osutatud esmane juriidiline dokument või lõikes 3 osutatud üldine juriidiline dokument sisaldab mitut nõuet, võib taotlev asutus loetleda need nõuded taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubavas rohkem kui ühes ühtses juriidilises dokumendis kooskõlas taotluse saanud riigis sissenõudmisega tegelevate asutuste pädevuste jaotusega lähtuvalt maksuliigist.
6. Kui taotlust ei ole võimalik edastada CCN-võrgu kaudu ja see edastatakse posti teel, kirjutab taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubavale ühtsele juriidilisele dokumendile alla taotleva asutuse nõuetekohaselt volitatud ametnik.

ARTIKKEL 4.3

Sissenõutavate summade ümberarvestamine

1. Taotlev asutus märgib sissenõutava summa nii taotleva riigi vääringus kui ka taotluse saanud riigi vääringus.
2. Kui taotlus saadetakse Ühendkuningriiki, on sissenõudmisabi puhul kasutatav vahetuskurss viimane vahetuskurss, mille Euroopa Keskpank avaldas üks päev enne taotluse saatmise kuupäeva. Kui kõnealuse kuupäeva kursi kohta andmed puuduvad, kasutatakse viimast Euroopa Keskpanga vahetuskurssi, mis avaldati enne taotluse saatmise kuupäeva.

Kui taotlus saadetakse liikmesriiki, on sissenõudmisabi puhul kasutatav vahetuskurss viimane vahetuskurss, mille Inglismaa keskpank (Bank of England) avaldas üks päev enne taotluse saatmise kuupäeva. Kui kõnealuse kuupäeva kursi kohta andmed puuduvad, kasutatakse viimast Inglismaa keskpanga vahetuskurssi, mis avaldati enne taotluse saatmise kuupäeva.

3. Selleks et arvutada käesoleva protokolli artikli PVAT.30 lõikes 2 osutatud kohandamisest tulenev nõude summa ümber taotluse saanud asutuse riigi vääringusse, kasutab taotlev asutus oma esmases taotluses kasutatud vahetuskurssi.

ARTIKKEL 4.4

Sissenõutud summade ülekandmine

1. Sissenõutud summad kantakse üle kahe kuu jooksul alates sissenõudmise kuupäevast, v.a juhul, kui riigid on kokku leppinud teisiti.
2. Kui taotluse saanud asutuse kohaldatud sissenõudmismeetmed vaidlustatakse põhjusel, mis ei kuulu taotleva riigi pädevusse, võib taotluse saanud asutus oodata taotleva riigi nõudega seotud sissenõutud summade ülekandmisega seni, kuni vaidlus on lahendatud, kui üheaegselt on täidetud järgmised tingimused:
 - a) taotluse saanud asutuse arvates on tõenäoline, et sellise vaidlustamise tulemus on asjaosalise jaoks soodne; ning

- b) taotleval asutusel ei ole teatanud, et ta maksab juba üle kantud summad tagasi, kui kõnealune vaidlustamine on asjaosalise jaoks soodne.
3. Kui taotleval asutusel on teatanud, et ta maksab summad tagasi kooskõlas lõike 2 punktiga b, tagastab ta taotluse saanud asutuse poolt juba üle kantud sissenõutud summad ühe kuu jooksul alates tagasimaksmistaotluse saamisest. Muu tasumisele kuuluva hüvitise katab sel juhul üksnes taotluse saanud asutus.

ARTIKKEL 4.5

Sissenõutud summade hüvitamine

Kõikidest meetmetest, mis on võetud taotluse saanud riigis sissenõutud summade tagasimaksmiseks või hüvitamiseks seoses vaidlustatud nõuete sissenõudmisega, teatab taotluse saanud asutus taotlevale asutusele kohe, kui taotluse saanud asutus on sellistest meetmetest teavitatud.

Võimaluste piires kaasab taotluse saanud asutus taotleva asutuse summa tagasimaksmise ja hüvitise tasumise menetlusse. Taotluse saanud asutuse põhjendatud taotluse korral kannab taotleval asutus tagasimakstud summad ja tasutud hüvitised üle kahe kuu jooksul alates selle taotluse saamisest.

ARTIKKEL 4.6

Tüüpvormid

1. Käesoleva protokolli artiklis PVAT.23 osutatud teatamistaotlusega kaasasoleva ühtse teavitamisvormi jaoks kasutavad riigid vormi, mis on koostatud kooskõlas näidisega A.
2. Sissenõudmistaotluse või ettevaatusabinõude rakendamise taotlusega kaasasoleva taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubava ühtse juriidilise dokumendi jaoks, millele on osutatud käesoleva protokolli artiklis PVAT.27, või taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubava kohandatud ühtse juriidilise dokumendi jaoks, millele on osutatud käesoleva protokolli artikli PVAT.30 lõikes 2, kasutavad riigid vormi, mis on koostatud kooskõlas näidisega B.
3. Käesoleva protokolli artiklis PVAT.20 osutatud teabenõude jaoks kasutavad riigid vormi, mis on koostatud kooskõlas näidisega C.
4. Käesoleva protokolli artiklis PVAT.23 osutatud teatamistaotluse jaoks kasutavad riigid vormi, mis on koostatud kooskõlas näidisega D.
5. Käesoleva protokolli artiklites PVAT.25 ja PVAT.31 osutatud sissenõudmistaotluse ja ettevaatusabinõude rakendamise taotluse jaoks kasutavad riigid vormi, mis on koostatud kooskõlas näidisega E.

6. Kui vorme edastatakse elektrooniliselt, siis võib nende struktuuri ja paigutust kohandada elektroonilise suhtlussüsteemi nõuetele ja võimalustele, eeldusel et see ei muuda vormis sisalduvat informatsiooni oluliselt, võrreldes allpool esitatud näidistega.

Näidis A

Ühtne teavitamisvorm, milles antakse teavet teatatud dokumendi või dokumentide kohta

(edastatakse teate adressaadile) ⁽¹⁾

Käesolev dokument on lisatud dokumendile/dokumentidele, millest on teatanud [taotluse saanud riigi nimi] pädev asutus.

Teade hõlmab [taotleva riigi nimi] pädeva asutuse dokumente, kes taotles abi seoses teavitamisega kooskõlas Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikliga PVAT.23.

A. TEAVITAMISE ADRESSAAT

- *Nimi*
- *Aadress (teadaolev või eeldatav)*
- *Muud adressaadi tuvastamiseks vajalikud andmed*

B. TEAVITAMISE EESMÄRK

Käesoleva teavitamise eesmärk on:

- ☐ *teavitada adressaati sellest dokumendist/nendest dokumentidest, millele on lisatud käesolev teabedokument*
- ☐ *katkestada teatatud dokumendis/dokumentides nimetatud nõude/nõuete aegumistähtaeg.*
- ☐ *kinnitada adressaadile, et ta on kohustatud maksma punktis D nimetatud summa.*

Palun võtke teadmiseks, et maksmatajätmise korral võivad ametiasutused kohaldada täitemeetmeid ja/või ettevaatusabinõusid, et tagada nõude/nõuete sissenõudmine. See võib adressaadi jaoks tähendada lisakulusid.

Olete käesoleva teatise adressaat, kuna teid käsitatakse:

- ☐ *põhivõlgnikuna*
- ☐ *kaasvõlgnik*
- ☐ *isikuna, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kes vastutab maksude ja maksete ning teiste meetmetega seotud nõuete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotluse esitanud riigis kehtivate seaduste kohaselt*
- ☐ *isikuna, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kelle valduses on (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule kuuluv vara või kes on võlgu (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule*
- ☐ *kolmanda isikuna, keda muudele isikutele suunatud sissenõudmismeetmed võivad mõjutada*

(Järgnev teave ilmub, kui teatise adressaat on isik, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kelle valduses on (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule kuuluv vara või kes on võlgu (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule või kui adressaat on kolmas isik, keda muudele isikutele suunatud sissenõudmismeetmed võivad mõjutada:

Teatatud dokumentides käsitletakse nõudeid seoses maksude või maksetega, mille eest vastutab järgmine isik / vastutavad järgmised isikud:

- ☐ *põhivõlgnikuna [nimi ja aadress (teadaolev või eeldatav)]*
- ☐ *kaasvõlgnikuna [nimi ja aadress (teadaolev või eeldatav)]*
- ☐ *isikuna, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kes vastutab maksude, maksete ja teiste meetmete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotluse esitanud riigis kehtivate seaduste kohaselt [nimi ja aadress (teadaolev või eeldatav)].*

Taotleva riigi [nimi] taotleval asutus palus taotluse saanud riigi [nimi] pädeval asutusel esitada käesolev teade enne [kuupäev]. Palun võtke teadmiseks, et see kuupäev ei ole konkreetselt seotud ühegi aegumistähtajaga.

C. TEATATUD DOKUMENDI/DOKUMENTIDE EEST VASTUTAV(AD) ASUTUS(ED)

Lisatud dokumendi/dokumentide eest vastutav asutus):

- Nimi:
- Aadress:
- Muud kontaktandmed:
- Keel/keeled, milles asjaomase asutuse poole võib pöörduda:

Lisateavet ☐ teatatud dokumendi/dokumentide kohta ☐ ja/või maksukohustuse vaidlustamise võimaluste kohta annab

- ☐ *dokumendi/dokumentide eest vastutav üldnimetatud asutus ja/või*
- ☐ *järgmine asutus:*
 - Nimi:
 - Aadress:
 - Muud kontaktandmed:
 - Keel/keeled, milles asjaomase asutuse poole võib pöörduda:

D. TEATATUD DOKUMENDI/DOKUMENTIDE KIRJELDUS

Dokument [number]

- Viitenumber:
- Kindlaksmääramise kuupäev:
- Teatatud dokumendi laad:
 - ☐ *maksuotsus*
 - ☐ *maksekorraldus*
 - ☐ *halduskaebusele järgnev otsus*
 - ☐ *muu haldusdokument:*
 - ☐ *kohtulahend/kohtuotsus:*
 - ☐ *muu juriidiline dokument:*
- Asjaomase nõude / asjaomaste nõuete nimetus (taotleva riigi keeles):
- Asjaomase nõude / asjaomaste nõuete laad:
- *Asjaomase nõude / asjaomaste nõuete summa:*
 - ☐ *põhisumma:*
 - ☐ *halduskaristused ja -trahvid:*
 - ☐ *intressid [kuupäev] seisuga:*
 - ☐ *kulud [kuupäev] seisuga:*
 - ☐ *teenustasud tõendite ja samalaadsete dokumentide väljaandmise eest punkti [x] kohase nõudega seotud haldustoimingute puhul:*
 - ☐ *asjaomase nõude / asjaomaste nõuete kogusumma:*

- *Punktis [x] nimetatud summa tuleks maksta:*
 - ☐ *enne:*
 - ☐ *[arv] kalendripäeva jooksul alates käesoleva teate kuupäevast*
 - ☐ *viivitamata*

- *Kõnealune makse tuleks teha:*
 - *pangakonto omanik:*
 - *rahvusvaheline kontonumber (IBAN):*
 - *panga tunnuscode (BIC):*
 - *panga nimi:*

- *Makse viitenumber:*

- *Adressaadil on võimalik teatatud dokumendile/dokumentidele vastata.*
 - ☐ *vastamise tähtpäev:*
 - ☐ *vastamiseks ettenähtud ajavahemik:*

- *selle asutuse nimi ja aadress, kellele vastuse võib saata:*

- *Vaidlustamise võimalus:*
 - ☐ *nõude või teatatud dokumendi/dokumentide vaidlustamise aeg on juba möödas.*
 - ☐ *vaidlustamise tähtpäev:*
 - ☐ *nõude vaidlustamise ajavahemik: [arv] kalendripäeva jooksul alates*
 - ☐ *teate saatmise kuupäevast.*
 - ☐ *teatatud dokumendi/dokumentide koostamisest*
 - ☐ *muu kuupäev:*

- *Selle asutuse nimi ja aadress, kellele vaie tuleb esitada:*

Palun võtke teadmiseks, et vaided, mis on seotud nõudega, täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendiga või taotleva riigi (nimi) muu dokumendiga, kuuluvad taotleva riigi (nimi) pädevate organite pädevusse kooskõlas Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise protokolliga PVAT.29.

Sellist vaiet reguleerivad taotlevas riigis [nimi] kohaldatavad menetlus- ja keelenormid).

☐ *Palun võtke teadmiseks, et sissenõudmine võib alata enne vaide vaidlustamisaja lõppu.*

– *Muu teave:*

⁽¹⁾ Kaldkirjas olevad väljad ei ole kohustuslikud.

Näidis B

Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikliga PVAT.27 hõlmatud nõuete täitmisele pööramist lubav ühtne juriidiline dokument ⁽¹⁾

□ *NÕUETE TÄITMISELE PÖÖRAMIST LUBAV ÜHTNE JURIIDILINE DOKUMENT*

- *Väljaandmise kuupäev:*
- *Viitenumber:*

□ *NÕUETE TÄITMISELE PÖÖRAMIST LUBAV MUUDETUD ÜHTNE JURIIDILINE DOKUMENT*

- *Täitmisele pööramist lubava esialgse ühtse juriidilise dokumendi väljaandmise kuupäev:*
- *Muutmise kuupäev:*
- *Muutmise põhjus:*

- *[kohtu nimi] [kuupäeva] kohtulahend/kohtuotsus*
- *[kuupäeva] haldusotsus*
- *Viitenumber:*

Riik, kus käesolev dokument välja anti: [taotleva riigi nimi]

Taotluse saanud riigi võetavad sissenõudmismeetmed põhinevad:

- *täitmisele pööramist lubaval ühtsel juriidilisel dokumendil kooskõlas eelnimetatud protokolliga PVAT.27.*
- *täitmisele pööramist lubaval muudetud ühtsel juriidilisel dokumendil kooskõlas eelnimetatud protokolliga PVAT.30 (et võtta arvesse nimetatud protokolliga PVAT.29 lõikes 1 osutatud pädeva asutuse otsust).*

Käesolev dokument on täitmisele pööramist (ka ettevaatusabinõusid) lubav ühtne juriidiline dokument. See hõlmab allpool nimetatud nõuet/nõudeid, mis jäi/jäid maksmata taotlevas riigis [nimi]. Selle nõude / nende nõuete täitmisele pööramist lubavast esmasest juriidilisest dokumendist on taotleva riigi [nimi] õiguse kohaselt teatatud.

Nõude/nõuetega seotud vaided kuuluvad eranditult taotleva riigi (nimi) pädevate organite pädevusse kooskõlas eelnimetatud protokolliga PVAT.29. Sellisest meetmest tuleb neid teavitada kooskõlas taotlevas riigis (nimi) kehtivate menetlus- ja keelenormidega.

NÕUDE/NÕUETE JA ASJAOSALISE/ASJAOSALISTE KIRJELDUS

Nõude/nõuete kindlakstegemine [number]

1. Viide:
2. Asjaomase nõude / asjaomaste nõuete laad:
3. Asjaomase maksu/makse nimetus:
4. Asjaomane tähtaeg või -päev:
5. Nõude esitamise kuupäev:

6. Kuupäev, millest alates on täitmisele pööramine võimalik:
7. Nõude/nõuete tasuda jääv summa:
- ☐ *põhisumma:*
 - ☐ *halduskaristused ja -trahvid:*
 - ☐ *intressid enne seda kuupäeva, mil taotlus saadeti:*
 - ☐ *kulud enne seda kuupäeva, mil taotlus saadeti:*

 - ☐ *käesoleva nõude kogusumma:*
8. Kuupäev, mil teatati esmasest juriidilisest dokumendist, mis lubab nõude täitmisele pööramist taotlevas riigis: [taotleva riigi nimi]:
- ☐ *kuupäev:*
 - ☐ *andmed kuupäeva kohta puuduvad*
9. Nõude hindamise eest vastutav asutus:
- *Nimi:*
 - *Aadress:*
 - *Muud kontaktandmed:*
 - *Keel/keeled, milles asjaomase asutuse poole võib pöörduda:*
10. Lisateavet nõude kohta või maksekohustuse vaidlustamise võimaluste kohta annab:
- ☐ *eespool märgitud asutus*
 - ☐ *täitmisele pööramist lubava ühtse juriidilise dokumendi eest vastutav järgmine asutus:*
 - *Nimi:*
 - *Aadress:*
 - *Muud kontaktandmed:*
 - *Keel/keeled, milles asjaomase asutuse poole võib pöörduda:*

Asjaomase isiku / asjaomaste isikute kindlakstegemine täitmisele pööramist lubavas siseriiklikus dokumendis / täitmisele pööramist lubavates siseriiklikes dokumentides

a) Täitmisele pööramist lubavas siseriiklikus dokumendis / täitmisele pööramist lubavates siseriiklikes dokumentides on mainitud järgmist isikut

- ☐ *füüsiline isik*
- ☐ *muu*
 - Nimi
 - *Aadress (teadaolev või eeldatav)*
 - *Muud aadressaadi tuvastamiseks vajalikud andmed*
- ☐ *Seaduslik esindaja*
 - Nimi
 - *Aadress (teadaolev või eeldatav)*
 - *Muud aadressaadi tuvastamiseks vajalikud andmed*

Vastutuse põhjus:

- ☐ *põhivõlgnik*
- ☐ *kaasvõlgnik*
- ☐ *isik, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kes vastutab maksude, maksete ja teiste meetmete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotluse esitanud riigis kehtivate seaduste kohaselt*

b) *täitmisele pööramist lubavas siseriiklikus dokumendis / täitmisele pööramist lubavates siseriiklikes dokumentides on mainitud järgmist isikut / järgmisi isikuid:*

- ☐ *füüsiline isik*
- ☐ *muu*
 - *Nimi:*
 - *Aadress (teadaolev või eeldatav):*
 - *Muud aadressaadi tuvastamiseks vajalikud andmed:*

- *Seaduslik esindaja*
 - *Nimi:*
 - *Aadress (teadaolev või eeldatav):*
 - *Muud aadressaadi tuvastamiseks vajalikud andmed:*

Vastutuse põhjus:

- *põhivõlgnik*
- *kaasvõlgnik*
- *isik, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kes vastutab maksude, maksete ja teiste meetmete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotluse esitanud riigis kehtivate seaduste kohaselt*

Muu teave

Nõude/nõuete kogusumma kokku

- *taotleva riigi vääringus:*
- *taotluse saanud riigi vääringus:*

⁽¹⁾ Kaldkirjas olevad väljad ei ole kohustuslikud.

Näidisvorm C – teabenõue

TEABENÕUE Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikli PVAT.20 alusel Viide: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrrr_20YYMMDD_XXXXXX_RI
--

Nõude(nõuete) olemus:

1. TAOTLEVA ASUTUSE RIIK		
A. Taotlev asutus Riik: Nimi: Telefon: Toimiku viide: Nõudega tegeleva ametniku nimi: Keelteoskus		B. Nõude algatanud talitus Nimi: Aadress: Sihtnumber: Linn: Telefon: E-post: Toimiku viide: Nõudega tegeleva ametniku nimi:

2. TAOTLUSE SAANUD ASUTUSE RIIK		
A. Taotluse saanud asutus Riik: Nimi: Telefon: Toimiku viide: Nõudega tegeleva ametniku nimi: Keelteoskus		B. Nõudega tegelev talitus Nimi: Aadress: Sihtnumber: Linn: Telefon: E-post: Toimiku viide: Nõudega tegeleva ametniku nimi:

3. TEAVE NÕUDE KOHTA	
☐	Taotlev asutus palub taotluse saanud asutusel asjaomast isikut / asjaomaseid isikuid käesolevast nõudest mitte teavitada.
☐	Taotlev asutus kinnitab, et saadava teabe suhtes kohaldatakse salastatuse sätteid, mis on kindlaks määratud eespool viidatud õiguslikus aluses.

4. TEAVE ASJAOMASE ISIKU KOHTA	
A.	Teavet taotletakse järgmiste isikute kohta: ☐ Füüsiline isik: Eesnimi (-nimed): Perekonnanimi: Sünninimi: Sünnikuupäev:

Sünnikoht:

Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:

Maksukohustuslasena registreerimise number:

Muud tunnusandmed:

Isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav

– Tänav ja majanumber:

– Aadressi üksikasjad:

– Sihtnumber ja asula:

– Riik:

☐ Juriidiline isik:

Äriühingu nimi:

Õiguslik seisund:

Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:

Maksukohustuslasena registreerimise number:

Muud tunnusandmed:

Kõnealuse juriidilise isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav

– Tänav ja majanumber:

– Aadressi üksikasjad:

– Sihtnumber ja asula:

– Riik:

☐ Seaduslik esindaja

Nimi:

Seadusliku esindaja aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav

– Tänav ja majanumber:

– Aadressi üksikasjad:

– Sihtnumber ja asula:

– Riik:

B.	Vastutus: asjaomane isik on: ☐ põhivõlgnik ☐ kaasvõlgnik ☐ isik, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kes vastutab maksude, maksete ja teiste meetmete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotluse esitanud riigis kehtivate seaduste kohaselt; ☐ isik, kes ei ole (kaas)võlgnik, kuid kelle valduses on (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule kuuluv vara või kes on võlgu (kaas)võlgnikule või muule vastutavale isikule. ☐ kolmas isik, keda võivad mõjutada muudele isikutele suunatud sissenõudmismeetmed.
C.	Muu asjakohane teave eespool osutatud isikute kohta: ☐ Pangakonto number(numbrid) – pangakonto number (IBAN): – panga tunnuscode (BIC): – panga nimi: ☐ Teave auto kohta 20AA/KK/PP – auto numbrimärk: – auto mark: – auto värv: ☐ Nõude/nõuete hinnanguline või esialgne või ☐ täpne summa: ☐ Muu:

5. TAOTLETAV TEAVE	
☐	Andmed, mis on vajalikud selle isiku tuvastamiseks, kelle kohta päring esitati (kui tegemist on füüsilise isikuga, siis täisnimi, sünnikuupäev ja -koht; kui tegemist on juriidilise isikuga, siis äriühingu nimi ja õiguslik seisund)
☐	Teave aadressi kohta
☐	Teave sissetuleku ja varade kohta sissenõudmise eesmärgil
☐	Teave pärijate ja/või õigusjärglaste kohta
☐	Muu:

6. TEABENÕUDELE JÄRGNEVAD MEETMED				
Kuupäev	Nr	Sõnum	Taotlev asutus	Taotluse saanud asutus
kuupäev	1	☐ Taotluse saanud asutus teatab teabenõude kättesaamisest.		
kuupäev ☐ Ühitada teabenõude kättesaamisest teatamisega	2	☐ Taotluse saanud asutus palub taotleval asutusel lisada nõudele järgmine lisateave:		
kuupäev	3	☐ Taotluse saanud asutus ei ole veel saanud vajalikku lisateavet ja sulgeb teabenõude, kui ta ei saa seda teavet enne 20AA/KK/PP.		
kuupäev	4	☐ Taotlev asutus, ☐ a esitab vastuseks palvele järgmise lisateabe: ☐ b ei ole võimeline palutud lisateavet esitama (sest:)		
kuupäev	5	☐ Taotluse saanud asutus teatab lisateabe kättesaamisest ja saab nüüd menetlust jätkata.		
kuupäev	6	☐ Taotluse saanud asutus ei osuta abi ja lõpetab juhtumi, sest: ☐ a tal puudub pädevus teabenõudes käsitletud nõuete osas. ☐ b nõue on vanem kui protokolliga ette nähtud. ☐ c nõude summa on piirmäärast väiksem. ☐ d puudub võimalus seda teavet hankida samalaadsete siseriiklike nõuete sissenõudmiseks. ☐ e sellega kaasneks äri-, tootmis- või ametisaladuse avalikustamine. ☐ f selle teabe avalikustamine ohustaks riigi julgeolekut või kahjustaks selle avalikku korda. ☐ g taotlev asutus ei esitanud nõutud lisateavet. ☐ h muu põhjus:		

kuupäev	7	☐ Palun teavitada taotlevat asutust teabenõude hetkeseisust.
kuupäev	8	Taotluse saanud asutus ei saa teavet praegu esitada, sest: ☐ teavet on palutud teistelt ametiasutustelt. ☐ teavet on palutud kolmandalt isikult. ☐ teiega võetakse isiklikult ühendust. ☐ muu põhjus:
kuupäev	9	Taotletud teavet ei ole võimalik saada, sest: ☐ a asjaomane isik on tundmatu. ☐ b asjaomase isiku tuvastamiseks ei ole piisavalt andmeid. ☐ c asjaomane isik on ära kolinud ja tema aadress on teadmata. ☐ d taotletud teave ei ole kättesaadav. ☐ e muu põhjus:
kuupäev	10	☐ Taotluse saanud asutus saadab järgmise osa taotletud teabest:
kuupäev	11	Taotluse saanud asutus saadab kogu taotletud teabe (või viimase osa sellest): ☐ a Isikuandmed kinnitatud ☐ b Aadress kinnitatud ☐ c Järgmised asjaomase isiku isikuandmed on muutunud (või lisandunud): Füüsilise isiku puhul: ☐ eesnimi (-nimed): ☐ perekonnanimi: ☐ sünninimi: ☐ sünnikuupäev: ☐ sünnikoht:

Juriidilise isiku puhul:

- ☐ õiguslik seisund:
- ☐ äriühingu nimi:
- ☐ d Järgmised aadressiandmed on muutunud (või lisandunud):
 - ☐ tänav ja majanumber:
 - ☐ aadressi üksikasjad:
 - ☐ sihtnumber ja asula:
 - ☐ riik:
 - ☐ telefon:
 - ☐ faks:
 - ☐ e-post:
- ☐ e Finantsolukord:
 - ☐ Teadaolev(ad) pangakonto(d):
pangakonto number (IBAN): ...
panga tunnuscode (BIC): ...
panga nimi: ...
 - ☐ Andmed töötamise kohta: ☐ töötaja – ☐ füüsilisest isikust ettevõtja –
☐ töötu
 - ☐ Asjaomasel isikul ei tundu olevat võla tasumiseks vahendeid /
sissenõude katteks vara
 - ☐ Asjaomane isik on pankrotis/maksejõuetu:
 - pankrotitsuse kuupäev:
 - pankrotimenetluse lõpetamise kuupäev:
 - andmed likvideerijate kohta:
nimi:
tänav ja majanumber:
aadressi üksikasjad:
sihtnumber ja asula:
riik:

☐ Asjaomasel isikul tundub olevat: ☐ piiratud hulgal vahendeid, et võlg osaliselt tasuda ☐ piisavalt vahendeid/vara sissenõudmiseks ☐ Märkused:	
☐ f Võlg on vaidlustatud ☐ Asjaomasel isikul on soovitatud vaidlustada nõue taotleva asutuse liikmesriigis ☐ Viited vaidluse kohta, kui need on kättesaadavad: ☐ Täiendavad üksikasjad lisatud	
☐ g Võlgnik suri AAAA/KK/PP	
☐ h Pärijate/testamenditäitja nimi ja aadress:	
☐ i Muud märkused:	
☐ j Soovitan sissenõudemenetlust jätkata	
☐ k Soovitan sissenõudemenetlust mitte jätkata	
kuupäev	12 ☐ Taotlev asutus võtab teabenõude tagasi.
kuupäev	13 ☐ Muu: ☐ taotleva asutuse või ☐ taotluse saanud asutuse märkus:

Näidisvorm D – teatamistaotlus

TEATAMISTAOTLUS

Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikli PVAT.23 alusel

Viide: AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrrr_20YYMMDD_XXXXXX_RN

Nõude(nõuete) olemus:

1. TAOTLEVA ASUTUSE RIIK		
A. Taotlev asutus		B. Taotluse algatanud talitus
Riik:		Nimi:
Nimi:		Aadress:
Telefon:		Sihtnumber:
Toimiku viide:		Linn:
		Telefon:
Taotlusega tegeleva ametniku nimi:		E-post:
Keelteoskus:		Toimiku viide:
		Taotlusega tegeleva ametniku nimi:

2. TAOTLUSE SAANUD ASUTUSE RIIK		
A. Taotluse saanud asutus Riik: Nimi: Telefon: Toimiku viide: Taotlusega tegeleva ametniku nimi: Keelteoskus::		B. Taotlusega tegelev talitus Nimi: Aadress: Sihtnumber: Linn: Telefon: E-post: Toimiku viide: Taotlusega tegeleva ametniku nimi::

3. TEAVE TAOTLUSE KOHTA	
☐	Asjaomastest dokumentidest teatamise viimane kuupäev, et hoida ära probleemid seoses aegumistähtajaga (kui see on vajalik): 20AA/KK/PP
☐	Muud märkused:

4. TEATE ADRESSAADI ANDMED	
A.	Teavitada tuleks järgmisi isikuid: ☐ Füüsiline isik: Eesnimi (-nimed): Perekonnanimi: Sünninimi: Sünnikuupäev: Sünnikoht:

Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:

Maksukohustuslasena registreerimise number:

Muud tunnusandmed:

Isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav:

Tänav ja majanumber:

Aadressi üksikasjad:

Sihtnumber ja asula:

Riik:

☐ Juriidiline isik:

Äriühingu nimi:

Õiguslik seisund:

Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:

Maksukohustuslasena registreerimise number:

Muud tunnusandmed:

Kõnealuse juriidilise isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav

Tänav ja majanumber:

Aadressi üksikasjad:

Sihtnumber ja asula:

Riik:

☐ Seaduslik esindaja

Nimi:

Seadusliku esindaja aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav

Tänav ja majanumber:

Aadressi üksikasjad:

Sihtnumber ja asula:

Riik:

B.	Muu asjakohane teave eespool osutatud isikute kohta:
----	--

5	TEATAMISE EESMÄRK: vt lisatud ühtne teavitamisvorm.
---	---

6	TEATATUD DOKUMENDI/DOKUMENTIDE KIRJELDUS: vt lisatud ühtne teavitamisvorm.
---	--

7. TEATAMISTAOTLUSELE JÄRGNEVAD MEETMED				
Kuupäev	Nr	Sõnum	Taotlev asutus	Taotluse saanud asutus
kuupäev	1			
	☐	Taotluse saanud asutus teatab taotluse kättesaamisest.		
kuupäev	2	Taotluse saanud asutus palub taotleval asutusel lisada taotlusele järgmine		
	☐	lisateave:		
kuupäev	3	Taotluse saanud asutus ei ole veel saanud vajalikku lisateavet ja sulgeb		
	☐	taotluse, kui ta ei saa seda teavet enne 20AA/KK/PP.		
kuupäev	4	Taotlev asutus		
	☐	a esitab vastuseks palvele järgmise lisateabe:		
	☐	b ei ole võimeline palutud lisateavet esitama		
		(sest:)		
kuupäev	5	Taotluse saanud asutus teatab lisateabe kättesaamisest ja saab nüüd menetlust		
	☐	jätkata.		

kuupäev	6	Taotluse saanud asutus ei osuta abi ja lõpetab juhtumi, sest: ☐ a tal puudub pädevus taotluses käsitletud maksude osas. ☐ b nõue(nõuded) on vanem(ad) kui protokolliga ette nähtud. ☐ c nõude(nõuete) summa on piirmäärast väiksem. ☐ d taotlej asutus ei esitanud nõutud lisateavet. ☐ e muu põhjus: ☐
kuupäev	7	☐ Palun teavitada taotlejat asutust taotluse hetkeseisust.
kuupäev	8	Taotluse saanud asutus kinnitab, et: ☐ a eespool nimetatud dokumendist/dokumentidest on 20AA/KK/PP teatatud adressaadile ning teatamisel on taotluse saanud asutuse riigi õigusaktidest tulenev õiguslik mõju kuupäev. Teatamine toimus järgmisel viisil: ☐ adressaadile isiklikult ☐ kirja teel ☐ e-posti teel ☐ tähitud kirjaga ☐ kohtutäituri kaudu ☐ muul viisil

	☐ b asjaomast isikut ei olnud võimalik teavitada eespool nimetatud dokumendist/dokumentidest järgmisel põhjusel: ☐ adressaat on tundmatu/adressaadid on tundmatud ☐ adressaat/adressaadid on surnud ☐ adressaat/adressaadid on riigist lahkunud. Tema/nende uus aadress on: ☐ muu:
kuupäev	9 ☐ Taotlev asutus võtab taotluse tagasi.
kuupäev	10 ☐ Muu: ☐ taotleva asutuse või ☐ taotluse saanud asutuse märkus

Näidisvorm E – sissenõudmistaoitus ja ettevaatusabinõude rakendamise taotlus

SISSENÕUDMISMEETMETE □ TAOTLUS

Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikli PVAT.25 alusel

JA/VÕI □ ETTEVAATUSABINÕUDE RAKENDAMISE TAOTLUS

Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitleva protokolli artikli PVAT.31 alusel

Viide: (AA_RA_aaaaaaaaa_rrrrrrrrrrr_20YYMMDD_xxxxxxx_RR(RP).)

Nõude(nõuete) olemus:

1. TAOTLEVA ASUTUSE RIIK		
A. Taotlev asutus		B. Taotluse algatanud talitus
Riik:		Nimi:
Nimi:		Aadress:
Telefon:		Sihtnumber:
Toimiku viide:		Linn:
		Telefon:
Taotlusega tegeleva ametniku nimi:		E-post:
Keelteoskus:		Toimiku viide:
		Taotlusega tegeleva ametniku nimi:

2. TAOTLUSE SAANUD ASUTUSE RIIK		
A. Taotluse saanud asutus Riik: Nimi: Telefon: Toimiku viide: Taotlusega tegeleva ametniku nimi: Keelteoskus:		B. Taotlusega tegelev talitus Nimi: Aadress: Sihtnumber: Linn: Telefon: E-post: Toimiku viide: Taotlusega tegeleva ametniku nimi:

3. TEAVE TAOTLUSE KOHTA
☐ Nõude/nõuete suhtes on kohaldatud taotlevas riigis täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti.
☐ Nõude/nõuete suhtes ei ole veel kohaldatud taotlevas riigis täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti.
☐ Nõue/nõuded ei ole vaidlustatud.
☐ Nõuet/nõudeid ei saa enam vaidlustada halduskaebusega/kohtule esitatava kaebuse teel ts.
☐ Nõue/nõuded on vaidlustatud, kuid taotleva asutuse riigis kehtivatele õigus- ja haldusnormidele toetudes on võimalik vaidlustatud nõue sisse nõuda.
☐ Nende nõuete kogusumma, millega seoses abi taotletakse, ei ole väiksem kui 5000 naela.
☐ Taotluses nimetatud nõuded vastavad protokollis kohaselt kohaldatavale vanusenõudele.

☐	Ettevaatusabinõusid käsitlev taotlus põhineb taotlusele lisatud dokumendis kirjeldatud asjaoludel.
☐	Käesolevale taotlusele on lisatud taotlevas riigis ettevaatusabinõude võtmist lubav juriidiline dokument.
☐	Võlglast/muud asjaomast isikut palutakse mitte informeerida enne, kui ettevaatusabinõud on rakendatud.
☐	Palun võtke minuga ühendust, kui ilmneb järgmine olukord (kasutage vaba teksti välja taotluse vormi lõpus):
☐	Taotlev asutus maksab juba üle kantud summad tagasi, kui kõnealune vaidlustamine on asjaosalise jaoks soodne.
☐	Delikaatne juhtum:

4. MAKSEJUHISED	
A.	Palun sissenõutud nõude summa üle kanda järgmisele kontole: - pangakonto number (IBAN): - panga tunnuskood ((BIC): - panga nimi: - kontoomaniku nimi: - kontoomaniku aadress: - raha ülekandmisel kasutatavad makse viiteandmed:
B.	Osade kaupa maksmine: ☐ on lubatud ilma täiendava konsulteerimiseta ☐ on lubatud üksnes pärast konsulteerimist (palun kasutage selleks lahtri 7 punkti 20) ☐ ei ole lubatud

5.	TEAVE TAOTLUSES NIMETATUD ISIKU KOHTA
A	Sissenõudmist/ettevaatusabinõude võtmist taotletakse: ☐ Füüsiline isik: Eesnimi (-nimed): Perekonnanimi: Sünninimi: Sünnikuupäev: Sünnikoht: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Muud tunnusandmed: Kõnealuse füüsilise/juriidilise isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: ☐ Juriidiline isik: Õiguslik seisund: Äriühingu nimi: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Muud tunnusandmed: Kõnealuse füüsilise/juriidilise isiku aadress: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: – muu teave selle isiku kohta:

	– ☐ Seaduslik esindaja Nimi: Aadressi üksikasjad: ☐ teadaolev - ☐ eeldatav Tänav ja majanumber: Sihtnumber ja asula: Riik:
B	Muu asjakohane teave selle taotluse ja/või isiku kohta
1	☐ Järgmine(järgmised) isik(ud) on kaasvõlgnik(ud): [siia peaks olema võimalik lisada rohkem kui ühe isiku nime] – Isiku andmed: ☐ Füüsiline isik: Nimi: Sünnikuupäev: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: ☐ Juriidiline isik: Õiguslik seisund: Äriühingu nimi: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: – Muu teave selle(nende) kaasvõlgniku(kaasvõlgnike) kohta:

2 ☐	Järgmis(t)e isiku(te) valduses on taotluses nimetatud isiku vara: [siia peaks olema võimalik lisada rohkem kui ühe isiku nime] – Isiku andmed: ☐ Füüsiline isik: Nimi: Sünnikuupäev: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: ☐ Juriidiline isik: Õiguslik seisund: Äriühingu nimi: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: – Selle isiku valduses olev vara:
3 ☐	Järgmine(järgmised) isik(ud) on taotluses nimetatud isikule võlgu: [siia peaks olema võimalik lisada rohkem kui ühe isiku nime] – Isiku andmed: ☐ Füüsiline isik: Nimi: Sünnikuupäev: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number:

		Maksudohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: ☐ Juriidiline isik: Õiguslik seisund: Äriühingu nimi: Käibemaksudohustuslasena registreerimise number Maksudohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: – Selle isiku (tulevased) võlad:
4	☐	Teine(teised) isik(ud), kes vastutab(-vad) lisaks käesolevas taotluses nimetatud isikule maksude, maksete ja teiste meetmete tasumise eest või nende maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud muude nõuete rahuldamise eest taotlevas riigis kehtivate seaduste kohaselt [siia peaks olema võimalik lisada rohkem kui ühe isiku nime] – Isiku andmed: ☐ Füüsiline isik: Nimi: Sünnikuupäev: Käibemaksudohustuslasena registreerimise number: Maksudohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula:

		☐ Juriidiline isik: Õiguslik seisund: Äriühingu nimi: Käibemaksukohustuslasena registreerimise number: Maksukohustuslasena registreerimise number: Tänav ja majanumber: Aadressi üksikasjad: Sihtnumber ja asula: – Teise isiku vastutuse põhjused või laad:
--	--	---

6. NÕUDE(NÕUETE) KIRJELDUS: vt taotluse saanud riigis täitmisele pööramist lubav ühtne juriidiline dokument (lisatud).

7. TAOTLUSELE JÄRGNEVAD MEETMED		Taotleval asutus	Taotluse saanud asutus
kuupäev	1	☐ Taotluse saanud asutus teatab taotluse kättesaamisest.	
kuupäev	2	Taotluse saanud asutus palub taotleval asutusel lisada taotlusele järgmine lisateave:	
☐ Ühitada teabenõude kättesaamisest teatamisega	☐		
kuupäev	3	Taotluse saanud asutus ei ole veel saanud vajalikku lisateavet ja sulgeb taotluse, kui ta ei saa seda teavet enne 20AA/KK/PP.	
	☐		

kuupäev	4	Taotlev asutus, ☐ a esitab vastuseks palvele järgmise lisateabe: ☐ b ei ole võimeline palutud lisateavet esitama (sest:)
kuupäev	5	Taotluse saanud asutus teatab lisateabe kättesaamisest ja saab nüüd menetlust jätkata. ☐
kuupäev	6	Taotluse saanud asutus ei osuta abi ja lõpetab juhtumi, sest: ☐ a tal puudub pädevus taotluses käsitletud nõuete osas. ☐ b tal puudub pädevus taotluses käsitletud järgmis(t)e nõude(nõuete) osas. ☐ c nõue(nõuded) on vanem(ad) kui protokolliga ette nähtud. ☐ d nõuete kogusumma on väiksem kui protokolliga ettenähtud piirmäär. ☐ e taotlev asutus ei esitanud nõutud lisateavet. ☐ f muu põhjus:
kuupäev	7	☐ Palun teavitada taotlevat asutust taotluse hetkeseisust.
kuupäev	8	Taotluse saanud asutus ei võta taotletud meedet/meetmeid järgmisel põhjusel: ☐ a taotluse saanud asutuse riigi õigusaktid ja tava ei luba võtta sissenõudmismetmeid nõuete puhul, mis on vaidlustatud. ☐ b taotluse saanud asutuse riigi õigusaktid ja tava ei luba võtta ettevaatusabinõusid nõuete puhul, mis on vaidlustatud..
kuupäev	9	Taotluse saanud asutus on läbi viinud järgmise menetluse seoses sissenõudmist ja/või ettevaatusabinõusid käsitlevate meetmetega:
kuupäev		☐ a võttis võlgnikuga ühendust ja nõudis makse tegemist 20AA/KK/PP.
kuupäev		☐ b peab läbirääkimisi osade kaupa maksmise küsimuses.
kuupäev		☐ c algatas täitmisele pööramise menetluse 20AA/KK/PP. Võetud on järgmised meetmed:

		☐ d algatas ettevaatusabinõud 20AA/KK/PP. Võetud on järgmised meetmed:
		☐ e Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele, et tema võetud meetmetel (kirjeldatud eespool punktis c ja/või d) on aegumistähtajale järgmine mõju:: ☐ tähtaja kulgemine peatub ☐ tähtaja kulgemine katkeb ☐ tähtaeg pikeneb ☐ kuni 20AA/KK/PP – ☐ xx aasta/kuu/nädala/päeva võrra Taotleval riigil palutakse teatada, kui taotlevas riigis kehtivate õigusnormide kohaselt ei ole sellist mõju ette nähtud.
		☐ f Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele, et taotluse saanud riigi õigusnormide kohaselt ei ole aegumistähtaja kulgemise peatumine või katkemine või aegumistähtaja pikenemine võimalik. Taotleval riigil palutakse teada anda sellest, kas minu meetmed (kirjeldatud eespool punktides c ja/või d) on sissenõudmise tähtaja kulgemise katkestanud või peatanud või tähtaega pikendanud, ja kui see on nii, siis milline on uus tähtaeg.
kuupäev	10	☐ Menetlus on pooleli. Taotluse saanud asutus teavitab taotlevat asutust, kui asjaolud muutuvad.
kuupäev	11	Taotlev asutus kinnitab, et: ☐ a punktis 9 nimetatud meetme tõttu on aegumistähtaeg muutunud. Uus tähtaeg on: ... ☐ b Taotleva riigi õigusnormidega ei ole aegumistähtaja kulgemise peatumist, katkemist ega aegumistähtaja pikenemist ette nähtud.
kuupäev	12	Taotluse saanud asutus teavitab taotlevat asutust sellest, et: ☐ a nõue nõuti täielikult sisse 20AA/KK/PP – järgmine summa (märkige summa taotluse saanud asutuse riigi vääringus) on seotud taotluses nimetatud nõudega:

kuupäev	– järgmine summa on seotud taotluse saanud asutuse riigi õiguse kohaselt võetava viivisega: ☐ b nõue nõuti osaliselt sisse 20AA/KK/PP. – järgmises summas (märkige summa taotluse saanud asutuse riigi vääringus): – järgmine summa on seotud taotluses nimetatud nõudega: – järgmine summa on seotud taotluse saanud asutuse riigi õiguse kohaselt võetava viivisega: ☐ muid meetmeid ei võeta. ☐ sissenõudmismenetlust jätkatakse.
kuupäev	☐ c ettevaatusabinõud on võetud. (Taotluse saanud asutusel palutakse märkida kõnealuste meetmete laad:)
kuupäev	☐ d kokku on lepitud järgmine osade kaupa maksmise kord:
kuupäev	13 Taotluse saanud asutus kinnitab, et nõuet või osa sellest ei olnud võimalik sisse nõuda/ettevaatusabinõusid ei võeta ja juhtum lõpetatakse järgmisel põhjusel: ☐ a asjaomane isik on tundmatu. ☐ b asjaomane isik on teada, kuid ta on kolinud järgmisele aadressile: ☐ c asjaomane isik on teada, kuid ta on kolinud teadmata aadressile. ☐ d asjaomane isik suri AAAA/KK/PP. ☐ e võlgnik/kaasvõlgnik on maksejõuetu. ☐ f võlgnik/kaasvõlgnik on pankrotis ja pankrotiavaldus on esitatud. pankrotiotsuse kuupäev:...--- pankrotimenetluse lõpetamise kuupäev:... ☐ g võlgnik/kaasvõlgnik on pankrotis/sissenõudmine ei ole võimalik ☐ h muu:
kuupäev	14 ☐ Taotleja asutus kinnitab, et juhtum on lõpetatud.

kuupäev	15	Taotluse saanud asutus teavitab taotlevat asutust sellest, et on saanud teate selle kohta, et nõude või selle täitmisele pööramist võimaldava dokumendi vaidlustamiseks on esitatud hagi, ning et ta peatab täitmisele pööramise menetluse. Lisaks sellele, ☐ a on nõude sissenõudmise tagamiseks võetud ettevaatusabinõud - b palutakse taotleval asutusel teatada, kas nõue tuleks sisse nõuda. ☐ c teatatakse taotlevale asutusele, et taotluse saanud asutuse asukoha riigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ei ole lubatud nõuet sisse nõuda/nõude sissenõudmist jätkata, kuni nõue on vaidlustamisel.
kuupäev	16	Taotlevale asutusele, on teatatud, et nõude või selle täitmisele pööramist võimaldava dokumendi vaidlustamiseks on algatatud menetlus, ning ☐ a taotluse saanud asutusel palutakse peatada meetmed, mis ta on võtnud. ☐ b taotluse saanud asutusel palutakse võtta ettevaatusabinõud, et tagada nõude sissenõudmine. ☐ c taotluse saanud asutusel palutakse nõue sisse nõuda/jätkata nõude sissenõudmist.
kuupäev	17	Taotluse saanud asutus teatab taotlevale asutusele, et taotluse saanud asutuse asukoha riigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ei ole lubatud võtta meedet, mida on nimetatud: ☐ punkti 16 alapunktis b. ☐ punkti 16 alapunktis c.
kuupäev	18	Taotleval asutus ☐ a muudab sissenõudmist/ettevaatusabinõusid käsitlevat taotlust ☐ vastavalt otsusele vaidlustatud nõude kohta [teave otsuse kohta märgitakse lahtrisse 6A] ☐ kuna osa nõudest maksti otse taotlevale asutusele; ☐ muul põhjusel:

	☐	b palub taotluse saanud asutusel jätkata täitmisele pööramise menetlust, kuna vaidlustamise tulemus ei olnud võlgnikule soodne (selles asjas pädeva asutuse otsus kuupäevaga...).
kuupäev	19	Taotlev asutus võtab sissenõudmist/ettevaatusabinõusid käsitleva taotluse tagasi, sest: ☐ a summa maksti otse taotlevale asutusele. ☐ b sissenõudmismeetme tähtaeg on lõppenud. ☐ c siseriiklik kohus või haldusasutus on nõude(d) tühistanud. ☐ d täitmisele pööramist võimaldav dokument on tühistatud. ☐ e muu põhjus: ...
kuupäev	20	Muu: ☐ taotleva asutuse või ☐ taotluse saanud asutuse märkus ☐ (palun märkige iga märkuse algusse kuupäev)

PROTOKOLL
VASTASTIKUSE HALDUSABI KOHTA TOLLIKÜSIMUSTES

ARTIKKEL PCUST.1

Mõisted

1. Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „taotluse esitanud asutus“ – pädev haldusasutus, kelle pool on selleks määratud ja kes taotleb abi käesoleva protokolliga alusel;
 - b) „tolliarvestuse rikkumise toiming“ – igasugune tolliarvestuse rikkumine või rikkumise katse.
 - c) „taotluse saanud asutus“ – pädev haldusasutus, kelle pool on selleks määratud ja kes võtab vastu abitaotluse käesoleva protokolliga alusel;
2. Kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva protokolliga suhtes ka käesoleva lepingu teise osa esimese rubriigi I jaotise 5. peatüki mõisteid.

ARTIKKEL PCUST.2

Kohaldamisala

1. Pooled abistavad teineteist oma pädevuse piires ning käesoleva protokolliga ettenähtud viisil ja tingimustel, et tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamine eelkõige nimetatud õigusakte rikkuvate toimingute ennetamise, uurimise ja tõkestamise kaudu.
2. Käesolevas protokollis sätestatud abistamine tolliküsimustes hõlmab kõiki poolte haldusasutusi, kes on pädevad kohaldama käesolevat protokollit. See abi ei piira nende sätete kohaldamist, millega reguleeritakse vastastikuse haldusabi andmist kriminaalasjades, ega hõlma teavet, mis on saadud õigusasutuse taotlusel kasutatud volituste abil, välja arvatud juhul, kui nimetatud asutused on andnud loa sellise teabe edastamiseks.
3. Tollimaksude, maksude ja trahvide sissenõudmisel abistamist käsitletakse käibemaksu valdkonnas halduskoostöö tegemist ja maksupettuste tõkestamist ning maksude ja tollimaksudega seotud nõuete sissenõudmisel antavat vastastikust abi käsitlevat protokollit.

ARTIKKEL PCUST.3

Abistamine taotluse korral

1. Taotluse esitanud asutuse palvel esitab taotluse saanud asutus talle kogu asjakohase teabe, mis aitab taotluse esitanud asutusel tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamise, sealhulgas teabe, mis käsitleb täheldatud või kavandatud toiminguid, millega rikutakse või võidakse rikkuda neid õigusakte.

2. Taotluse esitanud asutuse palvel teatab taotluse saanud asutus talle täpsemalt järgmise:
 - a) kas ühe poole territooriumilt eksporditud kaubad on teise poole territooriumile imporditud nõuetekohaselt, nimetades asjakohasel juhul kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri;
 - b) kas ühe poole territooriumile imporditud kaubad on teise poole territooriumilt eksporditud nõuetekohaselt, täpsustades asjakohasel juhul kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri.
3. Taotluse esitanud asutuse taotluse korral võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kehtivate õigus- või haldusnormide raames vajalikke meetmeid, et tagada järgmiste isikute, asjade ja kohtade erijärelevalve ning esitada taotluse esitanud asutusele nende kohta teavet:
 - a) füüsilised ja juriidilised isikud, kelle puhul on alust arvata, et nad on seotud või on olnud seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate toimingutega;
 - b) kaubad, mida transporditakse või võidakse transportida viisil, mis annab alust arvata, et neid on kasutatud või kavatakse kasutada tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvates toimingutes;
 - c) paigad, kuhu on ladustatud või kogutud või võidakse ladustada või koguda kaupu viisil, mis annab alust arvata, et nimetatud kaupu on kasutatud või kavatakse kasutada tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvates toimingutes;

- d) transpordivahendid, mida kasutatakse või võidakse kasutada viisil, mis annab alust arvata, et neid on kasutatud või kavatakse kasutada tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvates toimingutes; ning
- e) tööruumid, mida taotluse esitanud asutuse arvates on kasutatud tollialaste õigusaktide rikkumiste puhul.

ARTIKKEL PCUST.4

Abistamine omal algatusel

Võimaluse korral abistavad pooled üksteist omal algatusel kooskõlas oma õigusnormidega, andes teavet lõpuleviidud, kavandatud või käimasolevate tegevuste kohta, mille puhul on tegemist või paistab olevat tegemist tollialaste õigusaktide rikkumisega ja mis võivad teisele poolele huvi pakkuda. Andmete puhul keskendutakse eelkõige järgmisele:

- a) kaubad, mille kohta on teada, et nende puhul on rikutud tollialaseid õigusakte;
- b) isikud, kelle puhul on alust arvata, et nad on seotud või on olnud seotud tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvate toimingutega;
- c) transpordivahendid, mille puhul on alust arvata, et neid on kasutatud, kasutatakse või võidakse kasutada tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvates toimingutes; ning
- d) tollialaste õigusaktide sätteid rikkuvate toimingute tegemise uued viisid või meetodid.

ARTIKKEL PCUST.5

Abitaotluste vorm ja sisu

1. Käesoleva protokolliga kohased taotlused esitatakse kirjalikult trükitud või elektrooniliselt kujul. Taotlusele lisatakse selle täitmiseks vajalikud dokumendid. Kiireloomulistel juhtudel võib taotluse saanud asutus vastu võtta ka suulisi taotlusi, kuid taotluse esitanud asutus peab need viivitamata kirjalikult kinnitama.

2. Lõike 1 kohased taotlused sisaldavad järgmisi andmeid:

- a) taotluse esitanud asutuse ja taotluse esitanud ametniku nimi;
- b) taotletava teabe või abi liik;
- c) taotluse eesmärk ja põhjus;
- d) asjassepuutuvad õigus- ja haldusnormid ning muud õiguslikud asjaolud;
- e) võimalikult täpsed ja terviklikud andmed uuritavate kaupade või isikute kohta ning
- f) asjakohaste faktide ja juba läbi viidud uurimise kokkuvõte ning
- g) kättesaadavad lisaandmed, mis võimaldavad taotluse saanud asutusel taotlust täita.

3. Taotlused tuleb esitada taotluse saanud asutuse ametlikus keeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles, seejuures loetakse inglise keel alati vastuvõetavaks keeleks. Seda nõuet ei kohaldata lõike 1 alusel esitatud taotlusele lisatud dokumentide suhtes.

4. Kui taotlus ei vasta käesolevas artiklis loetletud vorminõuetele, võib taotluse saanud asutus nõuda selle parandamist või täiendamist. Kuni sellise parandamise või täiendamiseni võib võtta tarvitusele ettevaatusabinõusid.

ARTIKKEL PCUST.6

Taotluste täitmine

1. Abitaotluse täitmiseks toimib taotluse saanud asutus oma pädevuse ja võimaluste piires nii, nagu ta toimiks enda nimel või sama poole muude asutuste taotlusel, esitades juba olemasolevat teavet, tehes vajalikke uurimisi või korraldades nende tegemist. Käesolevat sätet kohaldatakse ka kõigi muude asutuste suhtes, kellele taotluse saanud asutus on taotluse adresseerinud juhul, kui ta ei saa ise tegutseda. Abi andmisel võtab taotluse saanud asutus asjakohaselt arvesse taotluse kiireloomulisust.

2. Abitaotlusi täidetakse taotluse saanud poole vastavate õigusnormide kohaselt.

ARTIKKEL PCUST.7

Teabeedastuse vorm

1. Taotluse saanud asutus teeb käesoleva protokolliga kohase taotluse alusel läbiviidud uurimiste tulemused taotluse esitanud asutusele teatavaks kirjalikult ning lisab asjaomased dokumendid, dokumentide tõestatud koopiad või muud materjalid. Nimetatud teavet võib esitada elektroonilisel kujul.
2. Originaaldokumendid edastatakse, järgides kummagi pole õiguslikke nõudeid, ainult taotluse esitanud asutuse palvel, juhul kui tõestatud koopiatest ei piisa. Taotluse esitanud asutus tagastab originaaldokumendid esimesel võimalusel.
3. Lõikes 2 osutatud sätete kohaselt edastab taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusele infot selliste dokumentide autentsuse kohta, mis on esitatud kaubadeklaratsiooni kinnituseks ning mille on tema territooriumil välja andnud või tõestanud ametiasutused.

ARTIKKEL PCUST.8

Ühe poole ametnike viibimine teise poole territooriumil

1. Poole nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise poole nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel viibida taotluse saanud asutuse või artikli PCUST.6 lõikes 1 osutatud muu asjaomase asutuse ruumides, et hankida teavet, mis on seotud tollialaseid õigusakte rikkuvate või rikkuda võivate toimingutega ja mida taotluse esitanud asutus vajab käesoleva protokolliga kohaldamiseks.

2. Taotluse saanud asutuse nõusolekul ja tema seatud tingimustel võivad teise poole nõuetekohaselt volitatud ametnikud viibida taotluse saanud riigi territooriumil toimetatava uurimise juures.

ARTIKKEL PCUST.9

Edastamine ja teavitamine

1. Taotluse esitanud asutuse palvel võtab taotluse saanud asutus tema suhtes kohaldatavate õigus- või haldusnormide kohaselt kõik vajalikud meetmed, et edastada taotluse saanud asutuse territooriumil tegutsevale või seal asuvale adressaadile kõik dokumendid ja teatada talle kõikidest otsustest, mis pärinevad taotluse esitanud asutuselt ja kuuluvad käesoleva protokolliga kohaldamisalasse.
2. Dokumentide edastamise või otsuste teatavakstegemise taotlused tehakse kirjalikult taotluse saanud asutuse asjaajamiskeeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles.

ARTIKKEL PCUST.10

Automaatne teabevahetus

1. Pooled võivad vastastikusel kokkuleppel, mis on kooskõlas käesoleva protokolliga artikliga PCUST.15:
 - a) vahetada automaatselt käesoleva protokolliga ette nähtud teavet;

b) vahetada konkreetset teavet enne saadetiste saabumist teise poole territooriumile.

2. Lõike 1 punktidega a ja b ettenähtud teabevahetuse rakendamiseks võivad pooled kokku leppida selles, mis liiki teavet nad soovivad vahetada, ning teabe edastamise vormingus ja sageduses.

ARTIKKEL PCUST.11

Erandid abistamiskohustusest

1. Abi andmisest võib keelduda või selle andmise võib siduda teatud tingimuste ja nõuetega juhul, kui pool leiab, et käesoleva protokolliga kohane abi:

a) võib kahjustada Ühendkuningriigi või käesoleva protokolliga kohase abitaotluse saanud liikmesriigi suveräänsust;

b) tõenäoliselt kahjustab avalikku korda, julgeolekut või muid olulisi huve ega

c) rikub tööstus-, äri- või ametisaladust.

2. Taotluse saanud asutus võib abi osutamise edasi lükata põhjendusel, et selline abi häirib käimasolevat uurimist, süüdistuse esitamist või menetlust. Sel juhul konsulteerib taotluse saanud asutus taotluse esitanud asutusega, et teha kindlaks, kas abi on võimalik anda selliste tingimuste ja nõuete alusel, mida taotluse saanud asutus vajalikuks peab.

3. Kui taotluse esitanud asutus palub abi, mida ta ise ei suudaks taotluse korral anda, viitab ta sellele asjaolule oma taotluses. Sel juhul otsustab taotluse saanud asutus, kuidas sellisele taotlusele vastata.

4. Lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel teeb taotluse saanud asutus oma otsuse ja selle põhjendused taotluse esitanud asutusele viivitamata teatavaks.

ARTIKKEL PCUST.12

Teabevahetus ja konfidentsiaalsus

1. Käesoleva protokollil alusel saadud teavet kasutatakse üksnes käesoleva protokollil eesmärkide kohaselt.

2. Kui käesoleva protokollil alusel saadud teavet kasutatakse tollialaste õigusaktide rikkumise kohta algatatud haldus- või kohtumenetlustes, peetakse seda käesoleva protokollil kohaseks. Seega võivad pooled kasutada käesoleva protokollil sätete kohaselt saadud teavet ja uuritud dokumente tõenditena tõendusmaterjaliks, ettekannetes ja ütlustes ning kohtumenetluses ja süüdistuse esitamisel. Taotluse saanud asutus võib seada teabe esitamise või dokumentide kättesaadavaks tegemise tingimuseks enda teavitamise sellisest kasutamisest.

3. Kui üks pool soovib seda teavet kasutada muul eesmärgil, peab tal selleks olema varem saanud teabe edastanud asutuselt kirjaliku nõusoleku. Teabe sellise kasutamise kohta kehtivad nimetatud asutuse seatud piirangud.

4. Käesoleva protokolli kohaselt mis tahes kujul edastatud teave on salajane või piiratud kasutusega vastavalt kummagi poole õigusnormidele. Selle teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus ja kaitse, mis on samalaadsele teabele ette nähtud selle teabe saanud poole õigusaktides, välja arvatud juhul, kui teabe esitanud pool annab eelneva nõusoleku kõnealuse teabe avaldamiseks. Pooled edastavad üksteisele teabe oma õigusruumis kohaldatavate õigusnormide kohta.

ARTIKKEL PCUST.13

Eksperdid ja tunnistajad

Taotluse saanud asutuse ametnikul võib talle antud volituste piires lubada esineda eksperdi või tunnistajana kohtu- või haldusmenetluses, mis käsitleb käesoleva protokolliga hõlmatud küsimusi, ja koostada/teha menetluse jaoks vajalikke esemeid, dokumente või nende konfidentsiaalseid eksemplare või tõestatud koopiaid. Esinemise taotluses tuleb täpselt nimetada, millises kohtu- või haldusasutuses ametiisik peab esinema ning millistes küsimustes ja millise ametikoha või kvalifikatsiooni tõttu seda ametiisikut küsitletakse.

ARTIKKEL PCUST.14

Abistamiskulud

1. Pooled loobuvad vastastikku kõigist nõuetest seoses käesoleva protokolli täitmisel kantud kulutuste hüvitamisega, kui lõigetest 2 ja 3 ei tulene teisiti.

2. Ekspertidele, tunnistajatele, tõlkidele ja tõlkijatele, kes ei ole avaliku teenistuse töötajad, makstavate tasude ja hüvitistega seotud kulud kannab (kui on asjakohane) taotluse esitanud pool.
3. Kui taotluse menetlemisega kaasnevad kohe või edaspidi olulised või erakorralised kulud, konsulteerivad pooled üksteisega, et määrata kindlaks, millistel tingimustel taotlust menetletakse ja kuidas kantakse kulud.

ARTIKKEL PCUST.15

Rakendamine

1. Käesoleva protokolliga rakendamise eest vastutavad ühelt poolt Ühendkuningriigi tolliasutused ja teiselt poolt Euroopa Komisjoni pädevad talitused ning asjakohasel juhul liidu liikmesriikide tolliasutused. Nemad otsustavad kõigi käesoleva protokolliga rakendamiseks vajalike praktiliste meetmete ja korra üle, võttes arvesse eelkõige isikuandmete kaitse valdkonnas kehtivaid õigusnorme.
2. Pool teavitab teist poolt üksikasjalikest rakendusmeetmetest, mida ta kooskõlas protokolliga sätetega vastu võtab, eeskätt seoses nõuetekohaselt volitatud talituste ja ametnikega, kes on pädevad käesolevas protokollis sätestatud teateid saatma ja vastu võtma.

3. Liidus ei mõjuta käesoleva protokolli sätteid Euroopa Komisjoni pädevate talituste ja liikmesriikide tolliasutuste vahelist teabevahetust teabe korral, mis on saadud käesoleva protokolli alusel.

ARTIKKEL PCUST.16

Muud lepingud

Käesoleva protokolli sätteid on ülimuslikud kahepoolsete lepingute suhtes, mis käsitlevad vastastikust haldusabi tolliküsimustes ja mis on sõlmitud või võidakse sõlmida liidu mõne liikmesriigi ja Ühendkuningriigi vahel, kui viimaste sätteid ei ole kooskõlas käesoleva protokolli sätetega.

ARTIKKEL PCUST.17

Konsultatsioonid

Käesoleva protokolli tõlgendamise ja rakendamisega seotud küsimused lahendatakse pooltevaheliste konsultatsioonide käigus tollikoostöö ja päritolureeglitega tegelevas kaubanduse erikomitees.

ARTIKKEL PCUST.18

Edasine areng

Selleks et käesoleva protokolliga ettenähtud vastastikuse abistamise võimalusi täiendada, võib tollikoostöö ja päritolureeglitega tegelev kaubanduse erikomitee võtta vastu otsuse laiendada käesolevat protokoll, kehtestades konkreetseid sektoreid või küsimusi hõlmava korra kooskõlas poolte vastavate tollialaste õigusaktidega..

PROTOKOLL
SOTSIAALKINDLUSTUSE KOORDINEERIMISE KOHTA

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL SSC.1

Mõisted

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „töötamine“ – tegevus või samaväärne olukord, mida sellena käsitletakse vastavalt selle riigi sotsiaalkindlustusalastele õigusaktidele, kus selline tegevus või samaväärne olukord esineb;
- b) „tegevus füüsilisest isikust ettevõtjana“ – tegevus või samaväärne olukord, mida sellena käsitletakse vastavalt selle riigi sotsiaalkindlustusalastele õigusaktidele, kus selline tegevus või samaväärne olukord esineb;
- c) „abistatud viljastamisteenused“ – meditsiinilised, kirurgilised või sünnitusabiteenused, mille eesmärk on aidata isikul last kanda;

d) „mitterahalised hüvitised” –

- i) III jaotise 1. peatüki kohaldamisel mitterahalised hüvitised, mis on sätestatud riigi õigusaktides ning mille eesmärk on osutada või teha kättesaadavaks arstiabi ning sellise abiga seonduvad tooted ja teenused või maksta otse või kompenseerida nende kulu;
- ii) III jaotise 2. peatüki kohaldamisel kõik alapunktis i määratletud tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud mitterahalised hüvitised, mis on ette nähtud liikmesriikide tööõnnetusi ja kutsehaigusi hõlmavate skeemide alusel;

e) „lapse kasvatamise aeg” – iga periood, mis võetakse arvesse pensioni määramisel riigi pensioniseaduse alusel või mis annab lisapensioni sõnaselgelt väljendatud põhjusel, et isik on kasvanud last, sõltumata nende perioodide arvutamiseks kasutatavast meetodist ja sellest, kas need omandatakse lapse kasvatamise ajal või kinnitatakse need tagasiulatuvalt;

f) „riigiteenistuja” – isik, keda sellisena käsitatakse või koheldakse riigis, mille subjektiks on talle tööd andev asutus;

g) „pädev võimuorgan” – asjaomase riigi minister, ministrid või muu samaväärne organ, kes vastutab kogu riigis või selle territooriumi mõnel osal sotsiaalkindlustusskeemide eest;

h) „pädev asutus” –

- i) asutus, kus asjaomane isik on hüvitise taotlemise ajal kindlustatud, või

- ii) asutus, kellelt asjaomasel isikul on praegu või tulevikus õigus saada hüvitisi, kui tema või tema pereliige elab asutuse asukohajärgse riigi territooriumil, või
 - iii) asutus, mille on määranud asjaomase riigi pädev võimuorgan, või
 - iv) kindlustusskeemi puhul, mis on seotud tööandja vastutusega artikli SSC.3 lõikes 1 loetletud hüvitiste suhtes, kas tööandja või asjaomane kindlustusandja või nende puudumise korral asjaomase riigi pädeva võimuorgani määratud organ või asutus;
-
- i) „pädev riik“ – riik, kus pädev asutus asub;
 - j) „matusetootus“ – ühekordne makse surmajuhtumi korral, välja arvatud punktis w nimetatud ühekordsed hüvitised;
 - k) „perehüvitis“ – kõik mitterahalised ja rahalised hüvitised perekulude katteks;
 - l) „piirialatöötaja“ – isik, kes tegutseb palgatöötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana ühes riigis ja elab mõnes teises riigis, kuhu ta korrapäraselt naaseb iga päev või vähemalt kord nädalas;
 - m) „põhibaas“ – koht, kus meeskonnaliikme tööperiood või tööperioodid tavaliselt algavad ja lõpevad ning kus ettevõtja/lennuettevõtja ei vastuta tavatingimustel asjaomase meeskonnaliikme majutuse eest;

- n) „asutus“ – asjaomase riigi puhul kõigi või osa õigusaktide kohaldamise eest vastutav organ või asutus;
- o) „elukohajärgne asutus“ ja „viibimiskohajärgne asutus“ – vastavalt asutus, kes on pädev andma hüvitist asjaomase isiku elukohas, ja asutus, kes on pädev andma hüvitist asjaomase isiku viibimiskohas selle asutuse rakendatavate õigusaktide alusel, või sellise asutuse puudumisel asjaomase riigi pädeva võimuorgani määratud asutus;
- p) „kindlustatud isik“ – III jaotise 1. peatükis ja 3. peatükis sätestatud sotsiaalkindlustusliikide puhul isik, kes II jaotise kohaselt on õigustatud hüvitisi saama käesoleva protokollis sätteid arvesse võttes;
- q) „õigusaktid“ – iga riigi puhul õigus- ja haldusnormid ning muud rakendusmeetmed, mis on seotud artikli SSC.3 lõikes 1 käsitletud sotsiaalkindlustusliikidega, kuid mis ei hõlma lepingulisi sätteid, mille eesmärk ei ole rakendada käesolevas punktis osutatud õigusnormidest tulenevat kindlustuskohustust või mille kohta ametiasutused on teinud otsuse, mis muudab need kohustuslikuks või laiendab nende kohaldamisala, tingimusel et asjaomane riik seda deklareerib ning teeb selle sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele teatavaks. Euroopa Liit avaldab sellise deklaratsiooni *Euroopa Liidu Teatajas*;

- r) „pikaajalise hoolduse hüvitis“ – mitterahaline või rahaline hüvitis, mille eesmärk on rahuldada sellise isiku hooldusvajadused, kes vajab puude tõttu märkimisväärt abi (muu hulgas pikema aja jooksul iseseisvust soodustavat teise isiku abi oma olulistes igapäevatoimingutes); see hõlmab hüvitisi, mida antakse samal eesmärgil sellist abi osutavale isikule;
- s) „pereliige“ –
- i) A) isik, keda määratletakse või tunnistatakse pereliikmena või leibkonna liikmena nendes õigusaktides, mille alusel hüvitisi antakse;
- B) mitterahaliste hüvitiste puhul vastavalt III jaotise 1. peatükile isik, keda määratletakse või tunnistatakse pereliikmena või leibkonna liikmena nende riikide õigusaktides, kus ta elab;
- ii) kui alapunkti i alusel kohaldatavates riigi õigusaktides ei eristata pereliikmeid ja teisi isikuid, kelle suhtes neid õigusakte kohaldatakse, loetakse pereliikmeteks abikaasad, alaealised lapsed ja täisealiseks saanud ülalpeetavaid lapsi;
- iii) kui alapunktide i ja ii alusel kohaldatavates õigusaktides loetakse isik pereliikmeks või leibkonna liikmeks üksnes siis, kui ta elab kindlustatud isiku või pensionäri samas leibkonnas, loetakse see tingimus täidetuks, kui kõnealune isik põhiosas on kindlustatud isiku või pensionäri ülalpeetav;

- t) „töötamisperiood“ või „füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood“ – perioodid, mis on vastavalt määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt need on täitunud, ja kõik sellistena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need töötamisperioodi või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodiga;
- u) „kindlustusperiood“ – sissemakseperiood või töötamisperiood või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise periood, mis on kindlustusperioodina määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille kohaselt see on täitunud või loetakse täitunuks, ning kõik selliste perioodidena käsitatavad perioodid, kui kõnealused õigusaktid võrdsustavad need kindlustusperioodidega;
- v) „elamisperiood“ – perioodid, mis on niimoodi määratletud või tunnustatud õigusaktides, mille alusel need on täitunud või täitunuks loetud;
- w) „pension“ – hõlmab lisaks pensionitele ühekordseid hüvitisi, millega neid võidakse asendada, ja sissemaksete tagasimaksete vormis makseid ning III jaotise sätete alusel ümberhindamise alusel suurendamisi või täiendavaid toetusi;
- x) „eelpension“ – kõik rahalised hüvitised (v.a töötushüvitis ja varajane vanadushüvitis), mida makstakse teatud vanusest alates töötajatele, kes on tasustatavat tegevust vähendanud, sellest loobunud või selle peatanud kuni vanaduspensioni- või ennetähtaegse vanaduspensioni eani; selle saamise tingimuseks pole asjaomase isiku kättesaadavus pädeva riigi tööturuasutustele; „varajane vanadushüvitis“ – hüvitis, mida makstakse enne tavapärast pensioniõiguslikku iga ning mille maksmist pärast nimetatud ikka jõudmist jätkatakse või mille vahetab siis välja mõni teine vanadushüvitis;

- y) „pagulane“ – 28. juulil 1951 Genfis allakirjutatud pagulasseisundi konventsiooni artiklis 1 määratletud isik;
- z) „ettevõtja registrijärgne asukoht või tegevuskoht“ – registrisse kantud asukoht või tegevuskoht, kus võetakse vastu ettevõtja olulised otsused ja kus täidetakse tema juhatuse ülesandeid;
- aa) „elukoht“ – koht, kus isik tavaliselt elab;
- bb) „mitteosamakselised rahalised erihüvitised“ – mitteosamakselised rahalised erihüvitised, mis:
 - i) on kavandatud andma kas
 - A) täiendavat või asendavat kaitset riskide vastu, mis on hõlmatud artikli SSC.3 lõikes 1 osutatud sotsiaalkindlustusliikidega ning mis tagavad asjaomastele isikutele minimaalse toimetulekutulu, võttes arvesse majandus- ja sotsiaalolukorda asjaomases liikmesriigis, või
 - B) üksnes konkreetset kaitset puuetega isikutele, olles tihedalt seotud tema sotsiaalse keskkonnaga asjaomases liikmesriigis, ning
 - ii) kui rahastamise allikaks on eranditult üldiseloomuga avalike kulude katmiseks kavandatud kohustuslikud maksud ning hüvitiste andmise ja arvutamise tingimused ei olene hüvitisesaaja osamaksetest. Osamakselise hüvitise täiendamiseks ettenähtud hüvitisi ei loeta siiski osamakselisteks hüvitisteks ainuüksi sel põhjusel;

- cc) „riigiteenistujate eriskeem“ – sotsiaalkindlustusskeem, mis erineb asjaomastes riikides töötajate suhtes kohaldatavast üldisest sotsiaalkindlustusskeemist ning mida kohaldatakse kõigi riigiteenistujate või nende teatavate kategooriate suhtes;
- dd) „kodakondsuseta isik“ – 28. septembril 1954 New Yorgis allakirjutatud kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooni artiklis 1 määratletud isik;
- ee) „viibimine“ — ajutiselt elamine.

ARTIKKEL SSC.2

Kohaldamisalasse jäävad isikud

Seda protokolliga kohaldatakse isikutele, kelle suhtes kohaldatakse või on kohaldatud ühe või mitme riigi õigusakte (sh kodakondsuseta isikud ja pagulased ning nende pereliikmed ja nende ülalpidamisel olnud isikud).

ARTIKKEL SSC.3

Kohaldamisala

1. Käesolevat protokolliga kohaldatakse järgmiste sotsiaalkindlustusliikide suhtes:
 - a) haigushüvitised;

- b) sünnitus- ja sellega samaväärsed isadushüvitised;
- c) invaliidsushüvitised;
- d) vanadushüvitised;
- e) toitjakaotushüvitised;
- f) hüvitised tööõnnetuste ja kutsehaiguste korral;
- g) matuseetoetused;
- h) töötushüvitised;
- i) eelpensionihüvitised.

2. Kui lisas SSC-6 ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesolevat protokolli üld- ja erisotsiaalkindlustusskeemide suhtes (osamakselistele ja mitteosamakselistele) ning tööandja või laevaomaniku kohustustega seotud skeemide suhtes.

3. III jaotise sätted ei mõjuta laevaomaniku vastutust reguleerivaid riikide õigusnorme.

4. Käesolevat protokolli ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) lisa SSC-1 1. osas loetletud mitteosamakselised rahalised erihüvitised;

- b) sotsiaal- ja arstiabi;
- c) hüvitised, mille puhul riik võtab vastutuse isikutele põhjustatud kahju eest ja annab selle eest kompensatsiooni, näiteks hüvitised sõja ja sõjalise tegevuse ohvritele või nende sündmuste tagajärgede tõttu kannatanutele; kuritegude, tapmise või terroriaktide ohvritele; riigi esindajate ametikohustuste täitmise käigus tehtava tõttu kahju kannatavatele isikutele või poliitilistel, usulistel või päritoluga seotud põhjustel ebasoodsa kohtlemise all kannatavatele isikutele;
- d) pikaajalise hoolduse hüvitised, mis on loetletud lisa SSC-1 2. osas;
- e) abistatud viljastamisteenused;
- f) maksed, mis on seotud mõne lõikes 1 loetletud sotsiaalkindlustusliigiga ning
 - i) mida makstakse küttekulude katteks külma ilma korral ning
 - ii) mis on loetletud lisa SSC-1 3. osas;
- g) perehüvitised.

ARTIKKEL SSC.4

Liikmesriikidevahelise diskrimineerimise keeld

1. Käesoleva protokolliga kehtestatud sotsiaalkindlustuse koordineerimise kord põhineb liikmesriikide vahelise mittediskrimineerimise põhimõttel.
2. Käesolev artikkel ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa vahel ühise reisipiirkonna kohta sõlmitud kokkulepete kohaldamist.

ARTIKKEL SSC.5

Võrdne kohtlemine

1. Kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti, siis artikli SSC.3 lõikega 1 hõlmatud sotsiaalkindlustusliikide puhul võimaldatakse isikutele, kelle suhtes käesolevat protokollit kohaldatakse, iga riigi õigusaktide alusel samasuguseid soodustusi ja nende suhtes kehtivad samasugused kohustused kui nimetatud riigi kodanike suhtes.
2. Käesolevat sätet ei kohaldata artikli SSC.3 lõikes 4 osutatud küsimuste suhtes

ARTIKKEL SSC.6

Hüvitiste, tulu, faktide või sündmustega seotud võrdne kohtlemine

Kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti, tagavad riigid hüvitiste, tulu, faktide või sündmustega seotud võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise järgmisel viisil:

- a) kui pädeva riigi õigusaktide alusel on sotsiaalkindlustushüvitiste ja muu tulu saamisel teatavad õiguslikud tagajärjed, kohaldatakse nimetatud õigusakti asjakohaseid sätteid ka samaväärsete hüvitiste saamise suhtes, mis on saadud teise riigi õigusaktide alusel, või teises riigis saadud tulu suhtes;
- b) kui pädeva riigi õigusaktide alusel võib teatavate faktide või sündmuste esinemisel olla õiguslikke tagajärgi, võtab kõnealune riik arvesse mis tahes riigis toimuvaid sarnaseid fakte või sündmusi nii, nagu need oleksid toimunud tema enda territooriumil.

ARTIKKEL SSC.7

Perioodide liitmine

Kui käesolevas protokollis ei ole sätestatud teisiti, võtab riigi pädev asutus vajalikul määral arvesse teise riigi õigusaktide kohaselt täitunud kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode nii, nagu oleksid need täitunud tema riigis kohaldatavate õigusaktide alusel, kui tema riigi õigusaktid seavad kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodide täitumise tingimuseks:

- a) hüvitiseõiguste saamisel, säilimisel, kestusel või taastamisel;
- b) õigusaktidega hõlmatusel või
- c) juurdepääsul kohustuslikule kindlustusele, selle vabatahtlikule jätkamisele või vabatahtlikule kindlustusele või vabastusele sellest.

ARTIKKEL SSC.8

Elukohaeeskirjadest loobumine

Riigid tagavad rahaliste hüvitiste eksporditavuse põhimõtte kohaldamise kooskõlas punktidega a ja b:

- a) riigi õigusaktide või käesoleva protokollil alusel makstavate rahaliste hüvitiste puhul ei lubata nende vähendamist, muutmist, peatamist, tühistamist ega konfiskeerimist asjaolu tõttu, et hüvitisesaaja või tema pereliikmete elukoht on mõni teine riik kui hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse asukohariik;
- b) punkti a ei kohaldata artikli SSC.3 lõike 1 punktides c ja h nimetatud rahaliste hüvitiste suhtes.

ARTIKKEL SSC.9

Hüvitiste kattumise vältimine

Kui pole sätestatud teisiti, ei anta ega säilitata käesoleva protokolliga õigust saada mitut samaliigilist hüvitist ühe ja sama kohustusliku kindlustuse perioodi eest.

II JAOTIS

KOHALDATAVATE ÕIGUSAKTIDE KINDLAKSMÄÄRAMINE

ARTIKKEL SSC.10

Üldised eeskirjad

1. Käesoleva protokollil kohaldamisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse üksnes ühe riigi õigusakte. Need õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

2. Käesoleva jaotise eesmärgil käsitletakse isikuid, kes saavad rahalisi hüvitisi seoses oma tööga või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega või selle tõttu, nimetatud tegevusega tegelejatena. See ei kehti invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotuspensionite või tööõnnetus- või kutsehaiguspensionite või rahaliste haigushüvitiste kohta, mis hõlmavad piiramata kestusega ravi.

3. Artiklite SSC.11, SSC.12 ja SSC.13 kohaselt

- a) kohaldatakse riigis palgatöölisena töötava või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva isiku suhtes kõnelause riigi õigusakte;
- b) kohaldatakse riigiteenistuja suhtes selle riigi õigusakte, kellele allub tema tööandjaks olev riigiasutus;
- c) kõigi muude isikute suhtes, kelle suhtes ei kehti punktid a ja b, kohaldatakse elukohajärgse riigi õigusakte, ilma et see piiraks teiste käesoleva protokolli sätete kohaldamist, millega talle tagatakse hüvitised ühe või mitme muu riigi õigusaktide alusel.

4. Käesoleva jaotise mõistes käsitatakse palgatöötajana töötamist või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist, mis tavaliselt toimub riigi lipu all merd sõitval alusel, kõnealuses riigis toimuva tegevusena. Siiski kohaldatakse riigi lipu all sõitval laeval töötava isiku suhtes, kes saab palka ettevõtjalt või isikult, kelle registrijärgne asukoht või tegevuskoht on teises riigis, viimasena nimetatud riigi õigusakte, kui isik elab selles riigis. Palka maksvat ettevõtjat või isikut käsitatakse kõnealuste õigusaktide kohaldamisel tööandjana.

5. Reisija- või kaubaveoteenuseid osutava lennumeeskonna või salongipersonali tegevus loetakse toimuvaks selles riigis, kus asub põhibaas.

ARTIKKEL SSC.11

Lähetatud töötajad

1. Erandina artikli SSC.10 lõikest 3 ja üleminekumeetmena enne käesoleva lepingu jõustumist valitsenud olukorra suhtes kohaldatakse lisa SSC-8 A-kategooriasse kuuluvate liikmesriikide ja Ühendkuningriigi vahel järgmisi kohaldatavaid õigusakte käsitlevaid eeskirju:

- a) isiku suhtes, kes töötab riigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle tööandja lähetab teise riiki selle tööandja nimel tööd tegema, kohaldatakse jätkuvalt esimese riigi õigusakte, tingimusel et
 - i) sellise töö kestus ei ületa 24 kuud ning
 - ii) teda ei saadeta teist lähetatud töötajat asendama;
- b) isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana riigis ja kes läheb tegelema sama tegevusega teise riiki, kohaldatakse jätkuvalt esimese riigi õigusakte, tingimusel et sellise tegevuse eeldatav kestus ei ületa 24 kuud.

2. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäevaks teatab liit Ühendkuningriigile, millisesse järgmistest kategooriatest iga liikmesriik kuulub:
- a) A-kategooria: liikmesriik on teavitanud liitu, et soovib käesoleva artikli kohaselt kasutada artikliga SSC.10 seotud erandit;
 - b) B-kategooria: liikmesriik on teavitanud liitu, et ei soovi kasutada artikliga SSC.10 seotud erandit, või
 - c) C-kategooria: liikmesriik ei ole teatanud, kas ta soovib kasutada artikliga SSC.10 seotud erandit.
3. Lõikes 2 osutatud dokument muutub käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval lisa SSC-8 sisuks.
4. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval A-kategooriasse kantud liikmesriikide suhtes kohaldatakse lõike 1 punkte a ja b.
5. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval C-kategooriasse kantud liikmesriikide suhtes kohaldatakse lõike 1 punkte a ja b nii, nagu kuuluks kõnealune liikmesriik ühe kuu jooksul pärast käesoleva lepingu jõustumist A-kategooriasse. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee viib liikmesriigi C-kategooriast üle A-kategooriasse, kui liit teavitab sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteed, et kõnealune liikmesriik soovib sellist üleviimist.

6. Üks kuu pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva lakkavad B- ja C-kategooria eksisteerimast. Pooled avaldavad seejärel võimalikult kiiresti ajakohastatud lisa SSC-8. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse lisa SSC-8 alates kõnealuse avaldamise kuupäevast üksnes A-kategooria liikmesriike hõlmavana.
7. Kui isik on lõikes 1 osutatud olukorras, mis hõlmab C-kategooria liikmesriiki enne ajakohastatud lisa SSC-8 avaldamist vastavalt lõikele 6, jätkatakse lõike 1 kohaldamist selle isiku suhtes kogu tema lõike 1 kohase tegevuse kestel.
8. Liit teavitab sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteed, kui liikmesriik soovib enda väljaarvamist lisa SSC-8 A-kategooriast ning sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kõrvaldab liidu taotlusel selle liikmesriigi lisa SSC-8 A-kategooriast. Pooled avaldavad ajakohastatud lisa SSC-8, mida kohaldatakse alates sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele taotluse laekumisele järgneva teise kuu esimesest päevast.
9. Kui isik on lõikes 1 osutatud olukorras enne ajakohastatud lisa SSC-8 avaldamist vastavalt lõikele 8, jätkatakse lõike 1 kohaldamist selle isiku suhtes kogu tema lõike 1 kohase tegevuse kestel.

ARTIKKEL SSC.12

Tegevus kahes või enamas riigis

1. Isiku suhtes, kes tavaliselt töötab palgatöötajana ühes või mitmes liikmesriigis ja samuti Ühendkuningriigis, kohaldatakse õigusakte järgmiselt:

- a) elukohariigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub kõnealuses riigis, või
- b) kui oluline osa tema tegevusest ei toimu elukohariigis
 - i) selle riigi õigusakte, kus on talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrijärgne asukoht või tegevuskoht, kui talle annab tööd üks ettevõtja või tööandja, või
 - ii) selle riigi õigusakte, kus on talle tööd andvate ettevõtjate või tööandjate registrijärgne asukoht või tegevuskoht, kui talle annavad tööd kaks või mitu ettevõtjat või tööandjat, kellel on registrisse kantud asukoht või tegevuskoht vaid ühes riigis, või
 - iii) selle riigi õigusakte, kus on talle tööd andva ettevõtja või tööandja registrijärgne asukoht või tegevuskoht ning mis ei ole asjaomase isiku elukohariik, kui talle annavad tööd kaks või mitu ettevõtjat või tööandjat, kelle registrisse kantud asukoht või tegevuskoht on riigis ja Ühendkuningriigis, millest üks on asjaomase isiku elukohariik, või

- iv) elukohariigi õigusakte, kui talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kellest vähemalt kahe registrijärgne asukoht või tegevuskoht on eri riikides, millest kumbki ei ole asjaomase isiku elukohajärgne riik.

2. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana ühes või mitmes liikmesriigis ja ka Ühendkuningriigis, kohaldatakse

- a) elukohariigi õigusakte, kui oluline osa tema tegevusest toimub kõnealuses riigis, või
- b) selle riigi õigusakte, kus on tema tegevuste huvikese, kui ta ei ela ühes neist riikidest, kus toimub oluline osa tema tegevusest.

3. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb palgatöötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas riigis, kohaldatakse selle riigi õigusakte, kus ta töötab, või kui ta tegutseb kahes või enamas riigis, siis kooskõlas lõikega 1 määratletud õigusakte.

4. Isiku suhtes, kes on riigiteenistuja ühes riigis ja kes töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana ühes või mitmes riigis, kohaldatakse selle riigi õigusakte, mille subjektiks on talle tööd andev riigiasutus.

5. Isiku suhtes, kes tavaliselt töötab palgatöötajana kahes või enamas liikmesriigis (ja mitte Ühendkuningriigis), kohaldatakse Ühendkuningriigi õigusakte, kui ta ei tegele olulise osaga sellest tegevusest elukohariigis ning

- a) talle annavad tööd kaks või enam ettevõtjat või tööandjat, kelle registrijärgne asukoht või tegevuskoht on Ühendkuningriigis;
- b) ta elab liikmesriigis ja töötab kahe või enama ettevõtja või tööandja heaks, kelle registrijärgne asukoht või tegevuskoht on Ühendkuningriigis ja elukohaliikmesriigis;
- c) ta elab Ühendkuningriigis ja töötab kahe või enama ettevõtja või tööandja heaks, kellest vähemalt kahe registrijärgne asukoht või tegevuskoht on eri liikmesriikides, või
- d) ta elab Ühendkuningriigis ja töötab ühe või mitme ettevõtja või tööandja heaks, kellest ühelgi ei ole registrijärgset asukohta ega tegevuskohta teises riigis.

6. Isiku suhtes, kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas liikmesriigis (ja mitte Ühendkuningriigis), ilma et ta tegeleks olulise osaga sellest tegevusest elukohariigis, kohaldatakse Ühendkuningriigi õigusakte, kui tema tegevuse huvikese asub Ühendkuningriigis.

7. Lõiget 6 ei kohaldata isiku suhtes, kes tavaliselt töötab ja tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas liikmesriigis.

8. Lõigetes 1–6 nimetatud isikuid koheldakse kooskõlas käesolevate sätetega määratletud õigusaktide eesmärgil nii, nagu toimuks kogu nende teine tegevus või tegevus füüsilisest isikust ettevõtjana ja nad saaksid kogu tulu asjaomases riigis.

ARTIKKEL SSC.13

Vabatahtlik kindlustus või kohustusliku kindlustuse vabatahtlik jätkamine

1. Artikleid SSC.10, SSC.11 ja SSC.12 ei kohaldata vabatahtliku kindlustuse ja kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise suhtes, välja arvatud juhul, kui mõne artiklis SSC.3 nimetatud kindlustusliigi jaoks on mõnes liikmesriigis üksnes vabatahtlik kindlustus.
2. Kui riigi õigusaktidest tulenevalt kohaldatakse asjaomase isiku suhtes kohustuslikku kindlustust selles riigis, ei või tema suhtes kohaldada vabatahtlikku kindlustusskeemi ega kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemi teises riigis. Kõigil muudel juhtudel, kui antud kindlustusliigi puhul on valida mitme vabatahtliku kindlustusskeemi või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemi vahel, liitub asjaomane isik üksnes skeemiga, mille ise valib.
3. Invaliidsus-, vanadus- ja toitjakaotushüvitise puhul võib asjaomane isik siiski ühineda riigi vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise skeemiga hoolimata sellest, et tema suhtes kohaldatakse kohustuslikult teise riigi õigusakte, tingimusel et tema suhtes on tema karjääri mingil etapil kohaldatud esimese riigi õigusakte seoses palgatöö või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega, ja kui selline kattumine on esimese riigi õigusaktide alusel sõnaselgelt või kaudselt lubatud.

4. Kui riigi õigusaktidest tulenevalt on vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise tingimuseks selles riigis elamine või eelnev palgatöötajana töötamine või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, siis kohaldatakse artikli SSC.6 punkti b vaid isikute suhtes, kelle suhtes varem on kohaldatud selle riigi õigusakte palgatöö või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel.

ARTIKKEL SSC.14

Tööandja kohustused

1. Tööandja, kelle registrijärgne asukoht või tegevuskoht on väljaspool pädevat riiki, täidab kõiki oma töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud kohustusi, eelkõige kohustust teha nendes õigusaktides ette nähtud sissemaksed, samamoodi kui siis, kui tema registrijärgne asukoht või tegevuskoht oleks pädevas riigis.
2. Tööandja, kelle tegevuskoht ei ole selles riigis, kelle õigusakte kohaldatakse, võib töötajaga kokku leppida, et viimane täidab sissemaksete tegemisel tööandja kohustusi tema nimel, ilma et see mõjutaks tööandja aluskohustusi. Tööandja saadab kõnealuse riigi pädevale asutusele sellise kokkuleppe kohta teate.

III JAOTIS

ERISÄTTED ERI KATEGOORiate HÜVITISTE KOHTA

1. PEATÜKK

HAIGUSHÜVITISED, RASEDUS- JA SÜNNITUS- NING SAMAVÄÄRSED ISADUSHÜVITISED

1. JAGU

KINDLUSTATUD JA NENDE PERELIIKMED, VÄLJA ARVATUD PENSIONÄRID JA NENDE PERELIIKMED

ARTIKKEL SSC.15

Elamine muus riigis kui pädev riik

Kindlustatud isik või tema pereliikmed, kes elavad muus riigis kui pädev riik, saavad elukohariigis mitterahalisi hüvitisi, mida pädeva asutuse nimel annab elukohajärgne asutus kooskõlas asutuse kohaldatavate õigusaktidega, nagu oleksid asjaomased isikud kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel.

ARTIKKEL SSC.16

Viibimine pädevas riigis, mis ei ole elukohajärgne riik – erieeskirjad
piirialade töötajate perekondade kohta

1. Kui lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, on ka kindlustatud isikul ja tema artiklis SSC.15 osutatud pereliikmetel pädevas riigis viibimise ajal õigus saada mitterahalisi hüvitisi. Mitterahalisi hüvitisi annab pädev asutus oma kulul kooskõlas nende õigusaktidega, mida ta kohaldab, nagu elaksid asjaomased isikud pädevas riigis.
2. Piirialatöötaja pereliikmetel on õigus saada mitterahalisi hüvitisi pädevas riigis viibimise ajal.

Kui pädev riik on loetletud lisas SSC-2, on piirialatöötaja pereliikmetel, kes viibivad piirialatöötajaga samas riigis, õigus mitterahalistele hüvitistele pädevas riigis siiski üksnes artikli SSC.17 lõikes 1 sätestatud tingimustel.

ARTIKKEL SSC.17

Viibimine väljaspool pädevat riiki

1. Kui lõikes 2 ei ole sätestatud teisiti, on kindlustatud isikul ja tema pereliikmetel, kes viibivad muus riigis kui pädev riik, õigus mitterahalistele hüvitistele, mida viibimiskohajärgne asutus annab pädeva asutuse nimel kooskõlas oma õigusaktidega, nii nagu oleks asjaomased isikud nende õigusaktide alusel kindlustatud, kui

- a) mitterahalised hüvitised muutuvad mitterahaliste hüvitiste andja arvates hüvitiste laadi ja eeldatavat viibimise kestust arvestades nende viibimise ajal meditsiinilistel põhjustel vajalikuks;
- b) isik ei reisinud sellesse riiki mitterahaliste hüvitiste saamiseks (v.a juhul, kui ta on reisija või meeskonnaliige laeval või õhusõidukil, mis reisib sellesse riiki) ja mitterahalised hüvitised osutusid reisi või lennu ajal meditsiinilistel põhjustel vajalikuks ning
- c) kehtiv õigusi tõendav dokument esitatakse kooskõlas lisa SSC-7 artikli SSCI.22 lõikega 1.

2. Lisa SSC-7 liites SSCI-2 on loetletud mitterahalised hüvitised, mille andmiseks teises riigis viibimise ajal on nõutavad praktilised põhjused või eelkokkulepe asjaomase isiku ja hooldust pakkuva asutuse vahel.

ARTIKKEL SSC.18

Reisimine mitterahaliste hüvitiste saamise eesmärgil – luba saada asjakohast ravi väljaspool elukohariiki

1. Kui käesoleva protokolliga ei ole sätestatud teisiti, siis taotleb kindlustatud isik, kes reisib teise riiki eesmärgiga seal viibimise ajal saada mitterahalisi hüvitisi, luba pädevalt asutuselt.
2. Kindlustatud isik, kes on saanud pädevalt asutuselt loa minna teise riiki tema seisundile sobiva ravi saamiseks, saab mitterahalisi hüvitisi, mida pädeva asutuse nimel annab viibimiskohajärgne asutus kooskõlas viimase kohaldatavate õigusaktidega, nagu oleks ta kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel. Luba antakse, kui kõnealune ravi kuulub kõnealuse isiku elukohajärgses riigis õigusaktidega sätestatud hüvitiste hulka ning seda ravi pole võimalik talle pakkuda meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul, võttes arvesse tema tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.
4. Kui kindlustatud isiku pereliikmed elavad muus riigis kui kindlustatud isiku elukohajärgne riik ja see riik on valinud tagasimaksmise kindlaksmääratud summade alusel, kannab lõikes 2 nimetatud mitterahaliste hüvitiste kulud pereliikmete elukohajärgne asutus. Sellisel juhul käsitletakse pädeva asutusena lõike 1 eesmärgil pereliikmete elukohajärgset asutust.

ARTIKKEL SSC.19

Rahalised hüvitised

1. Kindlustatud isikul ja tema pereliikmetel, kes elavad või viibivad muus riigis kui pädev riik, on õigus rahalistele hüvitistele, mida maksab pädev asutus kooskõlas kohaldatavate õigusaktidega. Pädeva asutuse ja elu- või viibimiskohajärgse asutuse vahelise kokkuleppe alusel võib selliseid hüvitisi maksta ka elu- või viibimiskohajärgne asutus pädeva asutuse kulul vastavalt pädeva riigi õigusaktidele.
2. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette rahaliste hüvitiste arvutamise keskmise tulu või keskmise sissemakse alusel, määratleb sellise keskmise tulu või keskmise sissemakse üksnes nimetatud riigi õigusaktide alusel täitunud perioodide eest kinnitatult makstud tulude või rakendatud sissemaksete alusel.
3. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette rahaliste hüvitiste arvutamise normtöötasu põhjal, võtab arvesse üksnes normtöötasu või asjakohasel juhul keskmist normtöötasu nimetatud riigi õigusaktide alusel täitunud perioodide eest.
4. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* juhtumite suhtes, kus pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatakse konkreetne vaatlusperiood, mis kõnealuse juhtumi puhul vastab täielikult või osaliselt perioodidele, mis asjaomase isiku puhul on täitunud ühe või enama riigi õigusaktide alusel.

ARTIKKEL SSC.20

Pensionitaotlejad

1. Kindlustatud isik, kelle õigus saada mitterahalisi hüvitisi viimase pädeva riigi õigusaktide alusel lõpeb pensionitaotluse esitamisel või selle menetlemise ajal, säilitab õiguse mitterahalistele hüvitistele elukohajärgse riigi õigusaktide alusel, tingimusel et pensioni taotleja vastab lõikes 2 osutatud riigi õigusaktidest tulenevatele kindlustustingimustele. Õigust mitterahalistele hüvitistele elukohariigis kohaldatakse ka pensionitaotleja pereliikmete suhtes.
2. Mitterahaliste hüvitiste kulud kannab selle riigi asutus, mis pensioni määramise korral oleks pädev artiklite SSC.21, SSC.22 ja SSC.23 alusel.

2. JAGU

PENSIONÄRIDE JA NENDE PERELIIKMETE ERISÄTTED

ARTIKKEL SSC.21

Õigus mitterahalistele hüvitistele elukohariigi õigusaktide alusel

Isik, kes saab pensioni või pensione kahe või mitme riigi õigusaktide alusel, millest üks on elukohariik, ning kellel on õigus mitterahalistele hüvitistele selle riigi õigusaktide alusel, saab koos pereliikmetega selliseid hüvitisi elukohajärgselt asutuselt ja selle asutuse kulul, nagu oleks ta pensionär, kelle pension kuulub maksmisele üksnes selle riigi õigusaktide alusel.

ARTIKKEL SSC.22

Õiguse puudumine mitterahalistele hüvitistele elukohariigi õigusaktide alusel

1. Isik, kes
 - a) elab mõnes riigis;
 - b) saab pensioni või pensione ühe või mitme riigi õigusaktide alusel ning

- c) on elukohariigi õigusaktide alusel mitterahaliste hüvitise saamise õiguseta,

saab siiski selliseid hüvitisi enda ja oma pereliikmete eest, kui pensionäril oleks õigus neid saada tema pensioni suhtes pädeva riigi õigusaktide alusel või vähemalt ühe pädeva riigi õigusaktide alusel, kui kõnealune isik elas selles riigis. Mitterahalisi hüvitisi annab lõikes 2 nimetatud asutuse kulul elukohajärgne asutus, nii nagu asjaomasel isikul oleks õigus pensionile ja mitterahalistele hüvitistele selle riigi õigusaktide alusel.

2. Lõikes 1 käsitletud juhtudel kannab mitterahaliste hüvitiste kulud asutus, mis tehakse kindlaks vastavalt järgmistele eeskirjadele:

- a) kui pensionäri koheldakse nii, nagu tal oleks ühe riigi õigusaktide alusel õigus mitterahalistele hüvitistele, kannab nende hüvitiste kulud selle riigi pädev asutus;
- b) kui pensionäri koheldakse nii, nagu oleks tal õigus saada mitterahalisi hüvitisi kahe või enama riigi õigusaktide alusel, kannab nende hüvitiste kulud selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktid on tema suhtes kõige kauem kehtinud;
- c) kui punktis b sätestatud eeskirja kohaldamine tooks kaasa selle, et nende hüvitiste kulude eest vastutaks mitu asutust, kannab kulud selle riigi pädev asutus, kelle õigusakte pensionäri suhtes viimati kohaldatai.

ARTIKKEL SSC.23

Pensionid ühe või mitme riigi õigusaktide alusel, välja arvatud
elukohariik, kui viimati nimetatud riigis kehtib õigus
saada mitterahalisi hüvitisi

Kui isik, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme riigi õigusaktide alusel, elab riigis, mille õigusaktide alusel ei olene õigus mitterahalistele hüvitistele kindlustustingimustest ega palgatöötajana töötamisest või tegevusest füüsilisest isikust ettevõtjana, ja ta elukohariigist pensioni ei saa, kannab talle ja tema pereliikmetele antavad mitterahaliste hüvitiste kulud ühe tema pensionite suhtes pädeva riigi asutus, mis määratakse kooskõlas artikli SSC.22 lõikega 2, sellises ulatuses, milles pensionäril ja tema pereliikmetel oleks õigus hüvitistele, kui nad elaksid selles riigis.

ARTIKKEL SSC.24

Pereliikmete elamine riigis,
mis pole pensionäri elukohariik

Kui isik

- a) saab pensioni või pensione ühe või mitme riigi õigusaktide alusel ning

b) elab muus riigis kui see, kus elavad tema pereliikmed,

on tema pereliikmetel õigus saada mitterahalisi hüvitisi oma elukohajärgselt asutuselt vastavalt selle kohaldatavatele õigusaktidele, kui pensionäril on õigus saada mitterahalisi hüvitisi riigi õigusaktide alusel. Kulud kannab pensionärile tema elukohariigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus.

ARTIKKEL SSC.25

Pensionäri või tema pereliikmete viibimine väljaspool
elukohariiki – viibimine pädevas riigis – luba asjakohaseks raviks
väljaspool elukohariiki

1. Artiklit SSC.17 kohaldatakse *mutatis mutandis* järgmise suhtes:

a) isiku suhtes, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme riigi õigusaktide alusel ja kellel on õigus mitterahalistele hüvitistele ühe oma pensioni/pensioneid maksva riigi õigusaktide alusel,

b) tema pereliikmetele,

kes viibivad riigis, mis ei ole nende elukohariik.

2. Artikli SSC.16 lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* lõikes 1 kirjeldatud isikute suhtes, kui nad viibivad riigis, kus asub pensionäri tema elukohariigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus, ning see riik on selle valinud pädevaks asutuseks ja on loetletud lisas SSC-3.
3. Artiklit SSC.18 kohaldatakse *mutatis mutandis* pensionäri või tema pereliikmete suhtes, kes viibivad muus riigis kui see, kus nad elavad, eesmärgiga saada selles riigis nende seisundile vastavat ravi.
4. Kui lõikes 5 ei ole sätestatud teisiti, kannab lõigetes 1–3 osutatud mitterahaliste hüvitiste kulud pensionäri tema elukohariigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus.
5. Lõikes 3 osutatud mitterahaliste hüvitiste kulud kannab pensionäri või tema pereliikmete elukohajärgne asutus, kui need isikud elavad riigis, mis on valinud tagasimaksmise kindlaksmääratud summade alusel. Sellisel juhul käsitatakse pädeva asutusena lõike 3 eesmärgil pensionäri või tema pereliikmete elukohajärgset asutust.

ARTIKKEL SSC.26

Rahalised hüvitised pensionäridele

1. Rahalisi hüvitisi makstakse isikule, kes saab pensioni või pensione ühe või mitme riigi õigusaktide alusel selle riigi pädeva asutuse poolt, kus asub pensionäri tema elukohariigis antavate mitterahaliste hüvitiste kulude eest vastutav pädev asutus. Artiklit SSC.19 kohaldatakse *mutatis mutandis*.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka pensionäri pereliikmete suhtes.

ARTIKKEL SSC.27

Pensionäride sissemaksed

1. Riigi asutus, mis kohaldatavate õigusaktide alusel vastutab haigus-, rasedus-, sünnitus- ja samaväärsete isadushüvitiste sissemaksete mahaarvamise eest, võib kohaldatavate õigusaktide alusel arvutatud mahaarvamisi taotleda ja tagasi nõuda üksnes selles ulatuses, milles nimetatud riigi asutus kannab hüvitiste kulusid artiklite SSC.21–SSC.24 alusel.
2. Kui artiklis SSC.23 osutatud juhul sõltub haigushüvitiste, rasedus- ja sünnitus- ning samaväärsete isadushüvitiste saamine sissemaksete või samalaadsete maksete tasumisest vastavalt selle riigi õigusaktidele, kus asjaomane pensionär elab, ei tule selliseid sissemakseid elukoha alusel tasuda.

3. JAGU

ÜHISSÄTTED

ARTIKKEL SSC.28

Üldsätted

Artikleid SSC.21–SSC.27 ei kohaldata pensionäri ega tema pereliikmete suhtes, kellel riigi õigusaktide alusel on õigus hüvitistele palgatöötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise tõttu. Sellisel juhul kohaldatakse selle isiku suhtes käesoleva peatükiga seoses artikleid SSC.15–SSC.19.

ARTIKKEL SSC.29

Prioriteetsuse eeskirjad mitterahaliste hüvitiste õiguse puhul – erieeskiri
pereliikmete õiguse kohta hüvitistele elukohariigis

1. Kui lõigetes 2 ja 3 ei ole sätestatud teisiti, siis juhul kui pereliikmel on iseseisev õigus mitterahalistele hüvitistele riigi õigusaktide või käesoleva peatüki alusel, on selline õigus prioriteetne võrreldes pereliikme tuletatud õigusega mitterahalistele hüvitistele.
2. Kui lõikes 3 ei ole sätestatud teisiti, siis juhul kui iseseisev õigus on elukohariigis olemas otse ja üksnes asjaomase isiku selles riigis elamise alusel, on tuletatud õigus mitterahalistele hüvitistele prioriteetne iseseisva õiguse ees.

3. Olenemata lõigetest 1 ja 2 antakse mitterahalisi hüvitisi kindlustatud isiku pereliikmetele nende elukohariigi pädeva asutuse kulul, kui

- a) need pereliikmed elavad riigis, mille õigusaktide kohaselt ei olene õigus mitterahalistele hüvitistele kindlustustingimustest või palgatöötajana töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisest, ning
- b) kindlustatud isiku abikaasa või laste eest hoolitsev isik teeb palgatööd või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana selles riigis või saab sellest riigist pensioni palgatöö või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise alusel.

ARTIKKEL SSC.30

Tagasimaksed asutuste vahel

1. Mitterahalised hüvitised, mida riigi asutus annab teise riigi asutuse eest käesoleva peatüki alusel, kuuluvad täies ulatuses tagasimaksmisele.
2. Lõikes 1 osutatud tagasimaksed määratakse ja jõustatakse lisas SSC-7 sätestatud korras kas tegeliku kulu tõendi esitamisel või kindlaksmääratud summade alusel nende riikide puhul, kelle õigus- või haldusstruktuuride tõttu pole tegeliku kulu alusel tagasimaksmine asjakohane.

3. Riigid ja nende pädevad võimuorganid võivad ette näha teistsuguse tagasimaksmisviisi või loobuda igasugusest tagasimaksmisest nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel.

2. PEATÜKK

TÖÖÕNNETUS- JA KUTSEHAIGUSHÜVITISED

ARTIKKEL SSC.31

Õigus mitterahalistele ja rahalistele hüvitistele

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 soodsamate sätete kohaldamist, kohaldatakse tööõnnetuste või kutsehaigustega seotud hüvitiste suhtes ka artiklit SSC.15, artikli SSC.16 lõiget 1, artikli SSC.17 lõiget 1 ja artikli SSC.18 lõiget 1.

2. Isikul, kellega on juhtunud tööõnnetus või kes on haigestunud kutsehaigusesse ja kes elab või viibib muus riigis kui pädev riik, on õigus tööõnnetusi ja kutsehaigusi hõlmava skeemi alusel mitterahalistele erihüvitistele, mida pädeva asutuse eest annab elu- või viibimiskohajärgne asutus vastavalt asutuse kohaldatavatele õigusaktidele, nagu oleks isik kindlustatud nimetatud õigusaktide alusel.

3. Pädev asutus ei või keelduda artikli SSC.18 lõikes 1 sätestatud loa andmisest tööõnnetuse tõttu kannatada saanud või kutsehaigusesse haigestunud isikule, kellel on õigus saada kõnealuse asutuse kulul hüvitisi, juhul kui tema seisundile kohast ravi ei ole võimalik talle tema elukohariigi territooriumil pakkuda meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul, võttes arvesse tema tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.
4. Artiklit SSC.19 kohaldatakse ka käesoleva peatükiga reguleeritud hüvitiste suhtes.

ARTIKKEL SSC.32

Transpordikulud

1. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette isiku, kellega on juhtunud tööõnnetus või kes on haigestunud kutsehaigusesse, elukohta või haiglasse transportimise kulude hüvitamise, kannab need kulud vastavasse kohta riigis, kus see isik elab, tingimusel et kõnealune asutus on andnud selliseks transportimiseks eelnevalt loa, arvestades nõuetekohaselt transportimist õigustavaid asjaolusid. Selline luba ei ole nõutav piirialatöötaja puhul.
2. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktid näevad ette tööõnnetuse tagajärjel hukkunud isiku surnukeha matmispaika transportimise kulude hüvitamise, hüvitab vastavalt tema kohaldatavate õigusaktide sätetele transpordikulud samasugusesse paika riigis, kus oli kõnealuse isiku elukoht õnnetuse toimumise ajal.

ARTIKKEL SSC.33

Hüvitised kutsehaiguse puhul, kui haigestunud isik on viibinud
samades riskitingimustes mitmes riigis

Kui kutsehaigusesse haigestunud isik on kahe või enama riigi õigusaktide kohaselt tegutsenud alal, mis oma loomult võib tõenäoliselt põhjustada kõnealuse haiguse, määratakse hüvitised, mida tal või tema ülalpidamisel olnud isikutel on õigus taotleda, üksnes viimase tingimustele vastava riigi õigusaktide alusel.

ARTIKKEL SSC.34

Kutsehaiguse süvenemine

Sellise kutsehaiguse süvenemise korral, mille tõttu sellesse haigestunud isik on saanud või saab hüvitisi riigi õigusaktide alusel, kohaldatakse järgmisi reegleid:

- a) kui asjaomane isik ei ole hüvitise saamise ajal teise riigi õigusaktide alusel palgatöötajana töötanud või tegutsenud füüsilisest isikust ettevõtjana alal, mis tõenäoliselt võib põhjustada või süvendada kõnealust haigust, kannab esimese riigi pädev asutus hüvitiste kulud tema kohaldatavate õigusaktide alusel, võttes arvesse haiguse süvenemist;

- b) kui asjaomane isik on hüvitise saamise ajal teise riigi õigusaktide alusel tegutsenud sellisel alal, kannab esimese riigi pädev asutus hüvitise kulud tema kohaldatavate õigusaktide alusel, arvestamata haiguse süvenemist. Teise riigi pädev asutus määrab asjaomasele isikule lisahüvitise, mille suurus võrdub vahega pärast haiguse süvenemist makstava hüvitise suuruse ja hüvitise suuruse vahel, mis oleks tulnud maksta tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne haiguse süvenemist juhul, kui kõnealune haigus oleks tekkinud ajal, kui isiku suhtes kohaldati selle riigi õigusakte;
- c) riigi õigusaktides ettenähtud vähendamis-, peatamis- või tühistamiseeskirju ei rakendata isikute suhtes, kes saavad kahe liikmesriigi asutuste määratud hüvitisi vastavalt punktile b.

ARTIKKEL SSC.35

Eeskirjad teatavate riikide õigusaktide erijoonte arvestamiseks

1. Kui riigis, kus asjaomane isik elab või viibib, puudub tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustus, või kui selline kindlustus on olemas, kuid puudub mitterahaliste hüvitiste andmise eest vastutav asutus, annab selliseid hüvitisi see viibimis- või elukohajärgne asutus, kes on vastutav mitterahaliste hüvitiste andmise eest haiguse korral.

2. Kui pädevas riigis puudub tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustus, kohaldatakse sellest hoolimata käesoleva peatüki mitterahalisi hüvitisi käsitlevaid sätteid isiku suhtes, kellel on selle riigi õigusaktide alusel õigus haigus-, sünnitus- või samaväärsele isadushüvitisele, kui sel isikul on juhtunud tööõnnetus või ta põeb kutsehaigust teises riigis elamise või viibimise ajal. Kulud kannab pädeva riigi õigusaktide alusel mitterahaliste hüvitiste puhul pädev asutus.
3. Artiklit SSC.6 kohaldatakse riigi pädeva asutuse suhtes teise riigi õigusaktide alusel toimunud või seejärel kinnitatud tööõnnetuste ja kutsehaigustega samaväärselt ajal, kui määratakse töövõimetuse aste, õigus hüvitistele või nende summa, tingimusel et
- a) hüvitist ei ole makstud tööõnnetuse või kutsehaiguse eest, mis kohalduvate õigusaktide alusel varem ilmnis või kinnitati, ning
 - b) hüvitist ei ole makstud tööõnnetuse või kutsehaiguse eest, mis ilmnis või kinnitati hiljem teise riigi õigusaktide alusel, mille põhjal tööõnnetus või kutsehaigus ilmnis või kinnitati.

ARTIKKEL SSC.36

Tagasimaksed asutuste vahel

1. Artiklit SSC.30 kohaldatakse ka käesoleva peatükiga reguleeritud hüvitiste suhtes ja tagasimakseid tehakse tegelike kulude alusel.

2. Riigid või nende pädevad võimuorganid võivad ette näha teistsuguse tagasimaksmisviisi või loobuda igasugusest tagasimaksmisest nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel.

3. PEATÜKK

MATUSETOETUSED

ARTIKKEL SSC.37

Õigus toetustele, kui surmajuhtum leiab aset või kui toetusele õigust omav isik elab väljaspool pädevat riiki

1. Kui kindlustatud isik või tema pereliige sureb muus riigis kui pädev riik, loetakse surm toimunuks pädevas riigis.
2. Pädev asutus on kohustatud andma matusetoetust tema kohaldatavate õigusaktide alusel ka juhul, kui toetusele õigust omav isik elab muus riigis kui pädev riik.
3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka juhul, kui surm saabub tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel.

ARTIKKEL SSC.38

Hüvitiste maksmine pensionäri surma korral

1. Kui pensionär, kellel oli õigus saada pensioni ühe riigi õigusaktide alusel või pensione kahe või mitme riigi õigusaktide alusel, elas surma saabumisel muus riigis kui see, kelle pädev asutus vastutas pensionärile mitterahaliste hüvitiste andmise eest artiklite SSC.22 ja SSC.23 alusel, annab nimetatud asutus oma kulul matusetootust tema kohaldatavate õigusaktide alusel, nii nagu oleks kõnealune pensionär oma surma saabumise ajal elanud selle asutuse asukohariigis.
2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* pensionäri pereliikmete suhtes.

4. PEATÜKK

INVALIDSUSHÜVITISED

ARTIKKEL SSC.39

Invaliidsushüvitiste arvutamine

Ilma et see piiraks artikli SSC.7 kohaldamist, kui käesoleva protokolli II jaotise alusel pädeva riigi õigusaktide kohaselt oleneb invaliidsushüvitise suurus kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodide kestusest, ei pea pädev riik makstava invaliidsushüvitise summa arvutamisel arvesse võtma ühtegi sellist teise riigi õigusaktide alusel täitunud perioodi.

ARTIKKEL SSC.40

Erisätteid perioodide liitmise kohta

Riigi pädev asutus, kelle õigusaktid seavad hüvitiste saamise õiguse omandamise, säilitamise või ennistamise sõltuvusse kindlustus- või elamisperioodide täitumisest, kohaldab vajaduse korral artiklit SSC.46 *mutatis mutandis*.

ARTIKKEL SSC.41

Invaliidsuse süvenemine

Kui süveneb invaliidsus, mille eest isik saab kooskõlas käesoleva protokolliga hüvitist riigi õigusaktide alusel, antakse hüvitist süvenemist arvesse võttes käesoleva peatüki kohaselt edasi.

ARTIKKEL SSC.42

Invaliidushüvitiste muutmine vanadushüvitisteks

1. Kui invaliidushüvitist maksva riigi õigusaktides on kooskõlas käesoleva protokolliga ette nähtud, muudetakse invaliidushüvitised vanadushüvitisteks vastavalt tingimustele, mis on sätestatud õigusaktides, mille alusel neid makstakse, ja kooskõlas III jaotise 5. peatükiga.

2. Kui invaliidsushüvitist saav isik võib esitada taotluse vanadushüvitise saamiseks ühe või mitme riigi õigusaktide alusel vastavalt artiklile SSC.45, jätkab iga asutus, kes on riigi õigusaktide alusel vastutav invaliidsushüvitise maksmise eest, sellele isikule selliste invaliidsushüvitiste maksmist, millele nimetatud isikul on selle asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel õigus, seni, kuni lõike 1 sätteid muutuvad selle asutuse suhtes kohaldatavaks, või seni, kuni asjaomane isik vastab selliste hüvitiste saamise tingimustele.

ARTIKKEL SSC.43

Riigiteenistujate erisätted

Artikleid SSC.7, SSC.39, SSC.41, SSC.42 ning artikli SSC.55 lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* riigiteenistujate eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

5. PEATÜKK

VANADUS- JA TOITJAKAOTUSPENSIONID

ARTIKKEL SSC.44

Lapse kasvatamise aja arvessevõtmine

1. Kui II jaotise kohaselt pädeva riigi õigusaktides ei võeta arvesse lapse kasvatamise perioodi, on selle riigi asutus, kelle õigusaktid olid vastavalt II jaotisele kohaldatavad asjaomase isiku suhtes sel põhjusel, et isik töötas või tegeles ettevõtlusega kuupäevani, mil nende õigusaktide alusel algas lapse kasvatamise periood, mida asjaomase lapse puhul arvesse võetakse, jätkuvalt kohustatud arvestama seda perioodi lapse kasvatamise perioodina tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt, nagu oleks selline lapse kasvatamine toimunud tema territooriumil.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui asjaomase isiku suhtes kohaldatakse või hakatakse kohaldama teise riigi õigusakte isiku palgatöötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise tõttu.

ARTIKKEL SSC.45

Üldsätted

1. Kõik pädevad asutused määravad õiguse hüvitisele kõikide nende riikide õigusaktide alusel, mida on asjaomase isiku suhtes kohaldatud, kui taotlus hüvitise määramiseks on esitatud, välja arvatud juhul, kui asjaomane isik väljendab selgelt soovi lükata edasi vanadushüvitiste määramine ühe või mitme riigi õigusaktide alusel.
2. Kui mis tahes hetkel asjaomane isik ei vasta või enam ei vasta kõikidele nende riikide õigusaktides sätestatud tingimustele, mille subjektiks ta on olnud, ei arvesta asutused, mis kohaldavad õigusakte, mille tingimused on täidetud, kooskõlas artikli SSC.47 lõike 1 punktidega a või b arvutusi tehes perioode, mis on täitunud selliste õigusaktide alusel, mille tingimusi ei täideta või enam ei täideta, kui selle tulemusena kasvaks hüvitise alammäär.
3. Lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui asjaomane isik on selgelt taotlenud vanadushüvitise määramise edasilükkamist.
4. Uus arvutus tehakse automaatselt siis, kui on täidetud tingimused teiste riikide õigusaktide alusel, või kui isik taotleb kooskõlas lõikega 1 edasi lükatud vanadushüvitise määramist, välja arvatud juhul, kui teiste riikide õigusaktide alusel täitunud perioodid on juba arvesse võetud lõigete 2 ja 3 alusel.

ARTIKKEL SSC.46

Erisätted perioodide liitmise kohta

1. Kui riigi õigusaktidega on teatavate hüvitiste andmise tingimuseks seatud kindlustusperioodide täitumine üksnes erivaldkonnas palgatöötajana töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisega või kutsealal, mida reguleeritakse töötavate või füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate isikute eriskeemiga, võtab selle riigi pädev asutus teise riigi õigusaktide alusel täitunud perioode arvesse üksnes siis, kui need on täitunud vastava skeemi alusel, või kui see nii pole, samal kutsealal, või kui see on asjakohane, samas tegevusvaldkonnas palgatöötajana töötades või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsedes.

Kui sel viisil täitunud perioode arvesse võttes ei vasta asjaomane isik eriskeemi alusel hüvitiste saamise tingimustele, võetakse nimetatud perioode hüvitiste andmisel arvesse üldskeemi alusel või kui see pole võimalik, siis vastavalt tööliste või teenistujate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel, tingimusel et asjaomane isik on olnud seotud ühega nendest skeemidest.

2. Riigi eriskeemi alusel täitunud perioode võetakse arvesse üldskeemi alusel hüvitiste andmisel, või kui see pole võimalik, siis vastavalt füüsilise töö tegijate või bürootöötajate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel, tingimusel et asjaomane isik on olnud seotud ühega nendest skeemidest, isegi kui neid perioode on juba arvesse võetud viimati nimetatud riigi eriskeemi alusel.

3. Kui riigi õigusaktid või teatav skeem teevad hüvitiste saamise õiguse omandamise, säilitamise või ennistamise tingimuseks, et asjaomane isik on kindlustatud riski realiseerumise ajal, loetakse see tingimus täidetuks, kui asjaomane isik on varem olnud kindlustatud selle riigi õigusaktide või teatava skeemi alusel ja on riski realiseerumise ajal kindlustatud sama riski suhtes teise riigi õigusaktide alusel, või kui see nii ei ole, siis kui tal on õigus saada hüvitist sama riski suhtes teise riigi õigusaktide kohaselt. Artiklis SSC.52 osutatud juhtudel loetakse viimane tingimus siiski täidetuks.

ARTIKKEL SSC.47

Hüvitiste määramine

1. Pädev asutus arvutab makstava hüvitise suuruse
 - a) kohaldatavate õigusaktide alusel üksnes siis, kui hüvitiste määramise tingimused on täidetud ainult siseriikliku õiguse alusel (sõltumatu hüvitis);
 - b) arvutades teoreetilise suuruse ja sellest tuleneva tegeliku suuruse (pro rata hüvitis) järgmiselt:
 - i) hüvitise teoreetiline suurus võrdub hüvitisega, mida asjaomane isik võiks taotleda, kui kõik kindlustus- ja/või elamisperioodid, mis on täitunud teiste riikide õigusaktide alusel, oleksid täitunud hüvitise määramise kuupäeval kohaldatavate õigusaktide alusel. Kui nende õigusaktide alusel ei sõltu hüvitise suurus täitunud perioodide kestusest, loetakse selline hüvitise suurus hüvitise teoreetiliseks suuruseks;

- ii) pädev asutus määrab seejärel kindlaks pro rata hüvitise tegeliku suuruse, korrutades teoreetilist suurust tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud perioodide kestuse ja kõikide asjaomaste riikide õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud perioodide kogukestuse suhtega.

2. Asjakohasel juhul kohaldab pädev asutus lõike 1 punktide a ja b kohaselt arvutatud summa suhtes kõiki vähendamise, peatamise või tühistamisega seotud eeskirju, mis on ette nähtud tema kohaldatavate õigusaktidega artiklites SSC.48, SSC.49 ja SSC.50 sätestatud piirides.
3. Asjaomasel isikul on õigus saada iga riigi pädevalt asutuselt suurim summa, mis on arvutatud vastavalt lõike 1 punktidele a ja b.
4. Kui kooskõlas lõike 1 punktiga a sooritatud arvutuse tulemusena on sõltumatu hüvitis ühes riigis sama suur või suurem kui pro rata hüvitis, mis on arvutatud kooskõlas lõike 1 punktiga b, võib pädev asutus loobuda pro rata arvutusest tingimusel, et
 - a) selline olukord on sätestatud lisa SSC-4 1. osas;
 - b) õigusaktid, mis sisaldavad eeskirju artiklites SSC.49 ja SSC.50 osutatud kattumiste vältimiseks, ei ole kohaldatavad, välja arvatud siis, kui on täidetud artikli SSC.50 lõikes 2 sätestatud tingimused, ning
 - c) konkreetsel juhul ei ole seoses teise riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidega kohaldatav artikkel SSC.52.

5. Olenemata lõigetest 1, 2 ja 3 ei kohaldata *pro rata* arvutust skeemide suhtes, mis pakuvad hüvitisi, mille arvutamisel ei ole asjakohased perioodid, tingimusel et sellised skeemid on loetletud lisa SSC-4 2. osas. Sellistel juhtudel on asjaomasel isikul õigus hüvitisele, mis arvutatakse vastavalt asjaomase riigi õigusaktidele.

ARTIKKEL SSC.48

Kattumise välistamise eeskirjad

1. Sama isiku täitunud kindlustus- või elamisperioodide alusel arvutatud või antud vanadus- ja toitjakaotushüvitiste kattumist käsitletakse samaliigiliste hüvitiste kattumisena.
2. Selliste hüvitiste kattumist, mida ei saa käsitleda samaliigiliste hüvitistena lõike 1 tähenduses, käsitletakse eri liiki hüvitiste kattumisena.
3. Riigi õigusaktides ettenähtud kattumist välistavate eeskirjade kohaldamisel vanadus- või toitjakaotushüvitise sama liiki või eri liiki hüvitise või muu sissetulekuga kattumise korral kehtivad järgmised sätted:
 - a) pädev asutus võtab arvesse teises riigis saadud hüvitisi või tulu üksnes siis, kui asutuse kohaldatavates õigusaktides on sätestatud välisriigis saadud hüvitiste või tulu arvessevõtmine;

- b) pädev asutus võtab arvesse teise riigi makstavate hüvitiste suuruse lisas SSC-7 sätestatud tingimustel ja korras enne maksude, sotsiaalkindlustusmaksete ja muude üksikisiku maksude või vähendamiste mahaarvamist, välja arvatud kui kohaldatavates õigusaktides on sätestatud pärast selliseid mahaarvamisi kattumiste vältimiseks rakendatavad eeskirjad;
- c) pädev asutus ei võta arvesse nende teise riigi õigusaktide alusel määratavate hüvitiste suurust, mida makstakse vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise alusel;
- d) kui üks riik rakendab eeskirju kattumise vältimiseks põhjusel, et asjaomane isik saab sama või eri liiki hüvitisi teiste riikide õigusaktide alusel või teistes riikides omandatud tulu, võib saadaolevat hüvitist vähendada üksnes selliste hüvitiste või sellise tulu summa võrra.

ARTIKKEL SSC.49

Samaliigiliste hüvitiste kattumine

1. Kui kahe või mitme riigi õigusaktide alusel saadaolevad samaliigilised hüvitised kattuvad, ei rakendata pro rata hüvitise suhtes riigi õigusaktidega sätestatud eeskirju kattumise vältimiseks.

2. Kattumise vältimise eeskirju rakendatakse sõltumatu hüvitise suhtes üksnes siis, kui asjaomane hüvitis on:

- a) hüvitis, mille suurus ei sõltu kindlustus- või elamisperioodi kestusest, ega
- b) hüvitis, mille suurus on kindlaks määratud riski realiseerumiskuupäeva ja hilisema kuupäeva vahel täitunuks loetud arvestusliku perioodi alusel, mis kattub järgmisega:
 - i) samaliigiline hüvitis, välja arvatud kui kahe või mitme riigi vahel on sõlmitud kokkulepe sama arvestusperioodi mitmekordse arvessevõtmise vältimiseks, ega
 - ii) punktis a osutatud hüvitis.

Punktides a ja b osutatud hüvitised ja kokkulepped on loetletud lisas SSC-5.

ARTIKKEL SSC.50

Eri liiki hüvitiste kattumine

1. Kui eri liiki hüvitiste või muu tulu saamisel on nõutav asjaomaste riikide õigusaktides sätestatud kattumise vältimise eeskirjade kohaldamine:

- a) kahe või mitme sõltumatu hüvitise suhtes, jagavad pädevad asutused hüvitise või hüvitiste või muu tulu summad nii, nagu nad on arvesse võetud, nimetatud normidega reguleeritud hüvitiste arvuga;

siiski ei saa käesoleva punkti kohaldamine asjaomast isikut ilma jätta tema pensionäristaatuses käesoleva jaotise teiste peatükkide tähenduses lisas SSC-7 sätestatud tingimustel ja korras;

- b) ühe või mitme pro rata hüvitise suhtes, võtavad pädevad asutused arvesse hüvitist või hüvitisi või muud tulu ja kõiki kattumist vältivate eeskirjade rakendamiseks sätestatud tegureid artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud arvutuseks määratud kindlustus- ja/või elamisperioodide suhte funktsioonina;
- c) ühe või mitme sõltumatu hüvitise ja ühe või mitme pro rata hüvitise suhtes, rakendavad pädevad asutused *mutatis mutandis* punkti a sõltumatute hüvitiste ja punkti b pro rata hüvitiste suhtes.

2. Pädev asutus ei kohalda sõltumatute hüvitiste puhul ette nähtud jaotust, kui tema poolt kohaldatavates õigusaktides sätestatakse eri liiki hüvitiste või muu tulu ning kõigi muude tegurite arvessevõtmine nende summa selle osa arvutamiseks, mis on määratletud artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunktis ii osutatud kindlustus- ja/või elamisperioodide suhte funktsioonina.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui ühe või mitme riigi õigusaktid näevad ette, et õigust hüvitisele ei saa omandada juhul, kui asjaomane isik saab teise riigi õigusaktide alusel makstavat eri liiki hüvitist või muud sissetulekut.

ARTIKKEL SSC.51

Hüvitiste arvutamise lisasätted

1. Artikli SSC.47 lõike 1 punktis b osutatud teoreetiliste ja *pro rata* summade arvutamisel kohaldatakse järgmisi eeskirju:
 - a) kui enne riski realiseerumist kõigi asjaomaste riikide õigusaktide alusel täitunud kindlustus- ja/või elamisperioodide kogukestus on pikem kui täishüvitise saamiseks nõutav maksimumperiood ühe sellise riigi õigusaktides, arvestab selle riigi pädev asutus täitunud perioodide kogukestuse asemel seda maksimumperioodi; see arvutusviis ei tohi põhjustada nimetatud asutusele suuremat maksekohustust kui tema kohaldatavates õigusaktides ettenähtud täishüvitis. See ei kehti hüvitiste kohta, mille suurus ei sõltu kindlustusperioodi kestusest;
 - b) kattuvate perioodide arvessevõtmise kord on sätestatud lisas SSC-7;
 - c) kui riigi õigusaktides on sätestatud, et hüvitised tuleb arvutada tulu, sissemaksete, sissemaksebaasi, juurdekasvu, sissetuleku, muude summade või neist enama kui ühe kombinatsiooni (keskmiste, pro rata, püsi- või krediteeritud summade) alusel, toimib pädev asutus järgmiselt:
 - i) määrab hüvitiste arvutusbaasi üksnes kooskõlas tema kohaldatavate õigusaktidega täitunud kindlustusperioodide alusel;

- ii) kasutab vastavalt teiste riikide õigusaktidele täitunud kindlustus- ja/või elamisperioodidega kooskõlas arvutatava summa määramisel samu tegureid, mis on määratletud või registreeritud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodide puhul;

vajaduse korral vastavalt lisas SSC-6 asjaomase riigi suhtes sätestatud korrale;

- d) juhul kui punkti c ei kohaldata, kuna riigi õigusaktid näevad ette, et hüvitis arvutatakse muude elementide kui kindlustus- või elamisperioodide põhjal, mis ei ole seotud ajavahemikega, võtab pädev asutus seoses iga kindlustus- või elamisperioodiga, mis on täitunud teise riigi õigusaktide alusel, arvesse omandatud kapitali hulka, omandatuks loetava kapitali hulka või muud elementi arvutuste tegemiseks tema suhtes kehtivate õigusaktide kohaselt, jagades selle asjaomase pensioniskeemi vastavate ajavahemikega.

2. Riigi õigusaktide sätteid, mis käsitlevad hüvitiste arvutamisel arvessevõetavate tegurite ümberhindamist, kohaldab selle riigi pädev asutus asjakohasel juhul vastavalt lõikele 1 arvessevõetavate tegurite suhtes teiste riikide õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodide puhul.

ARTIKKEL SSC.52

Alla aasta kestvad kindlustus- või elamisperioodid

1. Olenemata artikli SSC.47 lõike 1 punktist b ei ole liikmesriigi pädev asutus kohustatud andma hüvitist tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel täitunud perioodide eest, mida võetakse riski realiseerumisel arvesse, kui:

- a) nimetatud perioodide kestus on alla ühe aasta ja
- b) üksnes neid perioode arvesse võttes ei teki nimetatud õigusaktide alusel õigust hüvitisele.

Käesolevas artiklis tähendavad perioodid kõiki kindlustus-, töö-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioode, mis annavad õiguse asjaomasele hüvitisele või otseselt suurendavad seda.

2. Iga asjaomase riigi pädev asutus võtab lõikes 1 osutatud perioode arvesse artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel.

3. Kui lõike 1 kohaldamine vabastaks kõik asjaomaste riikide asutused nende kohustustest, antakse hüvitisi üksnes neist riikidest viimase õigusaktide alusel, kelle tingimused on täidetud, nagu oleksid kõik täitunud ning vastavalt artiklile SSC.7 ja artikli SSC.46 lõigetele 1 ja 2 arvessevõetavad kindlustus- ja elamisperioodid täitunud selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

4. Käesolevat artiklit ei kohaldata lisa SSC-4 2. osas loetletud skeemide suhtes.

ARTIKKEL SSC.53

Lisahüvitise määramine

1. Hüvitisesaajale, kelle kohta kehtib käesolev peatükk, ei või elukohariigis, mille õigusaktide alusel talle hüvitist makstakse, määrata väiksema hüvitise kui kõnealustes õigusaktides kindlaksmääratud miinimumhüvitis kindlustus- või elamisperioodi eest, mis võrdub kõigi kindlustusperioodidega, mida arvestatakse maksmisel vastavalt käesolevale peatükile.
2. Nimetatud riigi pädev asutus peab maksma talle kõnealuse riigi territooriumil elamise ajal lisahüvitist, mis on võrdne käesoleva peatüki alusel maksmisele kuuluvate hüvitiste kogusumma ja miinimumhüvitise vahega.

ARTIKKEL SSC.54

Hüvitiste ümberarvutamine ja ümberhindamine

1. Kui hüvitiste arvutamise eeskirju või hüvitiste määramise meetodeid riigi õigusaktide alusel muudetakse või kui asjaomase isiku isiklikus olukorras toimub oluline muutus, mis selle riigi õigusaktide alusel tingiks hüvitisetsumma korrigeerimise, tehakse ümberarvutus kooskõlas artikliga SSC.47.
2. Kui aga elamiskulude kasvu või tulutaseme muutuse või muude korrigeerimist tingivate põhjuste tõttu asjaomase riigi hüvitisi muudetakse protsendimäära või püsisumma võrra, kohaldatakse seda protsendimäära või püsisummat otse hüvitiste suhtes vastavalt artiklile SSC.47 ilma ümberarvutamise vajaduseta.

ARTIKKEL SSC.55

Riigiteenistujate erisätted

1. Artikleid SSC.7 ja SSC.45, artikli SSC.46 lõiget 3 ja artikleid SSC.47–SSC.54 kohaldatakse *mutatis mutandis* riigiteenistujate eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

2. Kui pädeva riigi õigusaktid seavad riigiteenistujate eriskeemi alusel hüvitiste saamisõiguse tekkimise, lõppemise, säilitamise või ennistamise sõltuvusse kõnesoleva riigi riigiteenistujate ühe või mitme eriskeemi kõigi kindlustusperioodide täitumisest või sellest, et neid peetakse kõnesoleva riigi õigusaktide kohaselt selliste perioodidega samaväärseks, võtab selle riigi pädev asutus arvesse üksnes neid perioode, mida ta saab tunnustada oma kohaldatavate õigusaktide alusel.

Kui sel viisil täitunud perioode arvesse võttes ei vasta asjaomane isik kõnealuste hüvitiste saamise tingimustele, võetakse nimetatud perioode arvesse üldskeemi alusel hüvitiste määramisel, või kui see pole võimalik, siis vastavalt töötajate või teenistujate suhtes kohaldatava kindlustusskeemi alusel hüvitiste määramisel.

3. Kui riigi õigusaktide kohaselt arvutatakse riigiteenistujate eriskeemi alusel antavad hüvitised vaatlusperioodil saadud viimase palga või viimaste palkade alusel, lähtub selle riigi pädev asutus arvutamisel üksnes nendest nõuetekohaselt ümber hinnatud palkadest, mis on saadud sellisel perioodil või sellistel perioodidel, mil asjaomase isiku suhtes kehtisid kõnesolevad õigusaktid.

6. PEATÜKK

TÖÖTUSHÜVITISED

ARTIKKEL SSC.56

Erisätted kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana
tegutsemise perioodide liitmise kohta

1. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaselt sõltub hüvitiste saamise õiguse omandamine, säilitamine, taastamine või kestus kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodide täitumisest, peab vajalikul määral arvesse võtma teise riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode, nii nagu need oleksid täitunud tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel.

Kui kohaldatavate õigusaktide alusel tekib õigus hüvitisele kindlustusperioodide täitumisel, ei võeta arvesse teise riigi õigusaktide alusel täitunud töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode, välja arvatud juhul, kui neid perioode oleks käsitatud kindlustusperioodidena, kui need oleksid täitunud kohaldatavate õigusaktide alusel.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 kohaldatakse tingimusel, et asjaomasel isikul on vastavalt õigusaktidele, mille alusel hüvitisi taotletakse, hiljuti täitunud:

a) kindlustusperioodid, kui nimetatud õigusaktides nõutakse kindlustusperioode,

- b) töötamisperioodid, kui nimetatud õigusaktides nõutakse töötamisperioode, või
- c) füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodid, kui nimetatud õigusaktides on selliste perioodide nõue.

ARTIKKEL SSC.57

Töötushüvitiste arvutamine

1. Kui töötushüvitise arvutamine põhineb asjaomase isiku varasemal palgal või kutsetegevusest saadud sissetulekul, võtab pädev riik arvesse tema palka või kutsetegevusest saadud sissetulekut, mis põhineb üksnes tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel pädeva riigi õigusaktide alusel.
2. Kui pädeva riigi kohaldatavates õigusaktides on hüvitise summa arvutamiseks kasutatava palga või kutsetegevusest saadud tulu väljaselgitamiseks ette nähtud konkreetne arvestusperiood ja asjaomase isiku suhtes kohaldati kogu kõnealuse perioodi või osal sellest teise riigi õigusakte, võtab pädev riik arvesse üksnes sellise töötasu või kutsetegevusest saadud tulu, mis on saadud viimase töötamise või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ajal kõnealuste õigusaktide alusel.

7. PEATÜKK

EELPENSIONIHÜVITISED

ARTIKKEL SSC.58

Hüvitised

Kui kohaldatavates õigusaktides seatakse eelpensionihüvitiste õiguse tingimuseks kindlustus-, töötamis- või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioodide täitumine, ei kohaldata artiklit SSC.7.

IV JAOTIS

MUUD SÄTTED

ARTIKKEL SSC.59

Koostöö

1. Riikide pädevad võimuorganid teatavad sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele kõigist oma õigusaktide muudatustest, mis on seotud artikliga SSC.3 hõlmatud sotsiaalkindlustusliikidega ja mis on seotud käesoleva protokolliga rakendamisega või võivad seda mõjutada.

2. Kui käesolevas protokollis ei nõuta sellise teabe edastamist sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele, teatavad riikide pädevad võimuorganid üksteisele protokollis rakendamiseks võetud meetmetest, millest ei ole lõike 1 kohaselt teada antud ja mis on käesoleva protokollis rakendamise seisukohast olulised.
3. Käesoleva protokollis kohaldamisel osutavad riikide võimuorganid ja asutused üksteisele abi nii, nagu rakendaksid nad oma riigi õigusakte. Nimetatud võimuorganite ja asutuste antav haldusabi on üldjuhul tasuta. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee määrab siiski tagasimakstavate kulude iseloomu ja alampiirid.
4. Liikmesriikide võimuorganid ja asutused võivad käesoleva protokollis kohaldamisel suhelda vahetult üksteisega ja asjaomaste isikute või nende esindajatega.
5. Käesoleva protokollis kohaldamisalasse jäävad asutused ja isikud on kohustatud vahetama vastastikku teavet ja tegema koostööd, et tagada käesoleva protokollis nõuetekohane rakendamine.

Heade haldustavade kohaselt vastavad asutused mõistliku ajavahemiku jooksul kõigile järelepärimistele ning annavad asjaomastele isikutele teavet, mida viimased vajavad neile käesoleva protokolliga antud õiguste teostamiseks.

Asjaomased isikud peavad teavitama pädeva riigi asutusi ja elukohariigi asutusi nii kiiresti kui võimalik mistahes sellistest muutustest nende isiklikus või perekondlikus olukorras, mis mõjutavad nende õigusi käesoleva protokolliga sätestatud hüvitistele.

6. Lõike 5 kolmandas lõigus osutatud teabekohustuse mittetäitmisel võidakse kohaldada proportsionaalseid meetmeid kooskõlas siseriikliku õigusega. Need meetmed on sellegipoolest samaväärsed samasugustes olukordades siseriikliku õiguse alusel rakendatavatega ega põhjusta taotlejatele erakordseid raskusi neile käesoleva protokolliga antud õiguste kasutamisel ega muuda seda võimatuks.
7. Selliste raskuste korral käesoleva protokolliga tõlgendamisel või kohaldamisel, mis võivad kahjustada käesoleva protokolliga hõlmatud isikute õigusi, võtab pädeva riigi asutus või asjassepuutuva isiku elukohariigi asutus kontakti asjaomas(t)e riigi (riikide) asutustega. Kui lahendust ei leita mõistliku aja jooksul, võib pool taotleda konsultatsioonide toimumist sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees.
8. Ühe riigi võimuorganid, asutused ja kohtud ei või neile esitatud taotlusi või muid dokumente tagasi lükata põhjusel, et need on koostatud ühes liidu ametlikus keeles (sh inglise keeles).

ARTIKKEL SSC.60

Andmetöötlus

1. Riigid lähevad järk-järgult üle käesoleva protokolliga kohaldamisel andmete vahetamiseks, kättesaadavuseks ja töötlemiseks vajalike uute tehnoloogiate kasutamisele.
2. Iga riik vastutab oma andmetöötlusteenuste korraldamise eest.

3. Kui asutus on kooskõlas käesoleva protokolliga ja lisaga SSC-7 saatnud või välja andnud elektroonilise dokumendi, ei või ükski teise riigi võimuorgan ega asutus seda tagasi lükata selle tõttu, et dokument saadi elektrooniliselt, kui vastuvõttev asutus on kinnitanud oma suutlikkust võtta vastu elektroonilisi dokumente. Eeldatakse, et selliste dokumentide taasesitamine ja salvestamine on algdokumendi või selles käsitletava teabe õige ja täpne taasesitamine, kui ei ole tõendeid vastupidise kohta.

4. Elektroonilist dokumenti peetakse kehtivaks, kui dokumendi salvestamiseks kasutatud arvutisüsteemis on olemas turvaabinõud selleks, et välistada salvestatud dokumendi muutmine, edasisaatmine või volitamatu juurdepääs sellele. Salvestatud teavet peab olema võimalik igal ajahetkel vahetult loetaval kujul taasesitada.

ARTIKKEL SSC.61

Erandid

1. Ühe riigi õigusaktide alusel ettenähtud vabastamist maksudest, riigilõivust, notari- või registreerimistasust või nende vähendamine tõendite või dokumentide puhul, mille esitamist nõutakse selle riigi õigusaktide kohaldamisel, laiendatakse samasugustele tõenditele või dokumentidele, mille esitamist nõutakse teise riigi õigusaktide või käesoleva protokolliga kohaldamisel.

2. Kõik teatised, dokumendid ja tõendid, mille esitamist nõutakse käesoleva protokolliga kohaldamisel, on vabastatud nende õigsuse tõestamisest diplomaatiliste või konsulaarasutuste poolt.

ARTIKKEL SSC.62

Taotlused, avaldused või edasikaebused

Iga taotlus, avaldus või edasikaebus, mis ühe riigi õigusaktide rakendamiseks tuleb esitada selle riigi võimuorganile, asutusele või kohtule teatava tähtaja jooksul, loetakse õigeaegselt esitatuks, kui see on sama tähtaja jooksul esitatud teise riigi vastavale võimuorganile, asutusele või kohtule. Sellisel juhul saadab taotluse, avalduse või edasikaebuse saanud võimuorgan, asutus või kohus selle viivitamata edasi õige riigi pädevale võimuorganile, asutusele või kohtule kas otse või asjaomase riigi pädevate võimuorganite kaudu. Selliste taotluste, avalduste või edasikaebuste teise riigi võimuorganile, asutusele või kohtule esitamise kuupäev loetakse õige riigi pädevale võimuorganile, asutusele või kohtule esitamise kuupäevaks.

ARTIKKEL SSC.63

Arstlik kontroll

1. Ühe riigi õigusaktides ettenähtud arstlikku kontrolli võib pädeva asutuse taotlusel teise riigi territooriumil teha hüvitist saama õigustatud isiku viibimis- või elukohajärgne asutus tingimustel, mis on kehtestatud lisas SSC-7 või mis on asjaomaste riikide pädevate võimuorganite vahel kokku lepitud.
2. Lõikes 1 sätestatud tingimustel tehtud arstlik läbivaatus loetakse toimunuks pädeva riigi territooriumil.

ARTIKKEL SSC.64

Sissemaksete kogumine ja hüvitiste sissenõudmine

1. Ühe riigi asutuse sissemaksete kogumist ja ühe riigi asutuse antavate hüvitiste sissenõudmist, mille tähtpäev pole veel saabunud, saab teostada teises riigis kooskõlas menetluste ning tagatiste ja privileegidega, mida kohaldatakse sissemaksete kogumise suhtes, mille maksetähtpäev on saabunud, viimati nimetatud riigi vastava asutuse puhul ja selle asutuse antavate hüvitiste sissenõudmise suhtes, mille maksetähtpäev pole veel saabunud.
2. Kohtu- ja haldusasutuste täidetavaid otsuseid, mis on seotud sissemaksete, intressi ja muude maksete kogumise või alusetult makstud hüvitiste sissenõudmisega ühe riigi õigusaktide alusel, tunnustatakse ja täidetakse pädeva asutuse nõudmisel teises riigis neis piirides ja kooskõlas menetlustega, mis on sätestatud õigusaktide ja muude sarnaste otsuste suhtes kohaldatavate menetlustega viimati nimetatud riigis. Sellised otsused kuulutatakse selles riigis täidetavateks, kuivõrd seda nõuavad õigusaktid ja muud selle riigi menetlused.
3. Ühe riigi asutuse taotluste suhtes täite-, pankroti- või lahendamismenetlustes teises riigis kohaldatakse samu privileege, nagu on võimaldatud sama liiki taotlustele viimati nimetatud riigi õigusaktides.
4. Käesoleva artikli rakendamise menetlust, sealhulgas kulude hüvitamist, reguleeritakse lisaga SSC-7 või vajaduse korral ja täiendava meetmena liikmesriikide vaheliste lepingutega.

ARTIKKEL SSC.65

Asutuste õigused

1. Kui isik saab hüvitisi ühe riigi õigusaktide alusel kahju eest, mille põhjustas teises riigis toimunud juhtum, määratakse hüvitiste maksmise eest vastutava asutuse õigused kahju hüvitama kohustatud kolmanda isiku suhtes järgmiste normide kohaselt:

- a) kui hüvitiste andmise eest vastutavale asutusele lähevad tema kohaldatavate õigusaktide alusel üle hüvitisesaaja õigused kolmanda isiku suhtes, tunnustavad sellist üleminekut kõik riigid;
- b) kui hüvitiste andmise eest vastutaval asutusel on otseõigused kolmanda isiku suhtes, tunnustavad selliseid õigusi kõik riigid.

2. Kui isik saab hüvitisi ühe riigi õigusaktide alusel kahju eest, mille põhjustas teises riigis toimunud juhtum, kohaldatakse kõnealuse isiku või pädeva asutuse suhtes esimese riigi õigusaktide sätteid, mis määravad kindlaks, millistel juhtudel on tööandjate või nende töölevõetud isikute tsiviilvastutus välistatud.

Lõiget 1 kohaldatakse ka hüvitise maksmise eest vastutava asutuse õiguste suhtes tööandja või tema töötajate vastu juhtudel, kui nende tsiviilvastutus ei ole välistatud.

3. Kui vastavalt artikli SSC.30 lõikele 3 või artikli 36 lõikele 2 on kaks või mitu riiki või nende pädevad võimuorganid sõlminud kokkuleppe tagasimaksetest loobumiseks nende jurisdiktsiooni all olevate asutuste vahel või kui tagasimakse ei sõltu tegelikult antud hüvede summast, määratakse vastutust kandva kolmanda isiku suhtes tekkivad õigused järgmiste eeskirjade kohaselt:

- a) kui viibimis- või elukohariigi asutus annab isikule hüvitisi seoses selle riigi territooriumil aset leidnud kahjuga, kasutab see asutus vastavalt tema kohaldatavatele õigusaktidele hageja kohale asumise õigust või vahetut hagemisõigust kõnealuse kahju hüvitamise eest vastutava kolmanda isiku vastu;
- b) punkti a kohaldamiseks:
 - i) loetakse hüvitist saav isik elukoha- või viibimisjärgse asutuse poolt kindlustatuks ning
 - ii) see asutus loetakse hüvitiste andmise eest vastutavaks asutuseks;
- c) lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse hüvitiste suhtes, mis pole reguleeritud loobumisleppega või tagasimaksega, mis ei sõltu tegelikult antud hüvitiste summast.

ARTIKKEL SSC.66

Õigusaktide rakendamine

Erisätted teatava riigi õigusaktide rakendamiseks on esitatud protokolli lisas SSC-6.

V JAOTIS

LÕPPSÄTTED

ARTIKKEL SSC.67

Subjektiivsete õiguste kaitse

1. Pooled tagavad kooskõlas oma siseriikliku õiguskorraga, et sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollis sätetel on õigusjõud kas otse või neid sätteid jõustavate siseriiklike õigusaktide kaudu, nii et juriidilised või füüsilised isikud saavad tugineda kõnealustele sätetele siseriiklikes kohtutes ja haldusasutustes.
2. Pooled tagavad, et juriidilistel ja füüsilistel isikutel on oma kõnealuse protokollis kohaste õiguste tulemuslikuks kaitsmiseks vahendid, nagu võimalus esitada haldusasutusele kaebus või algatada pädevas kohtus asjakohane menetlus kohase ja õigeaegse õiguskaitse saamiseks.

ARTIKKEL SSC.68

Muudatused

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee võib muuta käesoleva protokollis lisasid ja liiteid.

ARTIKKEL SSC.69

Käesoleva protokoli lõpetamine

Ilma et see piiraks käesoleva lepingu artikli 779 kohaldamist, võib kumbki pool käesoleva protokoli igal ajal lõpetada, teatades sellest kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu. Sellisel juhul kaotab käesolev protokoll kehtivuse teatamisele järgneva üheksanda kuu esimesel päeval.

ARTIKKEL SSC.70

Aegumisklausel

1. Käesoleva protokoli kehtivus lõpeb viieteist aasta möödumisel käesoleva lepingu jõustumisest.
2. Soovist alustada läbirääkimisi protokoli uuendamiseks annab üks või teine pool teisele teada hiljemalt 12 kuud enne käesoleva protokoli kohaldamise lõppu, mis on sätestatud lõikes 1.

ARTIKKEL SSC.71

Lõpetamisjärgne kord

Kui käesoleva protokolliga kohaldamine lõpetatakse vastavalt artiklile SSC.69, artiklile SSC.70 või käesoleva lepingu artiklile 779, säilivad kindlustatud isikute õigused seoses õigustega, mis põhinevad enne käesoleva protokolliga kohaldamise lõpetamist täitunud perioodidel või aset leidnud faktidel või sündmustel. Partnerlusnõukogu võib aegsasti enne käesoleva protokolliga kohaldamise lõpetamist kehtestada täiendava korra, millega nähakse ette sellest tulenev asjakohane üleminekukord.

TEATAVAD RAHALISED HÜVITISED,
MILLE SUHTES KÄESOLEVAT PROTOKOLLI EI KOHALDATA

1. OSA

MITTEOSAMAKSELISED RAHALISED ERIHÜVITISED

(käesoleva protokoli artikli SSC.3 lõike 4 punkt a)

- i) ÜHENDKUNINGRIIK
 - a) riiklik pension (2002. aasta riikliku pensioni seadus (State Pension Credit Act) ja Põhja-Iirimaa 2002. aasta riikliku pensioni seadus (State Pension Credit Act));
 - b) sissetulekust sõltuvad toetused töötsijatele (1995. aasta töötsijate seadus ja Põhja-Iirimaa 1995. aasta töötsijate määrus);
 - c) puuetega isikute elatusraha liikumisvõime komponent (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus (Social Security Contributions and Benefits Act) ning Põhja-Iirimaa 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus (Social Security Contributions and Benefits Act));
 - d) isikliku sõltumatuse toetuse liikumisvõime komponent (2012. aasta hoolekandesüsteemi reformi seaduse (Welfare Reform Act) 4. osa ja Põhja-Iirimaa 2015. aasta hoolekandesüsteemi reformi määruse (Welfare Reform Order) 5. osa);

- e) sissetulekuga seotud töövõimetustoetus (2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seadus (Welfare Reform Act) ja Põhja-Iirimaa 2007. aasta hoolekandesüsteemi reformi seadus (Welfare Reform Act));
- f) hea alguse toidutoetus (Šotimaa 2019. aasta hoolekandesüsteemi toiduga seotud määrused (Welfare Foods (Best Start Foods) Regulations) (hea alguse toidutoetus) (SSI 2019/193));
- g) hea alguse toetused (rasedus- ja imikutoetus, alushariduse toetus, kooliealise lapse toetus), Šotimaa 2018. aasta varase lapsepõlve toetuste määrused (hea alguse toetused) (The Early Years Assistance (Best Start Grants) Regulations) (SSI 2018/370);
- h) matusetoetus (Šotimaa 2019. aasta matusekulude toetuse määrused (Funeral Expense Assistance Regulations)) (SSI 2019/292).

ii) LIIKMESRIIGID

AUSTRIA

Kompensatoorne lisatoetus (9. septembri 1955. aasta föderaalseadus üldise sotsiaalkindlustuse kohta – ASVG, 11. oktoobri 1978. aasta föderaalseadus kaubandussektori töötajate sotsiaalkindlustuse kohta – GSVG ja 11. oktoobri 1978. aasta föderaalseadus talupidajate sotsiaalkindlustuse kohta – BSVG).

BELGIA

- a) asendussissetuleku toetus (27. veebruari 1987. aasta seadus);
- b) tagatud sissetulek eakatele (22. märtsi 2001. aasta seadus).

BULGAARIA

Eakate sotsiaalpension (sotsiaalkindlustusseaduse artikkel 89).

KÜPROS

- a) sotsiaalpension (1995. aasta sotsiaalpensioniseadus (seadus 25(I)/95), muudetud redaktsioonis);
- b) toetus raske liikumispuude korral (ministrite nõukogu 16. oktoobri 1992. aasta otsus nr 38210, 1. augusti 1994. aasta otsus nr 41370, 11. juuni 1997. aasta otsus nr 46183 ja 16. mai 2001. aasta otsus nr 53675);
- c) pimedate eritoetus (1996. aasta eritoetuste seadus (seadus 77(I)/96) muudetud kujul).

TŠEHHI VABARIIK

Sotsiaaltoetus (riiklike sotsiaaltoetuste seadus nr 117/1995 Sb.).

TAANI

Pensionäride eluasemekulud (individuaalse eluasemetoetuse seadus, konsolideeritud 29. märtsi 1995. aasta seadusega nr 204).

EESTI

- a) puudega täiskasvanu toetus (27. jaanuari 1999. aasta puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus);

- b) töötutoetus (29. septembri 2005. aasta tööturuteenuste ja -toetuse seadus).

SOOME

- a) eluasemetoetus pensionäridele (pensionäride eluasemetoetuse seadus, 571/2007);
- b) tööturutoetus (töötushüvitiste seadus, 1290/2002);
- c) eritoetus sisserändajatele (sisserändajate eritoetuse seadus, 1192/2002).

PRANTSUSMAA

- a) täiendavad toetused:
 - i) spetsiaalsest invaliidsusfondist ning
 - ii) eakate solidaarsusfondist seoses omandatud õigustega(30. juuni 1956. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites);
- b) toetus puuetega täiskasvanutele (30. juuni 1975. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites);
- c) eritoetus omandatud õiguste suhtes (10. juuli 1952. aasta seadus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites);

- d) eakate solidaarsustoetus (24. juuni 2004. aasta määrus, kodifitseeritud sotsiaalkindlustusseadustiku VIII köites) alates 1. jaanuarist 2006.

SAKSAMAA

- a) elementaarne toimetulekutoetus eakatele ja madalama teenimisvõimega isikutele vastavalt sotsiaalseadustiku XII köite 4. peatükile;
- b) hüvitised elamiskulude katmiseks töötajaid käsitlevate põhisätete alusel, välja arvatud juhul, kui seoses kõnealuste hüvitistega on täidetud abikõlblikkuse kriteeriumid ajutise lisasumma saamiseks pärast töötushüvitise saamist (sotsiaalseadustiku II köite paragrahvi 24 lõige 1).

KREEKA

Spetsiaalsed eakate abirahad (seadus 1296/82).

UNGARI

- a) invaliidsustoetus (invaliidsustoetust käsitlev ministrite nõukogu määrus nr 83/1987 (XII 27));
- b) mitteosamakseline vanadustoetus (sotsiaalhaldust ja sotsiaalhüvitisi käsitlev 1993. aasta III seadus);
- c) transporditoetus (valitsuse dekreet nr 164/1995 (XII 27) raske füüsilise puudega isikute transporditoetuste kohta).

IIRIMAA

- a) tööotsija toetus (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 2. peatükk);
- b) riigipension (mitteosamakseline) (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 4. peatükk);
- c) lesepension (mitteosamakseline) (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 6. peatükk);
- d) puudetoetus (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 10. peatükk);
- e) liikuvustoetus (1970. aasta tervishoiuseadus, 61. jagu);
- f) pimedate pension (2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus, 3. osa, 5. peatükk).

ITAALIA

- a) varatute isikute sotsiaalpensionid (30. aprilli 1969. aasta seadus nr 153);
- b) töövõimetute või invaliidistunud tsiviilisikute pensionid ja toetused (30. märtsi 1971. aasta seadus nr 118, 11. veebruari 1980. aasta seadus nr 18 ja 21. novembri 1988. aasta seadus nr 508);
- c) kurtide ja tummade pensionid ja toetused (26. mai 1970. aasta seadus nr 381 ja 21. novembri 1988. aasta seadus nr 508);

- d) pimedate tsiviilisikute pensionid ja toetused (27. mai 1970. aasta seadus nr 382 ja 21. novembri 1988. aasta seadus nr 508);
- e) miinimumpensione täiendavad hüvitised (4. aprilli 1952. aasta seadus nr 218, 11. novembri 1983. aasta seadus nr 638 ja 29. detsembri 1990. aasta seadus nr 407);
- f) puudetoetusi täiendavad hüvitised (12. juuni 1984. aasta seadus nr 222);
- g) sotsiaaltoetus (8. augusti 1995. aasta seadus nr 335);
- h) täiendav sotsiaaltoetus (29. detsembri 1988. aasta seaduse nr 544 (koos hilisemate muudatustega) artikli 1 lõiked 1 ja 12).

LÄTI

- a) riiklik sotsiaalkindlustushüvitis (1. jaanuari 2003. aasta seadus riiklike sotsiaalhüvitiste kohta);
- b) piiratud liikuvusega isikute transpordikulude hüvitis (1. jaanuari 2003. aasta riiklike sotsiaalhüvitiste seadus).

LEEDU

- a) sotsiaalabipension (2005. aasta riiklike sotsiaalabihüvitiste seadus, artikkel 5);
- b) abiraha (2005. aasta riiklike sotsiaalabihüvitiste seadus, artikkel 15);

- c) transporditoetus liikumispuudega inimestele (2000. aasta transporditoetuste seadus, artikkel 7).

LUKSEMBURG

Toetus raske puudega isikutele (12. septembri 2003. aasta seaduse artikli 1 lõige 2), välja arvatud isikud, kes on tunnistatud invaliidistunud töötajateks ja kes töötavad avatud tööturul või erikeskkonnas.

MALTA

- a) täiendav toetus (1987. aasta sotsiaalkindlustusseaduse artikkel 73 (318. ptk));
- b) vanaduspension (1987. aasta sotsiaalkindlustusseadus (ptk 318)).

MADALMAAD

- a) 24. aprilli 1997. aasta puuetega noorte töö- ja tööhõivetoetuse seadus (Wet Wajong);
- b) 6. novembri 1986. aasta lisahüvitiste seadus (TW).

POOLA

Sotsiaalpension (27. juuni 2003. aasta sotsiaalpensionide seadus).

PORTUGAL

- a) mitteosamakseline riiklik vanadus- ja invaliidsuspension (13. oktoobri 1980. aasta dekreet-seadus nr 464/80);
- b) mitteosamakseline lese pension (11. novembri 1981. aasta dekreet nr 52/81);
- c) täiendav solidaarsustoetus eakatele (29. detsembri 2005. aasta dekreet-seadus nr 232/2005, mida on muudetud 11. detsembri 2006. aasta dekreet-seadusega nr 236/2006).

SLOVAKKIA

- a) ainsaks sissetulekuallikaks olevates pensionides enne 1. jaanuari 2004 tehtud kohandus;
- b) enne 1. jaanuari 2004 määratud sotsiaalpension.

SLOVEENIA

- a) riiklik pension (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus);
- b) pensionäride toimetulekutoetus (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus);
- c) ülalpidamistoetus (23. detsembri 1999. aasta pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus).

HISPAANIA

- a) miinimumsissetuleku tagatis (7. aprilli 1982. aasta seadus nr 13/82);
- b) rahalised hüvitised eakate ja töövõimetute invaliidide abistamiseks (24. juuli 1981. aasta kuninglik dekreet nr 2620/81):
 - i) mitteosamakselised invaliidsus- ja vanaduspensionid, mis on ette nähtud 30. oktoobri 2015. aasta kuningliku dekreet-seadusega nr 8/2015 heakskiidetud sotsiaalkindlustuse üldseaduse konsolideeritud teksti VI jaotise II peatükiga; ning
 - ii) eespool nimetatud pensione täiendavad hüvitised, mis on sätestatud autonoomsete piirkondade õigusaktidega ning mis tagavad asjaomase autonoomse piirkonna majanduslikku ja sotsiaalset olukorda arvesse võttes elatusmiinimumiga võrdse sissetuleku;
- c) toetused liikuvuse parandamiseks ja transpordikulude hüvitamiseks (7. aprilli 1982. aasta seadus nr 13/1982).

ROOTSI

- a) eluasemetoetus pensionäridele (seadus 2001:761);
- b) eakate finantstoetus (seadus 2001:853).

2. OSA

PIKAAJALISE HOOLDUSE HÜVITISED

(käesoleva protokoll artikli SSC.3 lõike 4 punkt d)

- i) ÜHENDKUNINGRIIK
 - a) hooldustoetus (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus, 1991. aasta sotsiaalkindlustuse (hooldustoetuse) määrused, 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste Põhja-Iirimaa seadus ning 1992. aasta sotsiaalkindlustuse (hooldustoetuse) Põhja-Iirimaa määrused);
 - b) hooldajatoetus (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus, 1976. aasta sotsiaalkindlustuse (invaliidi hooldamise toetuse) määrused, 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste Põhja-Iirimaa seadus ning 1976. aasta sotsiaalkindlustuse (invaliidi hooldamise toetuse) Põhja-Iirimaa määrused);
 - c) invaliidi ülalpidamistoetus, hooldusega seonduv osa (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus, 1991. aasta sotsiaalkindlustuse (invaliidi ülalpidamistoetuse) määrused, 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste Põhja-Iirimaa seadus ja 1992. aasta sotsiaalkindlustuse (invaliidi ülalpidamistoetuse) Põhja-Iirimaa määrused);

- d) isikliku sõltumatuse toetuse igapäevaelu komponent (2012. aasta hoolekandesüsteemi reformi seaduse 4. osa, 2013. aasta sotsiaalkindlustuse (isikliku sõltumatuse toetuse) määrused, 2013. aasta isikliku sõltumatuse toetuse määruste üleminekusätted, 2019. aasta isikliku sõltumatuse toetuse määruste üleminekusätete muudatused, Põhja-Iirimaa 2015. aasta hoolekandesüsteemi reformi seaduse 5. osa, Põhja-Iirimaa 2016. aasta isikliku sõltumatuse toetuse määrused, Põhja-Iirimaa 2016. aasta isikliku sõltumatuse toetuse määruste üleminekusätted ja Põhja-Iirimaa 2019. aasta isikliku sõltumatuse toetuse määruste üleminekusätete muudatused);
- e) hooldajatoetuse lisahüvitis (Šotimaa 2018. aasta sotsiaalkindlustuse seadus);
- f) noore hooldaja toetus (Šotimaa 2020. aasta hooldajatoetuse (noore hooldaja toetus) muudetud määrused).

ii) LIIKMESRIIGID

AUSTRIA

- a) riiklik pikaajalise hoolduse toetuse seadus (Bundespflegegeldgesetz, BPGG), originaalversioon BGBl. nr 110/1993, viimane muudatus BGBl- I nr 100/2016;
- b) riikliku pikaajalise hoolduse toetuse seaduse klassifitseerimise määrus (Einstufungsverordnung zum Bundespflegegeldgesetz (EinstV)):

- c) töö-, sotsiaal- ja tarbijakaitseküsimuste liidumistri määrus laste ja noorte hooldusvajaduste hindamise kohta kooskõlas riikliku hoolekandeseadusega (Bundespflegegeldgesetz , Kinder-EinstV);
- d) kohaldatakse mitut eri õigusliku alust, nt leping liitvabariigi valitsuse ja liidumaade vahel hooldust vajavaid inimesi käsitlevate ühiste meetmete kohta. Liidumaade sotsiaalabi seadused ja invaliidsust käsitlevad seadused;
- e) hoolduse fondi seadus (Pflegefondsgesetz, PFG), originaalversioon: ametlik teataja (BGBl. Seadus nr 57/2011);
- f) 2012. aasta hooldusteenuste statistika määrus (Pflegedienstleistungsstatistik-Verordnung 2012);
- g) 24-tunnise hoolduse toetus: riiklik pikaajalise hoolduse toetuse seadus (Bundespflegegeldgesetz,BPGG):
- h) suunised 24-tunnise hoolduse toetamiseks (riikliku pikaajalise hoolduse toetuse seaduse § 21b (Bundespflegegeldgesetz));
- i) suunised hüvitiste andmiseks hooldavate pereliikmete toetamiseks (riikliku pikaajalise hoolduse toetuse seaduse § 21a (Bundespflegegeldgesetz));
- j) õendusabikulude tagasinõudmise keeld;

- k) riiklik seadus konkreetse lisahüvitise kohta, mis tuleneb sellest, et statsionaarses raviasutuses hooldamise korral kaotab isik juurdepääsu rahastamisele;
- l) riiklik seadus 2019. ja 2020. aasta konkreetse lisahüvitise kohta, mis tuleneb sellest, et statsionaarses raviasutuses hooldamise korral kaotab isik juurdepääsu rahastamisele, BGBl. I nr 95/2019.

BELGIA

- a) ravi- ja haigushüvitiste kohustusliku kindlustuse seadus (Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités/Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen), koordineeritud 14. juulil 1994;
- b) 27. veebruari 1987. aasta seadus puuetega inimestele makstavate toetuste kohta (Loi relative aux allocations aux personnes handicapées/Wet betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten);
- c) Flaami sotsiaalkaitse (Vlaamse sociale bescherming): Flaami parlamendi 18. mai 2018. aasta dekreet Flaami sotsiaalkaitse korralduse kohta (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming/) ja Flaami valitsuse 30. novembri 2018. aasta otsused;
- d) Vallooni piirkonna sotsiaalmeetmeid ja tervist käsitlev seadustik (Code wallon de l'Action sociale et de la Santé), dekreediga osa 1. osa, IIIb lisa, kehtestatud 8. novembri 2018. aasta dekreediga;
- e) Vallooni piirkonna sotsiaalmeetmeid ja tervist reguleeriva seadustiku osa I/1, kehtestatud Vallooni valitsuse 21. detsembri 2018. aasta dekreediga;

- f) 13. detsembri 2018. aasta dekreet eakatele või ülalpeetavatele pakutavate teenuste ja palliatiivse hoolduse kohta (Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege);
- g) 4. juuni 2007. aasta dekreet, mis käsitleb psühhiaatrilisi õenduskodusid (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime);
- h) valitsuse 20. juuni 2017. aasta dekreet, mis käsitleb liikumise abivahendeid (Erlass über die Mobilitätshilfen);
- i) 13. detsembri 2016. aasta dekreet enesemääratud elu ameti asutamise kohta saksaakeelse kogukonna jaoks (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben);
- j) 5. märtsi 1990. aasta kuninglik dekreet eakate abistamise toetuse kohta (Arrêté royal du 5 mars 1990 relatif à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées);
- k) valitsuse 19. detsembri 2019. aasta dekreet üleminekukorra kohta seoses eelneva loa või heakskiidu saamise menetlusega välismaal toimuva pikaajalise rehabilitatsiooni kulude katmiseks või jagamiseks (Erlass der Regierung zur übergangsweisen Regelung des Verfahrens zur Erlangung einer Vorabgenehmigung oder Zustimmung zwecks Kostenübernahme oder Kostenbeteiligung für eine Langzeitrehabilitation im Ausland);
- l) 21. detsembri 2018. aasta seadus, mis käsitleb Brüsseli tervisekindlustusasutusi ravi ja inimestele abi andmise valdkonnas (Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes);

- m) koostöö föderaalüksuste vahel;
- n) 31. detsembri 2018. aasta koostööleping Flaami kogukonna, Vallooni piirkonna, prantsuskeelse kogukonna komisjoni, ühise kogukonna komisjoni ja saksakeelse kogukonna vahel, mis käsitleb liikumise abivahendeid;
- o) 31. detsembri 2018. aasta koostööleping Flaami kogukonna, Vallooni piirkonna, prantsuskeelse kogukonna, ühise kogukonna komisjoni, prantsuskeelse kogukonna komisjoni ja saksakeelse kogukonna vahel, mis käsitleb hoolduse rahastamist, kui kasutatakse föderaalüksuse piiridest välja jäävaid hooldusasutusi.

BULGAARIA

- a) 1999. aasta sotsiaalkindlustuse seadus (Кодекс за социално осигуряване), pealkirja on muudetud 2003. aastal;
- b) 1998. aasta sotsiaalabi seadus (Закон за социално подпомагане);
- c) 1998. aasta määrus sotsiaalabi seaduse rakendamise kohta (Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане);
- d) 2019. aasta seadus puuetega inimeste integreerimise kohta (Закон за хората с увреждания);
- e) 2019. aasta kõrvalabi seadus (Закон за личната помощ), mis jõustus 1. septembril 2019;
- f) 2004. aasta määrus puuetega inimeste integreerimise seaduse rakendamise kohta (Правилник за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания);

- g) 2010. aasta määrus, mis käsitleb meditsiinilist ekspertiisi (Наредба за медицинската експертиза);
- h) 2003. aasta tariifistik riigieelarvest rahastatavate sotsiaalteenuse hindade kohta (Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от държавния бюджет).

HORVAATIA

- a) 2013. aasta sotsiaalhoolekande seadus (Zakon o socijalnoj skrbi), ametlik väljaanne nr 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17 ja 98/19);
- b) kasuperede seadus (Zakon o udomiteljstvu) ametlik väljaanne nr 90/11 ja 78/12, muudetud kujul;
- c) 2014. aasta määrus sotsiaalteenuste osutamise miinimumnõuete kohta (Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga), ametlik väljaanne nr 40/14 ja 66/15;
- d) 1998. aasta määrus hüvitisesaajate osaluse ja makseviiside kohta hoolduskulude puhul, mis tekivad väljaspool perekonda majutamisest (Pravilnik o sudjelovanju i načinu plaćanja korisnika I drugih obveznika uzdržavanja u troškovima smještaja izvan vlastite obitelji), ametlik väljaanne nr 112/98 ja 05/02, muudetud kujul;
- e) 2015. aasta määrus, mis käsitleb registripidamise sisu ja viisi selliste isikute üle, kes tegutsevad elukutselise sotsiaalteenuste osutajana (Pravilnik o sadržaju I načinu vođenja evidencije fizičkih osoba koje profesionalno pružaju socijalne usluge) ametlik väljaanne nr 66/15.

KÜPROS

- a) sotsiaalhoolekande teenused (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας):
- b) garanteeritud miinimumsissetulekut ja sotsiaalhüvitisi üldiselt (erakorralised vajadused ja hooldusvajadused) käsitlevad määrused ja dekreedid, muudetud või asendatud 1991.–2011. aasta seadused, mis käsitlevad vanadekodusid ja puuetega inimeste kodusid (Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμοι) [L. 222/91 nd L. 65(I)/2011];
- c) seadused, mis käsitlevad täiskasvanute päevahoiukeskusi (Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμοι)(L. 38(I)/1997 ja L.64(I)/2011);
- d) määruse 360/2012 kohane riigiabikava üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks (vähese tähtsusega abi) [Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων ‘Ησσονος Σημασίας, βάση του Κανονισμού 360/2012 για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος];
- e) sotsiaalhüvitiste haldamise teenistus (Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας):
- f) garanteeritud miinimumsissetulekut ja sotsiaalhüvitisi üldiselt käsitlev 2014. aasta seadus, muudetud või asendatud;
- g) garanteeritud miinimumsissetulekut ja sotsiaalhüvitisi üldiselt käsitlevad määrused ja dekreedid, muudetud või asendatud.

TŠEHHI VABARIIK

- a) seadus nr 108/2006 sotsiaalteenuste kohta (Zákon o sociálních službách);
- b) seadus nr 372/2011 tervishoiuteenuste kohta (Zákon o zdravotních službách);
- c) seadus nr 48/1997 riikliku tervisekindlustuse kohta (Zákon o veřejném zdravotním pojištění).

TAANI

- a) 17. augusti 2017. aasta konsolideeritud seadus nr 988 sotsiaalteenuste kohta (om social service);
- b) 1. veebruari 2019. aasta konsolideeritud seadus nr 119 sotsiaaleluruumide kohta (om social service).

EESTI

2016. aasta sotsiaalhoolekande seadus.

SOOME

- a) 3. aprilli 1987. aasta seadus, mis käsitleb puuetega inimestele osutatavaid teenuseid ja antavat abi (Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista);
- b) 28. detsembri 2012. aasta seadus, mis käsitleb vananeva elanikkonna toimetulekuvõime toetamist ning eakatele pakutavaid sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid (Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveysten palveluista);

- c) 30. detsembri 2014. aasta sotsiaalhoolekandeseadus (Sosiaalihooltolaki);
- d) 30. detsembri 2010. aasta tervishoiuseadus (Terveystenhooltolaki);
- e) 28. jaanuari 1972. aasta esmatasandi tervishoiu seadus (Kansanterveyslaki);
- f) 2. detsembri 2005. aasta seadus, mis käsitleb mitteametliku hoolduse toetust (Laki omaishoidon tuesta);
- g) 20. märtsi 2015. aasta perepõhise hoolduse seadus (Perhehoitolaki).

PRANTSUSMAA

- a) lisahüvitis kolmandale isikule (majoration pour tierce personne, MTP): sotsiaalkindlustusseadustiku (Code de la sécurité sociale) artiklid L. 341-4 ja L. 355-1;
- b) lisahüvitis kolmanda isiku poole pöördumise korral (prestation complémentaire pour recours à tierce personne): sotsiaalkindlustusseadustiku artikkel L. 434-2;
- c) spetsiaalne lisahüvitis puudega lapse koolitamiseks (complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé): sotsiaalkindlustusseadustiku artikkel L. 541-1;
- d) puude kompenseerimise toetus (prestation de compensation du handicap, PCH): sotsiaalhoolekande- ja perekonnaseadustiku (Code de l'action sociale et des familles) artiklid L. 245-1 – L. 245-14;

- e) isikliku sõltumatuse toetus (allocation personnalisée d'autonomie, APA): sotsiaaltoetuste ja perekonnaseadustiku (Code de l'action sociale et des familles) artiklid L. 232-1 – L. 232-28.

SAKSAMAA

- a) pikaajalise hoolduse kindlustus (Pflegeversicherung):
- b) sotsiaalne pikaajalise hoolduse kindlustus isikutele, kellel on riiklik tervisekindlustus, ning kohustuslik pikaajalise hoolduse erakindlustus isikutele, kellel on eraravikindlustus: Sozialgesetzbuch, XI lisa (SGB XI), viimati muudetud 21. detsembri 2019. aasta seaduse artikliga 2 (BGBl. I lk 2913).

KREEKA

- a) muudetud seadus nr 1140/1981;
- b) dekreet-seadus nr 162/73 ja ministrite ühisotsus nr Π4β/5814/1997;
- c) ministri 9. oktoobri 2001. aasta otsus nr Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963;
- d) seadus nr 4025/2011;
- e) seadus nr 4109/2013;
- f) seaduse nr 4199/2013 artikkel 127;

- g) seaduse nr 4368/2016 artikkel 334;
- h) seaduse nr 4483/2017 artikkel 153;
- i) seaduse nr 498/1-11-2018 artiklid 28, 30 ja 31, Riikliku raviteenuseosutajate organisatsiooni (EOPYY) ühtlustatud tervisehüvitiste määrus.

UNGARI

- a) pikaajalise hoolduse teenused, mille kaudu tagatakse isikutele sotsiaalhoolekanne (sotsiaalteenused):
- b) 1993. aasta sotsiaalhoolduse ja sotsiaalabi III seadus (törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról), mida on täiendatud valitsuse ja ministrite dekreetidega.

IIRIMAA

- a) 1970. aasta tervishoiuseadus (Health Act) (nr 1, 1970);
- b) 2009. aasta õenduskodude toetuskava seadus (Nursing Homes Support Scheme Act) (nr 15, 2009);
- c) 2005. aasta konsolideeritud sotsiaalhoolekandeseadus (Social Welfare Consolidation Act):
- d) pideva hoolduse toetus;
- e) hooldaja hüvitis;
- f) hooldaja toetus;

- g) hooldustoetus;
- h) koduhoolduse toetus.

ITAALIA

- a) 30. märtsi 1971. aasta seadus nr 118, mis käsitleb tsiviilisikutele makstavaid invalidisushüvitisi (Legge 30 Marzo 1971, n. 118 - Conversione in Legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili);
- b) 11. veebruari 1980. aasta seadus nr 18 pideva hoolduse toetuse kohta (Legge 11 Febbraio 1980, n. 18 - Indennità di accompagnamento agli invalidi civili totalmente inabili);
- c) 5. veebruari 1992. aasta seaduse nr 104 artikkel 33 (puuetega inimeste raamseadus) (Legge 5 Febbraio 1992, n. 104 - Legge-quadro per l'assistenza, l'integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate);
- d) 31. märtsi 1998. aasta dekreet-seadus nr 112, mis käsitleb seadusandlike ülesannete ja halduspädevuse ülekandmist riigilt piirkondadele ja kohalike üksustele (Decreto Legislativo 31 Marzo 1998, n. 112 - Conferimento di funzioni e compiti amministrativi dello Stato alle regioni ed agli enti locali, in attuazione del capo I della Legge 15 Marzo 1997, n. 59);
- e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 883/04 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta (Regolamento (CE) 883 del 29 aprile 2004 del Parlamento Europeo e del Consiglio, relativo al coordinamento dei sistemi di sicurezza sociale - SNCB – artikkel 70 ja X lisa);

- f) 4. novembri 2010. aasta seaduse nr 183 artikkel 24, millega muudetakse eeskirju, mis käsitlevad abi andmise lubasid raskes olukorras olevatele puudega isikutele (Legge n. 183 del 4 Novembre 2010, art. 24 - Modifiche alla disciplina in materia di permessi per l'assistenza a portatori di handicap in situazione di gravità);
- g) 27. detsembri 2013. aasta seadus nr 147, mis sisaldab sätteid iga-aastase ja mitmeaastase riigieelarve koostamise kohta – 2014. aasta stabiilsusseadus (Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato - Legge di stabilità 2014).

LÄTI

- a) 31. oktoobri 2002. aasta seadus, mis käsitleb sotsiaalteenuseid ja sotsiaalabi (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums);
- b) 12. juuni 1997. aasta meditsiiniteenuste seadus (Ārstniecības likums);
- c) 30. detsembri 2009. aasta patsiendi õiguste seadus (Pacientu tiesību likums);
- d) 28. augusti 2018. aasta ministrite kabineti määrus nr 555, mis käsitleb tervishoiukorraldust ja maksete tegemise menetlust (Ministru kabineta 2018. gada 28.augusta noteikumi Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”);
- e) 27. mai 2003. aasta ministrite kabineti määrus nr 275, mis käsitleb maksete tegemise menetlust sotsiaalhoolekande ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste eest ning menetlusi teenuste maksumuse korvamiseks kohaliku omavalitsuse eelarvest (Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275 „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”);

- f) 2. aprilli 2019. aasta ministrite kabineti määrus nr 138 sotsiaalteenuste ja sotsiaalse abita saamise kohta (Ministru kabineta 2019. aasta 2. aprilli noteikumi Nr 138 "Noteiku mi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu").

LEEDU

- a) 29. juuni 2016. aasta seadus sihtotstarbeliste kompensatsioonide kohta (Tikslinių kompensacijų įstatymas) (nr XII-2507);
- b) 19. jaanuari 2006. aasta sotsiaalteenuste seadus (Socialinių paslaugų įstatymas) (nr X-493);
- c) 21. mai 1996. aasta tervisekindlustuse seadus (Sveikatos draudimo įstatymas) (nr I-1343);
- d) 19. juuli 1994. aasta tervishoiusüsteemi seadus (Sveikatos sistemos įstatymas) (nr I-552);
- e) 6. juuni 1996. aasta tervishoiuasutuste seadus (Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) (nr I-1367).

LUKSEMBURG

19. juuni 1998. aasta seadus, millega luuakse vanadussõltuvuse kindlustus, mida on muudetud 23. detsembri 2005. aasta ja 29. augusti 2017. aasta seadusega.

MALTA

- a) sotsiaalkindlustusseadus (Att dwar is-Sigurta' Socjali) (ptk 318);

- b) täiendav õigusakt 318.19: Riigi omanduses olevate asutuste ja hostelite hindade määrused (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Hostels Statali Indikati);
- c) täiendav õigusakt 318.17: Rahaliste vahendite ülekandmise määrused (valitsuse rahastatavad voodikohad) (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Sodod Iffinanzjati mill-Gvern);
- d) täiendav õigusakt 318.13: Riigi rahastatavate hoolekandeesutuste teenuste hindu käsitlevad määrused (Regolamenti dwar Rati għal Servizzi Residenzjali Finanzjali mill-Istat).

MADALMAAD

3. detsembri 2014. aasta pikaajalise hoolduse seadus (Wet langdurige zorg (WLZ)).

POOLA

- a) 27. augusti 2004. aasta riiklikest vahenditest rahastatavate tervishoiuteenuste seadus (Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych);
- b) 12. märtsi 2004. aasta sotsiaalabi seadus (Ustawa o pomocy społecznej);
- c) 28. novembri 2003. aasta perehüvitiste seadus (Ustawa o świadczeniach rodzinnych);
- d) 27. juuni 2003. aasta sotsiaalpensionite seadus (Ustawa o rencie socjalnej);
- e) 17. detsembri 1998. aasta sotsiaalkindlustusfondi pensionite seadus (Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych);

- f) 27. augusti 1997. aasta seadus puuetega inimeste kutsealase ja sotsiaalse rehabilitatsiooni ning tööhõive kohta (Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych);
- g) 4. novembri 2016. aasta seadus rasedate naiste ja nende perede toetuse „Elu heaks“ kohta (Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin “Za życiem”);
- h) 31. juuli 2019. aasta seadus iseseisva toimetulekuvõimeta isikute lisahüvitise kohta (Ustawa o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji).

PORTUGAL

- a) sotsiaalkindlustus ja piisavate vahendite tagamine:
- b) 14. juuli 1999. aasta seadusandlik dekreet nr 265/99 pikaajalise hoolduse lisahüvitise kohta (complemento por dependência), mitu korda muudetud;
- c) 31. augusti 2009. aasta seadus nr 90/2009 erikaitstesüsteemi kohta puude korral (regime especial de proteção na invalidez), uuesti avaldatud 20. oktoobri 2015. aasta seadusandliku dekreediga nr 246/2015 konsolideeritud versioonis, muudetud;
- d) sotsiaalkindlustussüsteem ja riiklik tervishoiuteenistus:

- e) 6. juuni 2006. aasta seadusandlik dekreet 101/06 integreeritud pideva hoolduse riikliku võrgustiku kohta (rede de cuidados continuados integrados), uuesti avaldatud 28. juuli 2015. aasta seadusandliku dekreeedi nr 136/2015 konsolideeritud versioonis;
- f) 28. jaanuari 2010. aasta dekreetseadus nr 8/2010 vaimse tervise integreeritud pideva hoolduse üksuste ja meeskondade loomise kohta (unidades e equipas de cuidados continuados integrados de saúde mental), muudetud ja uuesti avaldatud 10. veebruari 2011. aasta dekreetseadusega nr 22/2011;
- g) 12. oktoobri 2015. aasta dekreet nr 343/.2015, mis käsitleb laste haigla- ja ambulatoorse ravi standardeid, samuti pikaajalise integreeritud hoolduse rahvusliku võrgustiku raames tegutsevaid laste ravimeeskondi (condições de instalação e funcionamento das unidades de internamento de cuidados integrados pediátricos e de ambulatório pediátricas, bem como as condições a que devem obedecer as equipas de gestão de altas e as equipas de cuidados continuados integrados destinadas a cuidados pediátricos da Rede Nacional de Cuidados Continuados Integrados);
- h) 6. septembri seadus nr 6/2009 mitteametliku hooldaja staatuse kohta (Estatuto do cuidador informal).

RUMEENIA

- a) 6. märtsi 2000. aasta seadus nr 17 eakatele mõeldud sotsiaalabi kohta (Legea privind asistenta sociala a persoanelor varstnice) koos hilisemate muudatustega;
- b) 6. detsembri 2006. aasta seadus nr 448 puuetega inimeste õiguste kaitse ja edendamise kohta (Legea privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap) koos hilisemate muudatustega;

- c) 20. detsembri 2011. aasta sotsiaalse seadus (Legge assistentei sociale) nr 292.

SLOVAKKIA

- a) sotsiaalteenuste seadus (Zákon o sociálnych službách) nr 448/2008;
- b) puudega inimestele kompensatsiooniks makstavate rahaliste hüvitiste seadus (Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia) nr 447/2008;
- c) tervishoiu ja tervishoiuga seotud teenuste seadus (Zákon o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti) nr 576/2004;
- d) seadus tervishoiuteenuste pakkujate, meditsiinitöötajate ja nende kutseühingute kohta (Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch a stavovských organizáciách v zdravotníctve) nr 578/2004;
- e) elatusmiinimumi seadus (Zákon o životnom minime) nr 601/2003;
- f) perekonnaseadus (Zákon o rodine) nr 36/2005;
- g) seadus laste sotsiaalse ja õigusliku kaitse ning sotsiaalse eestkoste kohta (Zákon o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele) nr 305/2005;
- h) sotsiaaltöö seadus (Zákon o sociálnej práci) nr 219/2014.

SLOVEENIA

Pikaajalist hooldust ei käsitle ükski konkreetne õigusakt.

Pikaajalise hoolduse hüvitised on hõlmatud järgmiste õigusaktidega:

- a) pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus (Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 96/2012, ja järgnenud muudatused);
- b) rahalise sotsiaalabi seadus (Zakon o socialno vartsvenih prejemkih) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 61/2010, ja järgnenud muudatused);
- c) riigi rahaliste vahendite kasutamise seadus (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 62/2010, ja järgnenud muudatused);
- d) sotsiaalkaitse seadus (Zakon o socialnem varstvu) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 3/2004 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused);
- e) vanemliku hoolduse ja perehüvitiste seadus (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 110/2006 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused);
- f) vaimse ja füüsilise puudega inimesi käsitlev seadus (Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 41/83, ja järgnenud muudatused);

- g) ravi- ja tervisekindlustuse seadus (Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 72/2006 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused);
- h) sõjaveteranide seadus (Zakon o vojnih veteranih) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 59/06 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused);
- i) sõjainvaliidide seadus (Zakon o vojnih invalidih) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 63/59 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused);
- j) eelarvetasakaalu seadus (Zakon za uravnoteženje javnih finance (ZUJF)) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 40/2012, ja järgnenud muudatused);
- k) seadus, millega reguleeritakse üksikisikutele ja leibkondadele tehtavate ülekannete korrigeerimist Sloveenia Vabariigis (Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji) (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 114/2006 – ametlik konsolideeritud tekst, ja järgnenud muudatused).

HISPAANIA

- a) 14. detsembri 2006. aasta seadus nr 39/2006 ülalpeetavate isikute isikliku sõltumatuse edendamise ja neile antava abi kohta, muudetud;
- b) 15. aprilli 1969. aasta ministri käskkiri;

- c) 21. juuli 1995. aasta kuninglik dekreet nr 1300/95, muudetud;
- d) 31. oktoobri 1997. aasta kuninglik dekreet nr 1647/97, muudetud.

ROOTSI

- a) 2001. aasta sotsiaalteenuste seadus (Socialtjänstlagen (2001:453));
- b) 2017. aasta tervishoiuseadus (Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)).

3. OSA

MAKSED, MIS ON SEOTUD KÄESOLEVA PROTOKOLLI ARTIKLI SSC.3 LÕIKES 1
LOETLETUD SOTSIAALKINDLUSTUSLIIGIGA JA MIDA MAKSTAKSE
KÜLMA ILMAGA KÜTMISE KULUDE KATMISEKS
(käesoleva protokoli artikli SSC.3 lõike 4 punkt f)

i) ÜHENDKUNINGRIIK

Talvekütusetootus (Winter Fuel Payment) (1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seadus (Social Security Contributions and Benefits Act), 2000. aasta sotsiaalfondi talvekütusetootuse määrused (Social Fund Winter Fuel Payment Regulations), 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja hüvitiste Põhja-Iirimaa seadus (Social Security Contributions and Benefits Act) ning 2000. aasta sotsiaalfondi talvekütusetootuse Põhja-Iirimaa määrused (Social Fund Winter Fuel Payment Regulations))

ii) LIIKMESRIIGID

TAANI

- a) sotsiaal- ja riiklike pensionide seadus, LBK nr 983, 23.9.2019;
- b) sotsiaal- ja riiklike pensione käsitlevad määrused, BEK nr 1602, 27.12.2019.

MITTERAHALISTE HÜVITISTE ÕIGUSTE PIIRANGUD
PIIRIALATÖÖTAJA PERELIIKMETE PUHUL

(osutatud käesoleva protokollis artikli SSC.16 lõikes 2)

HORVAATIA

TAANI

IIRIMAA

SOOME

ROOTSI

ÜHENDKUNINGRIIK

TÄIENDAVALD ÕIGUSED PÄDEVASSE RIIKI NAASVATE PENSIONÄRIDE PUHUL

(käesoleva protokolli artikli SSC.25 lõige 2)

AUSTRIA

BELGIA

BULGAARIA

KÜPROS

TŠEHHI VABARIIK

PRANTSUSMAA

SAKSAMAA

KREEKA

UNGARI

LUKSEMBURG

MADALMAAD

POOLA

SLOVEENIA

HISPAANIA

ROOTSI

JUHUD, MIL *PRO RATA* ARVUTUSEST VÕIB LOOBUDA
VÕI SEDA EI KOHALDATA

(käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõiked 4 ja 5)

1. OSA

JUHUD, MIL *PRO RATA* ARVUTUSEST VÕIB LOOBUDA
VASTAVALT ARTIKLI SSC.47 LÕIKELE 4

AUSTRIA

- a) kõik taotlused hüvitiste saamiseks 9. septembri 1955. aasta üldise sotsiaalkindlustuse seaduse (ASVG), 11. oktoobri 1978. aasta kaubandus- ja ärialal tegutsevate füüsilisest isikuste ettevõtjate sotsiaalkindlustuse seaduse (GSVG), 11. oktoobri 1978. aasta talupidajate sotsiaalkindlustuse seaduse (BSVG) ning 30. novembri 1978. aasta vabadel kutsealadel tegutsevate füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkindlustuse seaduse (FSVG) alusel;
- b) kõik pensionikontol põhineva toitjakaotuspensioni taotlused vastavalt 18. novembri 2004. aasta üldisele pensioniseadusele (APG), välja arvatud 2. osas sätestatud juhtumid;

- c) kõik taotlused Austria piirkondlike arstide kodade (Landesärztekammer) põhiskeemil (põhi- ja täiendav pensionihüvitis, või põhipension) põhinevate toitjakaotuspensionite saamiseks;
- d) kõik taotlused Austria veterinaarkirurgide koja pensionifondist makstava toitjakaotuspensionide saamiseks;
- e) kõik taotlused lese- ja toitjakaotuspensionite saamiseks vastavalt Austria advokatuuride hoolekandeesutuste põhikirjale (A osa);
- f) kõik avaldused hüvitiste saamiseks vastavalt notariaalsele kindlustusseadusele (3. veebruar 1972 – NVG 1972).

KÜPROS

Kõik vanadus- või lesepensionide taotlused.

TAANI

Kõik sotsiaalpensionide seaduses osutatud pensionide, välja arvatud käesoleva protokolli lisas SSC-5 nimetatud pensionide kohta käivad taotlused.

IIRIMAA

Kõik riikliku pensioni (ülekanndmise), (osamaksulise) riikliku pensioni ja (osamaksulise) lesepensionide taotlused.

LÄTI

Kõik toitjakaotuspensioni taotlused (riiklike pensionite seadus, 1. jaanuar 1996); riiklike kogumispensionite seadus, 1. juuli 2001.

LEEDU

Kõik taotlused riikliku toitjakaotuspensioni saamiseks, mis arvutatakse toitjakaotuspensioni põhisumma alusel (riiklike sotsiaalkindlustuspensionite seadus).

MADALMAAD

Kõik üldise vanaduskindlustuse seaduse (AOW) kohase vanaduspensioni taotlused.

POOLA

Kõik määratud sissemaksega pensioniskeemi raames makstavate vanaduspensioni ning toitjakaotuspensioni taotlused, välja arvatud juhul, kui rohkem kui ühe riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid kokku võrduvad naiste puhul 20 aastaga või ületavad seda ja meeste puhul 25 aastaga või ületavad seda, kuid riiklikud kindlustusperioodid on neist kindlustusperioodidest lühemad (ja mitte lühemad kui 15 aastat naiste puhul ja 20 aastat meeste puhul), ning arvutused tehakse 17. detsembri 1998. aasta seaduse artiklite 27 ja 28 alusel (õigusaktide kogumik 2015, punkt 748).

PORTUGAL

Kõik vanadus- ja toitjakaotuspensioni taotlused, välja arvatud juhul, kui rohkem kui ühe riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodid kokku võrduvad 21 kalendriaastaga või ületavad seda, riiklikud kindlustusperioodid võrduvad 20 aastaga või on alla selle ja arvutused tehakse 10. mai 2007. aasta dekreetseaduse nr 187/2007 artiklite 32 ja 33 alusel.

SLOVAKKIA

- a) kõik taotlused toitjakaotuspensioni (lese- või orvupensioni) saamiseks, mis arvutatakse enne 1. jaanuari 2004 kehtinud õigusaktide kohaselt surnule varem makstud pensioni alusel;
- b) kõik taotlused pensioni saamiseks, mis arvutatakse sotsiaalkindlustusseaduse nr 461/2003 Coll. (hiljem muudetud) kohaselt.

ROOTSI

- a) vanaduspensioni taotlemine tagatispensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 66 ja 67);
- b) vanaduspensioni taotlemine täiendava pensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 63).

ÜHENDKUNINGRIIK

Kõik taotlused 2014. aasta pensioniseaduse 1. osa kohase vanaduspensioni ja riikliku pensioni ning lesetoetuse ja toitjakaotustoetuse saamiseks, välja arvatud taotlused, mille puhul 6. aprillil 1975 või pärast seda alanud maksustamisaastal:

- i) asjaomasel poolel olid täitunud kindlustus-, töötamis-, või elamisperioodid Ühendkuningriigi ja liikmesriigi õigusaktide alusel ning üht (või mitut) maksustamisaastat ei käsitletud tingimusi täitva aastana Ühendkuningriigi õigusaktide tähenduses;
- ii) kindlustusperioodid, mis täitusid Ühendkuningriigis perioodidel kuni 5. juulini 1948 kehtinud õigusaktide alusel, võetakse arvesse protokollis artikli SSC.47 lõike 1 punkti b kohaldamisel liikmesriigi õigusaktide kohaste kindlustus-, töötamis- või elamisperioodide kohaldamisega.

Kõik täiendava pensioni taotlused 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste seaduse (Social Security Contributions and Benefits Act) artikli 44 ning 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksete ja -hüvitiste Põhja-Iirimaa seaduse (Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act) artikli 44 alusel.

2. OSA

JUHUD, MIL KOHALDATAKSE ARTIKLI SSC.47 LÕIGET 5

AUSTRIA

- a) pensionikontol põhinevad vanaduspensionid ja nendest tulenevad toitjakaotuspensionid vastavalt 18. novembri 2004. aasta üldisele pensioniseadusele (APG);
- b) Austria apteekrite üldist palgafondi (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich) käsitleva 28. detsembri 2001. aasta riikliku seaduse BGBI I nr 154 artikli 41 kohased kohustuslikud toetused;
- c) Austria piirkondlike arstide kodade vanaduspensionid ja ennetähtaegsed vanaduspensionid, mis põhinevad põhiskeemil (põhi- ja täiendav pensionihüvitis, või põhipension), ning Austria piirkondlike arstide kodade kõik pensionihüvitised, mis põhinevad täiendaval skeemil (täiendav või erapension);
- d) Austria veterinaarkirurgide koja pensionifondist makstav vanadustoetus;
- e) Austria advokatuuride hoolekandeesutuste põhikirja kohased hüvitised (A ja B osa), välja arvatud Austria advokatuuride hoolekandeesutuste põhikirja kohased lese- või toitjakaotuspensioni taotlused (A osa);

- f) riikliku arhitektide ja insener-nõustajate koja hoolekandeesutuste poolt 1993. aasta Austria inseneridekoja seaduse (Ziviltechnikerkammergesetz) ja hoolekandeesutuste põhikirjade kohaselt makstavad hüvitised, välja arvatud nendest tulenevad toitjakaotushüvitised;
- g) Austria elukutseliste raamatupidajate ja maksunõustajate seaduse (Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz) alusel makstavad riikliku elukutseliste raamatupidajate ja maksunõustajate koja hoolekandeesutuste põhikirja kohased hüvitised.

BULGAARIA

Täiendava kohustusliku pensionikindlustuse alla kuuluvad vanaduspensionid vastavalt sotsiaalkindlustusseaduse II jaotise II osale.

HORVAATIA

Kohustusliku kindlustusskeemi alla kuuluvad pensionid, mis põhinevad individuaalselt kogutud kapitalil kooskõlas kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide seaduse (OG 49/99, muudetud kujul) ning pensionikindlustusseltside ja individuaalselt kogutud kapitalil põhinevate pensionide maksmise seadusega (OG 106/99, muudetud kujul), välja arvatud kohustuslike ja vabatahtlike pensionifondide seaduse artiklites 47 ja 48 sätestatud juhud ja toitjakaotuspension.

TŠEHHI VABARIIK

Teise samba skeemil põhinevad pensionid vastavalt seadusele nr 426/2011 Coll. pensionisäästude kohta.

TAANI

- a) personaalpensionid;
- b) surmatoetused (mis on kogunenud enne 2002. aasta 1. jaanuari Arbejdsmarkedets Tillægspension jaoks tehtud osamaksete põhjal);
- c) surmatoetused (mis on kogunenud pärast 2002. aasta 1. jaanuari Arbejdsmarkedets Tillægspension jaoks tehtud osamaksete põhjal), millele on osutatud konsolideeritud tööturu lisapensioni seaduses (Arbejdsmarkedets Tillægspension) 942:2009.

EESTI

Kohustusliku kogumispensioni skeem.

PRANTSUSMAA

Põhi- või täiendavad skeemid, mille puhul vanadushüvitisi arvutatakse pensionipunktide alusel.

UNGARI

Eraõiguslike pensionifondide liikmelisusel põhinevad pensionihüvitised.

LÄTI

Vanaduspensionid (riiklike pensionide seadus, 1. jaanuar 1996; riiklike kogumispensionite seadus, 1. juuli 2001.

POOLA

Määratud sissemaksega pensioniskeemi kohane vanaduspension.

PORTUGAL

Täiendavad pensionid vastavalt 22. veebruari 2008. aasta dekreetseadusele nr 26/2008 (riiklik kogumispensioniskeem).

SLOVAKKIA

Kohustuslik kogumispension.

SLOVEENIA

Kohustusliku täiendava pensionikindlustuse alusel makstav pension.

ROOTSI

Vanaduspension sissetulekupensioni ja kogumispensioni vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 62 ja 64).

ÜHENDKUNINGRIIK

Astmelised pensionihüvitised, mida makstakse vastavalt 1965. aasta riikliku kindlustusseaduse artiklitele 36 ja 37 ning 1966. aasta riikliku kindlustusseaduse (Põhja-Iirimaa) artiklitele 35 ja 36.

HÜVITISED JA LEPINGUD, MIS VÕIMALDAVAD
KOHALDADA ARTIKLIT SSC.49

- I. Käesoleva protokoll artikli SSC.49 lõike 2 punktis a osutatud hüvitised, mille suurus ei sõltu täitunud kindlustus- või elamisperioodide pikkusest.

TAANI

Taani riiklik vanaduspension täisulatuses, millele saavad õiguse pärast kümneaastast elamist isikud, kellele on pension määratud 1. oktoobriks 1989.

SOOME

Riiklikud pensionid ja abikaasapensionid, mis on kindlaks määratud üleminekueeskirjade kohaselt ja määratud enne 1. jaanuari 1994 (riiklike pensionide seaduse jõustamise seadus, 569/2007).

Lapsepensioni lisasumma sõltumatu hüvitise arvutamisel vastavalt riikliku pensioni seadusele (riikliku pensioni seadus (568/2007)).

PRANTSUSMAA

Lese- või lese invaliidsuspension üldise sotsiaalkindlustussüsteemi või põllumajandustöötajate skeemi alusel, kui see arvutatakse surnud abikaasa invaliidsuspensionini alusel, mis on määratud kooskõlas artikli SSC.47 lõike 1 punktiga a.

KREEKA

Põllumajanduse kindlustusskeemiga (OGA) seotud hüvitised seaduse nr 4169/1961 alusel.

MADALMAAD

21. detsembri 1995. aasta toitja kaotust käsitlev üldine seadus (ANW).

10. novembri 2005. aasta seadus töö ja sissetuleku kohta vastavalt tööjõudlusele (WIA).

HISPAANIA

Üld- ja eriskeemide alusel antavad toitjakaotuspensionid, välja arvatud riigiteenistujate eriskeem.

ROOTSI

Sissetulekuga seotud haigushüvitis ja tegevuskompensatsioon (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 34).

Tagatispension ja tagatud hüvitis, millega asendati enne 1. jaanuari 1993 kohaldatud riiklikke pensione käsitlevate õigusaktide alusel makstud täielikud riiklikud pensionid ja sellest kuupäevast alates kehtivate õigusaktide üleminekueeskirjade alusel makstud täielikud riiklikud pensionid.

- II. Käesoleva protokolli artikli SSC.49 lõike 2 punktis b osutatud hüvitised, mille suurus on kindlaks määratud riski realiseerumiskuupäeva ja hilisema kuupäeva vahel täitunuks loetud arvestusliku perioodi alusel.

SOOME

Tööpensionid, mille puhul võetakse arvesse tulevasi perioode vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.

SAKSAMAA

Toitjakaotuspensionid, mille puhul arvestatakse täiendavat perioodi.

Vanaduspensionid, mille puhul arvestatakse juba saadud täiendavat perioodi.

ITAALIA

Itaalia pensionid täieliku töövõimetuse puhul (inabilità).

LÄTI

Eeldatavate kindlustusperioodide alusel arvutatav toitjakaotuspension (1. jaanuari 1996. aasta riiklike pensionide seaduse artikli 23 lõige 8).

LEEDU

- a) riikliku sotsiaalkindlustuse töövõimetuspensionid, mida makstakse riiklike sotsiaalkindlustuspensionide seaduse alusel;
- b) riikliku sotsiaalkindlustuse toitjakaotus- ja orvupensionid, mida arvutatakse surnud isiku töövõimetuspensionide alusel vastavalt riiklike sotsiaalkindlustuspensionide seadusele.

LUKSEMBURG

Toitjakaotuspensionid.

SLOVAKKIA

Slovakkia toitjakaotuspensionid, mille aluseks on invaliidsuspension.

HISPAANIA

Väljateenitud pensionid riigiteenistujate eriskeemi alusel riigipensionäride seaduse konsolideeritud teksti I jaotise alusel, kui riski materialiseerumisel oli hüvitisesaaja tegev riigiteenistujana või teda koheldi sellena; Surma- ja toitjakaotus- (leskede, orbude ja vanemate) pensionid riigipensionäride seaduse konsolideeritud teksti I jaotise alusel, kui riski materialiseerumisel kasusaaja oli tegev riigiteenistujana või teda koheldi sellena.

ROOTSI

Haigushüvitis ja tegevuskompensatsioon garantiihüvitise vormis (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükk 35).

Toitjakaotuspension, mis arvutatakse krediteeritud kindlustusperioodide põhjal (sotsiaalkindlustusseadustiku peatükid 76–85).

- III. Käesoleva protokolli artikli SSC.49 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud kokkulepped, mille eesmärk on vältida ühe ja sama arvestusliku perioodi arvessevõtmist kaks või enam korda:

28. aprillil 1997. aastal Soome Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahel sõlmitud sotsiaalkindlustusleping;

10. novembril 2000. aastal Soome Vabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vahel sõlmitud sotsiaalkindlustusleping ning

Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsioon, 18. august 2003.

ERISÄTTED LIIKMESRIIKIDE JA ÜHENDKUNINGRIIGI
ÕIGUSAKTIDE KOHALDAMISEKS

(Artikli SSC.3 lõige 2, artikli SSC.51 lõige 1 ja artikkel SSC.66)

AUSTRIA

1. Pensionikindlustuse kindlustusperioodide omandamise tähenduses peetakse teises riigis koolis või võrreldavas haridusasutuses käimist samaväärseks koolis või võrreldavas haridusasutuses käimisega vastavalt üldise sotsiaalkindlustusseaduse (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG) artikli 227 lõike 1 punktile 1 ja artikli 228 lõike 1 punktile 3, kaubandus- ja ärialal tegutsevate isikute sotsiaalkindlustusseaduse (Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG) artikli 116 lõikele 7 ja talupidajate sotsiaalkindlustusseaduse (Bauern- Sozialversicherungsgesetz – BSVG) artikli 107 lõikele 7, kui asjaomase isiku suhtes kohaldati millalgi Austria õigust, kuna ta tegutses töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana ning ASVG artikli 227 lõikes 3, GSVG artikli 116 lõikes 9 ja BSVG artikli 107 lõikes 9 sätestatud erilised sissemaksed selliste haridusperioodide ostmiseks on tasutud.

2. Käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punktis b nimetatud pro rata hüvitise arvutamisel ei arvestata Austria õigusaktidest tulenevaid lisakindlustuse sissemaksete erikasvu ja kaevurite lisahüvitist. Nendel juhtudel suurendatakse asjakohastel juhtudel ilma eelnimetatud sissemakseteta arvutatud pro rata hüvitist vähendamata lisakindlustuse sissemaksete erikasvu ja kaevurite lisahüvitise võrra.
3. Kui käesoleva protokolli artikli SSC.7 alusel on täitunud Austria pensionikindlustusskeemi asendusperioodid, kuid neid ei saa ASVG artiklite 238 ja 239, GSVG artiklite 122 ja 123 ning BSVG artiklite 113 ja 114 kohaselt arvutamisel aluseks võtta, siis tuleb arvutamisel aluseks võtta lapsehooldusperioodid vastavalt ASVG artiklile 239, GSVG artiklile 123 ning BSVG artiklile 114.

BULGAARIA

Bulgaaria tervisekindlustusseaduse artikli 33 lõige 1 kehtib kõigi isikute kohta, kelle jaoks Bulgaaria on käesoleva protokolli III jaotise 1. peatüki kohaselt pädev liikmesriik.

KÜPROS

Käesoleva protokolli artiklite SSC.7, SSC.46 ja SSC.56 kohaldamisel määratakse Küprose Vabariigi õigusaktide alusel iga 6. oktoobril 1980 või pärast seda algav kindlustusnädal kindlaks, jagades asjaomase perioodi kõik sotsiaalkindlustusmaksuga maksustatavad tulud asjaomasel sissemakseteaastal sotsiaalmaksuga maksustatava põhipalga nädalase määraga, tingimusel et nii saadud nädalate arv ei ületa asjaomase perioodi kalendrinädalate arvu.

TŠEHHI VABARIIK

Pereliikmete määratlemisel vastavalt käesoleva protokolli artikli SSC.1 punktile s käsitatakse abikaasana Tšehhi Vabariigi seaduse nr 115/2006 (registreeritud partnerluse kohta) kohaselt määratletud registreeritud partnerit.

TAANI

1. a) Arvutades pensione sotsiaalpensionite seaduse (lov om social pension) alusel, loetakse piirialatöötaja või Taani hooajatööle läinud töötaja Taani õigusaktide alusel täitunud töötamisperioode või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode tema ülalpidamisel olnud abikaasa Taanis täitunud elamisperioodideks, kui ülalpidamisel olnud abikaasa oli nende perioodide jooksul asjaomase töötajaga abielus ning nende kooselu ei olnud lõppenud või sobimatuse tõttu faktiliselt lõppenud, tingimusel et nimetatud perioodidel elas abikaasa teise riigi territooriumil. Käesoleva punkti raames mõistetakse „hooajatööna“ tööd, mis igal aastal aastaegade vaheldumise tõttu kordub.
- b) Arvutades pensione sotsiaalpensionite seaduse (lov om social pension) alusel, loetakse isiku, kelle suhtes ei kehti punkt a, enne 1. jaanuari 1984 Taani õigusaktide alusel täitunud töötamisperioode või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise perioode tema ülalpidamisel olnud abikaasa Taanis täitunud elamisperioodideks, kui ülalpidamisel olnud abikaasa oli nende perioodide jooksul kõnealuse isikuga abielus ning nende kooselu ei olnud lõppenud või sobimatuse tõttu faktiliselt lõppenud, tingimusel et nimetatud perioodidel elas abikaasa teise riigi territooriumil.

- c) Punktide a ja b kohaselt arvessevõetavaid perioode ei arvestata juhul, kui need langevad kokku perioodidega, mida võetakse asjaomase isiku pensioni arvutamisel arvesse teise riigi kohustusliku kindlustuse seaduste alusel, või perioodidega, mille jooksul asjaomane isik sai pensioni selliste seaduste alusel. Neid perioode võetakse siiski arvesse juhul, kui nimetatud pensioni aastasumma on väiksem kui pool sotsiaalpensioni põhimäärast.
- 2.
- a) Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.7 sätetest on isikutel, kes ei ole ühes või mitmes riigis tasulist tööd teinud, õigus Taani sotsiaalpensionile ainult juhul, kui nad on olnud või on varem olnud Taani alalised elanikud vähemalt kolm aastat, ning arvestades Taani õigusaktides sätestatud vanusepiiranguid. Vastavalt käesoleva protokolli artiklile SSC.5 ei kohaldata käesoleva protokolli artiklit SSC.8 Taani sotsiaalpensionite suhtes, millele neil isikutel on tekkinud õigus.
 - b) Punktis a osutatud sätteid ei kohaldata Taanis tasulist tööd tegevate või tasulist tööd teinud isikute perekonnaliikmete või üliõpilaste või nende perekonnaliikmete õiguse suhtes saada Taani sotsiaalpension.
3. Ajutine hüvitis töötutele, kes on kaasatud paindliku töögraafiku skeemi (ledighedsydelse, 10. juuni 1997. aasta seadus nr 455), on hõlmatud käesoleva protokolli III jaotise 6. peatükiga.

4. Juhul kui Taani sotsiaalpensioni saaval isikul on samuti õigus saada teisest riigist toitjakaotuspensioni, loetakse need pensionid Taani õigusaktide rakendamisel samaliigilisteks hüvitisteks artikli SSC.48 lõikes 1 määratletud tähenduses, tingimusel et isik, kelle kindlustus- või elamisperioodide alusel toitjakaotuspensioni arvutatakse, on samuti omandanud õiguse saada Taani sotsiaalpensioni.

EESTI

Vanemahüvitise arvestamisel arvestatakse, et teistes riikides kui Eesti töötamise perioodidel maksti keskmiselt sama palju sotsiaalmaksu kui Eestis töötamise perioodil, millega need liidetakse. Kui isik on vaatlusaastal töötanud ainult teistes riikides kui Eesti, arvutatakse hüvitist vaatlusaasta ning rasedus- ja sünnituspuhkuse vahel Eestis keskmiselt makstud sotsiaalmaksu põhjal.

SOOME

1. Soome riikliku pensioni õiguse määratlemiseks ja selle suuruse arvutamiseks käesoleva protokollis artiklite SSC.47, SSC.48 ja SSC.49 alusel käsitletakse teiste riikide õigusaktide alusel saadud pensione samamoodi nagu Soome õigusaktide alusel saadud pensione.

2. Kohaldades käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunkti i arvestusperioodi töötasu arvutamiseks Soome töötasust sõltuva pensioniseaduse alusel, kui isikul on pensionikindlustusperioode täitunud mõnes teises riigis töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise ajal ning need on osa Soome õigusaktide kohasest vaatlusperioodist, on vaatlusperioodi töötasu võrdne Soomes arvestusperioodi jooksul väljateenitud kogutuluga, jagatuna Soome kindlustusperioodide kuude arvuga vaatlusperioodi jooksul.

PRANTSUSMAA

1. Isikute puhul, kes saavad Prantsusmaal mitterahalisi hüvitisi vastavalt käesoleva protokolli artiklitele SSC.15 või SSC.24 ja kes elavad Prantsusmaa Haut-Rhin'i, Bas-Rhin'i või Moselle'i departemangus, hõlmavad teise riigi (kes vastutab nende kulude katmise eest) asutuse nimel antavad mitterahalised hüvitised nii üldisest ravikindlustusskeemist kui ka Alsace-Moselle'i kohalikust täiendavast kohustuslikust ravikindlustusskeemist makstavaid hüvitisi.
2. Käesoleva protokolli III jaotise 5. peatüki kohaldamiseks hõlmavad Prantsusmaa õigusaktid, mida kohaldatakse isiku suhtes, kes tegutseb või tegutses varem töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, nii vanaduspensionikindlustuse põhi- kui ka lisaskeemi (-skeeme), millega asjaomane isik on liitunud.

SAKSAMAA

1. Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.6 punktist a ja sotsiaalkindlustuskoodeksi (Sozialgesetzbuch) VI köite artikli 5 lõike 4 punktist 1, on isikul, kes saab teise riigi õigusaktide kohaselt täielikku vanaduspensionini, õigus taotleda Saksamaa pensionikindlustusskeemi raames kohustuslikku kindlustust.

2. Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.6 punktist a ja sotsiaalkindlustuskoodeksi (Sozialgesetzbuch) VI köite artiklist 7 on isikul, kellel on teises riigis kohustuslik kindlustus või kes saab teise riigi õigusaktide kohaselt vanaduspensioni, õigus liituda Saksamaa vabatahtliku kindlustusskeemiga.
3. Sotsiaalkindlustuskoodeksi V köite artikli 47 lõike 1 ja VII köite artikli 47 lõike 1 ning Saksamaa kindlustusseadustiku (Reichsversicherungsordnung) artikli 200 lõike 2 alusel rahaliste hüvitiste andmiseks kindlustatud isikutele, kes elavad teises riigis, arvutatakse Saksamaa kindlustusskeemides välja hüvitiste summa määramiseks kasutatav netopalk, justkui kindlustatud isik elaks Saksamaal, välja arvatud juhul, kui kindlustatud isik taotleb, et hüvitise summa määrataks kindlaks tema poolt tegelikult saadava netopalga alusel.
4. Teiste riikide kodanikud, kelle elukoht või tavapärane asukoht on väljaspool Saksamaad ning kes täidavad Saksamaa pensionikindlustusskeemi üldtingimusi, võivad teha vabatahtlikke sissemaksid ainult juhul, kui nad on varem olnud Saksamaa pensionikindlustusskeemi kaudu vabatahtlikult või kohustuslikult kindlustatud; see kehtib ka kodakondsuseta isikute ja pagulaste kohta, kelle elukoht või harilik viibimiskoht on teises riigis.
5. Sotsiaalkindlustuskoodeksi (Sozialgesetzbuch) VI köite artiklist 253 tulenev arvestusperiood (pauschale Anrechnungszeit) määratakse vaid Saksamaa perioodide põhjal.
6. 31. detsembril 1991 kehtinud Saksamaa pensioniõigusaktide kohaldamisel pensioni ümberarvutamiseks kohaldatakse Saksamaa asendusperioodide (Ersatzzeiten) arvessevõtmisel üksnes Saksamaa õigusakte.

7. Olenemata välisriigi pensionite seaduse (Fremdrentengesetz) lõikest 2, kohaldatakse käesoleva protokolli kohaldamisel jätkuvalt Saksamaa õigusakte tööõnnetuste ja kutsehaiguste kohta, mille eest on ette nähtud hüvitis seaduse alusel, mis käsitleb välisriigi pensione, ja hüvitiste kohta seoses kindlustusperioodidega, mida saab krediteerida seaduse kohaselt, mis käsitleb välisriigi pensione ümberasustatud isikute ja pagulaste seaduse (Bundesvertriebenengesetz) artikli 1 lõike 2 punktis 3 nimetatud territooriumitel.
8. Käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud vabakutseliste pensioniskeemide teoreetilise suuruse arvutamiseks võtab pädev asutus iga muu riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusaasta suhtes aluseks keskmise iga-aastase õiguse saada pensioni, mis on välja teenitud pädeva asutuse koosseisus maksude tasumise kaudu.

KREEKA

1. Seadust nr 1469/84, mis käsitleb Kreeka kodanike ja Kreeka päritoluga muude riikide kodanike vabatahtlikku liitumist pensionikindlustusskeemiga, kohaldatakse teiste riikide kodanike, kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes juhul, kui asjaomased isikud on sõltumata nende elamis- või viibimiskohast varem olnud kohustuslikult või vabatahtlikult Kreeka pensionikindlustusskeemi liikmed.
2. Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.6 punktist a ja seaduse nr 1140/1981 artiklist 34, on isikul, kes saab teise riigi õigusaktide alusel tööõnnetuste või kutsehaigustega seotud pensioni, õigus taotleda OGA kohaldatavate õigusaktide alusel kohustuslikku kindlustust seoses selliste tegevusaladega, mis kuuluvad kõnealuste õigusaktide kohaldamisalasse.

IIRIMAA

1. Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.19 lõikest 2 ja artiklist SSC.57, võetakse Iirimaa õigusaktide kohase haigus- või töötushüvitise määramiseks ette nähtud kindlustatud isiku nädala keskmise töötasu (reckonable weekly earnings) arvutamisel arvesse tema asjaomase aasta keskmisele nädalapalgale vastav summa iga töönädala eest, mil ta on asjaomasel aastal olnud töötaja teise riigi õigusaktide kohaselt.

MALTA

Riigiteenistujate erisätted

- a) Üksnes käesoleva protokolli artiklite SSC.43 ja SSC.55 kohaldamisel käsitatakse riigiteenistujatena isikuid, kes on võetud tööle relvajõudude seaduse (Malta seadustekogu 220. peatükk), politseiseaduse (Malta seadustekogu 164. peatükk) ja vanglate seaduse (Malta seadustekogu 260. peatükk) alusel.
- b) Üksnes käesoleva protokolli artikli SSC.1 alapunkti cc kohaldamisel loetakse eespool nimetatud seaduste ja pensionite määruse (Malta seadustekogu 93. peatükk) alusel makstavaid pensioneid „riigiteenistujate eriskeemideks“.

MADALMAAD

1. Ravikindlustus

- a) Seoses Madalamaade õigusaktide kohase õigusega mitterahalistele hüvitistele käsitatakse käesoleva protokoli III jaotise 1. ja 2. peatüki rakendamisel isikutena, kellel on õigus saada mitterahalisi hüvitisi:
 - i) isikuid, kes Madalmaade ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) artikli 2 kohaselt peavad kindlustuse sõlmima ravikindlustusandjaga, ning
 - ii) kui nende suhtes juba ei kohaldata punkti i, tegevteenistuses olevate sõjaväelaste perekonnaliikmeid, kes elavad teises riigis, ja isikuid, kes elavad teises riigis ja kellel käesoleva protokoli kohaselt on nende asukohariigis õigus saada tervishoiuteenuseid nii, et kulude eest vastutavad Madalmaad.
- b) Isikud, kellele on viidatud punkti 1 alapunkti a punktis i, peavad ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) sätete kohaselt sõlmima ravikindlustusandjaga kindlustuse ning isikud, kellele on viidatud punkti 1 alapunkti a punktis ii, peavad end registreerima ravikindlustusametis (College voor zorgverzekeringen).
- c) Ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) ja eriravikulusi käsitleva üldseaduse (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) sissemaksete tasumise vastutust käsitlevaid sätteid kohaldatakse alapunktis a viidatud isikute ning nende pereliikmete suhtes. Pereliikmete puhul tuleb sissemaksed sisse nõuda isikult, kellest tuleneb õigus saada tervishoiuteenuseid, millest erandiks on sõjaväelaste pereliikmed, kes elavad teises riigis ja keda maksustatakse otse.

- d) Ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) sätteid, mis käsitlevad kindlustuse hilinenud sõlmimist, kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui punkti a alapunktis ii osutatud isikute registreerimine ravikindlustusametis (College voor zorgverzekeringen) toimus hilinenult.
- e) Isikutel, kellel on mõne teise riigi õigusaktide kohaselt õigus saada mitterahalisi hüvitisi ning kes elavad või viibivad ajutiselt Madalmaades, on õigus saada mitterahalisi hüvitisi vastavalt poliisile, mida kindlustatud isikul on Madalmaades võimalik saada elu- või viibimiskohajärgsest asutusest vastavalt ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) artikli 11 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 19 lõikele 1, samuti eriravikulusi käsitlevas üldseaduses (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) sätestatud mitterahalisi hüvitisi.
- f) Käesoleva protokolli artiklite SSC.21–SSC.27 kohaldamisel käsitatakse lisaks käesoleva protokolli III jaotise 4. ja 5. peatükiga hõlmatud pensionitele Madalmaade õigusaktide alusel makstavate pensionitena järgmiseid hüvitisi :
- pensionid, mis on määratud avalike teenistujate ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 6. jaanuari 1966. aasta seaduse alusel (Madalmaade avaliku teenistuse pensioniseadus – Algemene burgerlijke pensioenwet);
 - pensionid, mis on määratud sõjaväelaste ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 6. oktoobri 1966. aasta seaduse alusel (sõjaväepensioniseadus – Algemene militaire pensioenwet);

- töövõimetushüvitised, mis on määratud sõjaväelaste töövõimetushüvitisi käsitleva 7. juuni 1972. aasta seaduse alusel (sõjaväelaste töövõimetushüvitiste seadus – Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen);
- pensionid, mis on määratud Madalmaade raudtee-ettevõtte NV Nederlandse Spoorwegen töötajate ja nende ülalpidamisel olnud isikute pensioneid käsitleva 15. veebruari 1967. aasta seaduse alusel (raudteepensioniseadus – Spoorwegpensioenwet);
- pensionid, mis on määratud Madalmaade raudtee-ettevõtte töötingimusi reguleeriva määruse (Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen) alusel;
- hüvitised, mis on määratud enne pensioniikka (65 aastat) jõudmist pensionile jäänud isikutele kooskõlas endistele töötajatele vanaduses sissetulekut tagava pensioniskeemiga, või hüvitised, mis on enneaegse tööturult lahkumise korral riikliku pensioniskeemi või kollektiivlepingu alusel ette nähtud 55aastastele või vanematele isikutele;
- hüvitised, mis on määratud sõjaväelastele ja avalikele teenistujatele koondamise, väljateenitud aastate pensioni ja ennetähtaegselt pensionile jäämise korral kohaldatava skeemi alusel.

- g) Käesoleva protokolli artikli SSC.16 lõike 1 kohaldamisel on käesoleva lõike alapunkti a punktis ii osutatud isikutel, kes viibivad ajutiselt Madalmaades, õigus saada mitterahalisi hüvitisi vastavalt poliisile, mida kindlustatud isikul on Madalmaades võimalik saada viibimiskohajärgsest asutusest vastavalt ravikindlustusseaduse (Zorgverzekeringswet) artikli 11 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 19 lõikele 1, samuti eriravikulusi käsitlevas üldseaduses (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) sätestatud mitterahalisi hüvitisi.

2. Üldise vanaduspensioni seaduse (Algemene Ouderdomswet - AOW) kohaldamine

- a) Üldise vanaduspensioni seaduse AOW artikli 13 lõikes 1 osutatud vähendamist ei kohaldata 1. jaanuarile 1957 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul hüvitisesaaja, kes ei vasta tingimustele, mis võimaldaksid käsitleda selliseid aastaid kindlustusperioodina,
- elas 15. ja 65. eluaasta vahel Madalmaade territooriumil,
 - teises riigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või
 - töötas teises riigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.

Erandina AOW artiklist 7 loetakse pensioniõiguslikuks igaüks, kes elas või töötas Madalmaades kooskõlas eelnimetatud tingimustega üksnes enne 1. jaanuari 1957.

- b) AOW artikli 13 lõikes 1 osutatud vähendamist ei kohaldata 2. augustile 1989 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul abielus olev või olnud isik ei olnud teise riigi kui Madalmaade elanikuna oma 15. ja 65. eluaasta vahel eelnimetatud õigusaktide alusel kindlustatud, kui need kalendriaastad langevad kokku kõnealuse isiku abikaasal eelnimetatud õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidega või kalendriaastatega, mida tuleb arvesse võtta punkti 2 alapunkti a kohaldamisel, tingimusel et nad olid sellistel perioodidel abielus.

Erandina AOW artiklist 7 loetakse sellist isikut pensioniõiguslikuks.

- c) AOW artikli 13 lõikes 2 osutatud vähendamist ei kohaldata 1. jaanuarile 1957 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul pensionäri abikaasa, kes ei vasta tingimustele, mis võimaldaksid käsitleda selliseid aastaid kindlustusperioodina,
- elas 15. ja 65. eluaasta vahel Madalmaade territooriumil või
 - teises riigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või
 - töötas teises riigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.

- d) AOW artikli 13 lõikes 2 osutatud vähendamist ei kohaldata 2. augustile 1989 eelnenud kalendriaastate suhtes, mille jooksul pensionäri abikaasa ei olnud teise riigi kui Madalmaade elanikuna oma 15. ja 65. eluaasta vahel AOW alusel kindlustatud, kui need kalendriaastad langevad kokku pensionäril nimetatud õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidega või kalendriaastatega, mida tuleb arvesse võtta punkti 2 alapunkti a kohaldamisel, tingimusel et nad olid sellistel perioodidel abielus.
- e) Punkti 2 alapunkte a, b, c ja d ei kohaldata perioodide suhtes, mis langevad kokku
- perioodidega, mida võib võtta arvesse pensioniõiguste arvutamisel teise riigi kui Madalmaade vanaduskindlustuse õigusaktide alusel, või
 - perioodidega, mille jooksul asjaomane isik on saanud selliste õigusaktide alusel vanaduspensioni.

Teise riigi süsteemi kohaseid vabatahtliku kindlustuse perioode ei võeta käesoleva alapunkti kohaldamisel arvesse.

- f) Punkti 2 alapunktides a, b, c ja d osutatud sätteid kohaldatakse üksnes juhul, kui asjaomane isik on elanud kuus aastat ühe või mitme riigi territooriumil pärast 59aastaseks saamist, ja üksnes seni, kuni kõnealune isik elab ühes neist riikidest.
- g) Erandina AOW IV peatükist võib igaüks, kes elab teises riigis kui Madalmaad ja kelle abikaasa on vastavalt Madalmaade õigusaktidele kindlustatud kohustusliku kindlustussüsteemi alusel, võtta nimetatud õigusaktide alusel vabatahtliku kindlustuse perioodideks, mil tema abikaasa on kohustuslikult kindlustatud.

Nimetatud luba ei kaota kehtivust, kui abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb tema surma tõttu ja kui tema lesk saab üksnes pensioni toitja kaotust käsitleva üldseaduse (Algemene nabestaandenwet) alusel.

Igal juhul kaotab vabatahtliku kindlustuse luba kehtivuse kuupäeval, mil isik saab 65aastaseks.

Vabatahtliku kindlustuse eest tasutavad sissemaksed määratakse kindlaks vastavalt AOW vabatahtliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele. Kui vabatahtlik kindlustus järgneb lõike 2 punktis b viidatud kindlustusperioodile, siis määratakse sissemaksed vastavalt AOW kohustusliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele, tingimusel et arvessevõetavat sissetulekut loetakse Madalmaades saaduks.

- h) Lõike 2 punktis g viidatud luba ei pea andma kellelegi, kes on kindlustatud teise riigi pensione ja toitjakaotushüvitisi käsitlevate õigusaktide kohaselt.
- i) Igaüks, kes tahab võtta vabatahtlikku kindlustust lõike 2 punkti g kohaselt, peab seda taotlema sotsiaalkindlustuspangas (Sociale Verzekeringsbank) mitte hiljem kui ühe aasta jooksul alates osalustingimuste täitumise kuupäevast.

3. Toitja kaotust käsitleva üldseaduse (Algemene Nabestaandenwet – ANW) kohaldamine

- a) Kui lehel on käesoleva protokolli artikli SSC.46 lõike 3 kohaselt tulenevalt toitja kaotust käsitleva üldseaduse (ANW) alusel õigus saada toitjakaotuspensioni, siis tuleb pensioni arvutada vastavalt käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punktile b.

Nimetatud sätete kohaldamisel tunnustatakse Madalmaade õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioodidena ka enne 1. oktoobrit 1959 täitunud kindlustusperioode, kui nende perioodide jooksul kindlustatud isik pärast 15-aastaseks saamist

- elas Madalmaades või
 - teises riigis elades töötas Madalmaades tööandja juures, kes oli asutatud Madalmaades, või
 - töötas teises riigis ajavahemikel, mida Madalmaade sotsiaalkindlustussüsteemis käsitletakse kindlustusperioodina.
- b) Arvesse ei võeta punkti 3 alapunkti a alusel arvestatavaid perioode, mis langevad kokku kohustusliku kindlustuse perioodidega, mis on täitunud teise riigi õigusaktide alusel toitjakaotuspensionide kohta.
- c) Käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b kohaldamisel võetakse kindlustusperioodidena arvesse vaid 15. eluaasta järel vastavalt Madalmaade õigusaktidele täitunud kindlustusperioode.
- d) Erandina ANW artikli 63a lõikest 1 võib isikul, kes elab teises riigis kui Madalmaad ja kelle abikaasa on ANW alusel kohustuslikult kindlustatud, lubada võtta ANW alusel vabatahtliku kindlustuse, tingimusel et selline kindlustus on käesoleva protokolli kohaldamise kuupäevaks juba alanud, kuid ainult perioodideks, mil tema abikaasa on kohustuslikult kindlustatud.

Nimetatud luba kaotab kehtivuse alates kuupäevast, mil abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb vastavalt ANW-le, v.a juhul kui abikaasa kohustuslik kindlustus lõpeb tema surma tõttu ja lesk saab pensioni üksnes vastavalt ANW-le.

Igal juhul kaotab vabatahtliku kindlustuse luba kehtivuse kuupäeval, mil isik saab 65aastaseks.

Vabatahtliku kindlustuse eest tasutavad sissemaksed määratakse kindlaks vastavalt ANW vabatahtliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele. Kui vabatahtlik kindlustus järgneb punkti 2 alapunktis b viidatud kindlustusperioodile, siis määratakse sissemakse vastavalt ANW kohustusliku kindlustuse sissemaksete kindlaksmääramise sätetele, tingimusel et arvessevõetavat sissetulekut loetakse Madalmaades saaduks.

4. Töövõimetust käsitlevate Madalmaade õigusaktide kohaldamine

Vastavalt WAO-le, WIA-le või WAZile hüvitist arvutades võtavad Madalmaade asutused arvesse

- enne 1. juulit 1967 Madalmaades täitunud palgatöö perioode ja nendega võrdsustatud perioode;
- WAO alusel täitunud kindlustusperioode;

- pärast 15. eluaastat asjaomasel isikul vastavalt üldisele töövõimetusseadusele (Algemene Arbeidsongeschiktheidswet) täitunud kindlustusperioode, kui need ei lange kokku WAO alusel täitunud kindlustusperioodidega;
- WAZi alusel täitunud kindlustusperioode;
- WIA alusel täitunud kindlustusperioode.

HISPAANIA

1. Käesoleva protokoll artikli SSC.47 lõike 1 punkti 1 alapunkti b rakendamisel võetakse töötajal riikliku pensioni saajaid käsitleva seaduse (Ley de Clases Pasivas del Estado) konsolideeritud teksti artikli 31 lõikes 4 sätestatud kohustuslikust pensionieast või kohustuslikust tagandamiseast puudujäävaid aastaid arvesse teenistusajana selles riigis ainult juhul, kui selle sündmuse ajal, mille alusel tuleb maksta toitjakaotuspensioni, oli hüvitise saaja hõlmatud Hispaania riigiteenistujate eriskeemiga või tegevusega, mille suhtes seda skeemi kohaldatakse, või kui sündmuse ajal, mille alusel tuleb maksta pensioni, täitis hüvitise saaja tööülesannet, mille korral oleks olnud nõutav asjaomase isiku kuulumine riigiteenistujate, relvajõudude ja kohtustruktuuri eriskeemi, kui tööülesandeid oleks täidetud Hispaanias.
2. a) Vastavalt artikli SSC.51 lõike 1 punktile c arvutatakse Hispaania hüvitise teoreetiline suurus kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal aastate jooksul, mis vahetult eelnesid Hispaania sotsiaalkindlustusele viimase sissemakse tasumisele. Kui pensioni põhisumma arvutamisel tuleb arvesse võtta teiste riikide õigusaktide kohaselt täitunud kindlustus- ja/või elamisperioode, siis kasutatakse selliste perioodide osas neile vaatlusperioodidele ajaliselt võimalikult lähedalseisvaid Hispaania sissemakseid, tarbijahinnaindeksi arengut arvestades.

- b) Saadud pensionisummat suurendatakse suurendamiste ja ümberhindamiste summa võrra, mida arvutatakse samaliigiliste pensionite puhul iga järgneva aasta eest.
- 3. Teistes riikides täitunud perioode, mis tuleb arvutada avalike teenistujate, relvajõudude ja kohtustruktuuri eriskeemide kohaselt, käsitletakse käesoleva protokolli artikli SSC.51 kohaldamisel samal viisil nagu Hispaania avaliku teenistuja ajaliselt lähimaid täitunud perioode.
- 4. Sotsiaalkindlustuse üldseaduse teises üleminekusättes nimetatud eal põhinevaid täiendavaid summasid kohaldatakse käesoleva protokolli kõigi hüvitisesaajate suhtes, kes on teinud makseid oma nimele Hispaania õigusaktide kohaselt enne 1. jaanuari 1967; käesoleva protokolli artikli SSC.6 kohaldamisel ei ole võimalik käsitleda teises riigis enne 1. jaanuari 1967 krediteeritud kindlustust samaväärsena Hispaanias tehtud sissemaksetega üksnes käesoleva protokolli eesmärgil. Kuupäevale 1. jaanuar 1967 vastav kuupäev on 1. august 1970 meremeeste eriskeemi korral ja 1. aprill 1969 söekaevandajate sotsiaalkindlustuse eriskeemi korral.

ROOTSI

- 1. Käesoleva protokolli kindlustus- ja elamisperioodide liitmist käsitlevaid sätteid ei kohaldata Rootsi õigusaktides ettenähtud üleminekusätete suhtes, mis käsitlevad 1937. aastal või enne seda sündinud ning enne pensionitaotluse esitamist teatava aja Rootsis elanud isikute õigust saada baaspensioni (seadus 2000:798).

2. Sissetuleku arvutamiseks seoses nominaalse sissetulekuga seotud haigushüvitise ja sissetulekust sõltuva tegevustoetusega riikliku kindlustusseaduse (Lag (1962:381) om allmän försäkring) 8. peatüki alusel kohaldatakse järgmist:
 - a) juhul kui kindlustatud isiku suhtes on vaatlusperioodi jooksul tulenevalt tegevusest töövõtjana või füüsilisest isikust ettevõtjana kohaldatud ühe või mitme muu riigi õigusakte, loetakse nendes riikides saadud sissetulek võrdväärseks kindlustatud isiku poolt vaatlusperioodil Rootsis viibitud aja jooksul teenitud keskmise brutosissetulekuga, jagades Rootsis teenitud sissetuleku aastate arvuga, mille jooksul nimetatud sissetulekuid teeniti;
3. a) Sissetulekul põhineva toitjakaotuspensioniga seotud nominaalsete pensionivarade arvutamisel (seadus 2000:461), kui ei ole täidetud Rootsi õigusaktide kohane nõue pensioni saamise õiguse kohta vähemalt kolmel aastal viiest kalendriaastast vahetult enne kindlustatud isiku surma (vaatlusperiood), võetakse arvesse ka muudes riikides täitunud kindlustusperioodid nii, nagu need oleksid täitunud Rootsis. Teistes riikides täitunud kindlustusperioode käsitatakse nii, nagu põhineksid need Rootsis pensioni arvutamise aluseks oleval keskmisel baassummal. Kui asjaomane isik on töötanud Rootsis pensioni arvutamise aluseks võetava baaspalgaga ainult ühe aasta, loetakse iga teistes riikides täitunud kindlustusperiood vastavaks sellega samaväärsele summale.

- b) Nominaalsete pensioniosakute arvutamiseks 1. jaanuaril 2003 või hiljem surmaga seotud lese pensioni saamiseks, kui ei ole täidetud Rootsi õigusaktide nõue pensioniosakute olemasolu kohta kindlustatud isiku surmale vahetult eelneva vähemalt kahe aasta eest neljast (vaatlusperiood) ning kindlustusperioodid täitisid vaatlusperioodil mõnes muus riigis, käsitatakse neid aastaid samadel pensioniosakutel põhinevaina nagu Rootsi aasta puhul.

ÜHENDKUNINGRIIK

1. Kui vastavalt Ühendkuningriigi õigusaktidele võib isikul olla õigus saada väljateenitud pensioni juhul, kui
 - a) endise abikaasa tasutud sissemakseid võetakse arvesse, nagu oleksid need asjaomase isiku enda sissemaksed, või
 - b) nimetatud isiku abikaasa või endine abikaasa vastab sissemaksetingimustele, siis tingimusel, et abikaasa või endine abikaasa tegutses töötaja või füüsilisest isikust ettevõtjana, kelle suhtes kehtisid kahe või enama riigi õigusaktid, kohaldatakse käesoleva protokolli III jaotise 5. peatüki sätteid, et määrata kindlaks õigused Ühendkuningriigi õigusaktide alusel. Sellisel juhul tõlgendatakse käesoleva protokolli artiklite SSC.44–SSC.55 viiteid „kindlustusperioodidele“ viidetena kindlustusperioodidele, mis on täitunud:
 - i) abikaasal või endisel abikaasal, kui nõude on esitanud:
 - abielus naine või

- isik, kelle abielu on lõppenud muul põhjusel kui abikaasa surm, või

ii) endisel abikaasal, kui nõude on esitanud:

- lesestunud mees, kellel vahetult enne pensioniiga ei ole õigust saada lesestunud lapsevanema toetust, või
- lesestunud naine, kellel vahetult enne pensioniiga ei ole õigust saada lesestunud ema toetust, lesestunud lapsevanema toetust või lesepensioni, või kellel on ainult õigus saada vastavalt käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punktide b arvestatud vanadusega seotud lesepensioni, ning seetõttu tähendab „vanadusega seotud lesepension“ vastavalt 1992. aasta sotsiaalkindlustusmaksude ja hüvitiste seaduse jaotisele 39(4) lesepensioni maksmist vähendatud määral.

2. Käesoleva protokolli artikli SSC.8 kohaldamisel käsitatakse teise riigi territooriumil viibivat iga Ühendkuningriigi õigusaktide alusel vanadus- või toitjakaotuspensioni või tööõnnetus- või kutsehaiguspensioni või matusetootuse saajat nii, nagu tema elukoht oleks selle teise riigi territooriumil.

3. 1) Sissetulekutehuri arvutamisel (määramaks kindlaks õigust saada hüvitisi Ühendkuningriigi õigusaktide alusel liikmesriigi õigusaktide alusel töötajana tegutsetud iga töönädala eest, mis algas vastava tulumaksuaasta jooksul Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses) peetakse asjaomast isikut sissemakseid tasunuks palgatöötajana või sellise sissetuleku saajana, millelt on makstud sissemakseid sissetuleku põhjal, mis võrdub kahe kolmandikuga selle aasta ülemisest tulupiirist.
- 2) Käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b kohaldamisel, kui:
- a) mõnel tulumaksuaastal, mis on alanud 6. aprillil 1975 või hiljem, on töötajana tegutsenud isikul täitunud kindlustus-, töötamis- või elamisperioodid üksnes muus liikmesriigis ja käesoleva lõike punkti 1 kohaldamisest tulenevalt arvestatakse seda aastat tingimusi täitva aastana Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel, loetakse ta sel aastal kindlustatuks 52 nädala jooksul nimetatud liikmesriigis;
 - b) mõnda tulumaksuaastat, mis on alanud 6. aprillil 1975 või hiljem, ei loeta tingimusi täitvaks aastaks Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel, ei võeta arvesse ühtki sel aastal täitunud kindlustus-, töötamis- või elamisperioodi.

- 3) Sissetulekutehuri konverteerimisel kindlustusperioodideks jagatakse vastaval tulumaksuaastal Ühendkuningriigi õigusaktides määratletud tähenduses saadud sissetulekutehur selle aasta madalaima tulupiiriga. Tulemus väljendatakse täisarvuna, komakohti ei võeta arvesse. Niimoodi arvutatud suurust käsitatakse Ühendkuningriigi õigusaktide alusel sel aastal täitunud kindlustusnädalate arvu esindavana, tingimusel et selline arv ei ületa nädalate arvu, mille jooksul sel aastal kõnealuse isiku suhtes nimetatud õigusaktid kehtisid.
-

RAKENDUSOSA

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

1. PEATÜKK

ARTIKKEL SSCL.1

Mõisted

1. Käesolevas lisas kasutatakse käesoleva protokollis SSCL.1 sätestatud mõisteid.
2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse veel järgmisi mõisteid:
 - a) „juurdepääsupunkt“ – üksus, kes
 - i) on elektrooniliseks kontaktpunktiks;

- ii) teeb vastavalt aadressile automaatset marsruutimist ning
 - iii) teeb intelligentset marsruutimist, mis põhineb automaatset kontrolli ja marsruutimist (nt tehisintellekti rakendus) või inimsekkumist võimaldaval tarkvaral;
- b) „kontaktausutus“ – riigi pädeva võimuorgani määratud organ ühe või mitme sotsiaalkindlustusliigi jaoks, millele on viidatud käesoleva protokolli artiklis SSC.3, et reageerida teabe- ja abitaotlustele kohaldamaks käesolevat protokolli ja käesolevat lisa, ja mis peab täitma talle käesoleva lisa IV jaotisega määratud ülesandeid;
 - c) „dokument“ – mis tahes kandjal esitatud andmete kogum, mis on struktureeritud viisil, mis võimaldab nende elektroonilist vahetamist, ja mille edastamine on vajalik käesoleva protokolli ja käesoleva lisa toimimiseks;
 - d) „struktureeritud elektrooniline sõnum“ –struktureeritud sõnum vormingus, mis on loodud teabe elektrooniliseks vahetamiseks riikide vahel;
 - e) „edastamine elektroonilisel teel“ – andmete edastamine elektrooniliste andmetöötlusseadmete (sh pakkimisseadmete) abil juhtmete või raadio kaudu, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil;

f) „pettus“ –tahtlik tegu või tahtlik tegevusetus, mille eesmärk on üks järgmistest:

- i) saada sotsiaalkindlustushüvitisi või võimaldada teisel isikul saada sotsiaalkindlustushüvitisi, mille saamise õigus tuleneb asjaomase riigi või asjaomaste riikide õigusaktidest või käesolevast protokollist ja mille saamise tingimused ei ole täidetud, või
- ii) vältida sotsiaalkindlustusmaksete tasumist või võimaldada teisel isikul vältida sotsiaalkindlustusmaksete tasumist, kui kõnealuseid makseid nõutakse asjaomase riigi või asjaomaste riikide õigusega või käesoleva protokolliga.

2. PEATÜKK

KOOSTÖÖD JA ANDMEVAHETUST KÄSITLEVAD SÄTTED

ARTIKKEL SSCI.2

Asutustevahelise teabevahetuse ulatus ja reeglid

1. Lisa kohaldamisel põhineb käesoleva protokolliga kohaldamisalasse jäävate riikide võimuorganite, asutuste ning isikute vaheline andmevahetus avaliku teenuse osutamise, tõhususe, aktiivse abistamise, kiire kättesaadavuse ja juurdepääsu, sealhulgas elektroonilise juurdepääsu põhimõtetel, eelkõige puudega inimeste ja vanurite jaoks.

2. Asutused edastavad või vahetavad viivitamata kõiki andmeid, mis on vajalikud nende isikute õiguste ja kohustuste kehtestamiseks ja kindlaksmääramiseks, kelle suhtes käesolevat protokollis kohaldatakse. Andmete edastamine riikide vahel toimub kas asutuste vahel otse või kontaktasutuste kaudu.
3. Kui isik on eksikombel edastanud teavet, dokumente või taotlusi mõne teise riigi territooriumil asuvale asutusele kui see liikmesriik, kus käesoleva lisa kohaselt määratud asutus asub, edastab esimene asutus nimetatud teabe, dokumendid või taotlused viivitamata käesoleva lisa kohaselt määratud asutusele, märkides ära nende esialgse esitamise kuupäeva. See kuupäev on teisele asutusele siduv. Riikide asutusi ei peeta vastutavaks ega otsust ei peeta nende poolt tehtuks, kui nende tegevusetus tuleneb teiste riikide asutuste viivitamisest teabe, dokumentide või taotluste edastamisel.
4. Kui andmeid edastatakse adressaatriigi kontaktasutuse kaudu, algab taotlustele vastamise tähtaeg päevast, mil kõnealune kontaktasutus taotluse kätte sai, nagu taotluse oleks saanud nimetatud riigi asutus.

ARTIKKEL SSCI.3

Asjaomaste isikute ja asutuste vahelise teabevahetuse ulatus ja reeglid

1. Riigid kindlustavad selle, et vajalik teave oleks asjaomastele isikutele kättesaadav, et anda neile teada käesolevas protokollis ja käesolevas lisas tehtud muudatustest, nii et nad saaksid oma õigusi kasutada. Samuti näevad nad ette kasjutajasõbralike teenuste osutamise.

2. Isikud, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat protokoll, peavad esitama asjakohasele asutusele teabe, dokumendid või tõendusmaterjali, mida on vaja nimetatud isikute või nende perekonna olukorra kindlakstegemiseks, nende õiguste ja kohustuste kehtestamiseks või säilitamiseks ning kõnealuste isikute suhtes kohaldatavate õigusaktide ja nendest tulenevate kohustuste kindlaksmääramiseks.
3. Asutused edastavad asjaomastele isikutele teavet ja väljastavad dokumente käesoleva protokoll ja käesoleva lisa kohaldamiseks vajalikus ulatuses viivitamata ja igal juhul kõnealuse riigi õigusaktidega ette nähtud tähtaegade jooksul.

Asjaomane asutus teeb oma otsuse teatavaks teises riigis elavale või viibivale taotlejale otse või elukoha või viibimiskoha riigi kontaktasutuse kaudu. Hüvitiste maksmisest keeldumise korral nimetatakse ka keeldumise põhjused, õiguskaitsevahendid ja edasikaebamise tähtajad. Otsuse koopia edastatakse teistele asjaomastele asutustele.

ARTIKKEL SSCI.4

Andmevahetuse vormid, dokumendid ja meetodid

1. Vastavalt artiklile SSCI.75 ja liitele SSCI-2 lepitakse käesoleva protokoll rakendamise eesmärgil riikide nimel väljastatud dokumentide ja vormide ülesehitus, sisu ja vorming kokku sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitees.

2. Andmete edastamine asutuste või kontaktasutuste vahel toimub sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise (Electronic Exchange of Social Security Information) kaudu, eeldusel et sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee selle heaks kiidab. Lõikes 1 osutatud vormide ja dokumentide vahetamise puhul sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise kaudu peetakse kinni kõnealuse süsteemi suhtes kohaldatavatest eeskirjadest.

Juhul kui andmete edastamine asutuste või kontaktasutuste vahel ei toimu sotsiaalkindlustusteabe elektroonilise vahetamise kaudu, kasutavad asjaomased asutused või kontaktasutused iga juhtumi puhul kõige sobivamaid viise ning eelistavad võimaluse korral elektrooniliste vahendite kasutamist.

3. Teabevahetuses asjaomaste isikutega kasutavad asutused iga juhtumi puhul kõige sobivamaid viise ning eelistavad võimaluse korral elektrooniliste vahendite kasutamist.

ARTIKKEL SSCI.5

Teises riigis välja antud dokumentide ja tõendusmaterjali õiguslik jõud

1. Riigi asutuse väljastatud dokumente, mis näitavad isiku olukorda käesoleva protokolli ja käesoleva lisa kohaldamise eesmärgil, ning tõendusmaterjale, mille alusel need dokumendid on välja antud, aktsepteeritakse teiste riikide asutustes niikaua, kuni need väljastanud riik ei ole neid tagasi võtnud või kehtetuks tunnistanud.

2. Kui esineb kahtlus dokumendi kehtivuses või selles esitatud asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud riigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja asjakohasel juhul kõnealuse dokumendi tagasivõtmist. Dokumendi väljastanud asutus vaatab dokumendi väljastamise põhjused läbi ja vajaduse korral võtab dokumendi tagasi.
3. Kui lõike 2 kohaselt esineb kahtlus asjaomaste isikute esitatud teabe õigsuse, dokumendi või tõendite kehtivuse või seal esitatud asjaolude täpsuse suhtes, kontrollib viibimis- või elukohajärgne asutus pädeva asutuse taotlusel kõnealust teavet või dokumenti, tingimusel et sellist kontrolli on võimalik läbi viia.
4. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee poole mitte varem kui kuu aega pärast seda, kui dokumendi saanud asutus esitas taotluse. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.

ARTIKKEL SSCI.6

Õigusaktide ajutine kohaldamine ja hüvitiste ajutine andmine

1. Kui käesolevas lisas ei sätestata teisiti, siis juhul, kui kahe või mitme riigi asutuste vahel esineb erimeelsusi kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramise suhtes, kohaldatakse asjaomase isiku suhtes ajutiselt ühe kõnealuse riigi õigusakte; prioriteetsusjärjekord määratakse järgmiselt:
 - a) selle riigi õigusaktid, kus isik tegelikult töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, kui töötamine või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine toimub ainult ühes riigis;
 - b) elukohariigi õigusaktid, kui asjaomane isik töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas riigis ja teostab osa oma tegevusest või tegevustest elukohariigis või kui asjaomane isik ei tööta ega tegutse füüsilisest isikust ettevõtjana;
 - c) kõigil muudel juhtudel selle riigi õigusaktid, mille õigusaktide kohaldamist algselt taotleti, kui isik tegutseb kahes või enamas riigis.
2. Kui kahe või enama riigi asutuste vahel on erimeelsused küsimuses, milline asutus peaks rahalist või mitterahalist hüvitist andma, on asjaomasel isikul, kes vaidluse puudumise korral saaks hüvitist taotleda, õigus ajutiselt saada hüvitisi vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab selle isiku elukohariigi asutus, või kui see isik ei ela ühegi asjaomase riigi territooriumil, siis vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab asutus, kellele taotlus algselt esitati.

3. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pool pöörduda sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee poole mitte varem kui kuu aega pärast kuupäeva, mil tekkisid lõigetes 1 ja 2 osutatud erimeelsused. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.
4. Kui on selgunud, et selle riigi õigusakte, kelle sotsiaalkindlustussüsteemi alla ajutiselt kuuluti, ei kohaldata või et ajutiselt hüvitisi maksnud asutus ei olnud pädev asutus, loetakse pädevaks tunnistatud asutus pädevaks tagasiulatuvalt, nagu see erimeelsus ei oleks esinenud, hiljemalt alates ajutiselt sotsiaalkindlustussüsteemi alla kuulumise alguskuupäevast või kõnealuse ajutise hüvitise esimese makse sooritamisest.
5. Vajaduse korral teevad pädevaks tunnistatud asutus ning ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud või ajutiselt sissemakseid saanud asutus kindlaks asjaomase isiku rahalise olukorra seoses ajutiselt makstud sissemaksete ja rahaliste hüvitistega, tehes seda, kui see on asjakohane, vastavalt käesoleva lisa IV jaotise 2. peatükile.

Pädev asutus maksab asutuse poolt vastavalt lõikele 2 ajutiselt antud mitterahalised hüvitised tagasi vastavalt käesoleva lisa IV jaotisele.

ARTIKKEL SSCI.7

Hüvitiste ja sissemaksete ajutine arvutamine

1. Kui käesolevas lisas ei sätestata teisiti ning kui isikul on vastavalt käesolevale protokollile õigus saada hüvitist või kohustus teha sissemakseid, ning pädeva asutuse valduses ei ole nimetatud hüvitise või sissemakse lõplikuks arvutamiseks kogu vajalikku teavet olukorra kohta teises riigis, maksab see asutus ajutise hüvitise asjaomase isiku taotlusel või arvutab ajutise sissemakse summa, kui selline arvutus on asutuse käsutuses oleva teabe põhjal võimalik.
2. Asjaomane hüvitis või sissemakse arvutatakse uuesti siis, kui asjaomasele asutusele on esitatud vajalikud tõendusmaterjalid või dokumendid.

3. PEATÜKK

MUUD ÜLDSÄTTED KÄESOLEVA PROTOKOLLI KOHALDAMISEKS

ARTIKKEL SSCI.8

Muud asutustevahelised menetlused

1. Kaks või enam riiki või nende pädevad võimuorganid võivad kokku leppida muudes menetlustes lisaks käesolevas lisas sätestatud menetlustele, tingimusel et need menetlused ei kahjusta asjaomaste isikute õigusi või kohustusi.
2. Sel eesmärgil sõlmitud kokkulepetest antakse teada sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele ja need kantakse liitesse SSCI-1.
3. Ühe või enama vahel sõlmitud rakenduskokkulepete sätted, millel on sama eesmärk või mis sarnanevad lõikes 2 nimetatutega ning mis kehtivad lepingu jõustumise päevale eelnenud päeval, jäävad kehtima nende riikide vahelistes suhetes, kui need on kantud ka käesoleva protokolli liitesse SSCI-1.

ARTIKKEL SSCI.9

Hüvitiste kattumise vältimine

Kui kahe või enama riigi õigusaktide kohaselt antavaid hüvitisi vastastikku vähendatakse, nende maksmine peatatakse või nende maksmine lõpetatakse, jagatakse summad, mis jääksid asjaomase riigi õigusaktidega sätestatud vähendamise, peatamise või maksmise lõpetamise eeskirjade jäiga kohaldamise tõttu välja maksmata, vähendatud, peatatud või lõpetatud hüvitiste arvuga, olenemata käesoleva protokolli muudest sätetest.

ARTIKKEL SSCI.10

Kriteeriumid elukoha kindlaksmääramiseks

1. Kui kahe või enama riigi asutuste vahel on erimeelsusi selle isiku elukoha kindlaksmääramise küsimuses, kelle suhtes käesolevat protokolli kohaldatakse, määravad need asutused ühisel kokkuleppel kindlaks asjaomase isiku tegevuste huvikeskme, tuginedes üldhinnangule kogu asjakohaste faktidega seotud kättesaadava teabe kohta, mis võib asjakohasel juhul hõlmata järgmist:
 - a) asjaomaste riikide territooriumil viibimise kestus ja järjepidevus;

b) kõnealuse isiku olukord, sealhulgas:

- i) teostatavate tegevuste olemus ja eripära, eelkõige koht, kus isik tavaliselt neid tegevusi teostab, tegevuse stabiilsus ning töötegemiseks sõlmitud lepingu kestus;
- ii) kõnealuse isiku perekonnaseis ja perekondlikud sidemed;
- iii) tasustamata tegevuste teostamine;
- iv) üliõpilaste puhul kõnealuse üliõpilase sissetulekuallikas;
- v) kõnealuse isiku elukoha olukord, eelkõige see, kui alaline see elukoht on;
- vi) riik, mida peetakse maksustamise tähenduses kõnealuse isiku elukohaks.

2. Kui lõikes 1 loetletud asjaomastel faktidel põhinevate eri kriteeriumide kohaldamine ei vii asjaomaste asutuste vahelise kokkuleppeni, peetakse isiku tegeliku elukoha kindlaksmääramisel otsustavaks tema sellistest faktidest ja asjaoludest, eelkõige elukohavahetuse põhjustest, ilmnevat kavatsust.
3. Teise riiki täiskoormusega õppele suunduva üliõpilase tegevuste huvikeskmeks ei loeta õpperiigis viibimist kogu selles riigis toimuva õppe vältel, ilma et see piiraks selle eelduse ümberlükkamise võimalust.

4. Lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* üliõpilase pereliikmete suhtes.

ARTIKKEL SSCI.11

Perioodide liitmine

1. Artikli SSC.7 kohaldamiseks pöördub pädev asutus nende riikide asutuste poole, kelle õigusakte asjaomase isiku suhtes on samuti kohaldatud, et määrata kindlaks kõik nende riikide õigusaktide kohaselt täitunud kindlustusperioodid.
2. Riigi õigusaktide alusel täitunud asjaomased kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodid liidetakse teise riigi õigusaktide alusel täitunud sellistele perioodidele artikli SSC.7 kohaldamiseks vajalikus ulatuses, tingimusel et need perioodid ei kattu.
3. Kui ühe riigi õigusaktidest tuleneva kohustusliku kindlustuse alusel täitunud kindlustus- või elamisperiood kattub kindlustusperioodiga, mis vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise alusel on täitunud vastavalt teise riigi õigusaktidele, võetakse arvesse üksnes kohustusliku kindlustuse alusel täitunud perioodi.
4. Kui kindlustus- või elamisperiood, mis ei ole ühe riigi õigusaktide alusel täitunud võrdsustatud periood, kattub teise riigi õigusaktide alusel võrdsustatud perioodiga, võetakse arvesse üksnes perioodi, mis ei ole võrdsustatud periood.

5. Kõik kahe või enama riigi õigusaktide kohaselt võrdsustatud perioodid võtab arvesse ainult selle riigi asutus, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik viimati kohustuslikult kindlustatud enne kõnealust perioodi. Juhul kui asjaomane isik ei olnud enne kõnealust perioodi riigi kohustusliku kindlustusega hõlmatud, võtab seda arvesse selle riigi asutus, kelle õigusaktide alusel oli ta kohustuslikult kindlustatud esimest korda pärast kõnealust perioodi.
6. Kui ei ole võimalik täpselt kindlaks teha aega, mil teatud kindlustus- või elamisperioodid ühe riigi õigusaktide alusel täitusid, eeldatakse, et need perioodid ei kattu teise riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodidega, ning kui see on asjaomasele isikule soodne, võetakse neid arvesse mõistlikus ulatuses.

ARTIKKEL SSCI.12

Perioodide ümberarvutamise reeglid

1. Kui ühe riigi õigusaktide alusel täitunud perioodid on väljendatud teistsugustes ühikutes kui teise riigi õigusaktides sätestatud, toimub artikli SSC.7 alusel perioodide liitmiseks vajalik ümberarvutamine vastavalt järgmistele reeglitele:
 - a) ümberarvutamise aluseks olev periood on periood, mille kohta edastas teabe selle riigi asutus, kelle õigusaktide alusel periood täitus;

- b) selliste kindlustusskeemide puhul, milles perioode väljendatakse päevades, toimub päevadest muudeks ühikuteks ja vastupidi ning erinevate päevadel põhinevate skeemide vaheline ümberarvutamine järgmise tabeli kohaselt:

Skeemi alus	1 päeva vaste	1 nädala vaste	1 kuu vaste	1 kvartali vaste	Maksimaalne päevade arv kalendri-aastas
5 päeva	9 tundi	5 päeva	22 päeva	66 päeva	264 päeva
6 päeva	8 tundi	6 päeva	26 päeva	78 päeva	312 päeva
7 päeva	6 tundi	7 päeva	30 päeva	90 päeva	360 päeva

- c) kindlustusskeemide puhul, milles perioode väljendatakse muudes ühikutes kui päevades,
- i) võrdub kolm kuud või 13 nädalat ühe kvartaliga ja vastupidi;
 - ii) võrdub üks aasta nelja kvartali, 12 kuu või 52 nädalaga ja vastupidi;
 - iii) arvutatakse nädalate kuudeks ümberarvutamise korral ja vastupidi nädalad ja kuud ümber päevadeks vastavalt punktis b toodud tabeli kuuel päeval põhinevate skeemide ümberarvutamisreeglitele;
- d) osadena väljendatavate perioodide puhul arvutatakse need arvud ümber järgmiseks väiksemaks täisühikuks, kohaldades punktides b ja c sätestatud reegleid. Aasta osad arvutatakse ümber kuudeks, välja arvatud juhul, kui asjaomane kindlustusskeem põhineb kvartalitel;

e) kui käesoleva lõike alusel toimuva ümberarvutamise tulemusel tekib ühiku osa, loetakse käesoleva lõike alusel toimuva ümberarvutamise tulemuseks järgmist suuremat täisühikut.

2. Lõike 1 kohaldamine ei too kaasa ühe kalendriaasta jooksul täitunud perioodide kogusummana suuremat päevade arvu, kui on näidatud lõike 1 punktis b esitatud tabeli viimases veerus, rohkem kui 52 nädalat, 12 kuud või neli kvartalit.

Kui ümberarvutamisele kuuluvad perioodid vastavad aastasele perioodide arvule selle riigi õigusaktide alusel, kus need perioodid on täitunud, ei põhjusta lõike 1 kohaldamine ühe kalendriaasta jooksul lühemaid perioode kui asjaomastes õigusaktides sätestatud maksimaalne võimalik perioodide summa.

3. Ümberarvutamine toimub kas kõiki liidetud perioode hõlmava ühe tehtena või iga aasta kohta tehtud tehetena, kui perioodid esitati aastate kaupa.
4. Kui asutus esitab päevades väljendatud perioode, märgib ta samal ajal, kas tema poolt hallatav kindlustusskeem põhineb viiel, kuuel või seitsmel päeval.

II JAOTIS

KOHALDATAVATE ÕIGUSAKTIDE KINDLAKSMÄÄRAMINE

ARTIKKEL SSCI.13

Täpsustused käesoleva protokolli artiklite SSC.11
ja SSC.12 kohta

1. Artikli SSC.11 lõike 1 punkti a kohaldamisel võib isik, „kes töötab riigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle see tööandja lähetab teise riiki“, olla muu hulgas isik, kes on tööle võetud teise riiki tööle lähetamise eesmärgil, tingimusel et asjaomase isiku suhtes kohaldatakse vahetult enne töökohale asumist juba selle riigi õigusakte, kus asub teda tööle võtnud tööandja.
2. Käesoleva protokolli artikli SSC.11 lõike 1 punkti a kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt seal tegutseb“ tööandjale, kes tavaliselt teostab sisulisi tegevusi, mitte üksnes sisemisi haldustegevusi, selle riigi territooriumil, kus ta on asutatud, võttes arvesse kõiki kõnealuse ettevõtja tegevusi iseloomustavaid kriteeriume. Asjakohased kriteeriumid peavad vastama iga tööandja spetsiifilistele iseärasustele ja tema tegevuste tegelikule iseloomule.

3. Käesoleva protokolli artikli SSC.11 lõike 1 punkti b kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana“ isikule, kes tavaliselt teostab olulisi tegevusi selle riigi territooriumil, kus on tema asukoht. See isik peab eelkõige olema oma tegevusi teostanud juba mõnda aega enne kuupäeva, mil ta soovib kõnealuse artikli sätteid kasutada, ning peab mis tahes perioodil, kui ta teises riigis teostab ajutiselt tegevusi, jätkuvalt täitma oma asukohariigis oma tegevuste teostamiseks vajalikke nõudeid, et jätkata neid pärast tagasipöördumist.
4. Kui soovitakse määrata kindlaks, kas tegevus, millega füüsilisest isikust ettevõtja läheb teise riiki tegelema, on „sarnane“ tema tavapärase tegevusega, on käesoleva protokolli artikli SSC.11 lõike 1 punkti b kohaldamisel kriteeriumiks tegevuse tegelik olemus ja mitte asjaolu, kas teine riik määratleb selle tegevuse palgatööks või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks.
5. Käesoleva protokolli artikli SSC.12 lõike 1 ja 5 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt töötab ühes või mitmes liikmesriigis ja Ühendkuningriigis“ või vastavalt kahes või mitmes liikmesriigis, eelkõige isikule, kes korraga või vaheldumisi teeb ühte või mitut tegevust sama ettevõtja või tööandja juures või mitme ettevõtja või tööandja juures neis riikides.
6. Käesoleva protokolli artikli SSC.12 lõike 1 ja 5 kohaldamisel kohaldatakse lennu- või salongimeeskonna liikme puhul, kes osutab tavaliselt reisijate- või kaubaveoteenuseid kahes või enamas riigis, selle riigi õigusakte, kus asub põhibaas, nagu on määratletud käesoleva protokolli artiklis SSC.1.

7. Väikse mõjuga tegevusi ei võeta käesoleva protokolli artikli SSC.12 alusel arvesse kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramisel. Artiklit SSCI.15 kohaldatakse kõigi käesoleva artikli juhtumite suhtes.
8. Käesoleva protokolli artikli SSC.12 lõike 2 ja 6 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana ühes või mitmes liikmesriigis ning Ühendkuningriigis“ või „vastavalt kahes või mitmes liikmesriigis“, eelkõige isikule, kes füüsilisest isikust ettevõtjana teeb kahes või mitmes riigis korraga või vaheldumisi ühte või enamat tegevust, olenemata nende tegevuste iseloomust.
9. Käesoleva artikli lõigetes 5 ja 8 toodud tegevuste eristamisel käesoleva protokolli artikli SSC.11 lõikes 1 kirjeldatud olukordadest on määravaks ühes või mitmes riigis teostatava tegevuse kestus (kas alalise või ühekordse või ajutise iseloomuga tegevus). Selleks hinnatakse üldiselt kõiki asjakohaseid fakte, mis töötaja puhul hõlmab eelkõige töölepingus määratletud töötamise kohta.
10. Käesoleva protokolli artikli SSC.12 lõike 1, 2, 5 ja 6 kohaldamisel tähendab ühes riigis toimunud „oluline osa palgatööst või ettevõtlusest“ seda, et selles riigis toimub kvantitatiivselt märkimisväärne osa tema tegevusest töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana, ilma et see peaks tingimata olema suurem osa sellest tegevusest.
11. Et määrata kindlaks, kas oluline osa tegevustest toimub ühes riigis, võetakse arvesse järgmisi soovituslikke kriteeriumeid:
 - a) töötamise puhul tööaeg või töötasu ning

- b) füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise puhul käive, tööaeg, osutatud teenuste arv või sissetulek.

Üldise hinnangu raames on vähem kui 25protsendiline osakaal nimetatud kriteeriumide alusel märk sellest, et oluline osa tegevustest ei toimu asjaomases riigis.

- 12. Käesoleva protokoll artikli SSC.12 lõike 2 punkti b kohaldamisel määratakse füüsilisest isikust ettevõtja „tegevuste huvikese“ kindlaks, võttes arvesse kõiki elemente, millest koosneb tema ametialane tegevus, eelkõige asjaomase isiku tegevuse kindlat ja pidevat asukohta, tegevuse tavapärast iseloomu või kestust, osutatud teenuste arvu ning kõigist asjaoludest ilmnevat asjaomase isiku kavatsust.
- 13. Lõigete 10, 11 ja 12 rakendamisel kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramiseks võtavad asjaomased asutused arvesse järgmiseks 12 kalendrikuuks prognoositavat olukorda.
- 14. Juhul kui isik töötab kahes või enamas riigis tööandja heaks, kelle asukoht on väljaspool riigi territooriumi, ja kui kõnealune isik elab ühes riigis, ilma et ta tegeleks seal olulise tegevusega, kohaldatakse tema suhtes elukohariigi õigusakte.

ARTIKKEL SSCI.14

Käesoleva protokolli artikli SSC.10 lõike 3 punkti b, artikli SSC.10 lõike 4
ning artikli SSC.11 kohaldamise kord
(teabe esitamine asjaomastele asutustele)

1. Kui isik tegutseb väljaspool pädevat riiki, siis tööandja või juhul, kui isik ei tegutse töötajana, siis asjaomane isik teavitab sellest võimaluse korral enne selle riigi pädevat asutust, kelle õigusakte kohaldatakse, kui käesoleva lisa artiklis SSCI.15 ei ole sätestatud teisiti. See asutus annab asjaomasele isikule välja käesoleva lisa artikli SSCI.16 lõikes 2 viidatud kinnituse ja muudab viivitamata asjaomase isiku suhtes käesoleva protokolli artikli SSC.10 lõike 3 punkti b või artikli SSC.11 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle riigi pädeva võimuorgani nimetatud asutusele, kus tegevus toimub.
2. Tööandja käesoleva protokolli artikli SSC.10 lõike 4 tähenduses, kelle töötaja töötab teise riigi lipu all merd sõitval alusel, teavitab sellest võimaluse korral enne selle riigi pädevat asutust, kelle õigusakte kohaldatakse. See asutus muudab viivitamata asjaomase isiku suhtes käesoleva protokolli artikli SSC.10 lõike 4 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle riigi pädeva võimuorgani nimetatud asutusele, kelle lipu all sõidab merd alus, millel töötaja töötab.

ARTIKKEL SSCI.15

Juhised käesoleva protokoll artikli SSC.12 kohaldamiseks

1. Isik, kelle tegevus toimub kahes või enamas riigis või kui kohaldatakse artikli SSC.12 lõiget 5 või 6, teatab sellest oma elukoha riigi pädeva võimuorgani määratud asutusele.
2. Isiku elukohajärgne määratud asutus määrab viivitamatult kindlaks asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid, võttes arvesse käesoleva protokoll artiklit SSC.12 ja käesoleva lisa artiklit SSCI.13. Selline esialgne kindlaksmääramine on ajutine. Asutus teavitab ajutisest kindlaksmääramisest iga sellise riigi määratud asutust, kus tegevust tehakse.
3. Lõikes 2 sätestatud kohaldatavate õigusaktide ajutine kindlaksmääramine muutub lõplikuks kahe kuu jooksul pärast sellest asjaomaste riikide pädevate võimuorganite poolt nimetatud asutuse teavitamist vastavalt lõikele 2, välja arvatud juhul, kui need õigusaktid on juba lõike 4 alusel lõplikult kindlaks määratud või kui vähemalt üks asjaomastest asutustest teatab elukoha riigi pädeva võimuorgani poolt nimetatud asutusele enne eespool nimetatud kahekuulise ajavahemiku lõppu, et ta ei saa veel õigusaktide kindlaksmääramisega nõustuda või ta on selles küsimuses eriarvamusel.
4. Kui kahtlus kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramise suhtes muudab vajalikuks kontaktid ühe või enama riigi asutuste vahel, määratakse asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid kindlaks ühe või enama riigi pädevate ametiasutuste poolt määratud asutuse või pädevate ametiasutuste endi taotlusel ühise kokkuleppe teel, võttes arvesse käesoleva protokoll artiklit SSC.12 ja käesoleva lisa artikli SSCI.13 asjakohaseid sätteid.

Kui asjaomaste asutuste või pädevate ametiasutuste vahel on eriarvamusi, püüavad need organid eespool toodud tingimuste kohaselt kokkuleppe saavutada ning kohaldatakse käesoleva lisa artiklit SSCI.6.

5. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaldamine on kas ajutiselt või lõplikult kindlaks määratud, teavitab sellest viivitamatult asjaomast isikut.
6. Kui asjaomane isik ei esita lõikes 1 osutatud teavet, kohaldatakse käesolevat artiklit nimetatud isiku elukoha riigi pädeva võimuorgani nimetatud asutuse algatusel niipea, kui talle on – võimalik et teise asjaomase asutuse kaudu – selle isiku olukorrast teatatud.

ARTIKKEL SSCI.16

Teabe edastamine asjaomastele isikutele ja tööandjatele

1. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusakte hakatakse käesoleva protokolli II jaotise alusel kohaldama, teatab asjaomasele isikule ning asjakohasel juhul tema tööandja(te)le kõnealustes õigusaktides sätestatud kohustustest. Ta osutab neile vajalikku abi kõnealuste õigusaktidega kehtestatud formaalsuste täitmiseks.
2. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusakte protokolli II jaotise alusel kohaldatakse, esitab asjaomase isiku või tema tööandja taotlusel tõendi kõnealuste õigusaktide kohaldamise kohta ja märgib asjakohasel juhul, millise kuupäevani ja millistel tingimustel.

ARTIKKEL SSCI.17

Asutustevaheline koostöö

1. Asjaomased asutused edastavad selle riigi pädevale asutusele, kelle õigusakte isiku suhtes käesoleva protokolli II jaotise alusel kohaldatakse, vajaliku teabe, et määrata kindlaks õigusaktide kohaldamise alguskuupäev ja sissemaksed, mida see isik ja tema tööandja(d) peavad nende õigusaktide kohaselt maksma.
2. Selle riigi pädev asutus, kelle õigusakte hakatakse isiku suhtes käesoleva protokolli II jaotise alusel kohaldama, teeb teabe õigusaktide kohaldamise alguskuupäeva kohta kättesaadavaks selle riigi pädevale võimuorganile, kelle õigusakte selle isiku suhtes viimati kohaldati.

ARTIKKEL SSCI.18

Koostöö juhul, kui on kahtlusi kohaldatavaid õigusakte käsitlevate väljastatud dokumentide kehtivuses

1. Kui esineb kahtlus sellise dokumendi kehtivuses, mis näitab isiku olukorda kohaldatavate õigusaktide eesmärgil, või dokumendis sisalduvate asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud riigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja asjakohasel juhul kõnealuse dokumendi tagasivõtmist või parandamist. Taotluse esitanud asutus põhjendab oma taotlust ja esitab asjakohased tõendavad dokumendid, mis ajendasid teda taotlust esitama.

2. Sellise taotluse saamisel peab väljastav asutus vaatama uuesti läbi dokumendi väljastamise põhjused ning vea leidmisel dokumendi tagasi võtma või selle parandama 30 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Tagasivõtmisel või parandamisel on tagasiulatuv mõju. Juhul kui on oht, et tulemus võib olla ebaproportsionaalne, ning eelkõige, kui on oht, et isik võib asjaomastes riikides jääda ilma kindlustatud isiku staatusest kas kogu asjaomasel perioodil või selle ühe osa jooksul, kaaluvad riigid sellisel juhul siiski proportsionaalsema korra kohaldamist. Kui väljastav asutus leiab kättesaadavate tõendite põhjal, et dokumendi taotleja on toime pannud pettuse, võtab ta dokumendi tagasi või parandab selle viivitamata ja tagasiulatuvalt.

III JAOTIS

ERISÄTTED ERI KATEGOORiate HÜVITISTE KOHTA

1. PEATÜKK

HAIGUSHÜVITISED, RASEDUS- JA SÜNNITUS- NING SAMAVÄÄRSED ISADUSHÜVITISED

ARTIKKEL SSCI.19

Üldised rakendussätted

1. Pädevad võimuorganid või asutused tagavad, et kindlustatud isikutele on tehtud kättesaadavaks kogu mitterahaliste hüvitiste andmisega seotud menetlusi ja tingimusi käsitlev vajalik teave, kui neid hüvitisi saadakse sellise riigi territooriumil, mis ei ole pädeva asutuse asukohariik.

2. Olenemata käesoleva protokolli artikli SSC.6 punktist a võib riik muutuda käesoleva protokolli artikli SSC.20 kohaselt hüvitiste kulu eest vastutavaks üksnes siis, kui kindlustatud isik on esitanud pensionitaotluse selle riigi õigusaktide alusel, või käesoleva protokolli artiklite SSC.21–SSC.27 kohaselt vaid siis, kui ta saab pensioni selle riigi õigusaktide alusel.

ARTIKKEL SSC.20

Kohaldatav kindlustusskeem mitme skeemi olemasolu korral
elukoha- või viibimiskoha riigis

Kui elu- või viibimiskoha riigi õigusaktides on haiguse, raseduse ja sünnituse ning isaduse puhuks ette nähtud rohkem kui üks kindlustusskeem rohkem kui ühe kategooria kindlustatud isikute jaoks, kohaldatakse käesoleva protokolli artikli SSC.15, artikli SSC.17 lõike 1, artikli SSC.18, artikli SSC.20, artikli SSC.22 ja artikli SSC.24 alusel töötajate üldist kindlustusskeemi käsitlevate õigusaktide sätteid.

ARTIKKEL SSCI.21

Elamine muus riigis kui pädev riik

Menetlus ja õiguse ulatus

1. Käesoleva protokoll artikli SSC.15 kohaldamisel on kindlustatud isik või tema pereliikmed kohustatud kiiresti registreeruma elukohajärgses asutuses. Nende õigust saada elukoha riigis mitterahalisi hüvitisi tõendatakse dokumendiga, mille pädev asutus on väljastanud kindlustatud isiku või elukohajärgse asutuse taotlusel.
2. Lõikes 1 osutatud dokument kehtib, kuni pädev asutus teatab elukohajärgsele asutusele selle tühistamisest.

Elukohajärgne asutus teavitab pädevat asutust kõigist tema poolt lõike 1 alusel tehtud registreerimistest ja selliste registreerimiste muudatustest või tühistamisest.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva protokoll artiklites SSC.20, SSC.22, SSC.23 ja SSC.24 osutatud isikute suhtes.

Tagasimaksmine

4. Kui isik või selle isiku pereliikmed:
 - a) on saanud lõikes 1 osutatud dokumendi,

- b) on registreerinud selle dokumendi elukohajärgses asutuses kooskõlas lõikega 1 ning
- c) isiku või tema pereliikmete eest on elukohariigile makstud tervisetasu, mis moodustab osa kõnealusesse riiki sisenemise või seal viibimise, töötamise või elamise loa saamise taotlusest,

võivad kõnealune isik või selle isiku pereliikmed taotleda elukohariigi asutuselt makstud tervisetasu tagasimaksmist (olenevalt asjaoludest täies ulatuses või osaliselt).

- 5. Lõike 1 kohaselt esitatud taotluse korral vaatab elukohariigi asutus selle taotluse läbi kolme kalendrikuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast ja teeb tagasimakse käesoleva artikli kohaselt.
- 6. Kui lõikes 1 osutatud dokumendi kehtivusaeg on lühem kui ajavahemik, mille jooksul tervisetasu maksti, ei ületa tagasimakstav summa seda tervisetasu osa, mis vastab ajavahemikule, mille kohta dokument oli väljastatud.
- 7. Kui tervisetasu maksis käesoleva artikli kohaldamisalasse kuuluva isiku eest teine isik, võib tagasimakse teha asjaomasele teisele isikule.

ARTIKKEL SSCI.22

Viibimine muus riigis kui pädev riik

Menetlus ja õiguse ulatus

1. Käesoleva protokolli artikli SSC.17 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskoha riigi tervishoiuteenuse osutajale pädeva asutuse väljastatud õigusi tõendava dokumendi, mis näitab tema õigust saada mitterahalisi hüvitisi. Kui kindlustatud isikul sellist dokumenti ei ole, pöördub viibimiskohajärgne asutus kas taotluse või muul alusel selle dokumendi saamiseks pädeva asutuse poole.
2. See dokument näitab, et kindlustatud isikul on õigus saada käesoleva protokolli artiklis SSC.17 sätestatud tingimustel mitterahalisi hüvitisi samadel alustel nagu need, mida kohaldatakse viibimiskoha riigi õigusaktide alusel kindlustatud isikute suhtes, ja vastab liite SSCI.2 nõuetele.
3. Käesoleva protokolli artikli SSC.17 lõikes 1 nimetatud mitterahaliste hüvitiste all mõeldakse mitterahalisi hüvitisi, mida antakse viibimiskoha riigis vastavalt selle õigusaktidele ning mis osutuvad vajalikuks meditsiinilistel põhjustel, et kindlustatud isik ei peaks enne oma kavandatud viibimise lõppu pädevasse riiki tagasi pöörduma, et saada vajalikku ravi.

Mitterahaliste hüvitiste kulude kandmise ja hüvitiste tagasimaksmise menetlus ja korraldus

4. Kui kindlustatud isik kandis tegelikult käesoleva protokolli artikli SSC.17 raames sätestatud kõik mitterahaliste hüvitiste kulud või osa nendest kuludest ning kui viibimiskohajärgse asutuse kohaldatavad õigusaktid võimaldavad nende kulude tagasimaksmise kindlustatud isikule, saadab ta tagasimaksmistaotluse viibimiskohajärgsele asutusele. Sellisel juhul maksab see asutus nimetatud isikule otse tagasi nende hüvitistele vastavate kulude summa tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksmise piirmäärade ja tingimuste kohaselt.
5. Kui kõnealuste kulude tagasimaksmist ei taotleta otse viibimiskoha asutuselt, maksab tekkinud kulud asjaomasele isikule tagasi pädev asutus vastavalt viibimiskoha asutuse kindlaksmääratud tagasimaksmise piirmääradele või vastavalt summadele, mis oleks tulnud tagasi maksta viibimiskoha asutusele, kui asjaomasel juhul oleks kohaldatud artiklit SSCI.47.

Pädeva asutuse taotluse korral annab viibimiskohajärgne asutus pädevale asutusele kogu vajaliku teabe selliste määrade ja summade kohta.

6. Erandina lõikest 5 võib pädev asutus maksta kantud kulud tagasi tema kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud piirmäärade ja tagasimaksmise tingimuste kohaselt, tingimusel et kindlustatud isik on andnud nõusoleku selle sätte tema suhtes kohaldamiseks.

7. Kui viibimiskoha riigi õigusaktides ei ole lõigete 4 ja 5 kohast tagasimaksmise võimalust asjaomase juhtumi puhul sätestatud, võib pädev asutus kulud tagasi maksta tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksmise piirmäärade ja nende suhtes kehtivate tingimuste kohaselt, ilma kindlustatud isiku nõusolekuta.
8. Igal juhul ei ületa kindlustatud isikule tehtav tagasimakse tema tegelikult kantud kulude summat.
9. Kui tegemist on suurte kuludega, võib pädev asutus teha kindlustatud isikule asjakohase ettemakse niipea, kui see isik on kõnealusele asutusele esitanud tagasimaksmistaotluse.

Pereliikmed

10. Lõikeid 1–9 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

Tagasimaksmine üliõpilastele

11. Kui isik:
 - a) omab liites SSCI-2 osutatud kehtivat õigusi tõendavat dokumenti, mille on väljastanud pädev asutus;
 - b) on vastu võetud kõrgkooli riigis, mis ei ole pädev riik (edaspidi „õpingute riik“), et läbida täiskoormusega õpe kõnealuses riigis tunnustatud kõrgharidusele vastava kvalifikatsiooni, sealhulgas diplomi, tunnistuse või doktorikraadi omandamiseks, mis võib hõlmata sellisele haridusele eelnevat ettevalmistuskursust kooskõlas riigi õigusega või kohustuslikku praktikat;

- c) ei ole õpingute riigis tööga hõivatud ega tegutse füüsilisest isikust ettevõtjana ega ole seda olnud või sellena tegutsenud ajavahemiku jooksul, kui tervisetasu maksti, ning
- d) tervisetasu on asjaomase isiku eest õpingute riigile makstud osana kõnealusesse riiki täiskoormusega õppe eesmärgil sisenemise või seal viibimise või elamise loa saamise taotlusest,

võib kõnealune isik taotleda õpingute riigi asutuselt makstud tervisetasu tagasimaksmist (olenevalt asjaoludest täies ulatuses või osaliselt).

- 12. Lõike 11 kohaselt esitatud taotluse korral vaatab õpingute riigi asutus selle taotluse läbi mõistliku aja jooksul, aga igal juhul hiljemalt kuue kalendrikuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast, ja teeb tagasimakse käesoleva artikli kohaselt.
- 13. Kui lõike 11 punktis a osutatud õigusi tõendava dokumendi kehtivusaeg on lühem kui ajavahemik, mille jooksul tervisetasu maksti, makstakse tervisetasu tagasi summas, mis vastab kõnealuse dokumendi kehtivusajal makstud summale.
- 14. Kui tervisetasu maksis käesoleva artikli kohaldamisalasse kuuluva isiku eest teine isik, võib tagasimakse teha asjaomasele teisele isikule.
- 15. Lõikeid 11–14 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.
- 16. Käesolev artikkel jõustub 12 kuud pärast käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva.

17. Isik, kes vastas lõikes 11 sätestatud tingimustele ajavahemikul, mis jääb käesoleva lepingu jõutumise ja lõikes 16 nimetatud kuupäev vahele, võib käesoleva artikli jõustudes esitada selle perioodi eest lõike 11 alusel tagasimaksetaotluse.
18. Erandina artikli SSC.5 lõikest 1 võib õpingute riik kehtestada kooskõlas oma riiklike õigusnormidega tasusid mitterahaliste hüvitiste eest, mis ei vasta artikli SSC.17 lõike 1 punktis a sätestatud kriteeriumitele ja mida antakse isikule, kelle puhul on tehtud tagasimakse, selle isiku viibimise jooksul perioodi kestel, mida nimetatud tagasimakse puudutab.

ARTIKKEL SSC.23

Plaaniline ravi

Loa andmise menetlus

1. Käesoleva protokolli artikli SSC.18 lõike 1 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskohajärgsele asutusele pädeva asutuse väljastatud dokumendi. Käesolevas artiklis tähendab pädev asutus asutust, mis kannab plaanilise ravi kulusid; käesoleva protokolli artikli SSC.18 lõikes 4 ja artikli SSC.25 lõikes 5 osutatud juhtudel, mil elukohariigis antud mitterahalised hüvitised makstakse tagasi kindlaksmääratud summade alusel, on pädevaks asutuseks elukohajärgne asutus.

2. Kui kindlustatud isik ei ela pädevas riigis, taotleb ta luba elukohajärgselt asutuselt, kes edastab taotluse viivitamata pädevale asutusele.

Sellisel juhul esitab elukohajärgne asutus õiendi selle kohta, kas käesoleva protokolli artikli SSC.18 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused on elukohariigis täidetud.

Pädev asutus võib taotletava loa andmisest keelduda üksnes juhul, kui vastavalt elukohajärgse asutuse hinnangule ei ole kindlustatud isiku elukohariigis täidetud käesoleva protokolli artikli SSC.18 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused või kui pädevas riigis on meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul võimalik osutada sama ravi, võttes arvesse asjaomase isiku tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

Pädev asutus teavitab elukohajärgset asutust oma otsusest.

Kui selle riigi õigusaktidega määratud tähtaja jooksul vastust ei esitata, loetakse luba pädeva asutuse poolt antuks.

3. Kui kindlustatud isik, kes ei ela pädevas riigis, vajab kiireloomulist elutähtsat ravi ja loa andmisest ei saa keelduda käesoleva protokolli artikli SSC.18 lõike 2 teise lause kohaselt, annab pädeva asutuse nimel loa elukohajärgne asutus, teavitades pädevat asutust sellest viivitamata.

Pädev asutus nõustub loa väljastanud elukohajärgse asutuse poolt heakskiidetud arstide leidudega ja nende otsustega kiireloomulise elutähtsa ravi vajalikkusega seonduvate ravivõimaluste kohta.

4. Kogu loa andmise menetluse kestel on pädeval asutusel õigus lasta oma valitud arstil kindlustatud isik läbi vaadata kas viibimis-või elukohariigis.
5. Ilma et see piiraks loa andmise kohta tehtavat otsust, teavitab viibimiskohajärgne asutus pädevat asutust, kui meditsiinilisest aspektist osutub kohaseks olemasoleva loaga hõlmatud ravi täiendada.

Kindlustatud isiku kantud mitterahaliste hüvitiste kulude hüvitamine

6. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, kohaldatakse artikli SSCI.22 lõikeid 4 ja 5 *mutatis mutandis*.
7. Kui kindlustatud isik on juba ise kandnud lubatud ravi kulud täielikult või osaliselt ning pädeva asutuse poolt viibimiskohajärgsele asutusele või kindlustatud isikule lõike 6 kohaselt tagasi makstavate kulude summa (tegelik kulu) on väiksem summast, mis pädeval asutusel oleks tulnud maksta, kui sama ravi oleks osutatud pädevas riigis (arvestuslik kulu), maksab pädev asutus kindlustatud isikule taotluse korral tagasi tema kantud ravikulud selle summa ulatuses, mille võrra arvestuslik kulu on suurem tegelikust kulust. Tagasimakstav summa ei või siiski ületada kindlustatud isiku poolt tegelikult tehtud kulutusi ning selle puhul võib võtta arvesse summat, mis kindlustatud isik oleks pidanud maksma juhul, kui ravi oleks osutatud pädevas riigis.

Reisi- ja elamiskulude hüvitamine plaanilise ravi puhul

8. Juhul kui pädeva asutuse kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides on sätestatud kindlustatud isiku raviga lahutamatult seotud reisi- ja elamiskulude hüvitamine, hüvitab kõnealune asutus need kulud asjaomasele isikule ja vajaduse korral isikule, kes peab teda saatma, kui luba on antud raviks teises riigis.

Pereliikmed

9. Lõikeid 1–8 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

ARTIKKEL SSCI.24

Töövõimetusega seotud rahalised hüvitised elamise
või viibimise korral muus riigis kui pädev riik

Kindlustatud isiku järgitav menetlus

1. Kui pädeva riigi õigusaktide kohaselt peab kindlustatud isik esitama tõendi selleks, et saada käesoleva protokolli artikli SSC.19 lõike 1 alusel rahalist hüvitist seoses töövõimetusega, laseb kindlustatud isik elukohariigi arstil, kes tema tervislikku seisundit kontrollis, tõendada tema töövõimetust ja selle tõenäolist kestust.

2. Kindlustatud isik saadab pädeva riigi õigusaktides sätestatud tähtaja jooksul tõendi pädevale asutusele.
3. Kui elukohariigi raviarstid ei väljasta töövõimetustõendeid ja kui sellised tõendid on nõutavad pädeva riigi õigusaktide alusel, pöördub asjaomane isik otse elukohajärgse asutuse poole. Kõnealune asutus korraldab viivitamata isiku töövõimetuse meditsiinilise hindamise ja lõikes 1 osutatud tõendi koostamise. Tõend edastatakse viivitamata pädevale asutusele.
4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud dokumendi edastamine ei vabasta kindlustatud isikut tema suhtes kohaldatavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmisest, eelkõige asjaomase isiku tööandja suhtes. Asjakohasel juhul võivad tööandja või pädev asutus paluda töötajal osaleda tegevustes, mille eesmärk on soodustada tema tööle tagasi pöördumist ja teda selles abistada.

Elukohariigi asutuse järgitav menetlus

5. Pädeva asutuse taotluse korral korraldab elukohajärgne asutus tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt asjaomase isiku vajaliku halduskontrolli või arstliku läbivaatuse. Elukohajärgne asutus edastab viivitamata pädevale asutusele läbivaatuse teinud arsti koostatud aruande, kuhu märgitakse eelkõige töövõimetuse tõenäoline kestus.

Pädeva asutuse järgitav menetlus

6. Pädev asutus jätab endale õiguse korraldada kindlustatud isiku läbivaatuse asutuse valitud arsti poolt.
7. Ilma et see piiraks käesoleva protokolli artikli SSC.19 lõike 1 teise lause kohaldamist, maksab pädev asutus rahalise hüvitise otse asjaomasele isikule ja teavitab sellest vajaduse korral elukohajärgset asutust.
8. Käesoleva protokolli artikli SSC.19 lõike 1 kohaldamisel on meditsiinilise läbivaatuse teinud arsti või asutuse leidude põhjal teises riigis koostatud tõendil kindlustatud isiku töövõimetuse kohta samasugune õiguslik jõud kui pädevas riigis koostatud tõendil.
9. Kui pädev asutus keeldub rahalise hüvitise maksmisest, teatab ta oma otsusest kindlustatud isikule ja samal ajal tema elukohajärgsele asutusele.

Muus riigis kui pädev riik viibimise korral kohaldatav kord

10. Lõigete 1–9 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui kindlustatud isik viibib muus riigis kui pädev riik.

ARTIKKEL SSCI.25

Pensionäride sissemaksed

Kui isik saab pensioni rohkem kui ühest riigist, ei tohi kõikidelt makstud pensionitelt arvestatud sissemaksete summa olla mingil juhul suurem kui sellise isikuga seoses pensionitelt arvestatud summa, kes saab sama suurt pensioni pädevast riigist.

Artikkel SSCI.26

Rakendamise erisätted

1. Kui isik või isikute rühm vabastatakse taotluse alusel kohustuslikust ravikindlustusest ning need isikud ei ole seega hõlmatud käesoleva protokolli reguleerimisalasse kuuluva ravikindlustusskeemiga, ei muutu teise riigi asutus üksnes sellise vabastuse tõttu vastutavaks käesoleva protokolli artiklite SSC.15–SSC.30 kohaselt nendele isikutele või nende pereliikmetele antud mitterahaliste või rahaliste hüvitiste kulude kandmise eest.
2. Kui lõikes 1 osutatud isikud ja nende pereliikmed elavad riigis, kus mitterahaliste hüvitiste saamine ei sõltu kindlustustingimustest ega töötamisest või füüsilisest isikuste ettevõtjana tegutsemisest, peavad nad kandma neile elukohariigis antud mitterahaliste hüvitiste kogukulud.

2. PEATÜKK

HÜVITISED TÖÖÕNNETUSE VÕI KUTSEHAIGUSE KORRAL

ARTIKKEL SSCI.27

Õigus mitterahalistele ja rahalistele
hüvitistele elamise või viibimise korral
muus riigis kui pädev riik

1. Käesoleva protokolli artikli SSC.31 kohaldamisel kehtib käesoleva lisa artiklites SSCI.21–SSCI.24 sätestatud kord *mutatis mutandis*.
2. Tööõnnetuse või kutsehaigusega seoses mitterahaliste hüvitiste maksmisel vastavalt elukoha või viibimiskoha riigi õigusaktidele teavitab kõnealuse riigi asutus viivitamatult pädevat asutust.

ARTIKKEL SSCI.28

Muus riigis kui pädev riik juhtunud tööõnnetuste või saadud
kutsehaiguste korral kohaldatav kord

1. Kui tööõnnetus juhtub või kutsehaigus diagnoositakse esimest korda muu riigi territooriumil kui pädev riik, koostatakse teadaanne või raport tööõnnetuse või kutsehaiguse kohta (kui teadaanne või raport on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud) pädeva riigi õigusaktide kohaselt, ilma et see piiraks asjakohasel juhul muude õigusnormide kohaldamist, mis on jõus selles riigis, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esimest korda diagnoositi, ja mida sel juhul jätkuvalt kohaldatakse. Raport või teadaanne saadetakse pädevale asutusele.
2. Selle riigi asutus, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esimest korda diagnoositi, edastab pädevale asutusele kõnealuse riigi territooriumil koostatud arstitõendid.
3. Kui muu riigi territooriumil kui pädev riik tööle minnes või töölt tulles juhtunud õnnetuse puhul on alust korraldada uurimine esimese riigi territooriumil, et määrata kindlaks õigus saada asjakohast hüvitist, võib pädev asutus määrata selleks ametisse isiku, teatades sellest kõnealuse riigi võimuorganitele. Asutused teevad omavahel koostööd eesmärgiga hinnata asjakohast teavet ning tutvuda aruannete ja muude õnnetusega seotud dokumentidega.

4. Ravi lõpul edastatakse pädeva asutuse taotluse korral koos arstitõenditega üksikasjalik aruanne, mis käsitleb õnnetuse või haiguse püsivaid tagajärgi, eelkõige vigastatud isiku hetkeseisundit ning vigastustest paranemist või seisundi stabiliseerumist. Asjakohased tasud maksab vastavalt olukorrale kas elu- või viibimiskohajärgne asutus selle asutuse kohaldatava määra järgi, kuid nõuab pädevalt asutuselt kulud sisse.
5. Elu- või viibimiskohajärgse asutuse taotluse korral edastab pädev asutus asjakohasel juhul sellele asutusele otsuse, milles on fikseeritud vigastustest paranemise või tervisliku seisundi stabiliseerumise kuupäev, ning asjakohasel juhul otsuse pensioni määramise kohta.

ARTIKKEL SSCI.29

Vaidlus õnnetuse või haiguse kutsealase tekke üle

1. Kui pädev asutus vaidlustab käesoleva protokoll artikli SSC.31 lõikes 2 osutatud juhtudel tööõnnetusi või kutschaigusi käsitlevate õigusaktide kohaldamise, teatab ta viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele; sellist hüvitist käsitatakse sel juhul ravikindlustuse alusel antud hüvitisena.
2. Kui selles küsimuses on jõutud lõplikule otsusele, teatab pädev asutus viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele.

Kui tehakse kindaks, et tegemist ei ole tööõnnetuse ega kutsehaigusega, jätkatakse mitterahalise hüvitise andmist haigushüvitisena, kui asjaomasel isikul on õigus seda saada.

Kui tehakse kindlaks, et tegemist on tööõnnetuse või kutsehaigusega, käsitatakse kõnealusele isikule antud mitterahalist haigushüvitist alates õnnetuse juhtumisest või haiguse esmakordsest meditsiinilisest diagnoosist tööõnnetus- või kutsehaigushüvitisena.

3. Artikli SSCI.6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

ARTIKKEL SSCI.30

Mitmes riigis kutsehaiguse ohus viibimise korral kohaldatav kord

1. Käesoleva protokolli artiklis SSC.33 osutatud juhtudel edastatakse teadaanne või raport kutsehaiguse kohta kutsehaiguste suhtes pädevale asutusele riigis, kelle õigusaktide alusel kõnealune isik viimati tegeles kõnealust haigust tõenäoliselt põhjustanud töö või tegevusega.

Kui asutus, kellele teadaanne või raport saadeti, teeb kindlaks, et seda kutsehaigust põhjustada võiv töö või tegevus on viimati toimunud muu riigi õigusaktide alusel, edastab ta kõnealuse teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega selle riigi vastavale asutusele.

2. Kui selle riigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik viimati seda kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega, teeb kindlaks, et selline isik või tema ülalpidamisel olnud isikud ei vasta selle riigi õigusaktides sätestatud tingimustele, muu hulgas seetõttu, et kõnealune isik ei ole kõnealuses riigis kunagi tegelenud kutsehaigust põhjustanud töö või tegevusega, või kui kõnealune riik ei tunnista, et haigus on tekkinud kutsealastel põhjustel, edastab kõnealune asutus teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega, sealhulgas esimesena nimetatud asutuse korraldatud arstlike läbivaatuste aruannetega, viivitamata selle riigi asutusele, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik varem seotud seda haigust põhjustada võiva töö või tegevusega.
3. Asjakohasel juhul suunab asutus juhtumi lõikes 2 sätestatud korra kohaselt tagasi selle riigi vastavale asutusele, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik esimest korda kõnealust kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega.

Artikkel SSCI.31

Asutustevaheline teabevahetus ja ettemaksed taotluse tagasilükkamise otsuse edasikaebamise korral

1. Taotluse tagasilükkamise otsuse, mille on teinud selle riigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik haigust põhjustada võiva töö või tegevusega, edasikaebamise korral teatab kõnealune asutus sellest asutusele, kellele edastati teadaanne või raport, vastavalt artikli SSCI.30 lõikes 2 sätestatud korrale, ning teatab seejärel viimasele otsuse lõplikust vastuvõtmisest.

2. Kui õigus saada hüvitist on omandatud õigusaktide alusel, mida kohaldab asutus, kellele teadaanne või raport edastati, teeb see asutus ettemaksed kuni summani, mis määratakse asjakohasel juhul kindlaks pärast konsulteerimist asutusega, kelle otsuse vastu edasikaebus on esitatud, vältides seeläbi üleliigsete summade maksmist. Viimasena nimetatud asutus maksab tehtud ettemaksete summa tagasi, kui sellise edasikaebuse tulemusel nõutakse temalt nende hüvitiste maksmist. Seejärel arvatakse see summa maha kõnealusele isikule makstava hüvitise kogusummast vastavalt artiklites SSCI.56 ja SSCI.57 sätestatud menetlusele.
3. Artikli SSCI.6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

ARTIKKEL SSCI.32

Kutsehaiguse süvenemine

Käesoleva protokollis artiklis SSC.34 osutatud juhtudel esitab taotleja riigi asutusele, kellelt ta nõuab hüvitise saamise õigust, kogu teabe kõnealuse kutsehaiguse tõttu varem määratud hüvitiste kohta. Kõnealune asutus võib pöörduda kõigi varasemate pädevate asutuste poole, et saada teavet, mida ta peab vajalikuks.

Töövõimetusastme hindamine varasema või
hilisema tööõnnetuse või kutsehaiguse korral

Kui varasema või hilisema töövõimetus põhjustas õnnetus, mis juhtus ajal, kui asjaomase isiku suhtes kehtisid sellise riigi õigusaktid, kes ei tee vahet töövõimetus põhjuste vahel, teeb pädev asutus või kõnealuse riigi pädeva võimuorgani määratud asutus järgmist:

- a) teise riigi pädeva asutuse nõudel esitab andmed varasema või hilisema töövõimetus astme kohta ning võimaluste piires teavet, mis võimaldab kindlaks määrata, kas töövõimetus on käsitatav tööõnnetuse tagajärjena nende õigusaktide kohaselt, mida kohaldab teise riigi asutus;
- b) võtab vastavalt tema kohaldatavatele õigusaktidele hüvitiste saamise õiguse andmisel ja hüvitise summa kindlaksmääramisel arvesse nende varasemate või hilisemate juhtumite põhjustatud töövõimetus astet.

ARTIKKEL SSCI.34

Pensionitaotluste või lisatoetuste taotluste esitamine ja läbivaatamine

Selleks et saada riigi õigusaktide alusel pensioni või täiendavat toetust, esitab asjaomane isik või esitavad tema ülalpidamisel olnud isikud, kes elavad muu riigi territooriumil, asjakohasel juhul taotluse kas pädevale asutusele või elukohajärgsele asutusele, kes edastab sellise taotluse pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

3. PEATÜKK

MATUSETOETUSED

ARTIKKEL SSCI.35

Matusetoetuse taotlemine

Käesoleva protokolli artiklite SSC.37 ja SSC.38 kohaldamisel saadetakse matusetoetuse taotlus pädevale asutusele või taotleja elukohajärgsele asutusele, kes edastab selle pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

4. PEATÜKK

INVALIDSUSHÜVITISED, VANADUSPENSION JA TOITJAKAOTUSPENSION

ARTIKKEL SSCI.36

Hüvitise arvutamise lisasätted

1. Hüvitise teoreetilise ja tegeliku summa arvutamiseks vastavalt käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punktile b kohaldatakse käesoleva lisa artikli SSCI.11 lõigetes 3, 4, 5 ja 6 sätestatud norme.
2. Kui vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioode ei ole käesoleva lisa artikli SSCI.11 lõike 3 alusel arvesse võetud, arvutab selle riigi asutus, kelle õigusaktide kohaselt need perioodid täitusid, neile perioodidele vastava summa vastavalt õigusaktidele, mida ta kohaldab. Hüvitise tegelikku summat, mis arvutatakse käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b kohaselt, suurendatakse summa võrra, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele.

3. Iga riigi asutus arvutab oma kohaldatavate õigusaktide kohaselt makstava summa, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele ning mille suhtes kooskõlas käesoleva protokolli artikli SSC.48 lõike 3 punktiga c ei kohaldata muude riikide eeskirju maksmise lõpetamise, vähendamise või peatamise kohta.

Kui pädeva asutuse kohaldatavad õigusaktid ei võimalda tal seda summat otseselt kindlaks määrata, kuna õigusaktid omistavad kindlustusperioodidele erinevaid väärtuseid, võib kehtestada tingliku summa. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kehtestab selle tingliku summa kindlaksmääramise üksikasjaliku korra.

ARTIKKEL SSCI.37

Hüvitiste taotlemine

Vanadus- ja toitjakaotuspensionide taotluste esitamine

1. Taotleja esitab taotluse oma elukohajärgsele asutusele või selle riigi asutusele, kelle õigusakte viimasena tema suhtes kohaldati. Kui asjaomase isiku suhtes ei ole kunagi kohaldatud elukohajärgse asutuse õigusakte, edastab see asutus taotluse selle riigi asutusele, kelle õigusaktid olid viimati kohaldatavad.
2. Taotluse esitamise kuupäev kehtib kõigi asjaomaste asutuste puhul.

3. Kui taotleja ei teata asjaolust, et ta on töötanud või elanud teises riigis, ehkki tal on palutud seda teha, loetakse erandina lõikest 2 kõnealuseid õigusakte kohaldavale asutusele taotluse esitamise kuupäevaks kuupäev, mil taotleja algset taotlust täiendab või esitab uue taotluse puuduvate töötamis- ja/või elamisperioodide kohta riigis, kui nimetatud õigusaktid sisaldavad soodsamaid sätteid.

ARTIKKEL SSCI.38

Dokumendid ja teave, mille taotleja peab taotlusele lisama

1. Taotleja esitab taotluse vastavalt artikli SSCI.37 lõikes 1 osutatud asutuse kohaldatavate õigusaktide sätetele ja lisab sellele nimetatud õigusaktide kohaselt nõutavad dokumentaalsed tõendid. Eelkõige esitab taotleja kogu asjassepuutuva olemasoleva teabe ja dokumentaalsed tõendid kindlustus- (asutused, identifitseerimisnumbrid), töötamis- (tööandjad) või ettevõtlus- (tegevuse iseloom ja koht) ning elamisperioodide (aadress) kohta, mis võivad olla täitunud muude õigusaktide alusel, ning samuti nende perioodide pikkuse.
2. Kui taotleja taotleb käesoleva protokoll artikli SSC.45 lõike 1 alusel ühe või mitme riigi õigusaktide alusel vanadushüvitise edasilükkamist, märgib taotleja seda oma taotluses ning täpsustab, milliste õigusaktide kohaselt edasilükkamist taotletakse. Võimaldamaks taotlejal seda õigust kasutada, annavad asjaomased asutused taotlejale tema taotluse korral neile kättesaadava teabe, et taotleja saaks hinnata selliste samaaegsete või üksteisele järgnevate hüvitiste mõjusid, mida ta võib taotleda.

3. Kui taotleja peaks teatava riigi õigusaktide kohaselt makstava hüvitise taotluse tagasi võtma, ei loeta seda tagasivõtmist hüvitisetaotluste samaaegseks tagasivõtmiseks teise riigi õigusaktide kohaselt.

ARTIKKEL SSCI.39

Taotluste läbivaatamine asjaomastes asutustes

Kontaktasutus

1. Asutusi, kellele esitatakse või edastatakse hüvitisetaotlus vastavalt artikli SSCI.37 lõikele 1, nimetatakse edaspidi „kontaktasutusteks“. Elukohajärgset asutust ei nimetata kontaktasutuseks, kui isiku suhtes ei ole kunagi kohaldatud selle asutuse kohaldatavaid õigusakte.

Lisaks hüvitisetaotluste läbivaatamisele tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt korraldab see asutus kontaktasutuse ülesannete täitmisel andmevahetust, otsustest teatamist ja toiminguid, mis on vajalikud taotluse läbivaatamiseks asjaomastes asutustes, esitab taotlejale taotluse korral kogu asjaomase teabe läbivaatamisel esinevate käesolevast protokollist tulenevate aspektide kohta ja hoiab taotlejat kursis läbivaatamise käiguga.

Vanadus- ja toitjakaotuspensionide taotluste läbivaatamine

2. Kontaktasutus edastab hüvitisetaotlused ja kõik tema käsutuses olevad dokumendid ning asjakohasel juhul taotleja esitatud asjassepuutuvad dokumendid viivitamata kõigile asjaomastele asutusele, et kõik need asutused saaksid taotluse läbivaatamist alustada ühel ajal. Kontaktasutus teatab teistele asutustele kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigusakte. Ta osutab samuti, millised dokumendid esitatakse hiljem ja täiendab taotlust võimalikult kiiresti.
3. Iga kõnealune asutus teatab kontaktasutusele ja muudele kõnealustele asutustele võimalikult kiiresti kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigusakte.
4. Iga kõnealune asutus arvutab hüvitiste summa vastavalt käesoleva protokolli artiklile SSC.47 ning teatab kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele oma otsuse, maksmisele kuuluvate hüvitiste summa ja käesoleva protokolli artiklite SSC.48–SSC.50 kohaldamiseks vajaliku muu teabe.
5. Kui asutus teeb käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 nimetatud teabe alusel kindlaks, et kohaldatakse käesoleva protokolli artikli SSC.52 lõiget 2 või 3, teatab ta sellest kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele.

ARTIKKEL SSCI.40

Taotlejale otsustest teatamine

1. Iga asutus teatab taotlejale oma kohaldatavate õigusaktide alusel tehtud otsusest. Igas otsuses märgitakse selle puhul võimalikud õiguskaitsevahendid ja edasikaebamise tähtajad. Kui kontaktasutust on teavitatud kõigist iga asutuse tehtud otsustest, saadab ta taotlejale ja teistele asjaomastele asutustele kokkuvõtte nendest otsustest. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee koostab kokkuvõtte näidise. Kokkuvõtte saadetakse taotlejale asutuse keeles või taotleja taotlusel ükskõik millises tema valitud keeles, sealhulgas inglise keeles, mis on tunnustatud liidu ametliku keelena.
2. Kui taotleja pärast kokkuvõtte saamist leiab, et kahe või enama asutuse tehtud otsuse vastastikune mõju võib olla kahjustanud tema õigusi, on taotlejal õigus nõuda otsuste läbivaatamist asjaomaste asutuste poolt vastavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud tähtaegade jooksul. Tähtaja alguseks on kokkuvõtte saamise kuupäev. Taotlejat teavitatakse läbivaatamise tulemusest kirjalikult.

ARTIKKEL SSCI.41

Invaliidsusastme määramine

Igal asutusel on vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele õigus invaliidsusastme kindlaksmääramiseks lasta taotleja enda valitud arstil või muul spetsialistil läbi vaadata. Siiski võtab riigi asutus arvesse kõigi teiste riikide asutuste kogutud dokumente ja meditsiinilisi arvamusi ning halduslikku laadi teavet, nagu oleksid need olnud koostatud tema enda territooriumil.

ARTIKKEL SSCI.42

Ajutised maksed ja hüvitise ettemaksmine

1. Olenemata käesoleva lisa artiklist SSCI.7 maksab iga asutus, kes teeb hüvitisetaotluse läbivaatamise käigus kindlaks, et taotlejal on õigus saada kohaldatavate õigusaktide alusel käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punktile a vastavat sõltumatut hüvitist selle asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel, viivitamata selle hüvitise välja. Seda makset käsitletakse ajutisena, kui eraldatud summa võib muutuda sõltuvalt taotluse läbivaatuse tulemusest.
2. Kui olemasoleva teabe põhjal on ilmne, et taotlejal on õigus hüvitise väljamaksmisele asutuse poolt käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alusel, teeb nimetatud asutus ettemakse, mille summa on võimalikult lähedane käesoleva protokolli artikli SSC.47 lõike 1 punkti b alusel tõenäoliselt makstavale summale.

3. Iga asutus, kes on lõike 1 või 2 alusel kohustatud maksma ajutisi hüvitisi või hüvitise ettemakseid, teatab sellest viivitamata taotlejale, juhtides sõnaselgelt taotleja tähelepanu võetud meetme ajutisele laadile ja kohaldatavate õigusaktide kohasele edasikaebamisõigusele.

ARTIKKEL SSCI.43

Hüvitiste ümberarvutamine

1. Hüvitiste ümberarvutamisel vastavalt käesoleva protokoll artikli SSC.45 lõikele 4 ja artikli SSC.54 lõikele 1 kohaldatakse käesoleva lisa artiklit SSCI.42 *mutatis mutandis*.
2. Hüvitise ümberarvutamise, maksmise lõpetamise või peatamise korral teatab sellise otsuse teinud asutus sellest viivitamata asjaomasele isikule ja teavitab sellest kõiki asutusi, kelle suhtes kõnealusel isikul on õigusi.

Meetmed pensioni arvutamise protsessi kiirendamiseks

1. Taotluste läbivaatamise ja hüvitiste väljamaksmise hõlbustamiseks ja kiirendamiseks teevad asutused, kelle kohaldatavaid õigusakte kohaldatakse isiku suhtes, järgmist:
 - a) vahetavad teiste riikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks nende isikute identifitseerimise üksikasjad, kelle puhul on vahetunud riik, kelle siseriiklike õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, ning teevad koos kindlaks, et need identifitseerimise üksikasjad on olemas ja vastavad kriteeriumitele, või vastasel korral annavad nendele isikutele võimaluse otseseks juurdepääsuks nende identifitseerimise üksikasjadele;
 - b) piisavalt enne pensioniõiguste saamise miinimumiga või enne siseriiklikes õigusaktides kindlaksmääratud iga vahetavad asjaomase isikuga ja teiste riikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks teabe (täitunud perioodid või muud olulised üksikasjad) isikute, kelle puhul on vahetunud riik, kelle õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, pensioniõiguste kohta, või vastasel korral teavitavad neid isikuid õigusest saada hüvitist tulevikus või annavad neile võimaluse ise tutvuda neile tulevikus tekkivate hüvitiste saamise õigustega.
2. Lõike 1 kohaldamiseks määrab sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kindlaks vahetatava või teatavaks tehtava teabe üksikasjad ja kehtestab sobivad menetlused ja mehhanismid, võttes arvesse iseärasusi, halduslikku ja tehnilist korraldust ja riiklike pensioniskeemide kasutada olevaid tehnoloogilisi vahendeid. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee tagab nende pensioniskeemide rakendamise, korraldades võetud meetmete ja nende kohaldamisega seoses järelmeetmete kohaldamise.

3. Lõike 1 kohaldamiseks tuleks käesolevas artiklis osutatud teave edastada esimeses riigis, kus isikule eraldati sotsiaalkindlustussüsteemi haldamiseks isiklik identifitseerimisnumber (PIN), asuvale asutusele.

ARTIKKEL SSCI.45

Riikide koordineerimismeetmed

1. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad norme vastutava asutuse või kohaldatava skeemi kindlaksmääramise kohta või kindlustusperioodi määramise kohta konkreetse skeemi korral, kohaldatakse neid norme, võttes arvesse ainult asjaomase riigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioode, ilma et see piiraks käesoleva protokolli artikli SSC.46 kohaldamist.
2. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad riigiteenistujate eriskeemi ja töötajate üldise kindlustusskeemi vahelisi koordineerimismisme, ei mõjuta käesoleva protokolli ja käesoleva lisa sätted neid norme.

5. PEATÜKK

TÖÖTUSHÜVITISED

ARTIKKEL SSCI.46

Perioodide liitmine ja hüvitiste arvutamine

1. Käesoleva lisa artikli SSCI.11 lõiget 1 kohaldatakse käesoleva protokolli artikli SSC.56 suhtes *mutatis mutandis*. Ilma et see piiraks asjaomaste asutuste aluskohustusi, võib asjaomane isik esitada pädevale asutusele selle riigi asutuse poolt, kelle õigusakte tema suhtes tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel kohaldati, väljastatud dokumendi, mis määratleb nimetatud riigi õigusaktide alusel täitunud perioodid.
2. Käesoleva protokolli artikli SSC.57 kohaldamisel võtab pädev asutus, kui tema riigi õigusaktides sätestatakse, et hüvitise arvutamine sõltub pereliikmete arvust, arvesse ka asjaomase isiku pereliikmeid, kes elavad mõnes teises riigis, nagu elaksid nad pädevas riigis. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui pereliikmete elukohariigis on mõnel teisel isikul õigus töötushüvitisele, mille arvutamisel on neid pereliikmeid arvesse võetud.

IV JAOTIS

FINANTSSÄTTED

1. PEATÜKK

HÜVITISTE KULUDE TAGASIMAKSMINE KÄESOLEVA PROTOKOLLI ARTIKLI SSC.30 JA ARTIKLI SSC.36 KOHALELT

1. JAGU

TAGASIMAKSMINE TEGELIKE KULUTUSTE ALUSEL

ARTIKKEL SSCI.47

Põhimõtted

1. Käesoleva protokoli artikli SSC.30 ja artikli SSC.36 kohaldamisel maksab pädev asutus mitterahaliste hüvitistega seotud kulutuste tegeliku summa, mis kajastub hüvitised andnud asutuse raamatupidamisdokumentides, tagasi need andnud asutusele, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva lisa artiklit SSCI.57.

2. Kui lõikes 1 osutatud hüvitistega seotud kulutuste tegelikud summad ei kajastu täielikult või osaliselt neid andnud asutuse raamatupidamisdokumentides, määratakse tagasimakstav summa kindlaks ühekordse maksena, mis arvutatakse vastavalt kõikidele asjakohastele võrdlusandmetele, mis on saadud olemasolevate andmete põhjal. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee hindab ühekordsete maksete arvutamisel kasutatavaid alusandmeid ja otsustab makse summa.
3. Tagasimaksmisel ei tohi arvestada määrasid, mis on kõrgemad kui nende mitterahaliste hüvitiste suhtes kohaldatavad määrad, mis on määratud kindlustatud isikutele, kelle kohta kehtivad lõikes 1 osutatud hüvitist andnud asutuse kohaldatavad õigusaktid.

2. JAGU

TAGASIMAKSMINE KINDLAKSMÄÄRATUD SUMMADE ALUSEL

ARTIKKEL SSCI.48

Asjaomaste riikide kindlaksmääramine

1. Käesoleva protokolli artikli SSC.30 lõikes 2 osutatud riigid, kelle õigus- või haldusstruktuuridest tulenevalt ei ole tegelike kulutuste alusel tagasimaksmise kasutamine asjakohane, on loetletud käesoleva lisa liites SSCI-3.

2. Liites SSCI-3 nimetatud riikide puhul hüvitavad pädevad asutused asutustele nende mitterahaliste hüvitiste maksumuse, mis on antud:
- a) pereliikmetele, kes ei ela kindlustatud isikuga samas riigis, nagu on sätestatud käesoleva protokoli artiklis SSC.15, ning
 - b) pensionäridele ja nende pereliikmetele, nagu on sätestatud käesoleva protokoli artikli SSC.22 lõikes 1 ning artiklites SSC.23 ja SSC.24,

tehes seda igaks kalendriaastaks kindlaks määratud summa alusel. Nimetatud kindlaksmääratud summa on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele.

ARTIKKEL SSCI.49

Igakuise kindlaksmääratud summa ja kindlaksmääratud kogusumma arvutamise meetod

1. Iga kreditorriigi puhul määratakse igakuine kindlaksmääratud summa isiku kohta (F_i) ühe kalendriaasta kohta, jagades keskmise aastakulu inimese kohta (Y_i) eri vanuserühmade (i) kaupa kaheteistkümnega ja rakendades tulemuse suhtes vähenduskoeffitsienti (X) vastavalt järgmisele valemile:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1-X)$$

kus

- näitaja i ($i = 1, 2$ ja 3) esindab kindlaksmääratud summa arvutamisel kasutatud kolme vanuserühma järgmiselt:
- $i = 1$: alla 20-aastased isikud
- $i = 2$: 20–64-aastased isikud
- $i = 3$: 65-aastased ja vanemad isikud;
- Y_i esindab keskmist aastast kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta, nagu on määratletud lõikes 2;
- Koeffitsient X (0,20 või 0,15) tähistab vähendamist, nagu see on määratletud lõikes 3.

2. Keskmine aastane kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta (Y_i) saadakse, jagades kreditorriigi asutuste poolt kõikidele asjaomasesse vanuserühma kuuluvatele isikutele, kelle suhtes kehtivad selle riigi õigusaktid ja kes elavad tema territooriumil, antud mitterahaliste hüvitiste aastase kogusumma asjaomasesse vanuserühma kuuluvate isikute keskmise arvuga kõnealusel kalendriaastal. Arvutamisel võetakse aluseks artiklis SSCI.20 osutatud skeemide järgi tehtud kulutused.
3. Igakuisele kindlaksmääratud summale kohaldatav vähendus on üldjuhul 20 % ($X = 0,20$). See on 15 % ($X = 0,15$) pensionäride ja nende pereliikmete puhul, kui pädev riik ei ole loetletud käesoleva protokollis lisas SSC-3.

4. Iga deebitorriigi puhul on kindlaksmääratud kogusummaks kalendriaasta kohta summa, mis saadakse, korrutades iga vanuserühma i puhul igakuise kindlaksmääratud summa isiku kohta kuude arvuga, mil asjaomased isikud olid kreditorriigis kindlustatud selles vanuserühmas.

Kuude arv, mil asjaomased isikud olid kreditorriigis kindlustatud, on nende kalendrikuude summa kalendriaastas, mille jooksul asjaomastel isikutel oli kreditorriigi territooriumil elamise tõttu õigus saada nimetatud territooriumil mitterahalisi hüvitisi deebitorriigi kulul. Need kuud määratakse kindlaks nimekirja abil, mida elukohajärgne asutus selleks hoiab ja mis põhineb kõnealuste isikute õiguste dokumentaalsel tõendusel pädeva asutuse poolt.

5. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee võib esitada ettepaneku muudatuste kohta, mis võivad osutada vajalikeks, tagamaks, et kindlaksmääratud summade arvutamisel saadav tulemus on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele ja et lõikes 3 nimetatud vähendamised ei põhjusta riikidele tasakaalustamata makseid või topeltmakseid.
6. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kehtestab käesolevas artiklis osutatud kindlaksmääratud summade arvutamise lähteandmete määramise meetodid.

ARTIKKEL SSCI.50

Aastaste keskmiste kulude teatamine

Iga vanuserühma aastane keskmine kulu isiku kohta konkreetse aasta kohta teatatakse sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele hiljemalt kõnealusele aastale järgneva teise aasta lõpuks. Vastasel korral võetakse aluseks keskmine kulu isiku kohta, mille sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee on eelmise aasta jaoks viimati kindlaks määranud.

3. JAGU

ÜLDSÄTTED

ARTIKKEL SSCI.51

Asutustevaheliste tagasimaksete kord

1. Riikidevahelised tagasimaksed toimuvad nii kiiresti kui võimalik. Iga asjaomane asutus on kohustatud tagasi maksma nõuded enne käesolevas jaos nimetatud tähtaegu, niipea kui tal on selleks võimalus. Ühe konkreetse nõude vaidlustamine ei tohi takistada teise nõude või teiste nõuete tagasimaksmist.

2. Käesoleva protokolli artiklites SSC.30 ja SSC.36 sätestatud tagasimaksed liikmesriikide ja Ühendkuningriigi asutuste vahel tehakse kontaktasutuse vahendusel. Tagasimaksete tegemiseks käesoleva protokolli artikli SSC.30 ja artikli SSC.36 kohaselt võib kasutada eraldi kontaktasutusi.

ARTIKKEL SSCI.52

Nõuete esitamise ja tasaarveldamise tähtajad

1. Tegelike kulude alusel koostatud nõuded esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul alates selle poolaasta lõppemisest, mille jooksul need nõuded kirjendati kreditorasutuse raamatupidamisdokumentides.
2. Kindlaksmääratud summade tagasimaksetega seotud nõuded kalendriaasta kohta esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul pärast seda kuud, mil keskmised kulud kõnealuse aasta kohta kiideti heaks sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteel. Artikli SSCI.49 lõikes 4 osutatud arvestus esitatakse võrdlusaastale järgneva aasta lõpuks.
3. Artikli SSC.7 lõike 5 teises lõigus nimetatud juhtumi korral ei alga käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaja arvestamine enne, kui on tehtud kindlaks pädev asutus.
4. Pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegu esitatud nõudeid ei arvestata.

5. Nõuded maksab deebitorasutus artiklis SSCI.51 osutatud kreditorriigi kontaktasutusele 18 kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõuded esitati deebitorriigi kontaktasutusele. See ei kehti nõuete kohta, mille deebitorasutus on selle ajavahemiku jooksul asjakohasel põhjusel tagasi lükanud.
6. Nõuetega seoses tekkinud vaidlused lahendatakse 36 kuu jooksul alates kuust, mil vastav nõue esitati.
7. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee hõlbustab lõplikku arveldamist juhtudel, kui lõikes 6 nimetatud tähtaja jooksul ei leita lahendust, ning esitab ühe vaidluse osalise põhjendatud taotluse alusel oma arvamuse vaidluse kohta kuue kuu jooksul pärast küsimuse talle suunamist.

ARTIKKEL SSCI.53

Viivised ja tagasimaksed

1. Alates artikli SSCI.52 lõikes 5 nimetatud 18-kuulise ajavahemiku lõpust võib kreditorasutus maksmata nõuetelt võtta viivist, välja arvatud juhul, kui deebitorasutus on kuue kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõue esitati, teinud tagasimakse vähemalt 90 % ulatuses kogu nõudest, mis on esitatud artikli SSCI.52 lõike 1 või 2 alusel. Nõude nende osade suhtes, mis ei ole tagasimaksega kaetud, võib viivist võtta alles alates artikli SSCI.52 lõikes 6 osutatud 36kuulise ajavahemiku lõpust.

2. Viivise arvutamisel võetakse aluseks viiteintressimäär, mida kohaldab oma põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes finantseerimisasutus, kelle sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee on sel otstarbel kindlaks määranud. Kohaldatakse intressimäära, mis kehtib maksekuu esimesel päeval.
3. Ükski kontaktasutus ei ole kohustatud lõikes 1 sätestatud tagasimakset vastu võtma. Kui kontaktasutus sellisest pakkumisest ära ütleb, ei ole kreditorasutusel siiski enam õigust nõuda muid kui lõike 1 teises lauses käsitletud kõnealuse nõudega seotud viiviseid.

ARTIKKEL SSCI.54

Aastaruanded

1. Partnerlusnõukogu koostab sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee aruande alusel iga kalendriaasta suhtes võlanõuete kohta aruande. Selleks teatavad kontaktasutused sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele viimase poolt määratud tähtpäevadeks ja menetluse kohaselt nende esitatud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (kreditori positsioon) ning nende poolt saadud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (deebitori positsioon).
2. Partnerlusnõukogu võib korraldada kontrolli asjakohaseks statistiliste ja arvestusandmete uurimiseks, mida on vaja, et koostada lõikes 1 osutatud aastaruanne võlanõuete kohta, eelkõige et tagada nende andmete vastavus käesoleva jaotise sätetele.

2. PEATÜKK

ALUSETULT MAKSTUD HÜVITISTE SISSENÕUDMINE, AJUTISTE MAKSETE JA SISSEMAKSETE SISSENÕUDMINE, TASAARVESTUS JA ABI SISSENÕUDMISEL

1. JAGU

PÕHIMÕTTED

ARTIKKEL SSCI.55

Üldsätted

Käesoleva protokoli artikli SSC.64 kohaldamisel ja selles kindlaks määratud tingimuste kohaselt nõutakse nõuded sisse võimaluse korral alati tasaarvestuse teel nii asjaomase liikmesriigi ja Ühendkuningriigi asutuste vahel kui ka asjaomase füüsilise või juriidilise isikuga käesoleva lisa artiklite SSCI.56–SSCI.58 kohaselt. Kui kogu nõuet või osa sellest ei ole võimalik sisse nõuda nimetatud tasaarvestuse teel, nõutakse maksta jäänud summad sisse vastavalt käesoleva lisa artiklitele SSCI.59–SSCI.69.

2. JAGU

TASAARVESTUS

ARTIKKEL SSCI.56

Alusetult saadud hüvitised

1. Kui ühe riigi asutus on isikule alusetult hüvitisi maksnud, võib kõnealune asutus tema kohaldatavates õigusaktides määratud tingimustel ja piirides taotleda muu riigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule hüvitisi maksma, et alusetult makstud summa peetaks kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest või jooksvalt makstavatest summadest, olenemata sotsiaalkindlustuse liigist, mille raames kõnealust hüvitist makstakse. Viimatinimetatud riigi asutus peab kõnealuse summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides, nagu oleks tegemist tema enda poolt üleliigselt makstud summadega, ja kannab kinnipeetud summa üle alusetult hüvitisi maksnud asutusele.

2. Erandina lõikest 1, juhul kui riigi asutus on käesoleva protokolli III jaotise 3. ja 4. peatüki kohaste invaliidsushüvitiste, vanadus- või toitjakaotuspensionide määramisel või uuesti läbivaatamisel isikule alusetult maksnud hüvitisi alusetus summas, võib kõnealune asutus taotleda riigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule vastavaid hüvitisi maksma, et üleliigselt makstud summa peetaks kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest summadest. Pärast seda, kui viimati nimetatud asutus on teatanud alusetu väljamakse teinud asutusele enda poolt võlgnetava summa, teatab alusetu väljamakse teinud asutus kahe kuu jooksul alusetult väljamakstud summa. Kui võlgnetavate summade väljamaksmise eest vastutav asutus saab kõnealuse teatise ettenähtud tähtaja jooksul, kannab ta kinnipeetud summa üle alusetuid väljamakseid teinud asutusele. Tähtaja möödumisel maksab kõnealune asutus võlgnetavad summad viivitamata asjaomasele isikule välja.
3. Kui isik on saanud ühes riigis sotsiaalabi perioodi jooksul, mil tal oli õigus saada hüvitist teise riigi õigusaktide alusel, võib seda abi andnud organ, juhul kui tal on seaduslik õigus tagasi nõuda asjaomasele isikule maksmisele kuulunud hüvitist, taotleda muu riigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule hüvitisi maksma, et see peaks väljamakstud abi summa kinni summast, mida kõnealune riik asjaomasele isikule maksab.

Seda sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomase isiku pereliikme suhtes, kes on saanud ühe riigi territooriumil abi perioodi jooksul, mil kindlustatud isikul on olnud õigus saada selle pereliikme tõttu hüvitist teise riigi õigusaktide alusel.

Abisumma alusetult väljamaksnud riigi asutus saadab aruande talle võlgnetava summa kohta teise riigi asutusele, kes peab seejärel kõnealuse summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides ning kannab selle summa viivitamata üle alusetu väljamakse teinud asutusele.

ARTIKKEL SSCI.57

Ajutiselt makstud rahalised hüvitised või sissemaksed

1. Artikli SSCI.6 kohaldamisel ja hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist või hüvitise maksmise eest vastutava asutuse tuvastamist koostab ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutus aruande ajutiselt makstud summa kohta ja saadab selle pädevaks tunnistatud asutusele.

Hüvitiste maksmiseks pädevaks tunnistatud asutus peab ajutiselt makstud summa kinni vastavatest hüvitistest, mida ta asjaomasele isikule võlgneb, ning kannab kinnipeetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

Kui ajutiselt makstud hüvitiste summa on suurem kui võlgnetav summa või kui võlgnevused puuduvad, peab pädevaks tunnistatud asutus kõnealuse summa kinni jooksvalt makstavatest summadest tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ettenähtud tingimustel ja piirides, ning kannab kinnipeetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

2. Asutus, kes on ajutiselt saanud sissemakseid juriidiliselt või füüsiliselt isikult, maksab kõnealused summad nende maksjale tagasi alles pärast seda, kui ta on pädevaks tunnistatud asutusega kindlaks teinud summad, mis tal on saada vastavalt artikli SSCI.6 lõikele 4.

Pädevaks tunnistatud asutuse taotlusel, mis esitatakse hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist, kannab ajutiselt sissemakseid saanud asutus need kõnealuseks perioodiks pädevaks tunnistatud asutusele üle, et tasaarveldada seoses juriidilise või füüsilise isiku poolt pädevaks tunnistatud asutusele võlgnetavad sissemaksed. Üle kantud sissemakseid käsitatakse tagasiulatuvalt kui pädevaks tunnistatud asutusele makstud sissemakseid.

Kui ajutiselt makstud sissemaksete summa on suurem kui pädevaks tunnistatud asutusele juriidilise või füüsilise isiku võlgnetav summa, maksab ajutiselt sissemakseid saanud asutus ülemäärase summa juriidilisele või füüsilisele isikule tagasi.

ARTIKKEL SSCI.58

Tasaarvestusega seotud kulud

Kulusid ei kaasne, kui võlad nõutakse sisse artiklites SSCI.56 ja SSCI.57 sätestatud tasaarvestuse teel.

3. JAGU

SISSENÕUDMINE

ARTIKKEL SSCI.59

Mõisted ja üldsätted

1. Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „nõue“ – kõik nõuded, mis on seotud alusetult makstud sissemaksetega või alusetult määratud hüvitistega, sealhulgas viivised, rahatrahvid, haldustrahvid ning kõik muud asjaomase nõudega seotud tasud ja kulud vastavalt nõude esitanud riigi õigusaktidele;
 - b) „taotluse esitanud asutus“ – iga riigi asutus, mis esitab eespool määratletud nõuet puudutava teabe-, teatamis- või sissenõudmistaoitluse;
 - c) „taotluse saanud asutus“ – iga riigi asutus, millele võib esitada teabe-, teatamis- või sissenõudmistaoitluse.
2. Taotluste esitamine ja kogu sellega seotud riikidevaheline teabevahetus toimub üldjuhul selleks määratud asutuste vahendusel.

3. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee võtab praktilisi rakendusmeetmeid, sealhulgas meetmeid, mis on muu hulgas seotud artikliga SSCI.4 ning sellise miinimummäära kehtestamisega, mida ületavate summade suhtes võib esitada sissenõudmistaoitluse.

ARTIKKEL SSCI.60

Teabetaotlused

1. Taotluse esitanud asutuse taotlusel esitab taotluse saanud asutus talle teabe, mis võib taotluse esitanud asutusele tema nõude sissenõudmisel kasulikuks osutada.
2. Nimetatud teabe hankimiseks rakendab taotluse saanud asutus volitusi, mis on ette nähtud tema riigis tekkinud sarnaste nõuete sissenõudmise suhtes kohaldatavate õigusnormide ja halduspraktikaga. Teabetaotluses on märgitud juriidilise või füüsilise isiku nimi, viimane teadaolev aadress ning muu asjaomase isiku identifitseerimiseks vajalik teave ning teabetaotluse aluseks oleva nõude laad ja summa.
3. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud esitama teavet:
 - a) mida ta ei saaks hankida oma territooriumil tekkinud sarnaste nõuete sissenõudmiseks,
 - b) mis avalikustaks äri-, tootmis- või ametisaladusi või

- c) mille avalikustamine ohustaks riigi julgeolekut või kahjustaks selle avalikku korda.
4. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitanud asutust teabetaotluse rahuldamata jätmise põhjustest.

ARTIKKEL SSCI.61

Teatamine

1. Taotluse saanud asutus teeb taotluse esitanud asutuse taotlusel ning samalaadsetest juriidilistest dokumentidest ja otsustest teatamise suhtes oma territooriumil kehtivate normide kohaselt adressaadile teatavaks kõik taotluse esitanud asutuse riigist pärinevad juriidilised dokumendid ja otsused, sealhulgas ka kohtuotsused, mis on seotud konkreetse nõude või selle sissenõudmisega.
2. Teatamistaotluses märgitakse adressaadi nimi, aadress ja muu taotluse esitanud asutusele tavaliselt kättesaadav asjakohane teave asjaomase adressaadi kohta, teatavakstehtava juriidilise dokumendi või otsuse laad ja sisu ning vajaduse korral võlgniku nimi, aadress ja muu võlgniku identifitseerimiseks vajalik teave ning nõue, mida asjaomane juriidiline dokument või otsus puudutab, samuti kogu muu vajalik teave.
3. Taotluse saanud asutus teavitab viivitamata taotluse esitavat asutust tema teatamistaotluse saamise järel võetud meetmetest ning eelkõige juriidilise dokumendi või otsuse adressaadile edastamise kuupäevast.

ARTIKKEL SSCI.62

Sissenõudmistaotlus

1. Taotluse esitava asutuse taotlusel nõuab taotluse saanud asutus sisse nõuded, mille suhtes on olemas taotluse esitanud asutuse täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument, niivõrd kui see on võimalik taotluse saanud asutuse riigis kohaldatavate õigusaktide ja halduspraktikaga ette nähtud piirides ning nende õigusaktide ja halduspraktika alusel.
2. Taotluse esitanud asutus võib esitada sissenõudmistaotluse vaid juhul, kui
 - a) ta esitab taotluse saanud asutusele taotlust esitava asutuse riigis nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi ametliku või tõestatud koopia, välja arvatud juhul kui kohaldatakse artikli SSCI.64 lõiget 3;
 - b) nõuet või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti ei ole tema riigis vaidlustatud;
 - c) ta on oma riigis rakendanud asjakohaseid sissenõudmismenetlusi, mida lõikes 1 osutatud juriidilise dokumendi alusel teostada võib, ja kui võetud meetmed ei ole kaasa toonud nõude täielikku tasumist;
 - d) aegumistähtaeg ei ole tema enda õigusaktide kohaselt möödunud.

3. Sissenõudmistaoatluses märgitakse:

- a) nimi, aadress ja muu asjaomase füüsilise või juriidilise isiku või tema varasid valdava kolmanda isiku identifitseerimiseks vajalik teave;
- b) nimi, aadress ja muu taotluse esitanud asutuse identifitseerimiseks vajalik teave;
- c) viide juriidilisele dokumendile, mis lubab nõude täitmisele pööramist ja mis on välja antud taotluse esitanud asutuse riigis;
- d) nõude laad ja suurus, sealhulgas peanõue, viivis, rahatrahvid, haldustrahvid ja kõik muud tasumisele kuuluvad tasud ja kulud, mis on esitatud nii taotluse esitanud asutuse kui ka taotluse saanud asutuse riigi (riikide) vääringus;
- e) kuupäev, mil taotluse esitanud asutus või taotluse saanud asutus juriidilise dokumendi adressaadile teatavaks tegi;
- f) kuupäev, millest alates, ja ajavahemik, mille jooksul on täitmisele pööramine taotluse esitanud asutuse riigis kehtivate õigusaktide kohaselt võimalik;
- g) muu asjakohane teave.

4. Sissenõudmistaotlus sisaldab ka taotluse esitava asutuse deklaratsiooni, milles kinnitatakse, et lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.
5. Taotluse esitanud asutus edastab taotluse sihtasutusele kogu asjakohase teabe seoses sissenõudmistaotluse põhjuseks olevate asjaoludega viivitamata pärast sellise teabe saamist.

ARTIKKEL SSCI.63

Sissenõude täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument

1. Vastavalt käesoleva protokoll artikli SSC.64 lõikele 2 tunnustatakse nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti otseselt ja seda käsitatakse automaatselt kui juriidilist dokumenti, mis lubab taotluse saanud asutuse riigi nõude täitmisele pöörata.
2. Olenemata lõikest 1 võib nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti asjakohasel juhul ja kooskõlas taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigusaktidega aktsepteerida ja tunnustada juriidilise dokumendina, mis lubab nõude täitmisele pööramist kõnealuse riigi territooriumil, ning sellise dokumendiga täiendada või asendada.

Riigid püüavad sellise aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamisega seotud toimingud lõpule viia kolme kuu jooksul alates sissenõudmistaotluse saamisest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva lõike kolmandat lõiku. Kui täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument on nõuetekohaselt koostatud, ei või riigid nimetatud toimingute tegemisest keelduda. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust kolmekuulise tähtaja ületamise põhjustest.

Kui nende toimingute tegemise tõttu tekib vaidlus seoses nõude või taotluse esitava asutuse väljastatud nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendiga, kohaldatakse artiklit SSCI.65.

ARTIKKEL SSCI.64

Makseviisid ja tähtajad

1. Nõuded nõutakse sisse taotluse saanud asutuse riigi vääringus. Taotluse saanud asutus kannab enda poolt sissenõutud nõude kogusumma üle taotluse esitavale asutusele.
2. Taotluse saanud asutus võib vastavalt oma riigis kehtivatele õigus- ja haldusnormidele ja pärast konsulteerimist taotluse esitanud asutusega anda võlgnikule maksmiseks lisaaega või lubada tal maksta osade kaupa. Taotluse saanud asutuse antud lisamakseaja eest nõutud viivised tuleb samuti üle kanda taotluse esitanud asutusele.
3. Alates kuupäevast, mil nõude sissenõudmise täitmisele pööramist võimaldav juriidiline dokument on otseselt tunnustatud kooskõlas artikli SSCI.63 lõikega 1, või aktsepteeritud, tunnustatud, täiendatud või asendatud kooskõlas artikli SSCI.63 lõikega 2, nõutakse hilinenud maksete eest viivist taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ja see kantakse samuti üle taotluse esitanud asutusele.

ARTIKKEL SSCI.65

Nõude või selle sissenõudmise täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi vaidlustamine ning täitemeetmete vaidlustamine

1. Kui sissenõudmismenetluse ajal vaidlustab huvitatud isik nõude või selle täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi, mis on välja antud taotluse esitanud asutuse riigis, pöördub nimetatud isik taotluse esitanud asutuse riigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt selles riigis kehtivatele õigusaktidele. Taotluse esitanud asutus teatab sellest viivitamata taotluse saanud asutusele. Kõnealusest pöördumisest võib taotluse saanud asutust teavitada ka huvitatud isik.
2. Niipea kui taotluse saanud asutus on taotluse esitanud asutuselt või huvitatud isikult saanud lõikes 1 nimetatud teatise või teabe, peatab ta täitemenetluse kuni asjakohase võimuorgani otsuseni, kui taotluse esitanud asutus kooskõlas käesoleva lõike teise lõiguga ei nõua teisiti. Taotluse saanud asutus võib vajaduse korral ja ilma, et see piiraks artikli SSCI.68 kohaldamist, rakendada sissenõudmist tagavaid ettevaatusabinõusid, kui selline tegevus on samalaadsete nõuete puhul tema riigis kehtivate õigusnormidega lubatud.

Olenemata esimesest lõigust võib taotluse esitanud asutus kooskõlas oma riigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega ning halduspraktikaga nõuda, et taotluse saanud asutus nõuaks vaidlustatud nõude sisse, kui taotluse saanud asutuse riigis kehtivad õigus- ja haldusnormid ning halduspraktika seda lubavad. Kui vaidlustamise tulemus on võlgnikule soodne, peab taotluse esitanud asutus sissenõutud summad tagasi maksma ja vajaduse korral tasuma taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigusaktide kohaselt tasumisele kuuluvad kompensatsioonid.

3. Taotluse saanud asutuse riigis võetud täitemeetmete vaidlustamisel pööratakse selle riigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt seal kehtivatele õigusnormidele.
4. Kui asjakohane võimuorgan, kelle poole pööratakse vastavalt lõikele 1, on kohtuorgan ning see organ teeb taotluse esitanud asutusele soodsa otsuse, mis võimaldab taotluse esitanud asutuse riigis nõude sisse nõuda, käsitatakse seda otsust „täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendina“ artiklite SSCI.62 ja SSCI.63 tähenduses ning lähtutakse sellest nõude sissenõudmisel.

ARTIKKEL SSCI.66

Abi andmise piirid

1. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud:
 - a) andma artiklites SSCI.62–SSCI.65 sätestatud abi, kui nõude sissenõudmine põhjustaks võlgniku seisundi tõttu tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi taotluse saanud asutuse riigis, juhul kui taotluse saanud asutuse riigis kehtivad õigus- või haldusnormid võimaldavad selliseid meetmeid võtta samalaadsete siseriiklike nõuete puhul;

- b) andma artiklites SSCI.60–SSCI.65 sätestatud abi, kui artiklite SSCI.60–SSCI.62 kohaselt esitatud esmane taotlus käsitleb rohkem kui viis aastat vanu nõudeid, arvestades ajast, mil kooskõlas taotluse esitanud asutuse riigis kehtivate õigus- või haldusnormidega ning halduspraktikaga koostati täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument, kuni taotluse esitamise kuupäevani. Juhul kui nõue või juriidiline dokument vaidlustatakse, arvestatakse kõnealust ajavahemikku alates ajast, mil taotluse esitanud asutuse riik teeb kindlaks, et nõuet või täitmisele pööramist lubavat dokumenti, mis võimaldab seda sisse nõuda, ei või enam vaidlustada.

- 2. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust abitaotluse tagasilükkamise põhjustest.

ARTIKKEL SSCI.67

Aegumistähtajad

- 1. Aegumistähtaegadega seotud küsimusi reguleeritakse:
 - a) taotluse esitanud asutuse riigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad nõuet või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti, ning
 - b) taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad täitemeetmeid taotluse saanud riigis.

Aegumistähtjad kooskõlas taotluse saanud asutuse riigis kehtivate õigusaktidega algavad otsese tunnustamise kuupäevast või aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamise kuupäevast vastavalt artiklile SSCI.63.

2. Kui taotluse saanud asutuse poolt vastavalt abitaotlusele nõude sissenõudmiseks võetud meetmeid oleks võtnud taotluse esitanud asutus ja need oleksid põhjustanud aegumistähtja peatumise või katkemise kooskõlas taotluse esitanud asutuse riigi kehtivate õigusaktidega, käsitatakse kõnealuseid meetmeid nende mõju seisukohalt viimati nimetatud riigis võetud meetmetena.

ARTIKKEL SSCI.68

Ettevaatusabinõud

Kui taotluse saanud asutuse riigi õigusnormid seda võimaldavad, rakendab nimetatud asutus taotluse esitanud asutuse põhjendatud taotluse korral ettevaatusabinõusid, et tagada nõude sissenõudmine.

Esimese lõigu rakendamisel kohaldatakse artiklites SSCI.62, SSCI.63, SSCI.65 ja SSCI.66 kehtestatud sätteid ja menetlusi *mutatis mutandis*.

ARTIKKEL SSCI.69

Sissenõudmisega seotud kulud

1. Taotluse saanud asutus nõuab asjaomaselt füüsiliselt või juriidiliselt isikult sisse ja peab kinni kõik sissenõudmisega seoses tekkinud kulud kooskõlas õigusnormidega, mida taotluse saanud asutuse riigis kohaldatakse samalaadsete nõuete suhtes.
2. Käesoleva jao kohaselt toimuv vastastikuse abi andmine on üldjuhul tasuta. Kui sissenõudmine põhjustab erilisi probleeme või sellega seotud kulud on väga suured, võivad taotluse esitanud ja taotluse saanud asutus siiski kokku leppida konkreetsete juhtumitega seotud tagasimaksmise korras.

Taotluse esitanud asutuse riik peab taotluse saanud asutuse riigile tagasi maksma kõik põhjendamatuks osutunud toimingutest tulenevad kulutused ja kahjud, kui toimingute põhjendamatus oli seotud kas nõude sisu või taotluse esitanud asutuse poolt väljastatud dokumendi kehtivusega.

V JAOTIS

MUUD SÄTTED, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

ARTIKKEL SSCI.70

Arstlik läbivaatus ja halduskontroll

1. Kui hüvitiste saaja või taotleja või tema perekonnaliige viibib või elab sellise riigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse riik, teeb arstliku läbivaatuse kõnealuse asutuse taotlusel hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus kooskõlas viimati nimetatud asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatud menetlustega, ilma et see piiraks muude sätete kohaldamist.

Deebitorasutus teatab viibimis- või elukohajärgsele asutusele vajaduse korral kõigist erinõuetest, mida tuleb järgida, ja punktid, mida arstlik läbivaatus peab hõlmama.

2. Viibimis- või elukohajärgne asutus edastab arstlikku läbivaatust taotlenud deebitorasutusele aruande. Kõnealusele asutusele on viibimis- või elukohajärgne asutuse tuvastatud asjaolud siduvad.

Deebitorasutusel säilib õigus korraldada hüvitisesaaja läbivaatus enda valitud arsti poolt. Siiski võib hüvitisesaaja kutsuda deebitorasutuse riigi territooriumile vaid juhul, kui reis ei kahjusta hüvitisesaaja tervist ja kui sellega seonduvad reisi- ja elamiskulud kannab deebitorasutus.

3. Kui hüvitiste saaja või taotleja või hüvitiste saaja perekonna liige viibib või elab sellise riigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse riik, teeb ametliku kontrolli kõnealuse asutuse taotlusel hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus.

Sel juhul kohaldatakse ka lõiget 2.

4. Erandina käesoleva protokolli artikli SSC.59 lõikes 3 sätestatud tasuta vastastikuse halduskoostöö põhimõttest kompenseerib käesolevas artiklis osutatud kontrollide kulud asutusele, kellele anti ülesanne need kontrollid teha, sellise ülesande andnud deebitorasutus.

ARTIKKEL SSCI.71

Teated

1. Riigid teatavad sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele käesoleva protokolli artiklis SSC.1 ning käesoleva lisa artikli SSCI.1 lõike 2 punktides a ja b määratletud üksuste ning vastavalt käesolevale lisale nimetatud asutuste andmed.
2. Lõikes 1 osutatud üksused peavad olema varustatud elektroonilise tunnusega identifitseerimisnumbri ja elektroonilise aadressi kujul.

3. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee kehtestab lõikes 1 osutatud andmete teatamise struktuuri, sisu ja üksikasjaliku korra, sealhulgas ühtse vormi ja näidise.
4. Käesoleva protokoll rakendamiseks võib Ühendkuningriik osaleda sotsiaalkindlustusteabe elektroonilises vahetamises (Electronic Exchange of Social Security Information) ja kannab sellega seotud kulud.
5. Riigid vastutavad lõikes 1 osutatud teabe pideva ajakohastamise eest.

ARTIKKEL SSCI.72

Teave

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee töötab välja vajaliku teabe asjaomaste isikute nõustamiseks seoses nende õigustega ja haldustoimingutega, mis on vajalikud nende õiguste kasutamiseks. Teabe levitamine tagatakse eelistatult elektroonilisel teel selle avaldamisega avalikkusele kättesaadavatel veebisaitidel. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee tagab teabe regulaarse ajakohastamise ning jälgib klientidele osutatud teenuste kvaliteeti.

ARTIKKEL SSCI.73

Vääringu konverteerimine

Käesoleva protokoll ja käesoleva lisa sätete kohaldamisel on kahe vääringu vaheline vahetuskurss selle finantseerimisasutuse avaldatud viitekurss, kelle sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee on sel otstarbel kindlaks määranud. Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee määrab kindlaks kuupäeva, mida vahetuskursi määramisel arvesse võetakse.

ARTIKKEL SSCI.74

Rakendussätted

Sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee võib võtta vastu täiendavad suunised käesoleva protokoll ja käesoleva lisa rakendamiseks.

ARTIKKEL SSCI.75

Ajutised sätted vormide ja dokumentide kohta

1. Vaheperioodil, mille lõpu määrab kindlaks sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomitee, kehtivad käesoleva protokoll rakendamisel kõik pädevate asutuste poolt vahetult enne käesoleva protokoll jõustumist kasutatud vormingus väljastatud vormid ja dokumendid ja asjakohasel juhul jätkatakse nende kasutamist pädevate asutuste vaheliseks teabevahetuseks. Kõik sellised vormid ja dokumendid, mis on väljastatud enne nimetatud vaheperioodi ja selle kestel, kehtivad seni, kuni lõpeb nende kehtivusaeg või kui need tühistatakse.

2. Lõike 1 alusel kehtivate vormide ja dokumentide hulka kuuluvad:

- a) Ühendkuningriigi nimel väljastatud Euroopa ravikindlustuskaardid, mis on käesoleva protokollis artikli SSC.17 ja artikli SSC.25 lõike 1 ning käesoleva lisa artikli SSCI.22 kohaldamisel kehtivad õigusi tõendavad dokumendid, ning
- b) kaasaskantavad dokumendid, mis tõendavad isiku sotsiaalkindlustuse olukorda, mida on vaja käesoleva protokollis jõustumiseks.

HALDUSKOKKULEPPED KAHE VÕI ENAMA RIIGI VAHEL
(millele on osutatud käesoleva lisa artiklis SSCI.8)

BELGIA – ÜHENDKUNINGRIIK

4. mai ja 14. juuni 1976. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

18. jaanuari ja 14. märtsi 1977. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord), mida on muudetud 4. mai ja 23. juuli 1982. aasta kirjavahetusega (kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 22 lõike 1 punkti a kohaldamisest tulenenud kulude tagasimaksmise kohta)

TAANI – ÜHENDKUNINGRIIK

30. märtsi ja 19. aprilli 1977. aasta kirjavahetus, mida on muudetud 8. novembri 1989. aasta ja 10. jaanuari 1990. aasta kirjavahetuse teel, kokkuleppe kohta mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

EESTI – ÜHENDKUNINGRIIK

29. märtsil 2006. aastal Eesti Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis määruse (EÜ) nr 883/2004 kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

SOOME – ÜHENDKUNINGRIIK

1. ja 20. juuni 1995. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

PRANTSUSMAA – ÜHENDKUNINGRIIK

25. märtsi ja 28. aprilli 1997. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

8. detsembri 1998. aasta kokkulepe erimeetodite kohta mitterahaliste hüvitiste eest tagasimakstavate summade kindlaksmääramiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

UNGARI – ÜHENDKUNINGRIIK

1. novembril 2005. aastal Ungari Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

IIRIMAA – ÜHENDKUNINGRIIK

9. juuli 1975. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 4. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

ITAALIA – ÜHENDKUNINGRIIK

15. detsembril 2005. aastal Itaalia Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt alla kirjutatud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis määruse (EÜ) nr 883/2004 kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2005

LUKSEMBURG – ÜHENDKUNINGRIIK

18. detsembri 1975. aasta ja 20. jaanuari 1976. aasta kirjavahetus seoses määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikega 2 (määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

MALTA – ÜHENDKUNINGRIIK

17. jaanuaril 2007. aastal Malta ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

MADALMAAD – ÜHENDKUNINGRIIK

11. augusti 1954. aasta konventsiooni rakendamist käsitleva 12. juuni 1956. aasta halduskokkuleppe artikli 3 teine lause.

PORTUGAL – ÜHENDKUNINGRIIK

8. juunil 2004. aastal kehtestatud kord, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2003

HISPAANIA – ÜHENDKUNINGRIIK

18. juuni 1999. aasta kokkulepe vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

ROOTSI – ÜHENDKUNINGRIIK

15. aprilli 1997. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

ÕIGUSI TÕENDAV DOKUMENT

(käesoleva protokolli artikkel SSC.17 ja artikli SSC.25 lõige 1
ning käesoleva lisa artikkel SSCI.22).

1. Õigusi tõendavad dokumendid, mille liikmesriikide pädevad asutused on väljastanud käesoleva protokolli artikli SSC.17 ja artikli SSC.25 lõike 1 kohaldamise eesmärgil, vastavad halduskomisjoni 12. juuni 2009. aasta otsusele nr S2, mis käsitleb Euroopa ravikindlustuskaardi tehnilist kirjeldust.
2. Õigusi tõendavad dokumendid, mille Ühendkuningriigi pädevad asutused on väljastanud artikli SSC.17 ja artikli SSC.25 lõike 1 kohaldamise eesmärgil, sisaldavad järgmisi andmeid:
 - a) dokumendi omaniku perekonnanimi ja eesnimi;
 - b) dokumendi omaniku isiklik identifitseerimisnumber;
 - c) dokumendi omaniku sünniaeg;
 - d) dokumendi kehtivuse lõppkuupäev;
 - e) kood „UK“, mis vastab Ühendkuningriigi ISO koodile;

- f) Ühendkuningriigi dokumendi väljastanud asutuse identifitseerimisnumber ja akronüüm;
 - g) dokumendi tunnusnumber;
 - h) ajutise dokumendi korral dokumendi väljastamiskuupäev ja kätteandmise kuupäev ning Ühendkuningriigi asutuse allkiri ja templijäljend.
3. Ühendkuningriigi väljastatud õigusi tõendavate dokumentide tehniline kirjeldus teatatakse viivitamata sotsiaalkindlustuse koordineerimise erikomiteele, et hõlbustada vastavate dokumentide aktsepteerimist mitterahalisi hüvitisi andvate asutuste poolt liikmesriikides.

TERVISHOIUTEENUSED, MILLEKS ON VAJALIK EELNEV NÕUSOLEK
(käesoleva protokoli artikkel SSC.17 ja artikli SSC.25 lõige 1)

1. Mitterahalised hüvitised, mida antakse käesoleva protokoli artikli SSC.17 ja artikli SSC.25 lõike 1 alusel, hõlmavad hüvitisi, mida antakse seoses mida antakse seoses kroonilise või olemasoleva haigusega või seoses raseduse ja sünnitusega.
2. Need sätted ei hõlma mitterahalisi hüvitisi, sealhulgas hüvitisi, mida antakse seoses kroonilise või olemasoleva haigusega või seoses sünnitusega, kui teises riigis viibimise eesmärk on saada seda ravi.

3. Igasuguse elutähtsa ravi puhul, mida on võimalik saada üksnes spetsialiseerunud personali või vajalikke seadmeid omavates eriarstiabi osutavates üksustes, on põhimõtteliselt eelnev kokkulepe kindlustatu ja ravi andva üksuse vahel, tagamaks, et ravi oleks kättesaadav ajal, mil kindlustatu viibib riigis, mis ei ole pädev riik või elukohariik.
4. Neile kriteeriumitele vastava ravi mittetäielik loetelu on järgmine:
 - a) neerudialüüs;
 - b) hapnikuravi;
 - c) astma eriravi;
 - d) ehkardiograafia krooniliste autoimmuunhaiguste puhul;
 - e) keemiaravi.

RIIGID, KES NÕUAVAD MITTERAHALISTE HÜVITISTE KULUDE
TAGASIMAKSMIST PÜSISUMMADE ALUSEL
(millele on osutatud käesoleva lisa artikli SSCI.48 lõikes 1)

IIRIMAA

HISPAANIA

KÜPROS

PORTUGAL

ROOTSI

ÜHENDKUNINGRIIK

ARTIKLI SSC.11 KOHALDAMIST KÄSITLEVAD
ÜLEMINEKUSÄTTED

LIIKMESRIIGID
